108-6
33

Theological Seminary.
PRINCETON, N. J.
'Part of the
ADDISON ALEXANDER LIBRARY,
which was presented by
MESSRS. R. L. AND A. STUART.

Case, Division PT8136.
Shelf, Section .A19
1827
Book, No. v.3

Jos. Addison Alexander,

Feb. 1. 1854.

Dramatic Works
Henrik Hertz

Svend Dyrings Huus

Romantisk Tragoedie i 4 Acter.

Af

Henrik Hertz.

Andet Oplag.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitets-Boghandler C. A. Reitzel.

Trykt hos Bianco Luno & Schneider.

1837.

GARRIGUE & CHRISTERN
2 BARCLAY ST. NEW YORK

Svend Dyrings Huus.

Personerne.

Svend Dyring, Jorddrot og Styresmand.
Fru Guldborg,, hans Hustru.
Ragnhild, hendes Datter af første Ægteskab.
Regisse, } Svend Dyrings Børn af første Ægteskab.
Alf,
Ovelille,
Ridder **Stig Hvide**.
Tage Bolt.
Ivar, hans Broder.
Fru **Helvig**.
Byrge, } i Svend Dyrings Tjeneste.
Rud,
Gunner, Ridder Stigs Svend.
En Dreng, Riddere, Jægere og **Riddersvende**.

(Scenen er deels paa Svend Dyrings Gaard ved Issefjorden, deels i Nærheden af denne. Handlingen varer fra den ene Dags Aften til næste Midnat.

Første Act.

Første Scene.

(Skovegn.)

Svend Dyrings Folk ere grupperede i Forgrunden. Nogle staae, Andre ligge. Enkelte staae paa Udkig i Baggrunden. Efter Choret kommer **Rud** ind.

Chor.

Den Herre sadler sin hurtige Hest
Og rider alt over den Hede.
Han rider i Regn, han rider i Blæst,
Hans Svende følge som de kan bedst,
Thi Hjorten saa ville de bede.
Med høie Takker
Den spiller i Lunden
Og flygter for Hunden;
Og efter den springer paa Mosegrunden
Med Hyl og Gjøen Mynder og Rakker.
Giver Agt, naar den kommer! Affted i Gallop!
Og jager den op!

(De springe Alle op og see ud til een af Siderne, som om de fulgte Dyret med Øinene.)

Den er her! Den har sat
Over Tjørn, over Krat.
Den er der! den er fløien
Med et Spring over Høien.

(De komme igjen frem.)

Giver Agt, naar den kommer! Afsted i Gallop!
Og jager den op!

(Rud kommer hurtig ind.)

Rud.

Hjorten er vor. Hr. Dyring har fældet den. Skynder Jer, breder Kapperne ud og holder Mjød og Viin i Beredskab! Hr. Dyring og Ridder Stig ere allerede stegne af Hesten og komme herhid. — Tilside! Der komme de.

Anden Scene.

Svend Dyring. Stig Hvide. Tage Bolt. Ivar.
De tvende Førstnævntes **Jægere og Svende.**

Svend Dyring.

I ædle Herrer! I tage tiltakke
Med Viin og Mjød! Nu ride vi hjem;
Saa sætter Fru Guldborg for os frem
Hvad Huset formaaer i Fad og Bakke.

(Til En af Folkene.)

Et Bæger til Ridder Stig!

(Til Stig, idet han rækker ham Bægeret.)

See der!

Vel mødt paa min Grund! Jeg kan tale om Lykke,

At vi dog eengang traf Eder her.
— Nu følger I med os det lille Stykke
Til min Gaard —

Stig.

Jeg takker!

Svend Dyring.

Jeg er i Eders Gjæld!

Stig.

Det husker jeg ikke.

Svend Dyring.

Jeg husker det vel.
— Tage Bolt og Ivar! I drages til Minde
Dengang Fru Helvig, den fromme Qvinde,
Min første Hustru, nylig var død.
Da var Landet i svarlig Nød;
Ingen kunde Riget forsvare.
Loven var aldrig en Bønne værd,
Bønderne raaded' med Vold og Sværd,
Og Dannerkongen var stædt i Fare.
Nu var det min Pligt som Styresmand
At gaae i Søen, at faae Skibet rustet
Ud fra Havnene her ved vor Strand.
Men nær var det dengang for mig brustet.
I veed, jeg havde kun tynde Kaar;
Fra Klostret stjal de hos mig som Ravne;
Jeg holdt mig med Nød og Nap paa min Gaard.
Hvad kunde da jeg som Styresmand gavne?

Stig kom mig til Hjælp; han tog selv en Part,
Gjorde Forskud her og ved de andre Havne.
— Gud lønne Jer!

Stig.

Ei, det blev afgjort snart.

Svend Dyring.

Nei, nei, Hr. Stig! Først en Stund derefter,
Da jeg fik Guldborg og var kommen til Kræfter.
— Med hende, min vakkre Nabo! har jeg tidt
Talt om at bede Jer hen til Mit.
Men saa drog I bort. Det var dengang I gik
Med Hæren til Jylland. Da I kom tilbage,
Da havde jeg travlt, maatte varetage
Den Eiendom, jeg med Guldbog fik.
Saa blev jeg stevnet til Landsting —

Stig.

I?

Svend Dyring (halvsagte).

Paa min Hustrus Vegne — det var Kjævlerie —
Jeg har tænkt, I vidste det.

Stig.

Nei.

Svend Dyring.

Nu ja —
Min Sagsøger er ikke langt herfra.

Tage Bolt.

Det var mig, Hr. Ridder! Den Sag er bekjendt.

Svend Dyring.

Nu er den forligt —

Tage Bolt.

Den er halvveis endt.

(Til Stig.)

Seer I, her ved den søndre Strand
Der ligger en Mark, et Vænge — det Hele
Er rebet op for en Fjerding Boels Land.
Det er mit i alle Maader og Dele.
Jeg har lovlig Lavhævd derpaa —

Svend Dyring.

I har —?

Tage Bolt.

Det har jeg, Svend Dyring! Den Ting er klar.
Det kan jeg bevise med tre Tylter Eed,
Om I forlanger det.

Svend Dyring.

Tage! I veed,
At Guldborg nægter det; veed, hun har sagt,
At hendes Broder —

Tage Bolt.

Hvad ligger der Magt
Paa Qvinders Udsagn? Jeg kan bringe
Ærlige Mænd, der skal vidne paa Tinge —

Ivar.

Nei, Tage! hjælp Gud, nu gaaer det for vidt.
Du faaer jo Mark og Jord og Vange,

Og en Hustru i Kjøbet — Hvo gider saa stridt?
Hvad kan en Dannemand meer forlange?

Stig (til Tage).

I vil gifte Jer?

Tage Bolt.

Ja. Fru Guldborg fatter,
Min Ret til Jorden er klar som Dagen —
Hun ønsker Forlig. Jeg faaer hendes Datter,
Og Jorden i Medgift. — Der har I Sagen.

Stig (med et Udraab).

I ægter Regisse?

Tage Bolt (i ligegyldig Tone).

Saavidt jeg troer,
Saa hedder hun Ragnhild.

Ivar (med Latter til Stig).

Ikke sandt, Hr. Ridder!
Sjelden findes en Brudgom som han:
Han har trolovet en Lilievand,
Han er forelsket, hans Hjerte staaer i Brand —
Men han veed ikke rigtigt hvad hun hedder.

Tage Bolt.

Saa meget veed jeg, min kloge Bro'er!
At naar Fru Guldborg gaaer fra sit Ord,
Saa spiller hun kun et daarligt Spil:
Jeg faaer Jorden og en Sum Penge dertil.

Svend Dyring.

Vær I kun ganske rolig, Hr. Tage!
Fru Guldborg tager ikke sit Ord tilbage.

Tage Bolt.

Jeg mener med, det tjener hende bedst.

Svend Dyring (afsides til Stig).

Hr. Ridder! lad os stige tilhest!
Den Sag er engang hans ømme Side.
(Høit til Folkene.)
Afsted, til Hestene! Ret nu vil vi ride.
(Til Stig.)
Kom nu, Hr. Ridder! og vær min Gjæst!
Jeg længes efter at vise Jer snart
Hvad jeg nu har arbeidet paa saa længe.
Den gamle Gaard fik jeg ned i en Fart
Og har bygget et Steenhuus af fastere Art.
Nu er jeg ifærd med Ager og Enge.
Saa vil jeg see til at faae istand
Et Herberge for veifarende Mand.
— Ja, naar I først kommer hjem til Mit,
Vil I see Forandring paa alle Kanter.
Jeg har lagt en Urtegaard an med Stakit,
Og har faaet Ymper af sieldne Planter
Hos Broder Eskild i Klostret. Han,
Det kan I troe, er en prægtig Mand.
Han hjælper mig med min Bie-Avl, passer
Min Humlegaard, og har gjort mig af Træ
En snild Indretning for Urter i Kasser.

Der staae de luunt og kan sættes i Læ.
Det er Urter, der voxe paa fremmed Viis;
Hertillands er' de lidet kjendte.
Det er vor Abbed i Roeskild', der lader dem hente
I Frø hertil med Munke fra Paris.

Tage Bolt.

Det fører til Blødhed. Mig hover ikke,
Svend Dyring, at I følger de fremmede Skikke.

Svend Dyring.

Ei hvad, Tage Bolt! Om jeg planter den Kaal
Eller Kørvel, hvis Art hos os er fremmed,
Jeg holder derfor det samme Maal.

Tage Bolt.

Naar den danske Mand vrager sin Kost i Hjemmet,
Saa siger jeg, følger der Ulykke paa.

Svend Dyring (til En af Folkene).

Flye mig hid min Kappe!

(Til Tage.)

Jeg tænker som saa:
Der er meer Forslag i den ærlige Danske.
En Dannemand lader sig ikke gaae paa,
Fordi han æder engang med de Franske.

(Til Svendene.)

Fører Hestene frem! Nu vil vi afsted!
— Blæs os et muntert Stykke paa Hornet,
At Haren kan jages op fra Kornet
Og Mark og Skov kan blomstre derved.

(Han og de Øvrige gaae.)

Chor af Svendene.

Alt føre vi bort
Til Ridderens Gaard den kronede Hjort,
Og fange paa Veien den vildene Hare.
Med Høg og med Hund,
Over Mark, gjennem Lund,
Og let over Stien paa Mosernes Grund
Vi fare.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Fruerstuen i Svend Dyrings Huus. **Byrge** kommer ind fra den ene Side, idet **Regisse** fra den anden søger at skyde en Væverstoel ind.

Byrge.

Nei, Jomfru Regisse! den er altfor tung.
Hvad er det I gjør? — Lad mig flytte Væven.

Regisse.

Ih, du er gammel. Jeg er stærk og ung.

Byrge.

Gammel? — Ja, jeg har gamle Kræfter i Næven;
For saa vidt er jeg gammel. — Troer I, jeg er svag?
Jeg vil see Den der er mere rørig.
(Da Regisse igjen vil flytte Væven).
Men hør dog! — I skal min Tro være hørig!
Lad nu mig! — Den flytter jeg i Mag.

Regisse.

Men see kun, jeg kan —

Byrge.

Men den Forretning er min.
I er for klein, Jomfru! I er faur og fiin;
I skal lege med Tavl og Terning,
Skal virke Guld og sye Sømmen paa Liin;
I skal ikke gjøre den grovere Gjerning.
— Pas nu kun paa, naar jeg ta'er den her.
(Flytter den med stor Besværlighed og kommer frem pustende.)
Saadan en Tingest er sandtnok svær;
Man skulde knap troe det. Men — hvad vil I
med den?
Jomfru Ragnhilds Væv?

Regisse.

Den skal sættes herhen.
Hun siger, herinde sidder hun gjerne;
Det gaaer bedre fra Haanden.

Byrge.

Ja, hun mener kanskee,
Naar her kommer Folk, kan hun lade sig see.
(Ryster paa Hovedet.)
Og saa skal I være Ragnhilds Terne?
Og trække for hende som en Tjenesteqvinde?

Regisse.

Ih nu — der var just ingen Anden derinde.

Byrge.

Ak, naar jeg mindes hvad her er skeet;
Hvad jeg alt i den korte Tid har seet!
Hvis Eders Moder, Fru Helvig, vidste
Hvad I maa lide — ak Gud! hun er død,
Og hendes Børn lide bitterlig Nød.

Regisse.

Tie, Byrge....

Byrge.

Nei, mit Hjerte maa briste!
For eet Aar siden I hæderlig sad,
Spandt Guld og Silke, væved i Lad;
Eders egne Terner gik Eder igjen,
Hvor I stod og hvor I foer hen.
Eders Kjortel var af Skarlagen smaa,
Med Silkesømme; Eders Kappe var blaa.
For alle Jomfruer bar I Priis
I høvisk Adfærd, i Dyd og Snille.
Nu — Gud bedre det! gaaer det kun ilde.
Eders Stivmoders Sind er koldt som Iis
Og haardt som Staalet. Jer lader hun gaae
I Klæder der er' daarlige og graae.

(Taler sig efterhaanden varm.)

Hun lader Jer sove, den steenhaarde Frue,
I den gamle, forfaldne Borgestue.
Hun føder Jer op, det hoffærdige Skarn,
Til Røgleqvinde, som fattig Mands Barn.
Eders Sødskende smaa hun spærrer inde

Som Hundehvalpe, den arrige Qvinde!
Et Dyr kan ikke behandles værre.
Hun lyver dem paa for vor ædle Herre,
Bringer ham, der er from og god,
Til at glemme sit eget Kjød og Blod —

Regisse (der er bristet i Graad.)

Byrge! hold op!

Byrge (forskrækket).

Hvad nu? .... Har jeg sagt ...

Regisse.

Du har Ret, jeg lider Haan og Foragt!
Høit maa jeg klage,
At mig forbittres mine unge Dage.
Langt bedre var det, jeg tidligt døde,
End at mig daglig voldes den Møde.
Jeg er som den vilde, fremmede Fugl,
Som Ingen i Verden vil kjende.
Jeg har ikke Ly, jeg har ikke Skjul,
Jeg har hverken Ven eller Frende!
(Vender sig bort og græder.)

Byrge (gaaer efter hende).

Men, ih bevar' os! Hvor tager I paa!
Om Fru Guldborg kom .... men hør dog og bliv!

Regisse.

Byrge! jeg er længe kjed af mit Liv.
Var det ikke for mine Sødskende smaa,
Langt af Landet vilde jeg gaae.

Hellere lade mig Trælqvinde kalde
Blandt fremmede Mænd, i fattige Kaar,
End lægges for Had i min Faders Gaard,
Og daglig drikke Malurt og Galde.

(Sætter sig hen og bedækker sit Ansigt med Hænderne.)

Byrge.

Hvad er det, I siger? Hvor vil I gaae hen?
Af Landet? — I gjør mig angst og bange.
Tael, Jomfru Regisse! hvad kan I forlange....
I skal ikke græde; det bliver godt igjen,
Det er da egentligt ikke saa slemt....
Barn, see paa mig... taber jeg Modet?

(Seer sig ængstlig omkring.)

Ak, kjæreste Jomfru! løft dog Hov'det!
Der er Fru Guldborg; hun forstaaer ikke Skjemt.
Lad hende dog ikke see, I har grædt!

Regisse (reiser sig).

Det skal hun ikke! Byrge, du har Ret.

Fjerde Scene.

De Forrige. Fru Guldborg.

Guldborg (til Regisse).

Hvi staaer du her? Hvad tales I ved?

Byrge.

Hun vi de....

Guldborg (til Regisse).

Du maatte fast heller gaae ned
Til Stegerset, og fordele Brødet
Og Øl og Most, sætte Haren paa Sped,
End staae her og lægge Haanden i Skjødet.
Min Husbond ventes hvert Øieblik hjem,
Jagten har mattet ham og hans Skare;
Saa skal Viin og Mjød sættes frem.
Vel er her meget at tage vare:
Tage Bolt og hans Mænd, alene med dem
Har vi nok at skaffe. Han og hans Heste,
De nøies, naar man gi'er dem det Bedste.

Byrge (ærbødig).

Min ædle Frue! I drages i Hu,
Jomfru Regisse er ung og svag endnu.
Hun formaaer saa lidet til Husets Tarv.

Guldborg.

Min ædle Byrge! I drages til Minde,
At I skal tie, naar jeg er herinde.

(Til Regisse.)

Væn dig til Arbeid! Det er din Arv;
Dig efterlod Helvig intet Andet.
Din Fader var fattig den Tid jeg kom,
Marken øde, Kjælderen tom;
Han havde liidt af Ufred i Landet;
Hans Gaard var pantsat. Jeg stod ham bi,

Hjalp ham iveiret og kjøbte ham fri.
Jeg sad i Rigdom, i hæderlig Stand
Efter Knud Ribolt, min første Mand,
Og kunde vel gjøre det. — Sligt bør du agte,
Være flittig, opmærksom, og eftertragte
At vinde min Yndest. I skylder mig Alt;
Uden mig I tilhobe slet forfaldt.
Den Stund jeg kom kan I Alle velsigne.
Arbeid! Du kan ikke sammenligne
Dig med Ragnhild. Hun er fornem født
Og opdragen fiint, har aldrig været nødt
At tage Haand i med, og hun skal det heller ikke.
Arbeid, mens du er rask og ung!
Du kan komme blandt Fremmede, maa vide at skikke
Dig vel, og ei synes keitet og tung.

Femte Scene.

De Forrige. Ragnhild kommer hurtig ind.

Ragnhild.

Regisse! hvad gjør du om Natten silde?
Hvi sidder du oppe? Hvor stædes du hen
Ved Midnat som en Død, der gaaer igjen?

Regisse.

Hvad mener du, Ragnhild?

Ragnhild.

Det klæder dig ilde
At bringe Gaarden i daarligt Ry.

Regisse.

Hvad skulde jeg oppe, selv om jeg vilde?
Jeg har ikke Lys, jeg kan ikke sye,
Mig giver mit Kammer uhyggeligt Ly —

Ragnhild.

Tie stille, du lyver —

Guldborg.

Hvi spørger min Datter?

Ragnhild.

Fordi mig ængste de Sagn, der gaae
Blandt Tyendet, baade blandt Store og Smaae,
At Fru Helvig viser sig. Nu kommer atter
Rane, Røgteren; han vil ikke,
Det har han svoret paa, længere ligge
I Stalden, og Regisses Kammer saa nær.
Inat, da det var et grueligt Veir
Og Folerne rev sig løs paa Engen,
Havde han silde reist sig af Sengen.
Da saae han livagtig Fru Helvig. Hun gik ind
I den gamle Bygning, — med kridhvid Kind,
Og hvi og smækker — der hun forsvandt —

Guldborg.

Fru Helvig?

Ragnhild.

O, det er ikke sandt!
Det er Regisse, der har faaet den Nykke,
Som Gjenfærd engang at prøve sin Lykke.

Byrge.

Regisse! hvor kan I troe ....

Ragnhild.

Hvem da?
Hvor skulde Rygtet vel komme fra?

Byrge (med Eftertryk).

Hm! Rygtet er grundet —

Ragnhild.

Er grundet? svar!
Har du da seet .... men fortæl!

Byrge.

Ja — jeg har...

Ragnhild.

Saa fortæl da!

Byrge.

I veed, at man nødigt taler
Om Sligt ....

Ragnhild.

Begynd kun!

Byrge.

Ja, naar I befaler. —
En Nat, da vi vented' Hr. Dyring hjem

— Han var hos Munkene, skjendtes med dem —
Var jeg gaaet neder til Borgeled
For at see om han kom, og hviltes derved.
Da skimted' jeg noget Hvidt og Klart,
Der bevæged' sig langsomt, med selsom Art
Fra Mariæ Kirke. Det syntes at gaae
Til Stuen hvor Børnenes Senge staae.
Jeg gik hen til Vinduet og saae ind — (standser.)

Ragnhild.

Nu da?

Byrge.

— Og saae ved Maanens Skin
Forfærdet en Qvinde i hvide Klæder
Læne sig til Alfs og Oves Seng,
Med bøiet Hoved, som En der græder.
Men da hun gik hen til den yngste Dreng,
Og sit ligblege Ansigt mod mig vendte,
Da sank jeg i Knæ. Med Skræk jeg kjendte
Fru Helvig —

Guldborg og **Ragnhild** (med et Udraab).

Fru Helvig?

Regisse (ligeledes).

Min Moder?

Byrge.

Hun gik
Fra Sengen til Vuggen med kummerfuldt Blik,
Stirrede paa de sovende Smaa,

Saae efter dem Alle, hvorledes de laae;
Den Ene hun løfted', den Anden hun letted',
Det syntes som om hun Haaret fletted'.
Men den Yngste satte hun paa sit Skjød,
Som om hun gav det Dien sød.
— Mit Hjerte vilde briste ved dette Syn!
Jeg raabte høit paa min ædle Frue ....
Løb derind ....

Regisse (der har lyttet spændt).

Og saa?

Byrge.

Hun var forsvundet som et Lyn!
Der var Intet at see i den øde Stue.

Regisse (grædende).

O, min Moder!

Ragnhild.

Det er rædsomt! Her skal vi boe,
I et Huus hvor Drauger og Gjenfærd regjere —

Guldborg.

Og Byrges Eventyr vil du troe?

Ragnhild.

Aa, Byrge! Det Samme fortælles af Flere.

Guldborg (utaalmodig).

Men hvor er Sligt tænkeligt?

Ragnhild.

O, hvorfor ikke?

Kan ikke mine Tanker, min Hu sværme vidt
Hvor jeg aldrig har været, men kun har ønsket saa tidt?
Og i Drømme, naar vi uden Bevægelse ligge,
Det et fast som vor Sjæl, naar vi gaae til Ro,
Er allervirksomst. Hvi skal man da ei troe —

Guldborg.

Daarlighed!

Ragnhild.

Men, Regisse, har du
Af alt dette slet Intet seet endnu?
(Da Regisse bedrøvet ikke svarer)
Regisse! hvor er du? — Svar naar vi spørge!
Har du ikke seet det Samme som Byrge?

Regisse.

O, lad mig i Fred! Jeg har Intet seet.

Ragnhild.

Det er jo din egen Moder, der spøger;
Saa maa det vel være dig hun besøger.

Regisse.

Jeg veed Intet af det, der er skeet.
Men hvis min Moder endnu, skjøndt død,
Kan ynkes over sine Smaaborns Qvide,
Det var dog en Trøst i al min Nød.

Guldborg (med stigende Heftighed)

Nød? Din Nød? Hvad Nød maa du lide?
At jeg holder dig til Arbeid, tykkes det dig ilde?
Dovne — ikke saa? — det er det, som du vilde.

Nu har jeg hørt.... hvad bilder du dig ind?
Frygter du Skade for din Rosenskind?
Du skulde gaae om Landet og tigge,
Gav jeg dig ikke Ly og Æde og Drikke.
Vil du nu, at jeg skal øde mit Eie,
At du kunde bedre dine Sødskende pleie?
Vil du, min egen Datter skal savne,
For at du kan made de sultne Ravne?
— Men har jeg hidtil været for god,
Nu skal jeg støde dem bort med min Fod.
Og laae de hidtil paa Bolstre blaa,
For Fremtiden skal de ligge paa Straa —

Byrge (bønfaldende).

Hav Medynk, min ædle Frue!

Guldborg.

Tie!
Du burde jages den vildeste Stie
I Skoven med Gaardens Hunde, fordi
Du søger at vække hemmelig Gru.
— Hvi nævner du denne Sag først nu?

Byrge (forknyttet).

Ak! Broder Eskild i Klostret tænkte —

Guldborg.

Har du troet, dit Eventyr værre krænkte,
Naar det just nu blandt Folk kom ud,
Da min Datter er lovgiven Tage som Brud?

Byrge.

Nei, Broder Eskild, min ædle Frue —

Guldborg.

Tie og følg med! Jeg selv vil see ad,
Om der skjules Bedrag i Børnenes Stue,
Og hvo der her vil lægge mig for Had!
(Gaaer, fulgt af Byrge.)

Sjette Scene.

Ragnhild. Regisse.

Ragnhild
(der imidlertid er gaaet hen til Væven og sysler ved den).

Regisse! hold paa min Væverstang.
— Du hænger jo med Hovedet som en Hare,
Der sidder fast i Jægerens Snare.
Du skulde smukt mindes den gamle Sang.
(Synger.)
Viben vil værge for hver den Sted,
Som udi Marken mon staae;
Hun kan ikke værge den lille Tue,
Som hun skulde bygge paa.

Gjøgen lægger Æg hos fremmede Folk;
Hende bør man høilig hædre.
Hun kaster fattig Fugls Unger ud,
At hendes egne kan faae det bedre.

Men — hører du efter?

Regisse.

O, lad mig . . . !

Ragnhild.

Pas paa!

Det er min Liv=Vise. Hør!

Regisse.

Lad mig gaae!

Skam dig! du forvandsker de gamle Sange.

Ragnhild.

Jeg gjør dem kun korte; de er' mig for lange.

(Synger.)

Glenten det er dernæst min Mand;
Han flyver saa fornemt i Sky.
Men øiner han der den liden Due,
Saa kan han saa nederlig flye.

Ravnen har en Kappe, saa slidt og sort;
Dog skal Ingen ham vrage.
Han hugger Diet af Aadslet ud
Og giver det til sin Mage.

Regisse.

O Ragnhild! du er saa ung og saa haard!
Betænk, at Ingen kan vide,
Om Gud gjør altid dine Kaar saa blide.
Snart drager du hjem til Tages Gaard;
Der vil din Letsindighed lidet baade.

Ragnhild.

Ih hvad! naar kun jeg faaer Lov at raade,
Saa bliver Tage mig nok til Maade.

Regisse.

Han er streng —

Ragnhild.

Ja, det kan jeg være med.
Jeg troer nu, man enes bedst igrunden,
Naar man enes omtrent som Katten og Hunden.

Regisse.

O nei! hvor god Villie finder Sted —

Ragnhild.

Ja, Elskov, god Villie, det er Ting man priser,
Men, som mig synes, kun i de gamle Viser.
Og i dem er Forraadet saa forbrugt,
At vi maae nøies med den blotte Lugt.

Regisse.

Ragnhild! hvad kan slig Tale fromme?
Du veed ei, din Tid vil ogsaa komme.

Ragnhild.

Min Tid? Vel muligt. Da jeg var lille,
Har min gamle Fostermoder spaaet mig ilde.
Jeg skal tæres hen, har hun spaaet, af Elskov, og for Den,
Jeg hader og afskyer, og der flyer mig igjen.
— Jeg har tænkt og grublet meget derover.
Tage Bolt bli'er det ikke; derfor jeg lover.

Man kan ærgre sig over ham, og det er min Trøst.
Men hade ham — nei! saa lidt som jeg hader
En Hest eller Træl der har plumpe Lader.
Hvad jeg skal hade, maa volde mig en hemmelig Lyst,
En Attraa — ja, du seer saa forundret ud ...

Regisse.

Vi To er' forskjellige.

Ragnhild (leende).

Ja, det veed Gud!
Men, Regisse! du kan troe mig: Elskov og Had
— Tænk kun ret efter — kan ikke skilles ad.

Syvende Scene.

De Forrige. Guldborg, efterfulgt af **Byrge, Rud** og Flere af Tyendet der bære Tæpper o. s. v.

Guldborg (til Tyendet).

Skynder Jer! Lad Folkene stille sig hen
Ved Gaardens Port og gaae dem igjen.
Du, Thorer! gak op! udret mit Bud!
Der skal blæses vidt over Strande
I forgyldene Horn. — Du rappe dig, Rud!
Lad Mjød og Viin i Skaalerne blande.
Og hvor er Regisse? — Regisse! du hente
Mosten herop i sølverne Kruus.
Der skal Intet savnes idag i mit Huus.

(Regisse og Tyendet gaae.)

Ragnhild.

Men hvad er paafærde?

Guldborg.

Barn, vi kan vente
Hvert Dieblik Svend og Tage hjem.
Ridder Stig Hvide følger med dem,
Den rige Ridder, anseet til Hove,
Mægtig som Ingen i det ganske Land —
(Henkastende.)
Og noget i Slægt med min første Mand —
Han kommer til os, han agter at sove
Inat i vort Huus.

Ragnhild.

Og det er Alt?

Guldborg.

Hans Komme mig glæder. Jeg har ikke talt
Med Nogen fra Hove siden Ribolts Død.
Du veed, at jeg selv er som baaren og født
Ved Dannerkongens Hof. De fine Sæder,
Der udmærke Stig, vil ogsaa glæde dig.
Iför dig, min Datter, dine bedste Klæder
Og ...

Ragnhild.

Nei, det skal aldrig spørges om mig,
Jeg pynter mig for at tækkes Ridder Stig.
Er jeg god nok for Dyring og hans Mænd,
Saa er jeg god nok for Ridderen og hans Svend.
(Rud kommer ind.)

Rud.

Hele Følget holder derude tilhest.
Hr. Dyring kommer.

Ottende Scene.

De Forrige. Svend Dyring. Ridder Stig. Tage Bolt. Ivar. Jægere og Svende. Siden **Regisse** og Fru Guldborgs **Jomfruer.**

Svend Dyring.

Min Hustru kjære!
Jeg bringer dig her en dyrebar Gjæst.

Guldborg.

Hr. Ridder Stig! velkommen I være!

Stig.

Christ signe Jer, min Frue, for Dyd og Ære.

Guldborg (idet hun fører Ragnhild frem).

Ragnhild, min Datter!

(Stig og Ragnhild hilse paa hinanden.)

Ragnhild (afsides).

Det er Ridder Stig!
Det er sandt, jeg har aldrig seet hans Lige.

Guldborg (til Stig).

I kommer fra Dannerkongens Gaard?

Stig.

Jeg var der i Vinter.

Guldborg.

Hvor lider hans Naade?
Og vor unge Dronning, han har fæstet iaar?

Stig.

Jeg takker; vel da lider de baade.

Tage Bolt (der nærmer sig).

Har Dannerkongen snart udpresset Skatten
Af Jellinge Bønder?

Stig.

Hans gode Sværd
Er kommen og har tugtet den oprørske Hær.

Tage Bolt.

Ja, naar man kommer som Tyven om Natten
Og forjager Bonden fra Huus og Gaard ...

Stig.

Der tager I feil. Han kom om Dagen,
Og Bøndernes Hær blev aabenlyst slagen.
Selv har Bonden forskyldt sine Kaar.

Tage Bolt.

Jeg troer dog —

Svend Dyring
(kommer til med et Bæger i Haanden).

Ei, Tage! lad fare den Tale!
Kom nu, Hr. Ridder! En Lædskedrik!
Jeg drikker Eder til efter gammel Skik.
Lyster Eder Viin?

Regisse
(der imidlertid er kommen ind med endeel Jomfruer, nærmer sig Stig med en Sølvkande og et Bæger).
Hr. Ridder! I befale —

Stig (gaaer hende imøde).
Jomfru Regisse!

Regisse (lader af Skræk Bægeret falde).
I her!

Guldborg (kommer til).
Hvad nu? Hjælp Gud!
Hvor hun er keitet! — Du skynde dig ud!

Stig.
Min ædle Frue tilgive det vil!
Skylden var min. Jeg stødte dertil.

Svend Dyring.
Det siger Intet.
(Til En af Tyendet.)
Bring et andet herhid!
— Og nu, min Guldborg! maae vi tænke paa,
Hvormed vi skal korte Ridderens Tid,
At den lyse Sommeraften kan gaae.

Guldborg (til Stig).
Lyster Eder Skaktavl?

Stig.
Det er mig en Ære
Der vises mig.

Guldborg.

Ragnhild! min Datter kjære!
Du tage din Tavl, du sætte dig ned —

Ragnhild (vil hurtig gaae).

Det skal jeg.

Tage Bolt (til Guldborg).

Tillad mig! — Saavidt jeg veed,
Saa handler I mod vore gamle Skikke.
En Mø, der er fæstet bort, kan ikke
Lege Tavl med en Fremmed.

Guldborg.

I tager Alt saa nøie.

Tage Bolt.

Det er Ragnhilds Bedste jeg har for Øie.

Svend Dyring.

Tage har Ret. Regisse! kom du!

Guldborg.

Regisse! — Hvor skulde hun Skaktavl kjende!

Svend Dyring.

Hun kjender det. Helvig har oplært hende.
Ikke sandt, Regisse! du mindes endnu —?

Regisse (træder frem).

Jeg troer, at jeg mindes.

Guldborg (affides til Svend Dyring).

Jeg har sagt dig saa tidt,
Du gjør mig Skam med Regisseliden.
Hendes Tale baader Hr. Stig kun lidt.

Svend Dyring (godmodig).
Ei, Guldborg! hun bliver nok brav med Tiden.
(Mens der sættes Borde frem foran paa hver Side af Scenen.)
Ivar! I er en munter Svend,
I synger os vel een af Eders Sange,
At vore Jomfruer kan dandse efter den.

Ivar.
Med Glæde, Hr. Dyring! I kan selv forlange
Hvilken I ønsker.

(Stig og Regisse have imidlertid taget Plads ved Bordet tilhøire. Kort efter sætter sig Tage og Ragnhild ved det tilvenstre. I Nærheden af de Sidstnævnte sætter sig, under Stigs og Regisses næstfølgende Samtale Svend Dyring, Guldborg og Ivar, saaledes at Pladsen i Midten lades aaben for de Dandsende.)

Stig
(sagte til Regisse under Skakspillet).
Har I kjendt mig igjen?
Vredes I over den dristige Svend,
Der standsed' Eder i Rosenslund?
Hvi er I saa streng? — Hver Aftenstund
Har I ladet mig holde for Eders Dør,
Og aldrig givet mine Ord Gehør.

Regisse (ligeledes sagte).
Saa Mangen forstod sine Ord at føie,
Endog han ikke har meent det saa nøie.

Stig.
Jeg mener det, tro mig! — Var I min Kjære,

Hver den Finger paa Eders Haand
Ringe med ædle Stene skulde bære;
Eders Haar jeg smykked' med Perlebaand —

Regisse.

Jeg tvivler ei paa Eders Magt og Evne;
Dog var det bedre, om jeg laae død,
End at jeg skulde staae til Jomfru=Stevne
Og blive for Eders Skyld bleg og rød.

Svend Dyring
(da Alle have taget Plads).

Naa, Ivar! nu kan I begynde, naar I vil.
Vi sidde her og høre til.

Ivar (synger).

Hr. Peder kasted' Runer over Spange,
Som Helleliden over skulde gange.
Saa løfted' han sit Anker,
Saa fik han bliden Bør,
Og seilede fra Danmark
Og fra de danske Møer.
Favre Ord fryde mangt et Hjerte,
Favre Ord har forvoldt mig Smerte —
Favre Ord!

Svend Dyring.

Aha! det er Visen om Hr. Peder, der lod lette
Anker i Utide. Men jeg troer, tilsidst
Gaaer Alting herligt.

Stig (sagte til Regisse).

Eders Kaar ere slette.
Jeg kan Eder en bedre Skjebne forjette.

Svend Dyring (taler over til Stig).

Ridder Stig! den Vise den kjender I vist?

Stig.

Svend Feldings Vise? — Ja vel!

Svend Dyring.

Nei, nei!
Det er Visen om Hr. Peder, der lokked' Hellelille
Ved at kaste Runer paa hendes Vei.

Stig.

Ja, undskyld, Hr. Dyring! Jeg var i med at spille.

Chor (af de dandsende Jomfruer).

Favre Ord fryde mangt et Hjerte,
Favre Ord har forvoldt mig Smerte —
Favre Ord!

Ragnhild
(afsides, idet hun seer over til Stig).

Hvor hans Aasyn er ædelt!

Tage Bolt.

I glemmer at trække.

Ragnhild.

Det er sandt!
(Trækker hurtigt, og vender sig igjen om.)

Tage Bolt.

Ih nei! Kongen maa I dække —

Ivar (synger).

Hellelíden gaaer og længes under Strande,
Og stirrer paa de dybe salte Vande.
„Lad os kun Lykken friste!
„Gud giver bliden Bør!“
— Saa seiled hun fra Danmark
Med alle sine Møer.
Favre Ord har mig haardt bedaaret;
Favre Ord har mit Hjerte saaret —
Favre Ord!

Chor (af de Dandsende).

Favre Ord har mig haardt bedaaret o. s. v.

Regisse
(til hvem Stig har talt ivrigt, sagte til denne).

Hr. Ridder Stig! I vogte Eder vel,
At Eders Ord mig volder Uskjel.

Stig.

I skal vorde min Hustru —

Regisse.

O, tael ikke saa!
I veed ei hvo der lytter derpaa.

Guldborg (kommer frem).

Hvi taler Ridder Stig saa ivrigt med Regisse?
(Høit til Stig.)
Gaaer det godt med Spillet, Hr. Ridder?

Stig.

Tilvisse!

Guldborg.

Kun Skade, det Barn, I spiller med,
Er ubehændig.

Stig.

I har at befale;
Men jeg ønsker Ingen i hendes Sted.

Guldborg.

Slet ikke hun veed at føie sin Tale.
(Trækker sig igjen tilbage.)

Ivar (synger).

Den Vægter raaber høit da Skibet kommer:
Nu bringer Børen os den danske Sommer!
Det var den Herre Peder,
Af Glæde fast han loe,
Da Helleliden gav ham
Sin Ære og sin Tro.
Favre Ord stundom Hjertet glæde,
Favre Ord volde tidt vi græde —
Favre Ord!

Chor (af de Dandsende).

Favre Ord stundom Hjertet glæde o. s. v.

Ragnhild
(til Tage Bolt idet hun reiser sig).

Hold op! Jeg gider ikke spille længer,
Saadan som I over Brikkerne hænger!

Tage Bolt.

I er utaalmodig; det lader ei smukt.

Ragnhild.

I bringer min Taalmod til at briste.

Tage Bolt.

Jaja! med Sligt faaer man da vel Bugt.

Ragnhild.

Men dertil skal dog I være den sidste.

(Imidlertid have Alle reist sig.)

Svend Dyring
(kommer frem med Guldborg).

Min Guldborg! ved Bordet er Alt istand.

Guldborg.

I ædle Herrer! tager Haandklæd' og Vand!

Svend Dyring (til Stig).

Tilbords, Hr. Ridder! Jaften vil vi give
Ved et Bæger Viin Lystigheden Magt,
Og pleie vor Bug. Imorgen er her Jagt.
Her lusker nogle Ræve — dem vil vi fordrive.
Jeg har tænkt at skaffe Jer lidt Morskab derved.

Stig.

Jeg takker Eder, Hr. Dyring!

Svend Dyring.

Mine Qvindfolk tage med.

Stig.

For at see til?

Svend Dyring.

Javist. De er' lidt forknytte.
Men Ragnhild, kan I troe, er en dristig Skytte.

— Kom nu, Hr. Ridder! og gjør Eder tilgode!
Maatte det kun lykkes mig at holde Jer fast!
Men jeg frygter I reiser over Hals og Ho'de.
(Skjæmtende.)
I Hofmænd har altid en skammelig Hast!
(Gaaer med Stig og fulgt af Ivar.)

Guldborg (idet hun gaaer).

Ragnhild! følg med!

Tage Bolt.

(gaaer hen til Ragnhild og seer vist paa hende).

Hvad tænker I paa?

Ragnhild

(der under den foregaaende Samtale ufravendt har betragtet Ridder Stig, farer op).

Hvad var det Hr. Ridder Stig fortalte?

Tage Bolt.

Stig? Slet Intet. — Men Eders Moder kaldte.
Gaaer I med mig?

Ragnhild (adspredt).

Med Eder? — Ja, kom! — lad os gaae!
(De gaae).

Chor

(af Jomfruerne, idet de følge ud efter de Andre).

Favre Ord stundom Hjertet glæde;
Favre Ord volde tidt vi græde —
Favre Ord!

Anden Act.

Den gamle Borgestue, et stort øde Værelse med Spoer af fordums Prydelser. En Dør paa hver Side og i Baggrunden en meget høi Portal med to Fløie, begge lukkede; i den ene Fløi er anbragt en lille Dør som beqvemmere Gjennemgang. Henimod Baggrunden tilhøire en Løibænk med Straa paa; foran denne en bevægelig Skjærm, der i de to første Scener er skudt tilbage. En lignende Skjærm eller et Gardin, bag hvilken Regisses Seng og en Vugge staae, useete af Tilskuerne, er anbragt tilvenstre; og nær derved en Stoel. Værelset er svagt oplyst af en Jernlampe paa et Bord ved høire Side. Det er Midnat.

Første Scene.

Alf. Ovelille.

(Naar Tæppet gaaer op, staae de begge paa en Kasse eller en gammel Stoel og see ud ad Vinduet.)

Alf.

Det var Ivar der sang. Det er ham der sidder ved Bordenden ved Siden af Tage Bolt.

Ove.

Hvor der er lyst derovre, og herinde er saa mørkt! (Kommer frem med Alf.) Jeg er søvnig.

Alf.

Det er jeg ikke. Jeg er sulten.

Ove.

Ja naar jeg ikke var sulten, sov jeg allerede. Det er saa silde! (græder) Naar bare ikke Regisse glemmer os med Mad.

Alf.

Hun kommer nok; men hun har travlt med at passe Gjæsterne. Ellers faaer hun Skjænd af vor anden Moder.

Ove.

Har du faaet Skjænd idag?

Alf.

Ja, lidt.

Ove.

Hun slog mig. Da min rette Moder levede, saa var der Ingen der slog mig.

Alf.

Ja, dengang!

Ove.

Hør, Alf, har de den Hjort paa Bordet iaften, som Fader har skudt?

Alf.

Nei, den skal vi have imorgen Middag.

Ove.

Skal vi?

Alf.

Ja, Byrge har lovet at bringe lidt ind til os.

Ove.

Hvorfor maae vi ikke komme med tilbords?

Alf.

Jeg troer, vi er' ikke store nok.

Ove.

Men du er jo stor.

Alf.

Ja — men jeg bliver meget større.

Ove.

Naar jeg bliver syv Aar gammel, faaer jeg en Hest. Det har Moder lovet mig før hun døde.

Alf.

Ja, den kan du vente længe efter. (Gaaer hen til Baggrunden.) Nu lægger jeg mig paa Løibænken.

Ove.

Det maa du ikke. Saa sover du, og saa er jeg alene.

Alf.

Læg dig hos mig.

Ove.

Det vil jeg ikke. De har taget Puderne bort, og lagt Straa isteden.

Alf.

Hvad gjør det? Byrge siger, at det bliver man stærk af. Kom, og læg dig!

Ove.

Ja — men naar jeg nu falder i Søvn?

Alf.

Saa sover du.

Ove.

Ja, men naar saa Regisse kommer med Mad?

Alf.

Saa skal jeg nok vække dig. — Hør, nu synger de igjen derovre.

(De lægge sig begge paa Løibænken og falde under Choret i Søvn.)

Fjernt Chor fra Gildestuen.

Favre Ord fryde mangt et Hjerte,
Favre Ord har forvoldt mig Smerte —
Favre Ord!

Anden Scene.

Melodrama.

Efter Choret gjør Musiken en stærk Overgang til det Følgende; den lille Dør i Portalen i Baggrunden springer op og **Fru Helvig** sees i Døren. Belysningen forandres.

Fru Helvig

gaaer langsomt omtrent til Midten af Værelset, synes at betragte Alt og ryster bedrøvet paa Hovedet).

Vee mig, for hvad jeg her maa see!

Vee mig, for hvad der endnu kan skee!

(Nærmer sig Løibænken noget og betragter Børnene i Frastand.)

Mine stakkels Glutter! I ligge paa Straa!
Hvo har taget de Bolstre blaae?
Jeg har jo hver Aften lagt Jer begge
I mit eget Kammer, bag lune Vægge;
Har kysset Eder hver paa Kind og Mund,
Har siddet til I var faldet i Blund;
Har kaldt Eder hver min kjæreste Skat,
Har ønsket Eder begge tusind Godnat.
Hvo har da lagt mine Drenge herind
For aabne Døre, for den kolde Vind?
Jeg har jo vaaget Nætter og Dage
Og pleiet mine Smaabørn uden at klage —
Hvi ligger I da saa eensomt herinde?
Vee over Guldborg, den onde Qvinde!

(Gaaer hen til Løibænken.)

Min egen Ovelille! Min søde Glut!
Hvad har du gjort? Hvad har du forbrudt?
Du var jo altid saa from og god;
Hvo har nænnet at gjøre dig imod?

(Løfter ham og lægger ham tilrette.)

Alf! min ældste, min livlige Dreng!
Hvo har redet dig den haarde Seng?
Du var jo altid saa munter, saa klog;
Hvi ligger du her, kastet hen i en Krog?
For dig har din Moder vaaget og tænkt;
Hvo har nu handlet mod dig saa strengt?

Hvi du maa Vadmel og Hvergarn slide?
Hvi er din Kjortel forrevet og styg?
Hvi færdes du ikke ved din Faders Side?
Hvi rider du ikke paa Graamands Ryg?
— Hvi ligger du som en Hund herinde?
Vee over Guldborg, den onde Qvinde!

(Gaaer hen mod det Sted, hvor Vuggen staaer skjult, men standser og lægger med en smertelig Bevægelse Haanden paa Hjertet; trækker derpaa Vuggen frem. Ved Synet af denne bedækker hun Ansigtet med Hænderne, som om hun heftigt græd. Under det musikalske Mellemspil sætter hun sig ned og vugger.)

Jeg var saa mødig, jeg var saa træt!
Jeg trængte saa haardt til Hvile og Ro.
Havde ikke du saa ynkelig grædt,
Aldrig havde jeg forladt min Bo.
Men hver den Nat i Graven jeg laae,
Da jamred' mine Børn, da græd mine Smaa.

Den Ældste græd, og de Andre græd;
Det maatte røre den haardeste Steen.
Men dengang den Yngste i Vuggen græd,
Da reiste jeg mine mødige Been.
Og gik for Vorherre hen at staae:
„Du lade mig til mine Smaabørn gaae!“

(Det ovenanførte Chor fra Gildestuen høres igjen, men svagere.)

Mit Barn er fattigt i det rige Huus;
Han tørster foran det fyldte Kruus.

Det er hans Moders høieste Kære,
Saa slet kan hun sine Smaaborn nære.

Det kan hver Qvinde tænke ved sig,
Hvad Mælk mine Bryster kan give dig.
Det kan hver Qvinde tænke med Smerte,
Hvor liden Varme der er ved mit Hjerte.
Min Graad er tømt ud, i min Favn er koldt,
Mit Hjerte slaaer ikke, mit Bryst er goldt.

Frelserens Krybbe var lagt med Straa,
Men rundt om Krybben var Englene smaa.
Maria var ham saa huld og tro,
Hun vaaged' over den Sovendes Ro.

Min lille Dreng er sin Moders Glæde.
Han skal ikke sørge, han skal ikke græde.
Guds Engle smaa dem har jeg bestilt,
De skal vifte for dig med Vingerne mildt.
Guds Engle smaa med Vingerne hvide
Skal stige neder og staae ved din Side.
Himmelens Engle skal staae ved din Vugge
Og i Slummeren dine Øine lukke.

(Efter en Overgang i Musiken reiser hun sig pludselig.)

Jeg maa bort! — Jeg bliver saa mat, saa mat!
Eders Moder tør ikke færdes herinde.

(Breder Armene ud.)

Godnat, mine Smaaborn! tusind Godnat!
Vee over Guldborg, den onde Qvinde!

(Gaaer langsomt ud.)

Tredie Scene.

Alf og **Ove** sovende. **Regisse** med et Lys i Haanden (hvorved Scenen oplyses mere, men dog ikke aldeles) og **Byrge**, der bærer en Skaal eller et Fad og et Bæger Viin, komme ind fra høire.

Byrge
(idet han sætter det, han bærer, fra sig).

Naa, endelig er da denne urolige Dag, ja man kan snart sige denne urolige Nat til Ende. Vi føre et daarligt Liv. Evindelig Tummel og Gjæstering og Nattevaagen! I Fru Helvigs Tid var hele Huset iseng, naar vi nu sætte os til Aftenbordet. I er vel træt og søvnig, Jomfru Regisse?

Regisse (der har seet tankefuld ned for sig).

Hvad siger du, Byrge?

Byrge.

Naa, I har ikke hørt hvad jeg sagde. Jeg kan begribe! Jeres Tanker er' andensteds henne. — Nu ja, hvad mener I da derom, at Ridder Stig er kommen til vort Huus? — I har ikke nødig at blive rød; det er en ærlig Sag. I har hidtil baaret Jer fornuftig ad, har spurgt mig tilraads og ikke gjort Andet end hvad I kan være bekjendt. Hvad troer I nu?

Regisse (i Bevægelse).

Hvad skal jeg troe? Hvad vil Ridderen i vort Huus? Hvad betyder hans Komme?

Byrge.

Ih nu, han er jo en god Ven af Eders Fader, som jeg hører.

Regisse.

Saa var han kommen for længe siden.

Byrge.

Han kommer da vel for Jeres Skyld.

Regisse.

Ak nei! hvor kan du indbilde dig!

Byrge.

Ja, for min Skyld kommer han min Tro ikke. Jeg har kun talt een Gang med ham, og da var jeg grov mod ham. Det var strax iførstningen da han lod sig see herudenfor. Men siden betænkte jeg mig. Man kan dog ikke vide, om det ikke bliver til Eders Bedste. Han har et godt Navn hos Alle og er rig og anseet. Men — hvad jeg vilde spurgt — hvad var det han sagde til Jer inden de gik tilbords?

Regisse.

Jeg husker ikke —

Byrge.

Eller I vil ikke ud dermed. Jeg saae, han tog Jer i Haanden, da han troede sig ubemærket. Nu ja, Barn! der er jo intet Ondt deri; men glem dog ikke, at Veien fra Haanden til Hjertet er ikke nær saa lang som Veien fra Hjertet til Haanden. — Kom

nu hid, skal I see hvad jeg har sat tilside for Bør=nene. Og eders Stivmoder har ikke mærket Noget.

Regisse.

Gud bedre det! I min Faders Huus maa jeg stjæle Føden til hans egne Børn.

Byrge.

Lad os blot ikke tabe Modet. Det kan blive bedre med Tiden.

Regisse.

Bedre? See, Byrge, hvorledes mine Brødre ligge! Paa Straa har hun lagt dem — (græder.)

Byrge.

Græd ikke, Barn! Hører I? — Det skal vi nok forandre. Imorgen skal jeg liste mig til at skaffe nogle Tæpper.

Regisse.

Hvor var det anderledes da min Moder levede!

Byrge.

Ja, det kunde ogsaa være anderledes nu, naar Hr. Dyring vilde tage sig lidt af Børnene. Han er jo dog Herren i Huset.

Regisse.

Ak, min Fader er undskyldt. Han har Guld=borg at takke for Alt. En lang Tid var han med Skibene paa Søen; og nu, da han er hjemme, har han nok at gjøre i Mark og Skov og med de nye Bygninger. Herind kommer han aldrig. Han veed

ikke hvor slemt det er, og han troer det heller ikke, om man sagde ham det.

Byrge.

Ja, deri har I Ret. Jeg begyndte engang at ville tale lidt til Bedste for Jeres ældste Broder. Men han blev saa vred som jeg aldrig har seet ham. Det skulde jeg overlade til Fru Guldborg, svarede han; det forstod hun nok.

Regisse.

Jeg veed det. Hun har sagt ham, det er til mine Brødres Bedste, at de hærdes og behandles haardt. Og min Fader troer Alt hvad hun siger.

Byrge.

Ja, det er godt nok; men af Eder, Jomfru Regisse, burde Hr. Dyring tage sig, hvad det saa gjaldt. Han burde ikke tillade, at I færdes mellem Tyendet og sætter Fade, Krukker og Kruus tilside, naar Alle er' iseng. Han burde ikke lade Jer sove i denne øde Længe af den gamle Gaard.

Regisse.

Med mig kunde det være det samme. Værelset er heller ikke saa slemt.

Byrge.

Nu ja — slemt er det just ikke; og i forrige Tider, da Borgestuen var her, og mens endnu Riddernes Svende og de unge Karle her samledes, holdt man det for et anseeligt Rum. Men I burde dog

ligesaa fuldt som Ragnhild have Jert Kammer i de nye Bygninger. Men der er Forskjel i Alt; hun gaaer i Fløiel og Silke, og I —

Regisse.

Det hjælper lidet at klage over hvad der ikke kan være anderledes. — Kom, Byrge, og hjælp mig. Har du flyttet Buggen frem?

Byrge.

Det har jeg vel gjort før i Forvirringen, da Fru Guldborg var herinde.

(Han og Regisse flytte Buggen tilbage.)

Er der saa ellers Noget, jeg kan udrette for Jer?

Regisse.

Nei, Byrge! nu skal du gaae iseng. Det er over Midnat.

Byrge.

Vel, Jomfru! Men læg I Jer nu ogsaa til Hvile. Et ungt Blod trænger til Søvn. — Godnat! (Vil gaae, men standser.) Godnat, min kjæreste Jomfru! Gud være med Eder og styrke Eders Mod! (Kysser hendes Haand.) I er Eders Moders udtrykte Billede. I er smuk og fiin som hun var. I har hendes milde Dine; men I har ogsaa hendes fromme Hjerte. Hun vil ikke forlade Jer. Det vil Altsammen blive godt igjen.

(Gaaer.)

Fjerde Scene.

Regisse alene.

(Tager Skaalen og Lyset, og gaaer hen til Alfs og Oves Leie.)

Jeg bringer Eder Brød, jeg bringer Eder Viin.
Kommer hid, kommer hid, kjære Brødre mine!
— Ak, der ligge de kummerligt skjult',
Som en Kornblomst dækkes af Straaet guult;
Som Spurvene smaa i de fattige Reder —
Ynkeligt handler Guldborg med Eder!

(Trækker Skjærmen for Løibænken, efterat have sat Skaalen tilside, og kommer igjen frem.)

De sove. Saa trygge sove de begge
Som i Silkesenge. Jeg vil ikke dem vække.
Uagtet Mangel, uagtet Nød
Blomstre de baade som Rosen rød.
Det er saa lidet paa dem at kjende,
At de fødes op i al den Elende.

(Fordybet i Tanker.)

Var det muligt, kjær Moder min, at du
Sørged' for dine Sønner endnu?
Formaaer du endnu at tænke paa dem,
Der var din dyreste Skat i dit Hjem?
Og er det sandt, og kommer du silde
Og kjæler for dem med Ord saa milde?

(Knæler.)

O Moder kjære! kan du see herned,
Da send din Datter din himmelske Fred!

Jeg har en hemmelig Sorg at bære;
Mit Hjerte trykker en hemmelig Nød.
Slet Ingen her vil min Trøster være,
Slet Ingen, siden du, min Moder, er død.
Jeg tvivler, jeg ængstes — staae ved min Side!
Lær mig at haabe, lær mig at lide!

(Reiser sig. Kort efter banker det paa Døren tilvenstre.)

Jesus Maria! Hvo banker saa silde?

Stig (udenfor, bedende).

Luk op! o luk op!

Regisse (forskrækket).

Stig Hvides Røst?
Ved min Dør om Natten? Hvad kan han ville?

Stig (udenfor).

Luk op!

Regisse (vrider sine Hænder).

Hvo giver mig Raad og Trøst!

(Samler sine Kræfter og gaaer hen til Døren.)

Hr. Ridder! min Dør er lukket hver Nat.
Slet Ingen saa har jeg Stevne sat.

(Lytter.)

— — Hvad siger han? Staaer hans Liv paa Spil,
Hans Fred og hans Ro —?... Hr. Ridder! jeg kan ikke...
Han beder saa bønligt... Hvad skal jeg... o, jeg vil!

(Skyder Slaaen fra, men gaaer strax hen til den anden Side af Værelset og læner sig til Bordet.)

Femte Scene.

Regisse. Stig.

Stig
(iler i Bevægelse hen til Regisse og falder paa Knæ).

Min favre Jomfru! her lad mig ligge,
Og søge Frelse ved Eders Fod!
Lad Eders uskyldige, fromme Blikke
Svale mildt mit urolige Blod!

Regisse (ængstlig).

Stat op, Hr. Ridder! forlad mig igjen!
Hvis Eders Liv er truet af Nogen,
Skal jeg vække min Fader; han samler sine Mænd...

Stig.

Nei, lad ham sove —

Regisse (vil gaae).

Maaskee han er vaagen —
Lad mig gaae at bringe ham hid —

Stig.

O bliv!
Ei Dannerkongens Hær kan frelse mit Liv.
Mig Ingen kan hjælpe, slet Ingen uden I!
Her aander jeg let, her føler jeg mig fri —

Regisse.

Hold op, Hr. Stig! Hvad troer I at vinde
Ved at øve Jer Spot paa en evneløs Qvinde?

Stig.

I troer, jeg spotter —?

Regisse.

Forlad mig! jeg beder!
Saa lidet har jeg havt Bud efter Eder.

Stig.

Regisse! saa hjælpe mig Gud i min Død,
Som jeg kom til Eder i den bittreste Nød!
I veed, at I ligger stærkt i min Hu;
Fast en Maaned, hver Aften silde,
Har jeg søgt Eders strenge Sind at formilde,
Men aldrig lod I mig ind endnu.
Hvi skulde jeg da nu ved Midnat vove
At vække Jer, mens Alle paa Gaarden sove?

Regisse (urolig og undvigende).

Men min Gud, hvi er I da kommen?

Stig.

O hør!
Mig driver en hemmelig Gru til Eders Dør.

Regisse.

Hvad er det I mener?

Stig.

I kan ei forstaae,
Om jeg ogsaa forklarer ... I vil ikke formaae ...
Og dog — jeg vil skrifte min Synd! Gud give,
Naar I har hørt mig ud, at I vil tilgive!
— — Jeg sad iaften ved Gildet skraaes for Eder

Og Ragnhild ved Bordet. Da faldt det mig ind
Hvad Ivar havde sjunget nys om Hr. Peder,
Der bøiede med Runer Hellelilles Sind.
(Med et mørkt Udtryk.)
Kjender I de skrevne Runers Magt?

Regisse.

Ak nei! hvor skulde jeg —

Stig.

Saa tag Jer iagt!
Viid, at en Svend med Runer kan lokke
Til Elskov og den strengeste Villie rokke.
Viid, har han daaret med Runer en Qvinde,
Da har hun ham evigt og altid i Sinde.
Det han vilde ride til Verdens Ende,
Hun fulgte med, han slap ikke hende.
Det han vilde sætte for Døren en Slaa,
Hun kom dog om Natten, hun bankede paa.
Lod han hende staae ved Døren endda,
Hun tøver saa lidet, piller Naglerne fra.
Endog hun er tugtig, blufærdig og reen,
Alle hendes Tanker maae vige for een —

Regisse.

O, hellige Jomfru!

Stig.

Ja, vel maa I grue!

Regisse.

Fatter Eder, Hr. Stig! — Hvad sørger I fordi?

Stig.

Saa hør! Min Fortælling er ikke forbi.
— Disse Runer har jeg lært af en oplandsk Frue
For syv Aar siden, men aldrig dem forsøgt,
Halvveis af Vantro, halvveis af Frygt.
Iaften var jeg varm af Viin og af Mjød —
Regisse! I var saa faur og saa sød!
Saae jeg paa Eder, rødmed' I som et Blod —
Da tænkte jeg: hun er mig vísselig god!
Hun er kun saa bly, hun er kun saa stille,
Turde hun tale, saa gjerne hun vilde;
Den hemmelige Skrift skal give hende Mod!
— Da greb jeg et Æble, skjar deri med min Kniv
Runer der vækked' Elskov til Liv,
Runer der kunde tvinge det unge
Hjerte, og løse mildt Eders Tunge,
Give mig al min Kjærlighed igjen.
Jeg kastede det hemmeligt til Eder hen
En Stund før vi op fra Bordet brød;
Men —

(Efter et Ophold.)

Æblet trilled' i Ragnhilds Skjød!

Regisse (med et Udraab).

I Ragnhilds?

Stig.

I Ragnhilds. Hun blev bleg og rød,
Da hun læste Skriften, grundede længe,
Stirrede paa mig stivt og fast,

Trak Veiret som vilde hun Brystet sprænge.
— Da gik vi fra Bordet. Jeg tog bort i Hast,
Beklemt og forvirret. Hun saae, da jeg gik,
Paa mig med et langt, ubeskriveligt Blik.

Regisse.

Den arme Ragnhild!

Stig.

Da jeg kom ind
I mit Sovekammer, da brændte min Kind.
Mig flyede Søvnen, mig flyede Ro;
Hvad maatte jeg frygte? Hvad skulde jeg troe?
Omsider — (standser.)

Regisse.

O, tael!

Stig.

Omsider det klang
Sagte ved min Dør som en klagende Sang.
Op og ned jeg hørte det gaae.
Tilsidst saa banked' det lempeligt paa.
„Stat op! — det hviskede — lader mig ind!
Herude gaaer kold den natlige Vind."
— Ak, det var Ragnhild jeg hørte kalde!

Regisse.

Forbarmende Gud!

Stig.

Stille jeg laae;
Da hørte jeg Lyd af Nøglerne smaa...
Hun tog dem frem, hun prøved' dem alle —

Regisse.

O, min Frelser!

Stig.

Min Dør var stængt af en Slaa,
Men Rædsel greb mig — jeg befoel mig Gud,
Foer hen til Lugen og styrted' mig ud.
Jeg vilde til Stalden for at vække min Svend,
Og i al Stilhed drage herfra igjen.
Men fremmed paa Stedet foer jeg vild, og kom
Paany til Huset. Da jeg vendte mig om,
Skimted' jeg Noget, der syntes at tage
Veien imod mig, og jeg trak mig tilbage.
Jeg kom her forbi; jeg saae Lys hos Eder.
Her, tænkte jeg, Ragnhild ei om mig leder;
Jeg vil bede Farvel, jeg vil tilstaae min Brøde;
Ifald hun vredes, vil jeg flye og bøde
For min Synd — og jeg bankede paa Eders Port.

Regisse.

Hr. Stig! Gud bedre det! Hvad har I gjort?
Hvortil kan den arme Ragnhild føres?

Stig.

O, spørg mig ikke —

Regisse.

Staaer Sligt til at troe?
Er det isandhed saa farligt? Kan Intet gjøres,
For atter at bringe hendes Tanker til Ro?

Stig.

O, I veed ikke hvad hemmelig Magt
I denne Leg med Runer blev lagt!
Den dunkle, den uforklarlige Skrift,
Naar blot derpaa falder Eders Öie,
Formaaer Eders Villie som Vox at bøie,
Vækker Begjær og slumrende Drift.
Ind i Eders Tanker, Eders Blod sig lister
Hvert Bogstav-Tegn som en hemmelig Frister —

Regisse.

O, det er en syndig, en ugudelig Færd!
Og mig har I holdt saa lidet værd...
Mig I vilde saa grusomt besnære?

Stig.

Regisse! mit søde, mit favreste Liv!
Eder jeg bedes i Tugt og Ære.
Ved Gud og Mænd! I skal vorde min Viv!
Betænk, var det Synd jeg Runerne skrev,
Til denne Synd mig Kjærlighed drev.
— Eder fører jeg til min Gaard
Som min Adelhustru. Alle mine Dage
Skal jeg søge blot Eder at behage.
Alt hvad Eders Hu kan falde paa,
Det skal fuldtgjøres Eder til Villie.
Eders Klædning skal være af Fløiel blaa;
Deri skal drives Roser og Lilie.
Er Aftenen kold, er Dagen varm,

Eder skal vente den hængende Karm.
Hver Søndag skal I til Kirken ride
Paa Sadel af Sølv, med forgyldene Mile.
Alt hvad jeg formaaer, mens jeg er i Live,
Skal jeg gjøre for Eder, naar I blot vil tilgive.
(Tager en Ring af sin Finger.)
Mit unge, skjønne Liv! ræk mig hen Eders Haand.
(Griber hendes Haand.)

Regisse (med svag Modstand).

O Stig! hvad gjør I —

Stig (sætter Ringen paa hendes Finger).

Denne Ring, jeg vinder
Om Fingeren, være mellem os som et Baand,
Der mig uopløseligt til Eder binder.
— Regisse! I tilgiver —?

Regisse.

I veed, at jeg maa.
Men, Stig! I burde mig bedre forstaae!
I har ikke trængt til den lokkende Rune:
I har lokket mig mangen hemmelig Stund.
Der er Runer skrevet om Eders Mund,
Paa Panden og i Eders Öine brune.
Det falder mig saa let, ved Eders Side
At friste Livet i Fryd og i Qvide!

Stig.

O, min Regisse! naar I vidste hvor mildt
Mit Hjerte ved Eders Ord bevæges!

— En Ungersvends Liv er ofte vildt;
Men hans Hu kan styrkes, hans Tanker qvæges,
Han selv kan vinde fornyet Liv,
Giver Gud ham en from, en elskende Viv.
— Min søde Fæstemø! nu I tillader,
Ei sandt? at jeg taler med Eders Fader.
Saa fører jeg Eder hjem til Mit!
Hvis I her har sørget, hvis I her har liidt,
Min Omhed skal al Eders Kummer lindre;
Og Intet skal vor Lyksalighed hindre!
(Der bankes paa Døren tilvenstre. Stig farer sammen.)
Har I hørt?

Regisse
(der har lyttet ved Døren, kommer forskrækket hen til ham).

Det er Ragnhild!

Stig.

O, jeg bøder for haardt!
Fra min unge Kjærlighed jages jeg bort
Af min egen Letsind. — Lad mig gaae! Lad mig flye!
Jeg vil ikke see Ragnhild. Jeg er angst og sky
For at træffes af hendes spørgende Blikke.
Er her en Udgang? (Peger paa Portalen.)

Regisse.

Den Dør er slaaet i —
Men her — (viser tilhøire) — gjennem Gangen — er
I strax i det Frie.

Stig (omfavner Regisse).

Vær du min Skytsaand! Forlad mig ikke!
Der raader en ond Magt i Menneskets Hu —
Mig frelser Ingen mod den uden du.

(Gaaer, fulgt af Regisse, der strax efter lukker op for Ragnhild.)

Sjette Scene.

Regisse. Ragnhild.

Ragnhild.

(indhyllet i en siid blaa Kappe og med Fjederhat, paa træder ind, seer sig om og synes at søge Noget. Endelig siger hun forundret).

Er der Ingen her?

Regisse.

Hvem søger du herinde?

Ragnhild.

Hvem jeg søger? Hm!

(Gaaer om i Værelset.)

Jeg kan slet ikke finde . . .

Regisse.

O Ragnhild! hvad vil du om Natten saa silde?

Ragnhild.

Hvad jeg vil . . .? — Lad mig gaae! —

(Bestandig søgende.)

Hm! Hm! det var ilde!

Regisse.

Betænk, det er langt over Midnatsstund!

Ragnhild.

Hvad jeg søger? — Jeg gik i den skyggefulde Lund
Og søgte mig Urter, hvide og røde,
Der om Natten voxer i feireste Grøde.

Regisse.

Det er ikke godt at gaae saa alene
Om Natten under Lundens skyggende Grene.

Ragnhild.

Jeg kunde ikke sove. Tiden faldt mig lang.
Jeg gik ud at lytte paa Nattergalens Sang.
Du skulde høre den klage!

Regisse.

Det er ikke godt
At gaae naar Græsset er af Duggen saa vaadt.

Ragnhild.

Jeg saae mig til Stjernerne, saae hvor stille,
Men dog hvor heftigt, hvor brændende de spille
Og bade sig i den dybe, den fugtige Nat.
Du skulde see det!

Regisse.

O Ragnhild! hvi har du forladt
Dit Kammer alene? — Kom med! Lad os gaae!
Jeg vækker Byrge....

Ragnhild (uden at agte hendes Ord).

Hvor det banker i min Hjerne!
Som vilde den sprænges i Stykker smaa.

Regisse (bønlig).
Gaae i Seng! Jeg beder dig jo saa gjerne!
Ragnhild (efter nogen Grublen).
Siig mig.... hvad synes dig om.... Ridder Stig?
Regisse (forskrækket).
Ridder Stig?
Ragnhild,
Du skal ikke troe ham, Regisse!
Hans Hjerte løber over af Falskhed og Svig.
Regisse.
Men hvor kan du sige —
Ragnhild.
Jeg veed det. Der er Visse,
Jeg hader og afskyer værre som Pest.
Stig hører til dem. Han lyver, han bedrager
Den Stund man mener ham det allerbedst.
Regisse.
O nei, du feiler —
Ragnhild (heftig).
Du skal give mig Ret!
Hvor kan du vide.... Siig strax: han er ond, han
er slet!
Regisse (angst).
Ja ja! vær blot rolig....
Ragnhild.
Det er sandt, han er fager!
Alting blomstrer, naar han seer derpaa.

Hans Vært er mandig, hans Miner saa blide.
— Saae du, da han trak af sine Handsker smaa,
Hvor hans Hænder vare kridenehvide?

Regisse (for sig selv).

O Gud! see naadig til mig Arme ned!

Ragnhild.

Men han er stolt. Det mærkes af Alt hvad han siger.
Hvert Ord af hans Mund skal man glædes ved.
Han tænker, at alle de danske Piger
Skal falde ham tilfode, skal lade sig bedaare —

Regisse.

O, Ragnhild! Ragnhild!

Ragnhild.

Men der feiler han saare!
Jeg veed Den, der spotter med hans Tale;
Hende skal han lyde; hun skal befale —
(Med et Tankespring).
Mens jeg husker det, har du seet hvad jeg har?
Et Æble hvori han Bogstaver skjar —

Regisse (med Rædsel).

Jeg vil ikke see det! Du friste ikke mig!

Ragnhild.

Vær du kun rolig! Det er ikke for dig.
(Tager Æblet frem og betragter det.)
Denne Skrift er ikke som de krumme Streger,
Abbedens Skriver har dig lært.
At tyde disse Tegn er uendelig svært!

Det er som en dunkel Trolddom der leger
I Skriften og forvirrer Betragterens Sind.
Hvert Bogstav er saa dybt, saa dybt skjaaret ind
I Æblets brændende Kind;
Har blandet sig med dets Saft,
Har suget dets bedste, nærende Kraft.
— Man mærker det vel: denne Skrift vil staae,
Indtil Æblet selv maa forgaae.

(Gjemmer det igjen.)

Som et Æble jeg hang mellem Bladenes Hegn,
I min Moders Gaard, med Kinderne røde.
Da skjar man i mit Hjerte forvildende Tegn;
Og nu maa jeg sørge mig tildøde!

(Brister i Graad.)

O, saa er det dog sandt man har sagt:
Der er en ond, en forfærdelig Magt
I et Menneskes Aasyn og Miner.

Regisse (med Omhed).

Ragnhild! min Søster!

Ragnhild.

Der ligger noget Haardt
Under mit Bryst, der mig trykker og piner.

Regisse.

Hvor?

Ragnhild.

Ret her.

Regisse.

Er det ikke dit Spænde?

Ragnhild.

Vist ikke! — Nei fy!... Du er keitet! Gaae bort!
Rør mig ikke!

Regisse (afsides).

Naar skal den Jammer ende!

Ragnhild.

Giv mig en Stoel; og kom saa hid og hør!
(Sætter sig.)
Jeg har drømt inat, han kom ind ad min Dør.
Guld og Perler skinned' paa hans Bryst;
Han talte til mig med den blideste Røst:
Han sagde: Jeg har hørt, I har sukket og grædt.
Jeg tager Eders Sorg, jeg bærer den let.
Han gjorde mig siden end værre Harm;
Han løftede mig op, han tog mig i sin Arm,
Han klappede min Kind, han kaldte mig sin Kjære;
Han sagde: Du skal min Slegfred være.
I Fløiel skal du gaae og i Skarlagen-Skrud;
Syv Terner skal dig følge saa tidt du gaaer ud —

Regisse.

O, forjag disse Tanker!

Ragnhild.

Jeg har altid havt Frygt,
Lige fra min Barndom, for at drømme saa stygt.
(Læner sit Hoved mat op til Regisse.)

Regisse.

Læn dig kun op til mig! saa dulmer Sorgen.
— Eller læg dig paa min Seng ... bliv her til i Morgen.
Gjør det, Ragnhild!

Ragnhild

(synger sagte og som for sig selv).

Favre Ord har mig haardt bedaaret,
Favre Ord har mit Hjerte saaret —
Favre Ord!

(Farer pludselig op og lytter.)

Hør kun! — Den underfundige Gjæst!
Han kalder paa sin Svend, han stiger tilhest.
Han sætter Sporen i Gangerens Side ...
Den løfter, den strækker sine fire Guldsko.
Han sætter med et Spring over Hegn, over Bro —
Stands ham! stands ham! lad ham ikke ride!

(Hun iler ud tilhøire. Regisse følger med et Udraab efter hende.)

Tredie Act.

Partie af en Skov. Tilvenstre nogle Buske og Grønsvær, til hvilke **Stig**, indhyllet i sin Kappe, læner sig sovende. Ved hans Fødder sover **Ragnhild**, ligeledes med Kappen om sig, og saaledes skjult af Buskene, at hun ikke kan sees af Stig, naar han reiser sig, men vel af Tilskuerne. Tilhøire, noget mod Baggrunden, ligger **Gunner**, Stigs Svend, udstrakt paa Jorden og sover. Det er tidlig Morgenstund.

Naar Tæppet gaaer op, høres efter Forspillet fjernt Chor af **Stigs Svende**, der nærme sig.

Første Scene.

Chor

(det første Vers udenfor Scenen).

Fuglen qviddrer som bedst den kan
Og Hanen galer paa Tofte.
Alt er vaagent vidt over Land,
Og Bonden kryber i Kofte.
Solen lyser over Lindens Top —
Hr. Ridder! Hr. Ridder! vaagn op!

(Stigs Svende træde ind paa Scenen og forblive noget hen mod Baggrunden. Ved deres Indtrædelse vaagner Gunner og forener sig med dem.)

Bonden seer, om Veiret er lydt,
Og hænger Humlen paa Tveie.
Ræven spørger sin Søn om Nyt,
Og lister sig fra sit Leie.
  Solen lyser over o. s. v.

Tidlig oppe rider i Mag;
Det Bud er saa godt at sende.
— Vaagn op, Hr. Ridder! nu er det Dag.
I ventes af Eders Svende.
  Solen lyser over o. s. v.

I Lunden er der saa koldt og vaadt,
Paa Træerne Dugdraaber hænge.
Himmelens Telt, saa høit og blaat,
Er spendt over Mark og Enge.
  Solen lyser over Lindens Top —
  Hr. Ridder! Hr. Ridder! vaagn op!

(Svendene trække sig tilbage og forlade efterhaanden Scenen.)

Stig

(vaagner og springer op, men lader sin Kappe ligge).

Gunner! er det dig? — Og mine Folk ere komne?

Gunner.

Ja, ædle Herre! Som I ønskede inat, ere de brudte op fra Svend Dyrings Gaard før Soel-Opgang.

Stig.

Vel. Lad dem hvile sig ud.

Gunner.

Det er vel ikke værdt, at de binder Hestene. De siger, at man oppe fra Høiene kan see en Støvsky, der nok kommer fra Hr. Dyrings Jægere. Saa kunde vi ligesaa godt strax ride dem imøde.

Stig (adspredt).

Hvad siger du?

Gunner.

Jeg siger, vi kunde lige saa godt —

Stig.

Vel, vel! Gjør som dig synes. (Affides, mens Gunner trækker sig noget tilbage.) Mit Hoved er tungt, mit Sind uroligt. Den korte Sommernat er forbi. Et Par Timers Hvile ligger mellem Midnattens Ængstelser og denne lyse Morgen. Hvor sært har ikke Alt forandret sig siden igaar! Regisse er min Fæstemø; denne Lykke, jeg har tragtet efter, har mig Gud naadig forundt. Men Ragnhild! Alene Tanken om hende farer mig gjennem Blodet som var jeg febersyg. Hvad vil den nye Dag bringe mig? Skal jeg træffe Ragnhild ved Jagten? Hvad vil hun sige? Hvorledes kan jeg — o, mig tjente det bedst at flye langt herfra! — Men jeg kan ikke drage bort fra den stakkels Regisse; hun stoler saa trygt paa mig. Nei, jeg kan ikke forlade hende! — (Til Gunner.) Kom, Gunner! vi vil afsted. Jeg haaber, Morgen-

luften skal forfriske mig. Hvor er min Kappe? — (Gaaer selv for at hente den og opdager derved forbauset Ragnhild.) Gunner! hvad seer jeg!

Gunner (der træder nærmere).

Jomfru Ragnhild! Gud hjælpe os!

Stig.

Har hun ligget her? Naar er hun kommet?

Gunner.

Hun maa være kommet mod Morgenstunden. Thi jeg har vaaget al den Tid I befalede.

Stig.

Stille! tael ikke saa høit! — Har Nogen af mine Folk seet hende?

Gunner.

Nei, Hr. Ridder! hverken jeg eller Nogen af de Andre.

Stig.

En Guds Lykke! — Men hvad gjør vi .... hvad skal vi gribe til? — Hør, Gunner! du er en gammel, tro Tjener af mit Huus og mig hengiven. Tag dig af Ragnhild! Hun er forvildet, hun er syg — hun veed ikke hvad hun har gjort. Vi maae skaane hendes Rygte.

Gunner.

Befal, Hr. Ridder!

Stig.

Bliv her hos hende, indtil hun vaagner. Vil hun af sig selv hjem, da følg med hende, men undviig Svend Dyrings Jægere. Der er en Vei neden om Moserne —

Gunner.

Jeg kjender den.

Stig.

Staae hende bi, naar hun behøver din Hjælp. Men spørger hun dig om mig, saa tie!

Gunner.

Vel nok, Hr. Ridder! men naar hun nu ikke vil hjem —

Stig.

Desværre! det er at befrygte. Men endda vige du ikke fra hendes Side! Hun er heftig og vant at befale! du bryde dig ikke derom! — Støder I paa Svend Dyring eller hans Folk, da siig, du har truffet hende paa Veien, og nævn ikke mig.

Gunner.

I kan stole paa mig, Hr. Ridder!

Stig.

Jeg sætter al min Lid til dig. — Lad nu mine Folk strax stige tilhest og vente mig ved Ledet. Men kom slux tilbage, og tael ikke et Ord om hvad du har seet.

Gunner.

Nei, nei, Hr. Ridder! (Gaaer.)

Stig (gaaer hen til Ragnhild).

Hun sover; hun trækker saa tungt sin Aande.
Hun drømmer om en hemmelig Vaande.
(Knæler ned og betragter hende.)
Hvor er hun tillokkende! hvor er hun skjøn!
Selv i Søvne former sig Munden
Til en sød, en uimodstaaelig Bøn,
Med en Smerte, der aldrig vorder forvunden.

Arme Ragnhild! maatte du ligge
Under aaben Himmel, for Vind og Veir!
Duggen kom, men kjølte dig ikke;
Vinden sused' dit Bryst saa nær,
Men dens Aande forfrisked' dig ikke.

Kunde jeg gjøre min Uret god!
Kunde jeg med mit Hjerteblod
Lindre den Sorg der vel maa dig tynge;
Kunde jeg lade Messer synge
For dit forvildede Hjertes Ro!
Jeg tør ikke lytte til din Kjærligheds Klage;
Jeg har forlovet min Ære og Tro —
Og min Fæstemø kan jeg ikke bedrage.
— Lad mit Billed, der sænkte sig i din Sjæl
Som i ét uroligt Hav, men aldrig kan vinde
Klarhed og Hvile — lad det atter forsvinde!
Og glem mig for evig, Ragnhild! — Farvel!

(Gaaer ud, da Gunner nærmer sig.)

Anden Scene.

Ragnhild. Gunner.

Gunner.

Stole paa mig kan Hr. Stig. Men det vil nok ellers holde svært nok. Der skal handles saa varligt med saadan en fiin Jomfru. (Lytter.) Der rider Hr. Stig.

Ragnhild

(vaagner og reiser sig pludselig som om hun strax vilde afsted og gaae efter Lyden, men standser forundret ved at finde sig i Skoven).

Hvor er jeg?

Gunner (afsides).

Nu gjælder det.

Ragnhild.

I Skoven? Jeg i Skoven? (Bliver Gunner vaer.) Hør! kom hid! — Hvad hedder Skoven her?

Gunner.

Jeg veed ikke om den har noget Navn. Det er en lille Lund ved Udkanten af de Skove, der høre til Hr. Dyrings Gaard.

Ragnhild.

Ved Udkanten...? Hvor kommer jeg da her? Hvo har bragt mig hid? Har jeg selv — (standser og søger at huske sig om.) Hvad Tid paa Dagen er det?

Gunner.

Solen er ikke ret høit paa Himlen. Det er tidlig Morgenstund.

Ragnhild.

Tidlig Morgenstund? (Forskrækket.) Og jeg har altsaa sovet i Lunden? Hvorfor ikke hjemme? Hvorfor ikke i mit Kammer?

Gunner.

Det veed jeg ikke, min ædle Jomfru!

Ragnhild.

Hvem er du? Hvor kommer du fra? Har jeg ikke seet dig før?

Gunner.

Vel muligt. Jeg tjener Ridder Stig Hvide.

Ragnhild
(farer med Haanden til Hjertet).

Stig Hvide!

Gunner (afsides).

Det stakkels Barn! Verden gaaer hende imod, som det lader.

Ragnhild (afsides).

Har jeg da ikke drømt? Er det Altsammen sandt? Jeg er gaaet alene ud, midt om Natten, over Stien gjennem de stygge Moser, hvor jeg ellers ikke vil gaae om Dagen, — gjennem den lange mørke, mørke Egeskov. Er jeg da ikke faldet paa Veien? Har jeg ikke slaaet mig? — Jeg er jo ellers angst for at møde

Nogen i Mørke; har jeg ikke mødt Nogen? Hvorledes er jeg . . . o, det er grueligt — — Men har jeg da heller ikke drømt, at jeg mødte Ridder Stig i Skoven? Han var i fuld Rustning. Han tog mig i Haanden og sagde: „Jeg drager i Krigen, og I skal følge med.“ (Til Gunner.) Hør!

Gunner.

Hvad befaler I?

Ragnhild.

Hvor er din Herre?

Gunner.

Han — ja, han er redet bort.

Ragnhild.

Hvorhen?

Gunner.

Det veed jeg ikke.

Ragnhild.

Da jeg vaagnede, hørte jeg Hestetrampen. Han er da vel redet for nylig?

Gunner (betænker sig).

Ja, meget længe siden er det ikke.

Ragnhild.

Er han taget hjem?

Gunner.

Min ædle Jomfru! I spørger mig om Mere end jeg tør svare paa.

Ragnhild.

Hvad gjør du her?

Gunner.

Jeg skal ledsage Eder hjem, hvis Eder saa lyster.

Ragnhild.

Ledsage mig hjem? — Hvo har paalagt dig..?

Gunner.

Det har... ih nu, det har En, der mener Eder det vel.

Ragnhild.

Saa? — Han vilde ikke vække mig?

Gunner.

Nei, ædle Jomfru!

Ragnhild.

Han har altsaa seet mig?

Gunner.

Seet... hm! ja, saa har han seet Eder.

Ragnhild (afsides og smertelig).

Og han har forladt mig!... har agtet mig saa ringe, at han ikke engang har vækket mig. Den Hovmodige! o, jeg afskyer ham! (Man hører et fjernt Horn.) Stille! Var det ikke et Horn jeg hørte?

Gunner.

Jo, min ædle Jomfru! det er Jægerne der drage op over Høien.

Ragnhild.

Jægerne? Hvilke Jægere?

Gunner.

Jeg har tænkt I vidste det. Her skal være Jagt idag. Hr. Dyring og en Hoben af hans Naboer have slaaet sig sammen —

Ragnhild (afsides).

Jagt? Skulde jeg ikke være med? Var der ikke en Aftale ... endnu igaaraftes, og ved Bordet ...

Gunner.

Det bliver just muntert idag. Efter hvad der er sagt os, kommer Fru Guldborg og hendes Jomfruer herud.

Ragnhild (afsides).

Og jeg er her! De vil hente mig, og jeg er ikke at finde. Med Stig skulde jeg følges ad idag, og jeg — o, jeg Elendigste! (Man hører Hornet nærmere.) Jeg maa herfra, jeg maa hjem. Maaskee er der endnu Frelse mulig. (Høit). Kom! du skal ledsage mig, og til min Moders Gaard. Men jeg vil ikke træffe sammen med Jægerne — fatter du? — med Ingen af dem.

Gunner.

Det er en let Sag. Lige vi komme herud, skjules vi strax af Underskoven; og siden skal vi nok slippe fra dem.

Ragnhild
(da Hornet høres tredie Gang).

Hør, hvor det klinger! Som om det kaldte mig, som om det nævnede mig ved Navn! Her skulde idag

min lette Ganger bære mig; her skulde jeg heed og aandende forfølge Dyret der flygtede; her . . . med ham, ved hans Side — og nu . . . jeg maa hjem, skjule mig selv og min Elendighed. O, disse Toner lyde nu jamrende og som den bittreste Haan. (Til Gunner.) Kom! bort herfra!

(De gaae ud tilvenstre.)

Tredie Scene.

Tage Bolt og **Ivar** komme ind fra Baggrunden.

Ivar.

Nu, Tage! hvad vil du mig? Hvorfor har du forladt de muntre Svende og ført mig gjennem Tjørne og Buske?

Tage Bolt.

Det er snart sagt. Siig mig, Ivar, hvordan huer dig Opholdet i Svend Dyrings Huus?

Ivar.

Vel nok. Her er favre Qvinder og god Levemaade. Svend Dyring er munter, og en Mand ret efter mit Sind.

Tage Bolt.

Efter d i t Sind? Det kan være. Du har dandset efter deres Pibe, har sjunget Elskovs-Viser for dem, og over al denne Herlighed ikke mærket den Haan, hvormed vi behandles. Med mig er det anderledes.

Jeg er maaskee en Bjørn, som Ragnhild har sagt engang. Men jeg kan ikke afrettes som en Bjørn.

Ivar.

Deri har du Ret. Men du kan brumme lige saa godt som Bjørnen.

Tage Bolt.

Ja, og jeg har Kræfter som den. Lad os derfor ikke stride mere om den Ting. Hvad jeg vilde sagt, er i Korthed, at naar det ikke snart bliver anderledes, bryder jeg overtvert med Svend Dyring.

Ivar.

Dertil kan jeg ingen ret Grund see. Guldborg er sandt nok hovmodig og ond at bides med; men Svend Dyring —

Tage Bolt.

Han er Herre i Huset og skal styre Husets Skik. Men det bryder ham lidet, enten man giver mig det bedste eller sletteste Sæde. Galt var det før, men værre lader det til at blive. Stig Hvide er kommen i Huset. Hvo agter nu os? Han er en glat Qvindkarl, har været til Hove og veed at belægge sine Ord —

Ivar.

Du er uretfærdig. Han er tapper og har et godt Navn for Gavmildhed.

Tage Bolt.

Jeg er saa gavmild som jeg behøver, og viger

i Tapperhed for Ingen. Min Slægt er i alle Maader saa god som hans. Jeg har mægtige Frænder. Hvi skal jeg da staae tilbage? Hvi skal han sættes paa Høisædet? — Men, ligemeget! Det er ikke det der staaer mig for Hovedet.

Ivar.

Nu da?

Tage Bolt.

Seer du — nu ja! jeg kan gjerne sige det uden Omsvøb. Jeg lider ikke, at Ragnhild igaar kun havde Øie for ham; at hun ved Bordet iaftes gav mig onde Ord fordi jeg afbrød deres Samtale.

Ivar (leer).

Er du nidkjær?

Tage Bolt.

Kald det hvad du vil. Hvad der engang er Mit vil jeg forsvare. Jeg spaaer intet Godt af Stigs Ankomst.

Ivar.

Nu, hvad har du da besluttet?

Tage Bolt.

Jeg vil gjøre en Ende paa den Sag. Mit Bryllup med Ragnhild er sat til Julen. Men jeg er kjed af Opholdet her. Ragnhild selv har desuden aldrig givet mig et bestemt Ja, men slaaet det hen, naar jeg talte derom. Selv Guldborg lader ofte som den Ting endnu kunde forandres. Nu vil jeg idag,

naar hun kommer herud, tale med hende og Svend Dyring og forlange, at Brylluppet skal staae nu strax, allerhelst i denne Uge.

Ivar.

Det sætter du neppe igjennem, og har heller ikke Ret dertil. Da I forligtes angaaende Jorden, I har stridt om, da var Vilkaaret, at Brylluppet skulde holdes ved Juletider og Jorden være din Medgift. Skeete det ikke til den Tid, skulde ligefuldt Jorden og en Sum Penge tilfalde dig; og kjender jeg Guldborg ret, vil hun holde sig strengt til Forliget.

Tage Bolt.

Det veed jeg, og heller ikke jeg har isinde at bryde mit Ord. Men jeg vil idag sætte hende og Svend Dyring eet af to Vilkaar. Enten bliver det i alle Maader ved Aftalen: jeg faaer Jorden og ægter Ragnhild til Julen; eller jeg ægter hende strax, og i saa Fald vil jeg give Slip paa Medgiften.

Ivar.

Medgiften? Den Jord, du har stridt om snart et halvt Aar? Som har ligget dig i Tankerne Nat og Dag? Den vil du give Slip paa?

Tage Bolt.

Netop den.

Ivar (med Latter).

Men, Tage! jeg skulde dog aldrig troe, at du var forelsket i Ragnhild?

Tage Bolt.

Ragnhild er mig kjær, enten du nu troer det eller ikke.

Ivar.

Ei, ei! Man oplever dog Nyt hver Dag!

Tage Bolt.

Vel dig, om du aldrig oplever være Nyt. Forresten — thi du veed jeg er ingen Ven af mange Ord — kommer det nu an paa dig, om du vil være hos og staae mig bi, naar jeg handler om denne Sag med Svend og Guldborg.

Ivar.

Det gjør jeg med Glæde. Jo før Bryllup, des bedre. Maaskee Ragnhild kan sætte Skik paa dig.

Tage Bolt.

Det vil falde vanskeligt. Men derom er heller ikke Talen. Følg nu med, saa kan vi nærmere overtænke Sagen. Jeg seer Svend Dyring og hans Jægere komme derhenne i fuld Sang og Lystighed, og jeg er ikke oplagt til at tage Deel deri. Lad os gaae her ned ad.

(De gaae ud tilhøire.)

Fjerde Scene.

Svend Dyring med Jagt=Selskab, Riddere og Svende, komme muntre og støiende ind fra venstre Side. Kort derpaa **Rud.**

Chor.

Jager Sorgerne bort!
Hele Landet er vort.
Bonden ræd for Ridderen flygter.
Skoven giver os Ly,
Ængstligt Dyrene flye,
Ulven seer os og frygter.

Let er Ridderens Sind!
Solen brænder hans Kind,
Men han agter lidet den brænder.
Falder Dagen ham lang,
Kan den kortes ved Sang,
Sang blandt lystige Venner!

Svend Dyring.

I ædle Herrer! det maa jeg lide!
Ridderen vover for Drot og Land
Sin Hals naar det gjælder tappert at stride,
Saa maa han forlyste sig som han kan.

(Rud kommer ind.)

Rud.

Teltet er opslaaet, som I har befalt,
I Skoven, et Sted der er kjøligt og svalt.

Svend Dyring (til Rud).

Lad mig nu see, I Alting tilbereder,
Saa Guldborg kan være tilfreds med Eder.

(Rud gaaer. Svend Dyring til Følget.)

Min Hustru har lovet, naar Veiret blev klart,
At see til paa Jagten. Her fra Lunden
Skal hun see, naar Hinden jages op af Hunden.
Jeg tænker, hun kan være her snart.
— Ridder Stig har været oppe før vi;
Han var redet, da jeg vilde ham vække.
— Men hvor er Ivar og Tage?

En af Følget.

Jeg saae dem begge
Gaae ind i Skoven, da vi reed forbi.

Rud (kommer hastig ind).

Eders Hustru, Hr. Dyring!

Svend Dyring.

Ei, det var bra'!
Saa lad Tage Bolt og Ivar kalde,
Og Hr. Stig — han kan ei være langt herfra.

Femte Scene.

De Forrige. Guldborg, fulgt af sine **Jomfruer.**

Guldborg.

I ædle Herrer! en god Morgen til Alle!

(Efter de gjensidige Hilsner trækker sig det mandlige og qvindelige Følge tilbage, og forlader efterhaanden Scenen.)

Svend Dyring.

Hvor er Ragnhild?

Guldborg.

Jeg sendte hendes Jomfruer Bud
At vække hende, medens jeg drog forud.
Jeg vilde først tale med dig om hende.

Svend Dyring.

Om Ragnhild?

Guldborg.

Netop. Det er om en Sag,
Hvorpaa der bør tænkes endnu idag.
Hun er fæstet til Tage. Det har været vor Agt
Ved dette Giftermaal at faae Ende
Paa den lange Trætte hvori vi er' bragt.
Mig syntes Giftermaalet klogt og ret;
Jeg tænkte, det var den bedste Maade
At jevne den Sag, der i Grunden stod slet.
Jeg meente, med Tiden vil Ragnhild raade
Over Tage Bolt og faae Bugt med ham.
Hun er klog og bestemt; den plumpe Beiler,
Saa vild han er, kan med Tiden blive tam.

Svend Dyring.

Jeg har tænkt det samme.

Guldborg.

Men jeg troer, du feiler.
Tage bliver værre Dag for Dag.
Hans Lyst er at kjævles. Jeg er kjed af de Dele.

Vil man enes med ham, skal der fares i Mag.
Og jeg mener nu, vi bør hæve det Hele.

Svend Dyring.

Giftermaalet med Tage Bolt?

Guldborg.

Ja, jeg troer.

Svend Dyring.

Men har du glemt, at han har vort Ord?

Guldborg.

Det har han med Vilkaar.

Svend Dyring.

Skal vi da miste
Den store Strækning af saa frugtbar Jord?

Guldborg.

Nei, det var for tunge Kaar at friste.
Jeg mener ei heller, det gjøres behov.
Tage Bolt er nøisom. Han skal ægte vor Datter;
Vægrer sig Ragnhild, saa har vi vel Lov
At give ham Regisse, saa vidt jeg fatter.

Svend Dyring.

Regisse? Nei, Guldborg —

Guldborg.

Nu, Svend! hvorfor ikke?
Ragnhild var god nok, skjøndt mit Kjød og Blod;
Troer du nu, Regisse skulde være for god?

Svend Dyring.

Forstaae mig, Guldborg! det mener jeg ikke.
Men Regisse, frygter jeg, er for blød.
Hvor Ragnhild kan befale, vil hun faae sin Nød
Med blot at bede.

Guldborg.

Det har ingen Fare!
Jeg veed jo nok, hun kan lade saa bly;
Men har hun med det Samme Lyst til at svare,
Var det stundom bedre, hun vilde sig dye.

Svend Dyring.

Saaledes pleier hun ikke at være.

Guldborg.

Saaledes er hun; det er min gamle Kære.
Hun er ei undseelig, hun er menneskesky.
Hun har ingen Art eller Skik eller Maade
At tee sig, og lader sig dog aldrig raade.
Skal hun gjøre Noget, har jeg kun Tort;
Hun tager paa Alt med uvane Hænder —

Svend Dyring.

Min Guldborg! du bedømmer hende for haardt.

Guldborg.

Svend! det er Noget du ikke kjender.
Jeg veed hvad Plage jeg daglig har
Saavel med hende som hendes smaa Brødre.
I Mænd færdes ude, kan ei blive vaer
Den Sorg og Møie, retskafne Mødre

Har med Børnene. Lidet du veed,
Hvad jeg har sat igjennem, hvor meget jeg stred,
For at lære dem Tugt og den rette Viis —

Svend Dyring.

Det veed jeg, og derpaa sætter jeg Priis;
Jeg veed, jeg kan overlade dig trygt
Omsorg for Børnene, deres Pleie og Røgt.
— Men for at komme tilbage til Ragnhild: jeg sætter,
Tage Bolt vil netop hende, hvad saa?
Han er sandtnok vild, han er noget raa,
Men brav — og Ingen er reent uden Pletter.
Meget taler for ham: han har Venner;
Selv er han rig, og mægtig ved sine Frænder.

Guldborg (noget haanlig).

Er det Ragnhilds Bedste du tænker paa,
Saa er Svaret let. Jeg tænker, vi kan
Faae et bedre Giftermaal bragt istand.

Svend Dyring (forundret).

Med hvem?

Guldborg.

Med Ridder Stig Hvide.

Svend Dyring.

Med Stig?

Guldborg.

Han er af fornem Byrd, han er anseet og rig,
Han bærer paa Hænder og Bryst mere Guld
End Tage har hjemme. Han har belevne Sæder.

Hans Naade, Dannerkongen, er ham huld.
Ved ham kan vi vinde Magt og Hæder —

Svend Dyring.

Men, Guldborg! troer du, at han tænker paa —

Guldborg.

Jeg har iaftes bemærket ham nøie.
Han sad skraaes for Ragnhild ved Bordet; jeg saae,
Han vendte fast aldrig fra hende sit Øie.
En Leg han gjorde med Æblerne smaa
Og kasted' til hende. Sligt tyder paa,
At hans Sind i al Fald er let at bøie.
Nu maa du som Fader see til at du kan
Med Klogskab forske ham ud.

Svend Dyring.

Ved vor Frue!
Jeg ønsker Ragnhild ei bedre Mand.
Men jeg frygter, den Plan vil lidet due.
Tage Bolt er heftig. Han vil troe, og med Grund,
At ham skeer Uret, at han ringeagtes —

Guldborg.

Det kommer dog an paa, hvordan Sagen betragtes.

Svend Dyring.

Ei skjelner Tage saa fiint. Allenstund
Vil han af Trods staae fast paa Forliget.
Det ender med en Feide, det seer jeg forud.

Guldborg.

Frygter Svend Dyring?

Svend Dyring.

Er der Herrebud
Og vorder Landet af dets Fjender bekriget,
Da skal Du see mig fremmerst i Flok;
Jeg frygter ei Faren; jeg bestaaer den nok.
Ja, selv en ærlig Feide med min Grande
Skal jeg ikke, naar det kræves, vægre mig ved;
Uagtet Riddernes Enighed og Fred
Vel tjente bedst vore betrængte Lande.
Men en Feide med Tage, Guldborg! — mig tykkes,
Den er ei ret ærlig, og slet vil den lykkes.
— Ringe, ja fast for Intet at nævne
Er den Kraft, der ligger i en enkelt Mands Evne.
Men har han den Fortrøstning, at hans Sag er god,
Da giver den ham et uovervindeligt Mod.
Den gjør en Dannemand uforfærdet,
Lægger Kraft i hans Arm og Magt i Sværdet.
Den har fulgt mig hidtil, den har styrket mit Mod;
Jeg saae nødig, at den nu mig forlod.

Guldborg.

I taler for længe, Svend Dyring! Hvortil
Den Strøm af Ord, naar I blot ikke vil?
Ei skulde jeg bede halv den Tid
Min Husbond, Knud Ribolt, om han havde levet.
Han var mig altid følgagtig og blid;
Hos ham gjaldt hvert mit Ord som skrevet.
Nu er det anderledes. Eder har jeg bragt
Rigdom; men I er Herre og har Magt.

Jeg skulde vel kjende min Datters Tarv;
Jeg skulde vel vide bedst, hvorledes
Der kan raades over hendes Fædrenearv.
Men nu skal I bønfaldes, I skal bedes —
Skee som I vil! Jeg seer for silde,
Naar Fader er død, gaaer det Datteren ilde.

Svend Dyring.

Nei, Guldborg! du forsynder dig haardt,
Hvis du troer, jeg sørger for Ragnhild mindre.
Er hun dit Barn, er hun tillige vort;
Og mindst vilde jeg hendes Lykke hindre.
Gjør nu som dig synes. Som du ønsker lad det gaae!
Lad os saa friste hvad der følger paa!

Sjette Scene.

De Forrige. Byrge.

Byrge (urolig og hastig).

Ak Frue! jeg har onde Tidender at melde.

Guldborg.

Hvad nu?

Byrge.

Naar I blot —

Guldborg.

Du skynde dig brat!

Byrge.

Naar I blot ei vredes —

Svend Dyring.

Naar du blot vil fortælle!

Byrge.

Jomfru Ragnhild er forsvundet; hun er flygtet inat.

Svend Dyring.

Ragnhild?

Guldborg.

Min Datter? Er flygtet? og hvorhen?

Byrge.

Det veed jeg ikke. Hendes Jomfruer sige,
Man kan see hun har ligget, men har reist sig igjen.

Guldborg.

Har reist sig? og er flygtet? — Du Himmeriges Rige!

Svend Dyring.

Det er utroligt!

Guldborg.

Det er Opspind! — Byrge! kom hid!
— Ragnhild er velopdragen. Han lyver med Flid. —
Naar er hun flygtet? Naar? paa hvad Tid?
Tael! men tael Sandhed!

Byrge (ængstlig).

Jeg veed Intet, min Frue!
Jeg veed kun hvad hendes Jomfruer har sagt.
Da de kom, var der Ingen i hendes Stue.
Hun har været ifort sin Morgendragt,
Da hun gik bort, og Fjederhat og Kappen.
Høielofts-Døren var lukket i;

Hun maa være gaaet ad Vindeltrappen.
Vi har søgt overalt, paa hver Vei, hver Sti —
Men forgjæves.

Guldborg.

I har søgt? Hvordan har I søgt?
Vee Den der skal lide paa Tyendets Kløgt!
Skjændigt! Vi har Tjenere; de har Intet at gjøre
Uden at vogte Huset, og Sligt skal man høre!

Svend Dyring.

Hold Maade med din Smerte, Guldborg! Jeg troer,
Hun er kun faret vild. Vi maae søge hendes Spoer.
Vi maae lede selv og overalt sende Bud.
Jeg vil strax... (seer ud til Siden.)
Hvem er det, der kommer?

Byrge.

Det er Rud.

Syvende Scene.

De Forrige. Rud.

Rud.

Hr. Dyring! Ridder Stig er nok redet hjem.

Svend Dyring.

Ridder Stig?

Rud.

Hans Folk er' seet' at drage
Mod Nord. En Mand, der har talt med dem,
Meente, de kommer neppe tilbage.

Svend Dyring.

Stig forladt os?

Guldborg.

Og har ei bed't Farvel?

Svend Dyring.

Umuligt!

Guldborg (eftertænksom).

Og redet hjem?

Svend Dyring.

Hvi skulde han —? Med hvad Skjel?

Guldborg (som før).

Stig forladt os, og vor Datter forsvundet?

(farer op.)

Svend! lad os opsøge Ragnhild, og paastand!
Uden Forhaling!

Svend Dyring.

Vi maae gjøre hvad vi kan.
Ei heller jeg har Ro, før hun er fundet.

(Til Byrge og Rud.)

Lad Teltet brydes af, og sadl' vore Heste!

(Til Guldborg.)

Lad os gaae! Gud lede det Alt til det Bedste!

(De gaae.)

Ottende Scene.

(Skov og Hede med viid Udsigt til Isſefjorden.)

Ragnhild (i Kappe) og **en Dreng** komme ind.

Drengen.

Nu kan I aldrig tage feil af Veien. Den gaaer lige ud. I har altid Fjorden paa Eders venſtre Haand.

Ragnhild.

Tak, min Dreng.

Drengen.

Ja, Intet at takke for. — Farvel! (Vil gaae.)

Ragnhild.

Vent lidt. For Intet har man den bittre Død. Men hvad ſkal jeg give dig? (Løſer et Baand, hun har om Halſen, og tager en Guldmønt deraf). See der! det er en lille Guldmønt.

Drengen (fornøiet).

Skal jeg have den?

Ragnhild.

Ja. Giv den ikke ud, men gjem den vel. Saa længe du har den, er dit Liv uden Fare.

Drengen.

Naar jeg nu bare ikke taber den.

Ragnhild.

Det maa du ikke. Der har du Snoren med. Nu kan du binde den om Halſen.

Drengen.

Ja, jeg skal holde paa den, saa længe jeg kan. — Tak for den. Farvel!

(Drengen gaaer.)

Ragnhild (ene og grublende).

Denne lille Guldmønt har min Fader mig givet.
Det er tre Aar siden; han selv bandt den om.
Fra en gammel Klosterbroder den kom;
Saa længe jeg bar den, skulde jeg friste Livet.

Livet? Hvad er mit Liv? — Den Aande jeg drager?
Mit Øies Seekraft? Bevægelsen i mit Blod?
Evnen at styre Haand og Fod?
Eller er det Livet, det, der mig jager
Som en forfulgt Hind fra Sted til Sted?
Det, jeg vil flye for og som dog følger med?
Den ene Tanke, denne min eneste Klage,
Som jeg aldrig trættes ved at kalde tilbage!

Jeg har hidtil levet tilfreds. Een Dag
Gik som den anden i eensformig Mag.
Jeg havde fuldt op af Alt, var hædret i min Stand:
Var jeg hungrig, spiste jeg; var jeg tørstig, kunde jeg drikke.

Den Stilling var god; men Liv var det ikke;
Saa lidt som Kjærets sumpede Vand
Har et Liv mod Havets ved den brusende Strand.

Nu er det anderledes. Jeg er eensom og forladt.
Min Kind brænder; min Gang er urolig.
Min Vei gik midt over Heden inat,
Og Skoven har været min Bolig.

Og dog — da jeg nylig gjennem Lyngmarken skred,
Og trak Aanden, angst og besværet —
— I hvert Aandedrag var Alt hvad jeg leed —
Nei! saaledes har jeg aldrig trukket Veiret!
Og da jeg sank til Jorden, saa mat, saa træt,
Og følte mig med Eet forskudt i min Qvide,
Og brast i Taarer, hede og stride, —
Da var det mig som jeg aldrig tilforn havde grædt.
— Og er ikke mine Taarer, er ikke min Aande
Kilderne for Livets Fryd og dets Vaande?

Min Stivfader har fortalt, han laae saaret i Slaget;
Henad Skibets Dække strømmede hans Blod;
Der feilede lidt, og hans Fartøi var taget.
Men hans Mænd stred med ustandseligt Mod,
Og atter hang over ham pletfrit Flaget.
Dengang, da Livet flygted' med hans Blod,
Men han agted' det ikke, men ufravendt stirred'
Paa Kampen til hans Blik blev dunkelt og forvirret,
Dengang — har han sagt — først han vidste
Hvad det var at leve og et Liv at miste.

Ja, jeg føler: i et Øieblik som dette,
Naar den sidste Terning kastes i Krigen,
Der Livets bankende Hjerte slaaer.

Kunde hiin lille Guldmønt mig forjætte
Det Liv der aander i min Længsel, i min Higen,
Det Liv, hvori jeg haabløs forgaaer,
Da — ja da! Men det kan den ikke.
Det Liv, den forlænger, er for mig forbi;
Det, jeg nu færdes i,
Er den bittreste Kalk jeg kan drikke!

(Gaaer langsomt mod Udgangen, men vender sig hastig og og kommer tilbage.)

Der er han! Det er Stig! — Han er fulgt af sin Svend —
Hvor skal jeg skjule mig? — hvor skal jeg hen?

(Gaaer ind mellem Træerne tilhøire.)

Niende Scene.

Stig og **Gunner** komme ind fra Baggrunden.
Ragnhild skjult.

Stig (i Bevægelse).

Hun er redet fra dig, siger du? Og du har ikke bedre agtet mine Ord! Saa lidet kan jeg stole paa mine Tjenere!

Gunner (slukøret).

Ædle Hr. Ridder! I maa ikke vredes. Jeg har ikke havt Øiet fra hende. Hun reed paa min Hest, og jeg gik ved Siden og holdt i Tømmen. Men hun var saa from og sagtmodig, og jeg tænkte, der var ingen Fare forhaanden. Nu maatte vi gjøre en stor Omvei, fordi Hr. Dyrings Jægere lod sig see, og hun var angst for dem. Paa den Viis vare vi komne til de høie Bakker, hvorfra man kan see Gavlene af Eders Gaard, Hr. Ridder, skjøndt det er et godt Stykke Vei derfra. Og det viiste jeg Jomfru Ragnhild, for at opmuntre hende lidt, da hun var saa nedslaaet. Og saa veed jeg ikke hvordan det var: hun fik med Eet Lyst til at see Ungerne af en Fuglerede, der var tætved i et Træ, og jeg maatte derop. Men bedst som jeg sad der, jog hun bort, og det i Gallop. Jeg fik Farten og kom ned igjen for at sætte efter; men, Herre! jeg har gamle Been — hun kom mig af Syne. Og saa var det jeg stødte paa Eder....

Stig

(der fordybet i sine Tanker kun har hørt halvt efter).

Hvad skal jeg nu —? Min Hest er styrtet, jeg har een Miil hjem, og jeg vil herfra i Hast —

Gunner.

Jeg saae Folk paa Marken derhenne. Kunde man ikke høre ad, om der er en Hest at faae hos dem?

Stig.

Gjør det, men skynd dig!

Gunner.

Jeg er her igjen paa Øieblikket. (Gaaer.)

Stig (alene).

Den arme Ragnhild! hvor færdes hun nu?
Ubekjendt med Landet, alene, forvildet,
Uden Beskytter, og sorgmodig i Hu —
Og denne Smerte ved Intet formildet!
— — Jeg veed ingen Hjælp. Mit Hoved er øde.
Jeg veed kun, jeg bør undgaae det farlige Møde.

(Urolig.)

Hvi tøver Gunner? — Stedet var saa nær...
Jeg vil selv gaae derhen —

(Idet han vender sig for at gaae, kommer Ragnhild frem, med nedbøiet Hoved, og som for at gaae over Scenen.)

Stig (bestyrtset).

Ragnhild! I her!

Ragnhild (standser, men uden at vende sig).

Har I kaldt, Hr. Ridder?

Stig (forvirret).

Jeg vilde... jeg har...
Er Eders Moder med Eder? (Da hun tier.) O, Ragnhild! svar!

Ragnhild.

Jeg er alene.

Stig.

Betænk, paa vildene Stie,
Langt fra Eders Slægt...

Ragnhild.

Hvi undres I fordi?

Stig.

O, I har Ret! — Men det baader Eder ei
At stedes hvor I hverken kjender Sti eller Vei.
— Min ædle Jomfru! hvis I her vil vente,
Skal jeg ihast ride til min Gaard og hente
En Karm til Eder. Gunner, min Svend,
Skal Eder beskytte til jeg kommer igjen.
(Da hun seer ned for sig uden at svare.)
Har I fattet min Bøn? — Min Jomfru! I ville
Værdiges at svare! — Hav Lid til en Ven!
— O tael! Hvi er I saa taus og stille?

Ragnhild.

Eet er, jeg har saaret paa Tjørnene min Fod;
Et Andet, at Verden mig gaaer imod.

Stig.

O vredes ikke — men I bør ikke glemme,
At Eders Moder ængstes for Eder derhjemme.

Ragnhild.

Lad ængstes, lad græde, lad vente hvo vil!
Alt er Den ikke hjemme, min Hu staaer til.

Stig.

Ragnhild! I bringer mit Hjerte til at briste!

Ragnhild.

Eders Hjerte? Har I et Hjerte at miste?

Stig.

Hvi troer I, at jeg taler paa Skrømt?
At jeg er ufølsom for Eders Qvide?

Ragnhild.

Ufølsom? Sligt kan man aldrig vide.
— Vil I høre hvad jeg inat har drømt?
Jeg drømte, jeg var saa liden en Hund;
I hviilte Jer under et Træ i Lund.
Jeg lagde mig sagte ved Træets Rod;
I stødte mig bort med Eders Fod.
— Kan I tyde den Drøm?

Stig.

O Ragnhild!

Ragnhild.

Ikke saa?
Den er ei god at tyde; man maa grunde derpaa.
Jeg har drømt desuden — nei! det var ingen Drøm!
Men dengang var I venlig, Eders Tale var øm.
I fortalte mig, at I drog bort i Krig;
Jeg skulde følge med. — Men undskyld, Hr. Stig!
Seer I, fik min Moder at vide,
At jeg var fulgt med som Eders — nei!
Hun er stærk, men det overleved' hun ei.
Men, Hr. Ridder! gak I kun trøstig at stride!
Sadel og Hest skal jeg Eder flye,

Og et Skjærf skal jeg selv Eder sye.
Jeg har havt en Fostermoder, der var klog,
Men ikke ret from. Jeg har lært af hende
Hemmelige Tegn og kraftige Sprog;
Vind og Veir forstod hun at vende.
Man siger, det er Synd. Disse Tegn, jeg troer,
Er' forbudt' i Guds eget hellige Ord.

Stig (afsides).

Gjengjældelsens Gud!

Ragnhild.

Men for Eder at tjene,
Skal jeg sye dem paa Skjærfet. Sligt er til Nytte,
Naar I gaaer i Krigen; der kan det beskytte.
Hænger I det løst om Eders høire Skulder,
Da forfærder Eder aldrig Kampens Bulder.
Og naar I binder det fast om Livet,
Da er Seier i Eders Hænder givet.
Kun Eet maa I mærke: tvinges I haardt,
Ei af Fjenden, men af en hemmelig Kummer,
En saadan, som Brystet næsten ikke rummer,
Der hjælper Intet; den kan ei galdres bort.
Det maa bære eller briste. Thi her — (peger paa Brystet) herinde
Har Mennesket sin værste, sin uforsonligste Fjende.

Stig.

O, tael ikke saa! I veed ei, hvordan
Hvert af Eders Ord mig trænger til Sjælen
Som et tveægget Sværd. Mig ængster Eders Dvælen

Paa et Sted, hvor den lettelig mistydes kan.
Eders Frender er' paa Jagt; de kan komme herhid;
Træffes I hos mig, da yppes der Strid,
Og I lægges for Had. Ragnhild! drag tilbage!
Kom til Besindelse, mens det end er Tid!
Jeg skal være for Eder alle mine Dage
Som en Broder —

Ragnhild.

Hr. Stig! jeg takker Eder ret.
Men I glemmer, Sødskende forliges kun slet.

Stig (der har lyttet).

Jeg hører Hestfolk... de er' nær herved...
Det er' Eders Frænder! (Griber hendes Haand.)
Ragnhild! kom med!
Her er for Eder intet blivende Sted.

Ragnhild (pludselig heftig).

Slip mig! — Vil I daare mig med Eders Ord?
Troer I ikke, jeg veed hvad der i dem boer?
Jeg skal drage med Eder? — Ja, I vilde vel gjerne,
Jeg skulde for Eder være Fadebuurs-Terne.
I vilde drikke mig til baade Spot og Spee,
Og siden med Haan fra mig ride.
Jeg skulde græde, og I vilde lee,
Mig og mine Frænder til Qvide!

Stig.

Styr Eder, Ragnhild!

Ragnhild.

Jeg kjender Eders Færd!
Men jeg er Knud Ribolts Datter, skal I vide.
Høi er min Byrd. I er ikke værd
At løse min Skotvinge —
(Synker overvældet ned for ham.)
O, tilgiv!

Stig (idet han løfter hende op).
Ulykkelige Ragnhild!

Ragnhild (læner sig til hans Bryst).
Bliv her! o bliv!
Jeg er angst for mig selv!

Stig.
Selv, om jeg vilde,
Kan jeg ikke forlade Jer. Nu er det for silde.

Tiende Scene.

De Forrige. Svend Dyring. Guldborg. Tage Bolt. Ivar. Byrge. Rud. Guldborgs Jomfruer og nogle Faa af Følget.

Rud (gaaer foran; til Guldborg).
Her er Jomfru Ragnhild.

Guldborg.
Gud sig forbarme!
Min Datter i Ridder Stig Hvides Arme!

Svend Dyring.

Ragnhild! Du her!... Hvor kan jeg forstaae...
Kom til mig!

(Bringer Ragnhild, der lader sig villieløs føre, hen til Jomfruerne. Her synes hun af Mathed at synke sammen, og udhviler sig som i Slummer med Hovedet i een af Pigernes Skjød. Guldborg, der har fulgt med, vender først tilbage.)

Tage Bolt (til Ivar).

Nu, Ivar! kan din Broder ikke spaae?

Guldborg

(nærmer sig Stig med en vis Høitidelighed).

Hr. Ridder! I seer mig forbauset og betaget
Af Skræk over det jeg her bliver vaer.
I er kommen til vort Huus; jeg troer, vi har
Viist os gjæstfrie; — og inat er I draget,
Som var I fortørnet, hemmelig ud, —
Hvad jeg først nu erfarer af et Bud.
Mens endnu Ingen tilfulde fatter
En saa selsom Adfærd, savnes vor Datter.
Bekymret søge vi hende fjernt og nær;
Og omsider, Hr. Ridder! træffer jeg her
Hos Eder den Forvildede, efter hvem jeg leder.
Nødigt vil vi gaae irette med Eder.
Eders Rygte for Dannished og Dyd er saa stort,
At jeg og min Husbond trøstigt vente,
I vil vide at forsvare hvad I har gjort.
Er det, som jeg formoder, hvis min Datter tændte
En heftig Lidenskab i Eders Bryst:

I burde have lyttet til Fornuftens Røst,
Have talt med os og overlagt nøie,
Hvorvidt det var gjørligt Eders Ønsker at føie.

Stig (forvirret).

Min Frue!

Guldborg.

Oprigtighed vil Alle baade.

Stig (afsides).

Hvad skal jeg sige? Kan jeg Ragnhild forraade?
(Høit.)
I skaane mig . . !

Svend Dyring (alvorlig).

Hr. Stig! jeg venter I vil svare.
Har I vidst, at Ragnhild tog hjemmefra?
Har I vidst af hendes Sindelag?

Stig (kjæmpende med sig selv).

Ja.

Svend Dyring.

I har vidst det!

Tage Bolt (afsides).

Nu kan jeg mig Alt forklare!
(Høit til Ivar.)
Det er rene Ord.

Ivar (bekymret).

Hvad vil her følge paa!

Guldborg (vender sig til Tage Bolt).

Ja, Hr. Tage! nu kan I vel selv forstaae,
Efter hvad der er skeet —

Tage Bolt.

Jeg beundrer med Rette
Den Snildhed, hvormed I veed at sætte
Eders Ord, Fru Guldborg! Det falder Eder nemt,
Som det synes, at finde Jer i det Hele.
Hvo veed, kanskee det kommer ret beqvemt.
Men — jeg holder mig til Forliget i alle Dele.

Guldborg.

Det kan I, Hr. Tage! Jeg holder det med.
Skeet er skeet. Her hjælper ingen Klage.
Dog skal Løftet om vor Datter ei tages tilbage.
Vi giver Eder Regisseliden i Ragnhilds Sted.

Stig (afsides).

Regisse!

Tage Bolt (ironisk).

Christ signe Jer, min ædle Frue!
For tiltænkt Ære. Men, seer I, min Slægt,
Og jeg selv med den, har altid lagt Vægt
Paa Løfter mellem Mænd. Saa grant kan jeg skue,
Skjøndt det synes, at I stoler vel tidt
Paa Tages Eenfoldighed, at nu er' vi qvit.
I beholder Eders Datter, jeg faaer Eders Jord,
Og en Sum Penge til Erstatning, saavidt jeg troer.

Det skal afgjøres idag. Hvis ei, er det min Agt
At sætte den Sag igjennem med Magt.

(I ophidset Stemning.)

Thi Forliget skal holdes; og det Ord til andet.

Guldborg.

Min kjære Hr. Tage! skræpper ikke saa stort!
Dengang Eders Fader maatte flye af Landet,
Da tigged han om Brød ved min Mormoders Port.

Tage Bolt.

Alt nok, Fru Guldborg! Et Ordsprog siger:
Førend et Qvindfolk fattes Svar paastand,
I Vesterhavet da fattes der Vand.
Det kjendes paa Eder. I den Kunst jeg viger.
I stoler paa Eders Tunge, jeg paa min Ret.

(Til Svend Dyring.)

Med Eder, Hr. Dyring! forligtes jeg let.
Men I har der saa bedsker en Blomme;
Seer vel til, om hendes Kløgt kan Eder fromme.
Farvel! (gaaer.)

Stig

(farer op og holder ham tilbage som efter en pludselig Beslutning).

Bliv! lad Eder raade, Hr. Tage!

Tage Bolt.

Jeg tænker, I lader mig gaae i Fred
Til jeg søger Eder. Vi toles siden ved.

(Gaaer med Ivar.)

Stig.

Hr. Dyring! Fru Guldborg! I kalde ham tilbage!
Af denne Tvedragt fødes Had og Fortred.

Svend Dyring.

(der har været misfornøiet Vidne til det Foregaaende).

Nei, nei, Hr. Stig! Tage Bolt har Ret.
Saaledes maa han tænke som Mand af Ære.

Guldborg.

Som Mand af Ære! Sligt siger man saa let.
At han giver mig Smædeord, det tykkes dig Ret.
Jeg mener, og med Grund, at Tage bør være
Tilfreds med mit Forslag. Jeg mener, naar han faaer
Regisse til Hustru, det er hæderlige Kaar.
Han skal opgive min Datter; hun ynder ham ei.
Hr. Stig, der er agtet og æret af os begge,
Har Godhed for Ragnhild, og venter ikke vort Nei.

Stig.

Min ædle Frue —

Guldborg.

Den Sag vil jeg lægge
I Eders Hænder, Hr. Ridder! Svar I!
Hvad Ret har Tage? hvad kan han os bebreide?
Skal vi frygte fordi han truer med Feide?
Vi har selv Magt, og vil I staae os bi,
Vil I gjøre Fordring paa Ragnhild for Eder —

Stig (afbrydende hende).

Hør mig, Fru Guldborg! hør mig, jeg beder!
I er i Vildfarelse. Jeg seer med Smerte,

I stoler kun altfor meget paa mig.
Staae Eder bi, det skal jeg, i Fred og i Krig;
Trues I af Feide, kan I bygge paa Stig.
Men — jeg gjør ikke Fordring paa Ragnhilds Hjerte.

Guldborg.

Hvorledes? Ikke Fordring?

Svend Dyring.

I selv har jo sagt...

Stig.

Nei, Hr. Dyring! det var aldrig i min Agt.
Men tael sagte, jeg beder —
(Seer sig om.)
Fik Ragnhild hort —

Guldborg.

Hun skal netop høre det! Hun er lokket ogført
Af Eder fra sit Hjem —

Stig.

Jeg vidner for Gud,
Jeg traf hende her.

Guldborg.

Saa drog I forud!
Hvad gjør det til Sagen? I daarer mig ikke.
Jeg veed, iaftes har I ved vort Bord
Verlet med hende forelskede Blikke;
Har beilet til hende med Miner og Ord.
Vil I nægte hvad for Alles Øine er skeet?

Stig.

Hvad end jeg har sagt, hvad end I har seet —
Min ædle Frue, det gjaldt ikke hende.

Guldborg (studser).

Ikke hende?

Svend Dyring.

Hvem da?

Stig.

At Kjærligheds Magt
Og et født, et hemmeligt Haab har mig bragt
Til Eders Huus, Hr. Dyring! vil jeg gjerne bekjende.
At iaftes den opromte Ungersvend
Ved Synet af en bluferdig, en fager
Jomfruelig Skjønhed blev revet hen,
Jeg hverken nægter, ei heller beklager.
Paa Ragnhild, der var trolovet, faldt
Mine Tanker mindst — det troer I tilvisse!
Ak nei! Hr. Dyring! I gjætter det alt!
Mine Blik, min Tale, min Omhed gjaldt
Eders egen favre Datter Regisse.

(Ragnhild, der ved Guldborgs høirøstede Ord er bleven opmærksom, har imidlertid reist sig og useet af de handlende Personer, men efterfulgt af Nogle af Følget, nærmet sig. Ved Stigs Slutnings-Ord synker hun med et Skrig om i de Hosstaaendes Arme.)

Guldborg.

Min Datter! Hun døer!

Svend Dyring (der iler til).

Det Gud forbyde!
Hun er kun besvimet —
(Han og Guldborg sysle med Ragnhild.)
Hun kommer sig igjen ...

Guldborg.

Hun slaaer Øiet op ...

Ragnhild

(reiser sig og søger at befrie sig fra de Omstaaende).

Hvad skal det betyde?
Lad mig i Ro!

Guldborg.

Ragnhild! hvor vil du hen?

Ragnhild

(gaaer hen til Stig og siger med et forvildet Udtryk).

Hr. Ridder! hvad mener I med Eders Tale?
Er Dannerkongens Mænd et saa daarligt Kuld,
At de tænke, hver fornem Jomfru er dem huld?
Hvortil sigter Eders Ord om mig? Vil I prale?
I har allermindst tænkt paa mig? Ikke saa?
Spørg først, om Nogen har tænkt paa Eder.
— Mærk nu mine Ord, og lyt derpaa!
Hjemme hos os man et Gilde bereder;
Jeg ægter Tage Bolt. Har I Lyst at være med?
I kan være der i Kjærtesvendens Sted
Og følge mig med Blus til Brudehuset silde.
— Tre Dage derefter har vi atter Gilde;

Jeg skal bæres til Jorden. Har I Lyst at være med?
I kan være der i Abbedens Sted
Og kaste paa mig tre Skuffer Jord;
Eller I kan blande Jer i Munkenes Chor,
Naar det ved Graven synger og beder.
Som I selv vil; det kommer an paa Eder.
— Kun Eet endnu: ved mit Bryllup I dandser!
Hvis I kan, skal I være lystig og lee.
Ved min Grav skal I græde. Det hindrer Jer maaskee;
Men gjør det for min Skyld! — Farvel! jeg maa gaae —
Jeg har saa meget at tage vare paa!

(Gaaer iilsomt bort.)

Guldborg (følger efter hende).

Ragnhild! mit Barn!

Svend Dyring.

Hun er fra sine Sandser!

(Han og Følget gaaer ud. Stig bliver bedøvet staaende i Forgrunden.)

Fjerde Act.

Fruerstuen. Væven staaer endnu hvor den før stod. Det er Aften.

Første Scene.

Regisse. Byrge.

(Regisse staaer og læner sig op til Væven.)

Byrge.

Jomfru Regisse! Hører I, min bedste, kjæreste Jomfru! Lad Jer sige! (fører hende frem.) Hvad vil I tage Jer det saa nær, at Fru Guldborg har skjændt en Smule paa Jer?

Regisse.

O, det bryder jeg mig heller ikke om. Det er ikke det, der piner mig.

Byrge.

Ikke? Hvad er der da iveien?

Regisse.

Hvad hjælper det jeg taler derom. Det er Altsammen forbi!

Byrge.

Hm! — Det er vel Ridder Stig, der ligger i Jeres Tanker.

Regisse.

Jeg vil glemme ham. Han er mig utro. Jeg vil aldrig tænke paa ham.

Byrge.

Ja, hvoraf veed I, han er Eder utro?

Regisse.

Har ikke Ragnhild sagt —

Byrge.

Hvad har Ragnhild sagt? Hvem kan bygge paa, hvad hun siger i den Tilstand hun er.

Regisse.

Nei, Byrge! du veed ikke hvad her er foregaaet — og desuden, de har jo truffet hende i hans Arme. Det har du selv fortalt. Er det sandt, Byrge?

Byrge (fortredelig).

Vist har jeg fortalt — Men hvad vil I bryde Jer om hvad jeg siger. I skal ogsaa lægge Mærke til hvad jeg fortalte videre. Han vilde jo ikke vide af hende. Det var Jer, Barn, hans Tanker stod til.

Regisse.

Men hvorfor lader han sig da ikke see? Han maa jo vide, at det her gaaer mig ilde. Hvorfor kommer han ikke —

Byrge.

Giv dog Tid. Han kan komme endnu. Han kan komme imorgen, iovermorgen.

Regisse.

O, inden den Tid er jeg død af Sorg.

Byrge.

Slaae nu de Tanker ud af Hovedet, Barn; og lad os hellere tænke paa hvad vi kan gjøre for Eders smaa Brødre. Fru Guldborg er siden hun kom hjem værre end nogensinde. Havde jeg ikke hindret hende før, havde hun af lutter Arrighed skamslaaet den Ældste. Tæppet, jeg vilde lægge paa Sengen da hun kom over mig, trak hun bort og raabte paa, at Straa var godt nok for dem. Vi maae engang gjøre Alvor af det og tale med Hr. Dyring —

Regisse.

Ak Gud, du har Ret — men ikke nu, ikke i disse Dage. Fader er i slet Lune, og har Grund til at være det. Tage Bolt har sendt ham et Feidebrev og undsagt ham. Vi maae have Taalmodighed.

Byrge.

Ei hvad! Tage Bolts Feidebrev bryder Hr. Dyring sig lidt om. Vi skal nok tage mod ham naar han kommer. Men — som I vil! Vi kan sagtens opsætte det endnu et Par Dage. Saa vil jeg da gaae ind til dem — — Det er sandt, der var Noget jeg vilde sagt Jer. Lad Jer for Guds Skyld ikke

mærke med for Fru Guldborg, at Ragnhild var inde hos Jer inat. I vilde faae al Skylden.

Regisse (ængstlig).

Nei, du har Ret. Naar hun blot ikke spørger—

Byrge.

Saa siger I Nei. Hvad skal hun vide det for? Vi har gjort hvad vi kunde. Ligesom I havde vækket mig, tog jeg og Røgteren afsted. Jeg sagde ham, at den hvide Fole havde revet sig løs. Vi søgte næsten til Morgenstunden. Men der var Intet at see og Intet at høre; og Nætterne ere jo nu saa lyse som Dagen. Imorges vilde jeg talt til Hr. Dyring derom; men han var allerede taget afsted. — Men siig mig — hvad vilde Ragnhild hos Eder?

Regisse.

Tael ikke derom! Jeg fatter det selv ikke.

Byrge.

Tys! der kommer hun. Hvor hun seer forstyrret ud!

Anden Scene.

De Forrige. Ragnhild (tæt indhyllet i sin Kappe).

Ragnhild.

Byrge! træk Bæven herhid! jeg vil arbeide.

Byrge.

Det er saa silde paa Aftenen, Jomfru.

Ragnhild.

Gjør som jeg siger. Min Stivfader har sagt, at Arbeid er en god Følgesvend; og jeg kan ikke lide at være alene.

Byrge (mens han flytter Væven).

Ja ja — vil I da ikke lægge Jeres Kappe?

Ragnhild.

Nei. Jeg fryser. Hvor kan I holde ud at gaae saaledes? Der er jo ingen Varme mere, ingen Soel. Luften er fugtig og raa, og kold, iiskold. (Gaaer hen til Regisse.) Hvorfor er du saa stille?

Regisse.

Jeg har ingen Grund til at være oprømt.

Ragnhild.

Ikke? Fortæl hvad der feiler dig. Jeg har ogsaa en stor Sorg. Kanskee din Kummer kan trøste mig. Tael! Hører du? Man kan tænde et andet Lys af sit uden Skade. Nu da? (Heftig, tagende hende haardt i Armen.) Hvorfor er du egensindig? Hvorfor fortæller du ikke?

Regisse.

Men Ragnhild —!

Byrge (gaaer imellem dem).

Vil I ikke begynde paa Eders Arbeid?

Ragnhild.

Nei — der! tag min Kappe. (Lader den falde.) Her er varmt inde.

Byrge (sagte til Regisse).

Indlad Jer ikke med hende. Hun er iaften ond at komme tilrette med.

Ragnhild.

Alle Mennesker tale om deres Sorg og Nød, som om det skulde saa være. Enhver bilder sig ind, at han veed hvad det er at være bedrøvet. Men der er kun faa Lykkelige, der kjende til de sande, store Sorger. Jeg kan tænke mig, at de Salige i Himlen lide af Smerter, som vi slet ikke kjende; at de kan græde der — ja, hvem der kunde saaledes græde sig ud og aldrig trættes!

Regisse.

Du forsynder dig med dine Ord.

Ragnhild.

Hm! Heiren laster Vandet, for han kan ikke svømme. (Til Byrge.) Veed du, hvorledes Maria græd ved Christi Kors? Jeg har prøvet det. — Havde Gud dengang gjort min Lykke saa god, at jeg var død, da var jeg nu i Himlen og sad ved Jomfru Marias høire Side. — Nu, Regisse! du skulde jo fortælle.

Regisse.

Der har hidtil Ingen brudt sig om min Kummer; og du mindst, Ragnhild. Saa vil jeg ogsaa nu beholde den for mig selv.

Ragnhild.

Byrge! hvad vil man sige med det Ordsprog: Eens Død er den Andens Brød?

Byrge.

Man vil sige hvad man saa ofte seer for sig i Verden, at hvad der er til den Enes Undergang, er til den Andens Opkomst og Ære.

Ragnhild.

Men det er jo ikke sandt. Paa den Viis maatte jeg, hvis hun der . . . og alligevel! Det var dog tænkeligt. (Efter en grublende Pause.) Siig mig, hvorlænge troer du, et Menneske kan leve?

Byrge.

Man regner forskjelligt, eftersom Folk ere sunde og stærke til og ikke have altfor strengt Arbeid. I gamle Dage blev Folk ældre. Nu mener man —

Ragnhild.

Men hvorlænge kan en ung Qvinde leve? som . . . jeg vil sætte . . ., hun der?

Byrge (forskrækket).

Regisse? — Ei, Jomfru! Gud vil skjænke hende et langt Liv.

Regisse.

Vær du kun rolig, Ragnhild. Længe kan jeg ikke være dig iveien.

Ragnhild (afsides).

Maatte jeg raade, havde du levet din længste Dag.

(Stiller sig hen ved Væven og arbeider.)

Tredie Scene.

De Forrige. Guldborg og siden **Svend Dyring.**
Tilsidst **Byrge.**

Guldborg
(der kommer ind i lidenskabelig Bevægelse).

Hvad er det man fortæller mig! Regisse! er det sandt,
Ridder Stig har holdt hver Aften i Sommer
Udenfor din Dør? Samtaler fandt
Sted mellem Eder? — Du evige Dommer!
Kan Sligt være muligt!

Byrge (afsides).

Nu hjælpe os Gud!

Regisse.

Det er ikke min Skyld, at en fremmed Ridder
Holder ved min Dør.

Guldborg.

Men din Skyld, at du sidder
Sommernatten oppe, at du gaaer ud;
Din Skyld, at Røgter og Staldreng maa høre
De Samtaler, I langt ud paa Natten føre;
At man i Folkestuen, ved Svendenes Bord,
Omtaler din Færd med haanlige Ord —

Regisse.

Det er ikke nyt i Folkestue,
At man lyver en ærlig Mø noget paa.

Guldborg.

Men lader en ærlig Mø sig tilskue,
Naar unge Riddere for Vinduet staae?
— Nu er Alt mig klart. Imedens man tænker,
Hun er saa uskyldig, og har Tillid til hende,
Lokker hun Beilere til sig med snedige Rænker.

Regisse.

Gud er mit Forsvar! Kun han kan kjende,
Om jeg lider Uret. Han styrke mit Mod!
Men her, hvor Ingen mig ret er god,
Kan Ingen troe mig.

Byrge (sagte til Regisse).

I opirrer hende.

Guldborg (opbragt).

Saaledes taler dit Skarn til mig?
Det er Tak for den Omsorg jeg har baaret?
(Gaaer heftig hen mod hende som for at mishandle hende.)
Jeg burde trække dig ud ved Haaret —

Byrge (gaaer forskrækket imellem dem).

Men, ædleste Frue!

Guldborg (barsk).

Har jeg kaldt paa dig?
(Til Regisse.)
Fra mit Aasyn burde jeg dig forskyde,
Til du lærer at arte dig, lystre og lyde.

(**Svend Dyring** kommer ind. Guldborg gaaer ham imøde).

Her er Syn for Sagn. Du vil jo ikke troe
Hvad Folkene fortalte. Hun selv bekjender,
At hun og Ridder Stig i al Mag og Ro
Taltes ved hver Nat. Den Uskik hænder
Her i vort Huus, der har Navn og Ry
For de strengeste Sæder. Nu kan du dømme,
Om jeg med Grund holder dine Børn i Tømme.
Saaledes er din Datter der skal være saa bly!

Svend Dyring (streng).

Regisse! jeg har hidtil havt Tillid til dig,
Og taget dig i Forsvar. Men frist ikke mig!
Lader du dig blot et Haarsbred forlede
Til daarlig Adfærd, saa frygt for min Vrede!
Du skal vogte dit Rygte, agte Verdens Dom;
Et godt Navns Tab dig Intet erstatter.
— Hvi har du fortiet, at Ridderen kom?

Regisse.

O Fader! tael ikke saa haardt til din Datter!
Jeg er uskyldig; jeg var angst naar han kom.
Men jeg vidner alt ved vor Frue kjære,
Han talte til mig i Tugt og Ære.
Jeg vidner ved Jomfru Maria, vor Frue,
Aldrig kom Ridderen ind i min Stue,
Aldrig er jeg ved hans Komme gaaet ud.
Kun een Gang, inat — det tilgive mig Gud! —
Da han bad saa bønlig... da han strax vilde bort...

Da hans Ord og Stemme mig syntes at bebude
En Fare der var nær — det forekom mig haardt
At lade ham staae forladt derude.

Ragnhild
(der har lyttet ved Slutningen af Regisses Replik, gaaer pludselig hen til hende).

Og du lukkede ham ind? Og mig lod du gaae?
Og du sagde til mig, han var ikke derinde?
(Til Svend Dyring.)
Du skal ikke troe hvad hun lyver ham paa!
Det er tydeligt af Alt, hun er hans Fjende.
Hun veed, at han daarer hende; hun veed,
At Ridderen synes, hun er hæslig og leed.
Jeg var selv hos hende før jeg tog herfra —

Guldborg (studsende).

Var du?

Ragnhild (kort).

Javist. Jeg saae, Lyset brændte;
Der var Noget derinde jeg vilde hente.

Guldborg.

Inat, da du gik fra Gaarden?

Ragnhild.

Ja.
(Til Svend Dyring.)
Jeg søgte overalt, men han var der ikke.

Guldborg (til Regisse).

Har Ragnhild været hos dig inat?
Har du vidst, hun forlod os?
(Regisse tier og seer ned for sig.)

Og du fortalte det ikke!
Du har vidst, hun var syg, forvildet, forladt,
Og du tav? har tiet til nu, og lader
Uskyldig og hellig for at skuffe din Fader!
(Til Svend Dyring.)
Der seer du, jeg har Ret. Hun er ude af Lære;
Thi hun lyder os ikke længer med Ære.
Det er den høie Tid, der snart raades Bod
Paa hendes Letsind, at den standses i sin Rod.
Det er vor Pligt at lægge Baand paa det stride
Selvraadige Sind, at det kan rettes itide.
(Til Regisse.)
Mig skuffer du ikke. Det er ei uden Grund,
At du har tiet lige til denne Stund;
Seent eller tidligt vil vi faae det at vide.
Men vi kan ikke være dig meer bekjendt.
Gak over i dit Kammer! Der skal du spærres inde,
Til du lærer hvad der sømmer en høvisk Qvinde.
Gaae!
(Med en bydende Haandbevægelse lader hun Regisse gaae forud og følger efter hende.)

Regisse (med Graad, idet hun forlader Scenen).
O, Gud!

Byrge (bønlig til Svend Dyring).
O, beskyt hende!

Ragnhild
(holder Svend Dyring tilbage, da han tvivlraadig vil gaae).
Vent!
Jeg vil tale med dig.

Svend Dyring (afsides til Byrge).

Følg med og kald mig til,
Ifald det behøves.

(Byrge gaaer. Svend Dyring vender sig utaalmodig til Ragnhild).

Hvad er det du vil?
Det er seent, og du er endnu over Senge.
Det er ikke godt for dig at vaage saa længe.

Ragnhild.

Det er værre naar jeg sover.

Svend Dyring.

Hvad vil du? siig til!

Ragnhild.

Hm! ... siig mig ... vilde det bedrøve dig meget,
Om Regisse døde?

Svend Dyring.

Regisse? Ei hvad!
Hun er ung og karsk.

Ragnhild.

Du leer derad?
Men hun kan ikke leve. Hun har skuffet og sveget
Jer Tillid; hun har lukket Ridderen ind.
Jeg veed det, kun Døden soner hendes Brøde.
Og hvor kan det bedrøve dig om hun døde?
Hun er ikke god, har et stridigt Sind —

Svend Dyring.

Ragnhild! den Tale vil jeg ikke høre.
Regisse har Feil; men Grunden er god.

Jeg haaber til Gud, hun lader sig føre
Tilbage paa den Vei, hun af Letsind forlod.

Ragnhild.

Du kjender det ikke. Jeg seer saa klart!
Hverken hun eller jeg kan leve længe.

Svend Dyring.

Ei Barn! jeg taber min Taalmod snart.

Ragnhild.

O, der gives hemmelige Magter, der er' strenge!

Svend Dyring.

Hvad mener du?

Ragnhild.

Hm! — Hvad er dine Tanker
Om din Hustru Helvig? — Er hun virkelig død?

Svend Dyring.

Desværre!

Ragnhild.

Men har du seet hende død?

Svend Dyring.

Det har jeg. Hun sank ned i Fjordens Skjød,
Midt i Brændingen. Paa hine høie Banker
Stod jeg, da hun op mod Landet flød.

Ragnhild.

Hun har viist sig for mig inat.

Svend Dyring.

Hvad nu?

Ragnhild.

Som jeg siger.

Svend Dyring.

Men drømmer du?

Ragnhild.

Inat gik jeg langs med Fjorden. Med Eet
Bredte sig et Lys, en Glands derover,
Saa blendende som jeg aldrig har seet.
Og en Qvinde steg op af de lyse Vover,
Omringet af Engle. Med svævende Fod
Nærmed' hun sig til det Sted hvor jeg stod.
Hendes Aasyn var mildt, hendes Miner blide;
Men hun var bleg — o, saa bleg! — og hun syntes at lide.
— Det var din Hustru, Svend Dyring!

Svend Dyring.

Min Hustru?

Ragnhild.

Ja.

Det var hendes Ord. — Det Sted, hun kom fra,
Sagde hun, skulde jeg selv betræde,
Men skulde lide meget, bitterligt græde,
For at luttres, inden jeg kom derhen.
Vi mødtes, sagde hun, inat igjen.
Hun vilde mig læge for al min Nød,
Hun vilde kjøle med Fjordens Vande
Mit Hjerte, mit Bryst, min hede Pande.
Veed du hvad hun meente? — Hun meente min Død.
— Ja, det er tungt, man har fuldtop af Frænder;

De see hvordan Kummeren bleger Ens Kind;
Men at man lider, det falder dem aldrig ind.
Naar ikke Graven af Medynk de Døde sender,
Var der ikke Een der brød sig om, ikke Een der vidste,
Hvad et Menneske maa lide, hvad et Menneske maa friste.
(Gaaer langsomt ind.)

Svend Dyring (bliver tankefuld staaende).
Helvig viser sig? — Ja, det Rygte gaaer om
Blandt Tyendet fra den Tid Guldborg kom.
Hvo agter Sligt? — Paa Folkestuens Bænk,
Mens Øl og Mjød Hjernerne forrykke,
Er et saadant Eventyr en velkommen Skjænk.
(Efter et Ophold.)
Man siger, en gruelig Synd kan trykke
Den Døde, kan berøve ham Gravens Ro.
Selv Broder Eskild mener, at Sligt bør man troe.
Men hvi skulde hun, min uskyldige, fromme
Hustru mangle Ro, og fra Graven komme?
— Jeg har ogsaa hørt, at en retfærdig Klage,
En Længsel kan bringe den Døde tilbage.
— En Længsel? en Klage?

Jeg mindes endnu,
Helvig sad hos mig en Aften silde.
Hun var sær tungsindig og mod i Hu.
„Naar jeg døer“, sagde hun tilsidst med sin milde,
Kjærlige Røst, „skal du gifte dig, Svend!
Men giv mine Smaabørn en Moder igjen.
Vee mig, skulde jeg i Graven spørge,
At mine Smaa lide Nød og Mangel og sørge.“

(Gaaer urolig et Par Skridt.)

Er Guldborg da for streng? Lide Børnene Nød,
Som Byrge paastaaer? — Hidtil har jeg ikke
Havt Opsyn med dem. Min Stilling det forbød,
De Byrder, der paa mine Skuldre ligge.
Mark og Bygninger, et vidtløftigt Eie,
Har krævet uafbrudt Røgt og Pleie.

(Med stigende Følelse.)

Har jeg da forsyndet mig og gjort Uret mod dem,
Der skal være mit Haab og en Trøst i mit Hjem?
Har jeg nægtet mine Børn den Omsorg de behøve?
Helvig! min Hustru! Er det sandt, du forlod
Din Himmel, har jeg da handlet dig imod?
Dig, jeg vilde mindst af Alle bedrøve!

Byrge (kommer hurtigt ind).

Hr. Dyring ... Fru Guldborg ... o, hjælp og kom ud!
Hun mishandler Eders Datter —

Svend Dyring.

Barmhjertige Gud!

(Han styrter ud, fulgt af Byrge).

Fjerde Scene.

En Lund i Nærheden af Svend Dyrings Huus. Det er mørk Nat. **Tage Bolt** og **Ivar** komme ind fra høire Side, ledsagede af nogle **Bevæbnede.**

Ivar.

Stands nu, Tage! Vi har knap tre Pileskud til Svend Dyrings Huus. Du har paa Veien været

taus og indesluttet. Siig mig nu hvad der er din Agt med denne Nattevandring, eller vi skilles her.

Tage Bolt.

Jeg skal føie dig. (Til de Bevæbnede.) I kan vente i Stilhed nede ved Sletten, indtil de Andre have indhentet os. Net nu kommer jeg efter. (De Bevæbnede gaae ud tilvenstre.) Nu da, Ivar! saa hør da! Det er dig bekjendt, at jeg i Eftermiddag har sendt to Mænd til Svend Dyring og Guldborg angaaende Forligets Opfyldelse. De traf paa Guldborg. Hvad Svar hun gav dem, behøver jeg ikke at fortælle. Hun behandlede dem haanligt og vilde Intet vide af den Sag. Endnu var Forliget ikke brudt, paastod hun. De gik da bort, efterat de paa mine Vegne havde undsagt Svend Dyring paa Liv og Død. Thi saaledes havde jeg aftalt med dem. Nu gjælder mit Tog ham.

Ivar.

Og du vil overfalde ham om Natten?

Tage Bolt.

Hvorfor ikke? Skulde jeg maaskee vente til han imorgen overfalder mig?

Ivar.

Det veed du vel, Tage, at det har du ikke at befrygte af Svend Dyring.

Tage Bolt.

Hvad han ikke selv falder paa, kan Guldborg faae ham til. En klog Mand seer sig om itide. Har Svend først samlet Folk imorgen og forenet sig med sine Frænder, saa kan jeg see til at hytte mig selv.

Ivar.

Naar pleier Tage Bolt at stole mere paa Overmagten end paa sin Styrke og sine Folks Tapperhed?

Tage Bolt.

Det er et Spørgsmaal, om vi have Overmagten. Svend Dyring har en Mængde Huuskarle, og han er selv en haard Hals.

Ivar.

Og Alle ligge de i den dybeste Søvn!

Tage Bolt.

Vær du kun rolig. Vi skal nok vække dem.

Ivar.

Farvel, Tage!

Tage Bolt.

Hvorhen?

Ivar.

Jeg rider hjem. Vore Veie ere ikke længer de samme. Jeg skjøtter heller ikke om at see Taget styrte ind over det Huus, hvor jeg endnu idag har været Gjæst. (Vil gaae.)

Tage Bolt.

Vent, Ivar! Troer du, jeg vil indebrænde Svend Dyring?

Ivar.

Det troer dine Folk.

Tage Bolt.

Ivar! jeg er dybt krænket af Guldborg. Det Løvte hun har givet mig, det Forlig der er indgaaet,

har hun brudt. Ragnhild, der er min Brud, fæstet mig paa Tinge, i Frænders og Vidners Overværelse, har hun berøvet mig, og føiet Forhaanelser til al denne Uret. Hvis jeg nu tog en blodig Hævn, hvis jeg brændte Reden ned over dem, hvo kunde gaae i Rette med mig? — Men, frygt ikke! Jeg kommer ikke som Mordbrænder. Jeg vil sætte min lovlige Ret igjennem; det er Alt. Ragnhild er min Brud; hun er mig kjær, og hun skal blive min Hustru, det har jeg svoret. Hende er det jeg vil hente og føre til mit Hjem, enten med det Gode eller med Magt.

Ivar.

Har du glemt, hvor vi traf Ragnhild idag?

Tage Bolt.

Det har jeg ikke. Men jeg har Tillid til Ragnhild. Naar hun kommer hjem til Mit, vil jeg forelægge hende det Spørgsmaal, om hun kan være min Hustru med Ære. Hun er stolt og vil sige Sandheden. Og — i hvert Fald — jeg vil vise Guldborg, hun har gjort falsk Regning.

Ivar.

Og alt dette er din faste Beslutning?

Tage Bolt.

Min faste Beslutning, som hverken du eller Nogen skal rokke.

Ivar.

Saa kan jeg spare mine Ord, og Enhver af os kan gaae til Sit. Følge med dig, vil jeg ikke. Jeg

har været vel optaget i Svend Dyrings Huus, og der er os Intet imellem. Hvi skulde jeg da være med at krænke ham saa føleligt? Ved det Foretagende, du nu har betænkt, kan min Hjælp undværes. Lad os da skilles ad.

Tage Bolt.

Du har din Frihed. Gaae kun! Jeg trænger ikke til din Hjælp. Tage har endnu aldrig tryglet om Nogens Bistand, og mindst om sin Broders. Farvel! (Gaaer ud tilvenstre.)

Ivar (alene).

Der er en ond Aand over dette Giftermaal med Ragnhild, og det vil tage en ond Ende. Hun har forstyrret hans Hjerne. Men han tager sig hendes Tab nær, og jeg beklager ham.

(Nærmer sig Udgangen tilhøire.)

Femte Scene.

Ivar. Stig Hvide og **Gunner** med et Følge af **Bevæbnede** komme ind fra høire Side.

Stig (idet han møder og standser Ivar).

Hvem er I?

Ivar.

Hvem er I der spørger?

Stig.

Ivar! er det Eder! Hvad gjør I her i Lunden midt om Natten?

Ivar.

Ih nu, Hr. Stig! det samme Spørgsmaal kan jeg gjøre Eder.

Stig.

Og jeg skal give Jer et ærligt Svar. Svend Dyrings Gaard trues af et Overfald, og jeg vil hindre det. Det er den høie Tid. Kom, I maa følge med!

Ivar.

Og om jeg nu ikke vilde?

Stig.

Jeg kan ikke forsvare at lade Eder gaae. I maa følge med.

Ivar (afsides).

Velan da! Maaskee kan Ulykken endnu forebygges. (Høit.) I har Ret. Jeg følger med Eder.

Stig.

Gunner! du kjender Veien i Skoven. Gaae forud.

Gunner.

Her skal vi udad, Hr. Ridder!

(De gaae Alle ud tilvenstre.)

Sjette Scene.

Den gamle Borgestue. **Alf** og **Ovelille** ligge paa Straaleiet og sove; **Regisse** paa Knæ foran deres Seng, med Arme og Hoved støttede derpaa, som om hun af Mathed og Smerte var sovet ind. **Helvig** sidder igjen tilvenstre og vugger, men taus og ubevægelig. Paa forskjellige Ste=

der i Værelset er et **Chor af bevingede Engle**, med Palmeblade i Hænderne, grupperet. En Lampe brænder paa Bordet tilhøire; men en dæmrende Belysning, som ved stærk Aftenrøde, er udbredt i Værelset.

Chor af Englene.

Enhver, der vorder af Verden forladt,
Bringe vi Trøst i den eensomme Nat.
Enhver, der Dagen over maa lide,
Tør vi husvale ved Midnatstide.
Den Stund, da Frelseren fødtes paa Jord,
Fødes en Trøst for den bittreste Smerte.
En Trøst for Den, der haaber og troer,
En Gjenlyd af de Saliges Chor
Stiger da ned i Menneskets Hjerte.

(Choret opløser sine Grupper og udtrykker ved pantomimiske Stillinger og Bevægelser sin Medfølelse for de Sovende.)

I Smaaborn kjære, der ligge paa Straa!
Ved Eders Seng vi beskyttende staae.
I slumre saa trygt; I troe at drømme,
At Englenes Skarer fra Himmelen strømme.
Vi lege for Eder den Nat saa lang
Med Abild af Guld, med Palmens Blade.
I Smaabørn! glemmer Jer Nød og Trang!
Forlader Jer trygt paa Englenes Sang;
Himmelen vil Eder ei forlade!

(**Helvig** reiser sig, skyder Vuggen ind og synes at lytte. Under det følgende Chor gaaer hun langsomt ud ad den lille Dør i Portalen.)

Chor af Englene.

Stille! Menneskers Trin sig nærme!
Vi kan Eder ikke længer beskjærme.
Vi maae flye, naar I vækkes af Eders Slummer;
Vi har ingen Trøst for den Vaagendes Kummer.
(De forsvinde.)

Regisse (vaagner og reiser sig).

— Jeg er her endnu! bestandigt her!
Det var kun en Drøm, at jeg blev løftet og hævet
Af Engle, og var Gud Fader saa nær;
At jeg blev spurgt og til Regnskab krævet,
At min fromme Moder vidned' for Gud,
Jeg var uskyldig og havde holdt hans Bud.
(Farer sammen.)
Hvo er det, der kommer? Paa Gangen lyder Trin!
(Aabner Døren til høire.)
Hjælp Gud! det er Ragnhild! — Hun kommer herind.
(Gaaer sky hen til den modsatte Side af Værelset.)

Syvende Scene.

Regisse. Ragnhild.

Ragnhild

(bærer et tændt Lys og et Bæger. Hun er meget bleg og urolig eller zittrende i sine Bevægelser.)

Du er vaagen, Regisse? — Det var vel. Kom hid!
Mig sender min Moder. Hun er atter blid.
Jeg bringer dig Drikke.

Regisse.

Drikke? bringer du?

Ragnhild.

Hm! du har jo slet Intet nydt endnu.

Regisse.

Desværre! — Saa gjerne jeg drak med dig,
Vidste jeg, du ikke vilde forraade mig.
Min Stivmoder har lukket mig inde, har forbudt
Byrge at komme — mig har Alle forskudt!

Ragnhild (rækker hende Bægeret).

Saa tag da!
(Da Regisse vil tage det.)
Vent!
(Efter et Ophold.)
Hvorfor seer du saa stivt
Paa Bægeret? Troer du maaskee, det er Gift?

Regisse.

Det forbyde Gud!

Ragnhild.

Du har Ret — det forbyde
Den Gud, vi har lært som Børn at lyde.
Ikke sandt? han er en barmhjertig Gud;
Forsonlighed, Medynk, det er hans Bud.
(Sætter Bægeret hen paa Bordet.)
Naturen er uden Medynk. Alle Skyer, alle Stjerner
See paa vor Sorg, men Ingen den fjerner.
Hvilket Dyr er medlidende?—Kun Mennesket skal forlade,
Skal tilgive, naar hans Lyst er at afskye, at hade.
O, man veed ikke hvad det er at være forsmaaet,
Hvordan det presser Hjertet og døver Forstanden.

Regisse (afsides).

Hun ængster mig!

Ragnhild (efter en kort Grublen).

Kom, lad os tale med hinanden!
Her altsaa var han inde? Her har han gaaet,
Har draget Aande, har talt ... har talt ... med dig.
I dette fattige Rum har han opholdt sig!
Blev Alting som det var? Blev ikke Væggen betrukket
Af sig selv med Silke, og med Lilier stukket?
Blev ikke Gulvet belagt af sig selv med et Tæppe?
O, han gaaer saa let, berører Jorden neppe!
Hvor sad han? Hvad fortalte han? — Kom, Regisse!
begynd!

Regisse.

O, hold op!

Ragnhild

Var han ikke tørstig og vilde drikke?
Hvad gav du ham? — Det er sandt ... du havde vel ikke..
Du holdes saa knapt. — Men det er Uret, det er Synd!
Jeg skal sige til Moder, at hun flux skal drage
Omsorg derfor — hvis han kommer tilbage.

(Standser.)

Hvis han kommer! — Nu har han os begge forladt.

(Seer vist paa Regisse.)

Veed du, at ogsaa jeg har truffet ham inat?

(Da Regisse med en smertelig Bevægelse vender sig bort.)

Veed du det? — Han laae blandt sine sovende Mænd
Og slumred'. Jeg gik sagte, sagte derhen,
Gjennem raslende Grene, over Træernes Rødder,
Forsigtigt, at jeg ikke vækkede hans Mænd —
Og lagde mig ned ved hans Fødder.

Regisse.

O, Ragnhild! du er grusom—du leger med min Smerte!

Ragnhild.

Skam dig, Regisse! du misunder mig vel,
At jeg fandt ham, misunder mig mit eneste Held.

Regisse (afsides og med Taarer).

Det er forbi! jeg vil rive ham ud af mit Hjerte!

Ragnhild.

Hvorfor græder du? — Har du tænkt, Ridder Stig
var dig god?
Eller troer du, det er alene dig, han forlod?
O, han kan ikke elske! han er ikke som vi —
Hør! jeg vil betroe dig en Hemmelighed, men tie!
Jeg veed Den, der inat blev jaget som en Hind
Og træt og gispende ved hans Fødder sov ind;
Men han mærked' det ikke. — Og da Morgensolen steg
Og skinnede mildt paa det ringeste Reeg,
Som vilde den lære Mennesket at bøie
Sit Hjerte til Medynk: da . . . han aabner sit Øie,
Seer hende ligge, seer at hun sover,
Veed at hun lider, ynkes ikke derover,
Veed, at han med et Ord, med et lille,
Med et eneste kan hendes Kummer formilde —
Men han gaaer — hører du? — han vækker hende ikke;
Han rider bort — derfra! og lader hende ligge!
(Skjuler sit Ansigt med Hænderne.)

Regisse

(der med spændt Opmærksomhed har hørt efter, synker paa
Knæ og bryder glad ud).

O hellige Guds Moder! Du forlod mig ikke!
Du har hørt min Bøn!

Ragnhild
(farer iveiret og seer paa hende som med en pludselig Anelse).
Hvorfor den Glæde? — svar!
Mener du, det er for din Skyld, at han har . . .
O afskyeligt!
(Gaaer hurtigt hen til Bordet og tager Bægeret.)
Kom! Du glemmer . . . see der!

Regisse.
Lad det vente.

Ragnhild.
Vist ikke! Nu har jeg bragt det . . . du er sær . . .
Kom, jeg drikker med.

Regisse.
Jeg trænger ikke dertil.

Ragnhild.
Men nu vil jeg . . . du skal!

Regisse.
Vær blot rolig — jeg vil.
(Idet Regisse tager mod Bægeret, viser sig under forandret Belysning Helvig i Døren i Baggrunden).

Helvig.
Ragnhild! Ragnhild!

Ragnhild
(der vender Ansigtet tilbage eller tilside, da hun har rakt Bægeret, seer forfærdet Helvig).
Helvig! jeg kommer!
(Til Regisse i det hun styrter ud.)
Drik ikke! det er Gift!

Regisse

(lader ved Ragnhilds Ord og ved Synet af Helvig Bægeret falde og synker om).

Min Gud og min Dommer!

(Helvig forsvinder. Der bankes et Par Gange stærkt paa Døren tilvenstre).

Ottende Scene.

Regisse. Stig.

Stig (bryder Døren op med Magt).

Regisse! kom! hvor er du? — Jeg hørte Skrig —
(bliver hende vaer.)
Her ligger hun — o død! — Har de mishandlet dig?
(løfter hende op i sine Arme.)
Vaagn op, Regisse! hav Medynk med mig —

Regisse.

Hvor er jeg —

Stig.

Kom til dig selv! — Det er Stig der beder —
Du er hos mig. Fat Mod!

Regisse.

O, Stig! er det Eder!
— Hvad har jeg seet... var det virkeligt... her stod hun, her...
Saa bleg, saa alvorlig — (seer sig sky omkring). Er hun ikke der?

Stig.

Fat dig! lad os flygte! Tiden er kort,
Hvert Minut er kostbart.

Regisse.

Ja, bort herfra! bort!
Her vil de min Død.

Stig.

Saa kom og følg med!

Regisse

(der vil gaae med ham, kommer derved forbi den skjulte Vugge og standser).

Men mine Brødre — (iler hen til de to Ældstes Leie.)
— Alf og Ove . . . og den Lille —

Stig.

Jeg henter dem siden —

Regisse.

Men naar det nu gaaer dem ilde —?
Hvor kan jeg gaae fra dem?

Stig.

Vi maae bort — afsted!

Regisse.

Ak, jeg kan ikke!

Stig.

For dit Liv jeg gruer —
O kom — du ved ikke hvad Fare dig truer.
(griber hendes Haand og vil føre hende bort.)

Regisse.

O slip mig, Stig!
(Man hører Stemmer udenfor.)

Stig.

Der er' de. Staae her!
(Stiller sig for hende og drager Sværdet.)
Vee Den der vover at komme dig nær!

Niende Scene.

De Forrige. Svend Dyring (i Huusdragt, med blottet Sværd i Haanden) og **Guldborg,** begge fra Døren tilhøire.

Guldborg
(efter et Ophold, pegende med Kulde hen paa Stig og Regisse).
Svend! der seer du!

Svend Dyring (forbauset).
Saa var det dog sandt!

Guldborg.
Mærker du nu, at din Hustru seer grant?
Du vil ikke troe, at de væbnede Mænd,
Der holde ved vort Huus, føres an af din Ven.
Du hàr jo bebreidet mig, at jeg tugter
Din ulydige Datter. Mildhed frugter,
Mener du. Vel! see nu til! Hun vil flye
Fra vort Huus med vor Avindsmand, skuffer os paany —

Stig.
Hr. Dyring! I troer dog vel ikke —

Svend Dyring.
Tie!
Spar Eders Ord! Med os er det forbi!
Gud er mit Vidne, paa Eder har jeg stolet
Meer end paa mig selv. Men I farer med Svig —

Stig.
Svend!

Svend Dyring.
Det er Sandhed! I har lokket og bolet
Med mit uerfarne Barn. — Hvi holdt I, Ridder Stig!
Hver Aften herude? Hvi kommer I med Vaaben

Inat og lægger Eders Mænd om min Gaard?
Hvi byder I mig saa ulige Kaar?
Er den Adfærd ridderlig, ærlig og aaben?

Stig (med hævet Stemme).

Hør mig, Svend Dyring! I vide mig Ord!
Mig svigte Gud i høiest Elende,
Hvis jeg enten sviger Eder eller hende.
— Jeg sad paa Hesten. Saa vide jeg foer.
Langt fra Landet at flye var min Agt.
Eders Datters, den favre Ragnhilds Smerte,
Med Banghed kryſtede den mit Hjerte;
Jeg følte selv dens fordærvende Magt.
— Da hørte jeg Hestenes Trampen i Lunden
Og Menneske-Stemmer. Det var Bolt og hans Mænd.
Dulgt af Skumringen reed jeg derhen.
Hvem gjælder Toget? spurgte jeg en Svend.
Vi komme som Nattens Tyv over Bonden,
Svared' han kort. Vil du med, saa kom!
Vi sætte Tinget; vi holde Dom.
Svend Dyrings Gaard skal ned fra Grunden.
Da vendte jeg min Hest, red flux tilbage
Og væbned' mine Folk; befoel dem at drage
Efter Tage Bolt, mens jeg drog forud;
Thi mig drev Rædsel og Angst for min Brud.
— Her traf jeg din Datter med blegnende Kind,
Uden Samling, paa Gulvet. Gud maa kjende,
Om det er med Rette, der handles ilde med hende.

Guldborg.

Og I vil, vi skal troe hvad I bilder os ind?

Regisse.

O Fader, troe ham!

Guldborg.

Forræderske! tie!
Du forsvarer den Sag; thi du har Deel deri.
— Uden Samling laae du? Hvad troer Du at vinde
Ved alle dine Paafund? Hvem vil du forblinde?
Skal det lade, det gaaer dig saa haardt imod?

Regisse.

O, lad mig tie!... Mine Sandser mig forlod...
Ragnhild var her ... jeg veed ikke hvad hun vilde.
Hun gav mig ... ak Gud! hun flygted bort igjen
Ude af sig selv — jeg veed ikke hvorhen.
Men lad hende søge! Den Arme har det ilde.

Svend Dyring.

Ragnhild var her?

Guldborg.

Det er ikke sandt.
Hun er paa sit Kammer, og midt iblandt
Sine Piger; og jeg veed, paa dem kan jeg lide.

Regisse.

O Fader! see efter! Vi kan ikke vide
Hvad der er hende tilstødt. Naar hun ikke ... naar blot ..

Svend Dyring.

Guldborg! lad os søge. Jeg aner intet Godt.

(Idet Svend Dyring, tilskyndet af Regisse, nærmer sig Udgangen tilhøire, standses han af den indtrædende Byrge.)

Tiende Scene.

De Forrige. Byrge.

Byrge (bleg og forstyrret tager Svend Dyring tilside).
Hr. Dyring! Gud frie os . . .

Svend Dyring.

Hvad nu? Tael ud!

Byrge.

Jomfru Ragnhild . . .

Guldborg (der kommer til).

Min Datter?

Byrge.

Du naadige Gud!
Hun bliver baaren herind.

Regisse (jamrende).

O, der kan I see!
(Ragnhild bæres ind af Nogle af det qvindelige Tyende, der under det Følgende igjen forlade Scenen.)

Guldborg.

Min Ragnhild!

Svend Dyring
(til dem der bære, pegende paa Løibænken).

Herhen! Der er Hjælp maaskee . . .
Drenge! vaagner op!
(River Alf og Ove op fra Løibænken; disse flygte angst hen til Vuggen, hvor de krybe sammen.)

Lægger hende her!
Regisse! hold hendes Hoved . . .

Guldborg (der med de Øvrige omringe Ragnhild).

O, den Arme!
Hun er iiskold — føel kun! Uden Liv, uden Varme!

O see — hendes Tinding er knuust — see kun der!
Det er for silde!

Svend Dyring (efter en Pause).

For silde! — Hun rører sig ikke.
Hun ligger livløs, med brustne Blikke!
— Byrge! hvor var det muligt?

Byrge.

Ak Gud!
Jeg veed kun lidet. Vi blev Alle vækket
Af et Bulder af Vaaben, og foer op forskrækket.
I Forvirringen har hun styrtet sig ud
Ved Stranden i Fjorden. I Nærheden holdt
En Mængde Ryttere, ført af Tage Bolt.
De trak hende op, — men for seent!

Svend Dyring.

Tage Bolt?

Byrge.

Just ham, Hr. Dyring! Han blev spag som en Qvinde
Og stille, da han mærked, Ragnhild var død.
(Til Stig.)
Eders Folk, Hr. Ridder! paa den Tid brød
Ud fra Skoven. Han lod sig gribe og binde
Uden Modstand —

Svend Dyring.
(gaaer hen til Stig og trykker hans Haand).
Tilgiv mig!

Stig (afsides).

Tilgive mig Gud!

Guldborg (der kommer frem).

Min Ragnhild er død! Hun har stridt ud!
Min eneste Datter! min eneste Glæde!
— I har naaet eders Ønske, Hr. Stig! Siig til,
Hvad lyster Eder mere? Hvad er det I vil?
Vil I mig selv med Fødder træde?
Vil I min Eiendom?

Stig.

I kan ikke lide
Meer end jeg selv.

Guldborg.

Ja, det kan jeg vide!
I tager Jer vel nær — I lider vel haardt,
I ynkes vel over den barnløse Qvinde.
Men — Maalet er fuldt! I drage nu bort!
I ride flux herfra! Lad Jer aldrig finde
Paa min Gaard, for at udsaae Tvedragt og Splid!

Stig.

Lad Eder forsone!

Guldborg.

Regisse! kom hid!
Adlyd mig! Vel er det den høie Tid,
At sætte dig under Opsyn og bevare
Et uvorent, letsindigt Barn fra Fare.

Svend Dyring.

Min Hustru! Sorgen har truffet os tungt.
Den maner os: her bør glemmes, bør tilgives.
Vær ikke for streng mod et Barn, der er ungt
Og uerfarent.

Guldborg (bitter).

Ja, Svend! jeg veed,
Dig var det altid eens hvad jeg leed,
Naar blot dine Børn kunde hædres og trives.

Svend Dyring.

Din Smerte gjør dig ubillig.

Guldborg.

Vel muligt; men jeg troer,
I gjør bedst i at rette Jer efter mine Ord.
Din Datter skal lystre mig. Ilde blev jeg stædt,
Om min Ragnhild, der er af adelig Æt,
Skal ligge paa Baaren og hun skal hovere.
Følg med, Regisse!

Regisse (bedende).

Min Fader!

Guldborg.

Intet mere!
Din Fader skal ei længere skuffes ved
Dine falske Taarer, dit Qvindesned.
— Slip hende, Hr. Ridder!

Stig
(der staaer foran Regisse som for at beskytte hende).

Hr. Dyring! tael I!

Svend Dyring (mørk, til Guldborg).

Du gaaer for vidt! lad dig sige!

Guldborg.

Tie!
Hun er mig en Afskye! — Jeg vil Intet høre...
Hun skal ud af mit Huus!

Stig.

O, Svend! staae mig bi!

(Til Guldborg.)

Eders Villie skee! Paa Stand vil jeg føre
Den Forskudte til mit Hjem. — Hør mig! I forbinde
Regisse med mig! I give Jert Minde!

Guldborg.

Aldrig!

(Hun griber med en voldsom Bevægelse Regisses Haand for at føre hende bort.)

Byrge

(der hidtil har været en tavs, men ængstlig Tilskuer, med et bedende Blik paa Svend Dyring).

Hr. Dyring!

Svend Dyring (heftig).

Guldborg!

(Idet Guldborg søger at føre Regisse med sig, og Svend Dyring vil standse hende, springe begge de store Fløie af Portalen i Baggrunden op med et Bulder, og Helvig viser sig i fuld Belysning.)

Helvig. *)

Hold inde!

Byrge (forfærdet).

Fru Helvig!

Alle de Andre.

Helvig!

(De fare tilbage, saaledes at Guldborg, Stig og Regisse komme til at staae paa den ene Side, Svend Dyring og Byrge, til hvem Børnene slutte sig, paa den anden Side.)

---

*) Det Følgende er behandlet som Melodrama. Slutnings-Choret falder bort ved Opførelsen.

Helvig (til Guldborg).

Haardhjertede Qvinde!
Forstokkede! Vee dig, at Helvig kom!
Mærker du ikke, at Herren holder Dom?
Mine Børn har du nægtet moderlig Pleie;
Nu ligger din Datter paa deres fattige Leie.
Min Afkom ved dig er truet med Fald.
O Qvinde! hvordan har du røgtet dit Kald?
Jeg levned' efter mig Viin og Brød;
Mine Smaabørn lide bitterlig Nød.
Jeg levned' efter mig bløde Senge;
Og see, paa Straa har du kastet mine Drenge.
Jeg levned' dem Klæder af Silke smaa;
Hvi lader du dem da i Vadmel gaae?
Du nægter dem Drikke, nægter dem Mad;
Du føder dem op med Hunger og Had.
Skal jeg tiere hjem til dig gaae,
Saa krank en Lykke da skal du faae!

Guldborg.

Barmhjertighed!

Helvig.

Gak hen, o Qvinde!
Og opfyld din Pligt!

Guldborg

(nærmer sig vaklende og dybt rystet Stig og Regisse, som vilde hun forene dem, men Armene kraftesløse synke ned).

Jeg øiner Guds Finger! Jeg giver mit Minde.

Helvig
(til Svend Dyring, med mildere Røst).

Svend! lad mig aldrig i Graven spørge,
At mine Børn maae lide Nød og maae sørge.
Dem gavner saa lidet min natlige Gang;
Jeg kan ikke stille deres jordiske Trang.
Forgjæves har jeg løftet dem paa mine Arme;
I min Favn er hverken Ly eller Varme.
Min Husbond og Herre! sørg for de Smaa!
Lad dem ikke savne! Lad dem ikke trænge!
Sørg for min Datter! Tænk paa mine Drenge!
Og glem ikke den Mindste, der i Vuggen laae!

(Hun gjør en sagte Bevægelse som om hun veeg tilbage.)

Svend Dyring (strækkende Armene ud).

O forlad os ikke!

Helvig (med mattere Stemme).

I skal ikke græde,
I skal ikke længes og sørge for mig!
Jeg gaaer ind til min himmelske Faders Glæde.

Svend Dyring (stærkt bevæget).

Helvig! skal jeg atter samles med dig?

Helvig (peger iveiret).

Hisset!

(I det Samme sees gjennem de to aabnede Fløie i Baggrunden et Chor af Engle nærme sig. Under det Følgende omringes Helvig af disse, drages langsomt tilbage og forsvinder, mens de handlende Personer falde paa Knæ.)

Chor af Englene.

Enhver, der vorder af Verden forladt,
Bringe vi Trøst i den eensomme Nat.
Enhver, der Dagen over maa lide,
Tør vi husvale ved Midnatstide.
Den Stund, da Frelseren fødtes paa Jord,
Fødes en Trøst for den bittreste Smerte.
En Trøst for Den, der haaber og troer,
En Gjenlyd af de Saliges Chor
Stiger da ned i Menneskets Hjerte.

Federigo.

Syngestykke i tre Acter

af

Henrik Hertz.

Musiken componeret af H. Rung.

Kjøbenhavn.
Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.
Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.
1848.

CAL

Hoved-Momenterne til dette Syngestykkes Text vil man finde i en Mængde Folkesagn hos næsten alle europæiske Nationer, men der, saavidt mig er bekjendt, endnu ikke ere benyttede i noget dramatisk Arbeid. En ung, letsindig Patron, meer eller mindre udsvævende, ødsel, hengiven til Fruentimmer, Drik, Spil, og lidet bekymret for sin Sjæls Velfærd eller de religiøse Skikke, hvortil denne antages knyttet, men ellers fra Hjertets Side brav, endog høimodig, tapper og gjæstfri, er ved det Liv, han fører, nærved at tilfalde Underverdenens Magter og bøde med sin Sjæls Tab for sine Synder, ja er endog ikke langtfra at forstødes saavel af Himmerigets som af Purgatoriets og Helvedes Beherskere. Disse Magter saavelsom Døden selv, der kommer for at hente ham, har han imidlertid alle tilbedste; og dette Sidste, der er alle disse Sagns Kjerne, opnaaer han altid ved nogle udmærkede Gaver, der forundes ham ved et Besøg, Christus, ledsaget af Sct. Peder og undertiden af alle tolv Apostler, aflægger ham, Gaver, han benytter saa klogt, at hverken Døden eller Djævelen kan faae Bugt med ham. Til disse Sagnrækker hører

„Spielhansl“ og tildeels „Bruder Lustig“ hos Grimm, „Smeden, som Djævelen ikke turde lade komme ind i Helvede“ i de af Asbjørnsen og Moe udgivne norske Sagn, og „Federigo“, et italiensk, af Mérimée fortræffelig fortalt Sagn.

Af disse forskjellige Sagn har jeg laant Hovedtrækkene, naturligviis med alle de Modificationer, den dramatiske Form og et Syngestykkes Tarv gjorde nødvendige. Det følger saaledes af sig selv, at jeg ikke kunde overføre paa Scenen de forskjellige barokke Opfindelser, der under mange Variationer gruppere sig om Sagnets væsentlige Indhold og bl. a. lige saa lidt med Mérimée kunde lade Hovedpersonen gaae ned i Helvede og hente 12 Sjæle i en Sæk, som med Bruder Lustig og det norske Sagn lade ham tage Folk og Heste fra hverandre og prøve paa at sætte dem sammen igjen. Man vil ogsaa billige, at jeg har indført en hellig, undergjørende Eremit og en Abbed istedenfor Christus og Sct. Peder.

I alle disse Sagn antages det uden Videre, at Hovedpersonens Sjæl er hjemfalden til Helvede, men det norske Sagn omtaler tillige, at han udtrykkelig har forskrevet sig til en af dettes Udsendte, og at han kun ved Hjælp af de Gaver, Christus og Sct. Peder have forundt ham, skaffer sig først to Gange Frist og omsider aldeles Befrielse. — Ogsaa i nærværende Syngestykke har jeg ladet de Fristelser, Federigos letsindige Liv udsætter ham for, personificere sig i en dæmonisk Person, en Repræsentant for det onde Princip. Men da Belfagor (Stykkets Mephistopheles; Navnet har jeg fra en berømt Novelle af Machiavel), der indlader sig i den eneste ham mu-

lige Veddestrid med Federigos Letsind, paa ethvert Punkt er enten virkelig eller for Øieblikket den ydmygede og tabende, saa har ogsaa derved det Dæmoniske erholdt en fra det Sædvanlige noget afvigende Characteer, eftersom det heeltigjennem er bragt ind under det Humoristiske eller endog Lystige, dog naturligviis uden ganske at opgive dets Grund-Typus, dets Characteer af en dyb, rædsom og fordærvelig Magt.

Angaaende den i Stykket forekommende Gjentagelse, der ikke skyldes Sagnene, men er en videre Udvikling af det Givne, ønskes Følgende bemærket. For Tilskuerne gjentages i det Væsentlige Intet: dens Hoved-Indhold (Belfagors Forræderie og Valerios Angivelser) er forhen slet ikke berørt. Dens Hensigt er, ved et ὕϛερον πρότερον og paa en, saavidt jeg veed, ny Maade at lade et Afsnit af Federigos foregaaende Liv opklare den fornedrede Stilling og det Forhold til Belfagor, hvori han sees i de første halvanden Acter. — Det onde Princip holder sig ikke til Aanden, men til Bogstaven. Belfagor opfylder ikke Federigos Betingelse om Hjemkomsten efter dens naturlige Mening, men bogstaveligt, og maa derfor give ham Skinnet for Virkeligheden; thi ethvert Forsøg paa at gjentage det Tilbagelagte er bedragerisk, eftersom Intet kommer igjen under de samme Former. Hvor nu Belfagor anden Gang taber, der maa naturligviis Virkeligheden træde i sin Ret; men hans dybe Ydmygelse er just, at det Skin, han har koglet frem, bliver til Virkelighed, eller at Federigo nu har betinget sig, at Vielsen, han lidt forhen bildte sig ind at skulle drage hen til, virkelig finder Sted.

Denne Indtræden af Virkeligheden i Slutnings-Scenen

ved Kapellet behøver vel ikke i et saa romantisk Digt en nøiagtig Motivering. Men dens Mulighed ligger dog nær. At Eremitten, Abbeden og Giovannas Slægtninge allerede tidligere have virket for Federigos Hjemkomst og tænkt paa at fornye hans afbrudte Formæling med Giovanna, fremgaaer af det Forhold, hvori de to Førstnævnte fra Stykkets Begyndelse have sat sig til ham, og antydes udtrykkeligt af Belfagor i 2den Act 4de Scene. Mødet ved Sct. Francescos Kapel kan da af Eremitten være forberedet i et fromt Haab, at Federigo vilde seire i Kampen med sin Naturs Skrøbelighed. Det trykkende Uveir, der hviler over Egnen ved Kapellet, antyder da symbolisk det Ondes endnu raadende Magt, — lige indtil Frelsens Time slaaer.

Federigo.

Syngestykke i tre Acter.

Personerne.

Federigo, Abelsmand.
Belfagor.
Marchese Leonardo.
Giovanna, hans Datter.
Valerio, hans Sesterson.
Fra Eusebio, en hellig Eremit.
Lorenzo, Abbed i et Franciskaner-Kloster.
Antonio, Værtshuusholder.
Cecca, hans Datter.
Anselmo, Federigos gamle Tjener.
Giuseppe, Huushovmester.
En ung Dame.
En Arbeidsmand.
En Tjener.
To Munke.

Herrer og **Damer, Tjenere; Arbeidsfolk** og **andre Indbyggere** fra Omegnen ved Carrara; **Bønderfolk** af begge Kjøn fra Federigos Godser.

Handlingen foregaaer i første Act og i Begyndelsen af anden i Nærheden af Marmorbruddet i Carrara; Slutningen af anden og hele tredie Act paa Federigos Slot i det Florentinske, Slutnings-Scenen ved et Kapel for Sanct Francesco af Assissi. — Imellem anden og tredie Act forløbe otte Dage.

Første Act.

Carrara. En Egn ved Marmorbruddet. Bjerge i Baggrunden. I Forgrunden (tilhøire for Skuespillerne) et lidet, forfaldet Huus, udenfor hvilket **Federigo**, i simpel, affalmet Dragt, og **Belfagor** sidde ved et Bord med nogle Træstole. Belfagors Dragt er sort, med røde Prydelser (Puffer eller Bræmmer), Barret med en rød, høi Hanefjeder, en kort, sort Kappe og lysebruunt Læderbelte. Paa Bordet ligger en lille, spansk Mandolin. — Tilvenstre et Værtshuus. I Nærheden af dette, men længere hen mod Baggrunden, ere nogle **Arbeidere** sysselsatte med at hugge raa Marmorblokke til. Noget efter Scenens Begyndelse træde Eremitten **Frater Eusebio** og **Abbed Lorenzo** ind. — Det er henimod Aften.

Første Scene.

Chor af Arbeiderne.

Lader Hammerslaget klinge!
Hugger Stenen til!
Førend Dalens Klokker ringe,
Vi vort Værk fuldende vil.

Belfagor
(der tilligemed Federigo er iførd med at spille Tresette *).

Saa skynd Jer dog! betænk Jer ei saa længe!

*) Tresette, et gammelt, italiensk Kortspil, der har sit Navn af Tre sette ɔ: tre Syver, hvormed et Spil letteligt vindes.

Arbeiderne
(der blotte Hovede.).

Ave Maria!

Eremitten og Abbeden.

Ave Maria!
Virgo coelestis!
Ora pro nobis!

Federigo
(uvilkaarlig tagende Baretten af).

Ave Maria!

Belfagor
(springer vild op).

Er I forrykt?
Hvad rager eder disse dumme Dyr,
Der skraale hæst et Ave.

Federigo.

Det er jeg engang vant til.

Belfagor.

Tie stille, siger jeg, og lad os spille!

Federigo.

Godt Ord igjen! Det er det mindste,
Hvori jeg kan dig føie.

Eremitten og Abbeden.

Madonna staae ham bi!
Og fra det Ondes Magt hans Sjæl befrie!

Belfagor.

Tre Syver!

Federigo.

Ja, saa er jeg snart leveert.

Eremitten (til Abbeden).

Kom med! Jeg sætter ham paa Prøve!
Maaskee der er endnu
En Plads for Naaden i hans Hu.
Afsted! vi tør ei længer tøve.

Federigo.

Jeg har da tabt? Ja, jeg er vant dertil.
Regn sammen, hvad jeg skylder.

Belfagor.

Fire Scudi
Og tvende Paoli.

Federigo (betalende).

Der! Nu er jeg lens.
Nei, tvende Paoli har jeg dog tilbage.

Belfagor (spottende).

Jeg gratulerer! Altsaa har I dog
Et lille Rygstød, hvis det skulde knibe.

Arbeiderne.

Læg Hammeren hen!
Vi har endt vor Dag.
Os Aftenen kalder til Hjemmet igjen.

Federigo og Belfagor
(trædende frem i Forgrunden).

Snart i Dalen Bjerget kaster
Lange Skygger hen.
Solen mod sin Nedgang haster.
Mulmet hersker snart igjen.

Eremitten og Abbeden.
Himlens Engle naadig holde
Vagt om ham med Lysets Skjolde.

Arbeiderne.
Læg Hammeren hen!
Vi har endt vor Dag.
Os Aftenen kalder til Hjemmet igjen.

(Eremitten og Abbeden gaae).

Federigo
(gaaer hen til Arbeiderne).

Nu, Godtfolk, skal I nu til Hjemmet?

En Arbeider.

Ja, Signor.

Federigo.

Men I tage da ikke bort, førend I har smagt Vær-tens Viin.

Arbeideren.

Det bliver der ikke Raad til; Fortjenesten er ringe.

Federigo.

Saa skal jeg tractere Jer, og I kunne drikke paa min Sundhed. Gaae kun ind og bestil to Kander Viin.

Arbeideren.

Ja, vi sige saa mange Tak.

(Gaaer ind i Værtshuset).

Belfagor (afsides).

Han vil tractere dem, og hans hele Rigdom er to Paoli.

Federigo.

Nu, Belfagor, saa tankefuld?

Belfagor.

Jeg staaer og tænker paa Jer.

Federigo.

Det er smukt gjort af dig. Jeg har ikke tænkt paa mig selv i mange Tider.

Belfagor.

Jeg har faaet at vide, at Hertugens Folk har søgt efter Jer, og det just ikke saa langt herfra.

Federigo.

Lad dem komme! Er der ikke for mange af dem, saa skal jeg give dem en Velkomst, som jeg ellers helst undte deres hovmodige Herre. Det er ham, jeg kan takke for, at jeg er forjaget fra mine Eiendomme og lever her som Landflygtig.

Belfagor.

Ja, I kan da ogsaa takke eders mange egenmægtige Handlinger derfor, eders Opsætsighed mod den velvise Øvrighed, eders vilde og gale Skalten og Valten, eders mange Historier med Smaapigerne —

Federigo.

Hold op! Een Stjerne har for længe siden fordunklet alle de mindre Lys. O, Giovanna! at jeg er skilt fra dig, det er min eneste Sorg.

Belfagor (spottende).

Det kan jeg begribe. Men det er dog en Lykke, at den lille Cecca har Haab om at kunne trøste Jer.

Federigo.

Ei hvad! Cecca er smuk. Skjønhed har altid Krav paa en Cavallers Opmærksomhed.

Belfagor.

Nu — men agter I at blive her?

Federigo.

For det Første. Her er en vild, herlig Omegn, her er dristige Jagt-Eventyr, her er Frihed, her er jeg min egen Herre. Det er min Lyst!

Belfagor (efter et Ophold).

I vil ikke tage mod min Hjælp?

Federigo (kort).

Nei. Saa galt er det endnu ikke fat med mig.

Belfagor (afsides).

Men det kan komme!

Federigo.

Men hvor bliver Vinen af? Belfagor, gaae og hent den.

Belfagor.

Jeg er ikke eders Tjener.

Federigo.

Jo, du er. Du har selv tilbudt dig dertil. Du husker nok, da du meldte dig hos mig som Musikus og Sanger fra Spanien og erklærede, at jeg kunde bruge dig til hvad jeg vilde. Har du betænkt dig, saa kan du gaae din Vei. Jeg holder ikke paa dig.

(Sætter sig hen ved Bordet, vendende Ryggen til ham).

Belfagor (ydmyg).

Ei, I forstaaer dog Spøg.

Federigo.

Som jeg har sagt.

Belfagor.

Men det er jo afgjort mellem os, at jeg er eders Tjener, som I kan befale over, som I kan —

Federigo (befalende).

Først Vinen!

Belfagor.

Paa Øieblikket!

(Gaaer hen mod Værtshuset, i det samme Værten Antonio træder ud).

Anden Scene.

Federigo. Belfagor. Arbeiderne. Antonio.

Belfagor.

Vinen, Hr. Vært.

Antonio.

Min Datter kommer lige nu med den. I maae undskylde, Signor Federigo! Der er en saadan Forstyrrelse inde hos os.

Federigo.

Hvorfor det?

Antonio.

Veed I da ikke hvad der er hendt Ceccas Kjæreste, den stakkels Tommaso? Igaar Aftes, da han var paa Veien hertil, blev han opsnappet af en af de mange omstreifende Bander Krigsfolk, der i længere Tid har gjort Omegnen usikker, og nu bliver han maaskee tvungen til at tage Krigstjeneste.

Federigo (levende).

Men kan man ikke befrie ham? Er der ingen Udvei?

Antonio.

Nei, hvad der er kommet i de Folks Kløer, slipper ikke saa let igjen løs. Vi har kun eet Haab, og det er just derfor jeg nu vilde ud, skjøndt det er bleven lovlig sildigt.

Federigo.

Hvad Haab har I da?

Antonio.

Jo, seer I, en Miils Vei herfra boer der en hellig Eremit, der er berømt i hele Egnen for sine mærkelige, man kunde næsten sige utrolige Gjerninger.

Belfagor.

Nei, seer man! I har anskaffet Jer en hellig Eremit! Hvad hedder han?

Antonio.

Frater Eusebio. Han boer midt imellem Bjergene. Men ham vover Ingen at komme for nær.

Belfagor.

Maaskee der Intet er at hente hos ham. Eremitterne pleie at være saa fattige som Kirkerotter.

Antonio.

Ja, da kunde den Mand nok være rig, saa stor Magt han har erholdt ved sin Helgen, Sanct Francesco af Assissis Hjælp og Bistand. Der skal Ingen, siger man, staae sig saa godt hos denne mægtige Helgen som han. Ja, der er Nogle, der ymte om, at det er St. Francesco selv, der har forladt sit himmelske Opholdssted for at styre det Onde og raade Bod paa Menneskenes Synder.

Federigo.

St. Francesco? Det er min Skytspatron. Ham lover jeg. Han var i sin Ungdom en munter Svend, en tapper Kriger og en Ven af det lystige Liv; og han blev ligefuldt en hellig Mand.

Belfagor (sagte til Federigo).

Maaskee har ogsaa I betænkt at omvende Jer engang.

Federigo.

Forsværge det vil jeg ikke.

Belfagor.

Hahaha!

Federigo (til Værten).

Nu, men fortæl mig om eders Eremit.

Antonio.

Ja, det er underlige Gjerninger, der fortælles om ham! Engang, da nogle Røvere havde stjaalet en Hjord Geder fra en stakkels Hyrde, udstrakte han blot sin Haand, Røverne

faldt om og sank i en dyb Søvn, og Hyrden kunde nu i al Mag føre sin Hjord bort.

Arbeiderne
(der have nærmet sig).

O, hellige Jomfru!

Belfagor (afsides til Federigo).

Han har vel givet Røverne at drikke, til de faldt om.

Federigo.

Hahaha! Ja, det kan være!

Antonio.

En anden Gang, da hele Landet havde været plaget i lang Tid af Tørke, og Oliventræerne visnede hen, søgte man ogsaa hans Hjælp. Og man fortæller nu, at han løftede sin Stav iveiret og under fromme Bønner beskrev en stor Kreds paa Himlen. Og saa var det med Eet som om Skyerne kom dragende fra alle fire Hjørner, og altid kom der flere, indtil Regnen styrtede ned i Strømme.

Arbeiderne.

O, hvilket Underværk!

Antonio.

Ja, det maa være en from Mand! — Og seer I nu, Signor Federigo, til ham er det vi vil henvende os. Maaskee han kan befrie den stakkels Tommaso.

Tredie Scene.

De Forrige. Cecca, der kommer ud fra Værtshuset.

Antonio
(der er gaaet Cecca imøde og har talt med hende, vender sig igjen til Federigo).

Ja, jeg hører, I maa give lidt Tid, Signor. Der er gaaet Bud ned til Byen efter Vinen. Men den kommer strax. — Hav nu mig undskyldt. Jeg maa skynde mig.

(Gaaer).

Federigo
(til Cecca, der vil gaae ind igjen).

Min smukke, lille Cecca! — nei, vent lidt! Du maa ikke forlade os saa snart. Siig mig — ja, det er sandt! Det er jo en slem Historie, din Fader har fortalt os. Din Kjæreste er jo bleven snappet op af Krigsfolkene.

Cecca.

Ja, er det ikke en stor Sorg!

Federigo.

Men holder du da virkelig saa meget af ham?

Cecca.

O, det veed Madonna!

Romance med **Chor.**

1.

Fra mine første Barndoms=Aar
Tommaso var mig kjær.
Han deelte mine ringe Kaar,
Og jeg hans Kalds Besvær.
Han hented ofte mine Lam,
Naar eet af dem foer vild;
Paa Bjerget fryded' mig hos ham
Hans Fløites muntre Spil.

2.

Og ved Madonnas sidste Fest
Han Kjærlighed mig svor.
Og ham blandt Alle troer jeg bedst,
Jeg stoler paa hans Ord!

Men han er fangen og i Nød —
Hvo skal ham nu befrie?
O, denne Sorg den bli'er min Død!
Madonna staae mig bi!

Belfagor

(der var taget Mandolinen fra Bordet, og allerede efter første Vers anslaaet nogle carrikerende og dæmoniske Accorder).

Lad fare din Sorg! Slaae dig til Ro!
Ingen paa Kjærligheds Løfter kan troe.
Skynd dig, mit Barn! Tag en Anden igjen!
Den lystige Svend,
Der drager i Krig med Soldaterne hen,
Jeg veed det godt, hvor han vil hen —
Tralala!
Han kommer aldrig igjen!

Chor af Arbeiderne

(der under Romancen have nærmet sig).

Den lystige Svend,
Der drager i Krig med Soldaterne hen,
Jeg veed det godt hvor han vil hen,
Tralala!
Han kommer aldrig igjen!

Cecca.

Afskyeligt! Hvilken hæslig Sang!

Federigo.

Agt ei paa ham! Hans Lyst er kun at spotte.
Hav Tillid til din Beiler! han er tro!
— I Kjærligheds Løfter, jeg veed, blev lagt
En udødelig Magt!

Ved dette vort Eden
Holder en Skare af Englene Vagt.
Elsker og haaber!
Ingen beskjæmmes!
Kjærligheds Fremtid
I Himlen bestemmes!

Chor
(af Alle, undtagen Belfagor).

Elsker og haaber!
Ingen beskjæmmes!
Kjærligheds Fremtid
I Himlen bestemmes!

(Værten Antonio kommer hurtigt ind).

Antonio.

O, kommer flux til Hjælp!
Dernede, hvor en Huulvei bugter sig
Ved Bjergets Side, der jeg saae
Blev tvende Vandringsmænd slæbt bort og bundet
Af hine Skarer Krigsfolk.

Arbeiderne.

Hvilken Skjændsel!

Federigo
(til Arbeiderne).

Og dette skal vi taale? Flux til Hjælp!
Bevæbner Jer med hvad I kan,
Og følger mig! Jeg fører eder an.

Arbeiderne.

Vi følger eder alle, Mand for Mand!

Belfagor
(vil holde Federigo tilbage).

Bliv her! Vær ingen Daare!
Hvad vil I blande Jer i Andres Sager?

Federigo.

Slip mig! Det er en Sag, du ei forstaaer.
(Endeel Folk, Mænd og Qvinder, ere imidlertid strømmede til).

Chor.

Federigo. Antonio og Arbeiderne,
(mens de Sidste bevæbne sig med Øxer, Hammere og Stænger).

Lad os Eventyret friste!
Op mod dem, der Æren skjænder!
Lad os Byttet atter vriste
Af de frække Voldsmænds Hænder!

Cecca og de ankomne Mænd og Qvinder.

Kjækt I Eventyret friste!
Ja, Madonna Hjælpen sender!
Byttet skal I atter vriste
Af de frække Voldmænds Hænder.

Belfagor (afsides).

Lad dem Eventyret friste!
Vi faae see, hvordan det ender.
Knap de Byttet fra dem vriste!
Det er nok i sikkre Hænder.

(Alle ile ud. Kun Belfagor bliver tilbage paa Scenen.)

Fjerde Scene.

Belfagor. Anselmo, Federigos gamle Tjener, der kommer ud fra hans Vaaning.

Anselmo.

Og I er her, naar Herren, som jeg hører, vover sit Liv for at tugte nogle Voldsmænd?

Belfagor.

Som du seer, min Ven Anselmo.

Anselmo.

I pleier jo ellers altid at hænge ved ham som en Burre. Men I seer nok helst til, I kan bytte Skindet.

Belfagor.

Det skal jeg aldrig nægte — naar det kan skee paa en god Maade. Men hvorfor er du da ikke fulgt med?

Anselmo.

Jeg er vel undskyldt. Hvis min Alder tillod det, skulde jeg ikke lade min Herre i Stikken. Men nu er jeg kun iveien og gjør ingen Nytte.

Belfagor.

Ja, ingen Nytte gjør du; det har jeg altid sagt.

Anselmo (ærgerlig).

Aa, I er et stygt og ondskabsfuldt Dyr!

Belfagor.

Javist er jeg ondskabsfuld; og styg er jeg vel ogsaa. Men hvad gjør saa det? Derfor kan jeg være en meget pæn Cavalleer.

Anselmo.

Eders største Lyst er at drille Livet af Folk.

Belfagor.

Hvis jeg kunde drille Livet af dig, min Ven Anselmo,

saa skulde jeg gjøre det med den største Plaiseer. Men du er saa seiglivet. Der er Ingenting, der bider paa dig.

Anselmo.

Gud bedre det! Jeg har ofte nok været nærved at gaae i Jorden af Sorg, saaledes som I har handlet, jeg vil ikke sige med mig — thi paa mig ligger der intet Lag — men med min unge Herre, ham, som I har forført og ødelagt ved eders Kunster. Der er Ingen, der veed det bedre end jeg.

Belfagor.

Lad da høre! og, har du Lyst, saa maa du gjerne lyve. Sandhed er langtfra saa fornøielig som en god Løgn. Alt hvad der hører dertil, har jeg udtrykkelig lagt mig efter. (Tager Mandolinen og ledsager Anselmos paafølgende Repliker med et snart skildrende, snart parodierende, skurrilt Accompagnement).

Anselmo.

Ja, I er kjæphøi og har bidt Hovedet af al Skam, det har jeg længe vidst. Ulykkelig var den Stund, da I for to Aar siden fulgte med min Herre paa hans Udenlandsreise. Ved Jer blev han forført til Ødselhed, til Kortspil og Terninger, til Sviregilder og til Qvindfolk.

Belfagor.

Aa, endeel deraf forstod han ganske godt iforveien.

Anselmo.

Det var Jer, der tirrede ham til at sætte sig op mod Øvrigheden. Inden han kjendte Jer, var han from og gudfrygtig. For sin Skytspatron, Sanct Francesco af Assissi, byggede han et skjønt og stort Kapel paa Alfarvei.

Belfagor.

Det er ganske sandt. Abbed Lorenzo i Franciskanerklostret og hans fede Munke, de vare paa gode Veie til at gjøre din Herre med deres Præk til et Hængehoved. Det var den høie Tid jeg fik ham bort og paa den Reise, du taler om.

Anselmo.

Ja, I brugte Jer godt. Han kom fordærvet tilbage og havde glemt baade Gud og hans Helgene. Og dog, hvor glad var jeg, da vi vel kom hjem, og hvor glade vare alle hans Undersaatter! Hvor de helligholdt hans Hjemkomst med Dands og med Sang! Det syntes som om denne Jubel aldrig vilde tage Ende.

Belfagor.

De Undergivne ere altid glade, naar en Ødeland er deres Herre.

Anselmo.

Men desværre, denne Glæde varede kun kort. Han blev bragt i nye Ulykker, paany anklaget, og jeg skulde feile meget, om det ikke var Jer, der var Ophavsmanden dertil. Han blev tvungen til en skjændig Flugt, til et Ophold blandt Fremmede, uden Venner og uden Formue. Hvis det ikke var lykkedes mig at søge ham op og bringe ham de Penge og Kostbarheder, jeg fik frelst, inden Slottet blev besat af Hertugens Folk, saa var han for længesiden forsmægtet af Mangel. — Og hvor er nu alt det, jeg har bragt ham?

Belfagor.

Hvorfor var du saadan en Nar? Du kunde jo nok vide, at de Penge fik snart Ende.

Anselmo.

Ja, det er Jer, der har faaet ham til at forøde dem. Til Jer har han tabt det Meste i Spil.

Belfagor.

Er du saa færdig?

Anselmo.

Jeg veed det nok, han har altid været svag og letsindig, men af et ædelt og høimodigt Gemyt. I burde ikke have benyttet Jer af hans Svaghed.

Belfagor.

Ja, du snakker som du har Forstand til. Dersom han havde været slet og fordærvet, saa havde jeg brudt mig en god Dag om ham. Saadanne Folk kommer af sig selv. Men de Krabater, der i dit Sprog (vrænger efter ham) hedder ædle — hahaha! — og høimodige — hahaha! — men som tillige ere svage — hahaha! — dem maa man give et lille Skup, saa kommer de nok.

Anselmo.

O, hvilken Frækhed! hvor afskyeligt! I er hans onde Aand!

Belfagor.

Deri kan du have Ret. Jeg har heller aldrig givet mig ud for at høre til de gode Aander.

Anselmo.

Ryggesløse! Man skulde troe, at Helvede selv havde spyet Jer ud!

Belfagor.

Hahaha! Ja, min Ven Anselmo, det maa du rigtig gjerne troe.

Duet.

Anselmo.

Viig bort fra mig med eders Spot!
Profant og Helligt I forhaaner!

Belfagor.

Anselmo, ja, du traf det godt:
Jeg er den Magt, der Intet skaaner.

Anselmo.

Med eders Ondskab I forhærder
Min Herres fromme Bryst.

Belfagor.

Hahaha! ja, det er min Trøst,
At let ham lokke kan min Røst.

Anselmo.

Viig bort! mig eders Ord forfærder!

Belfagor.

Anselmo, dit Begreb er kort.
Lad mig belære dig —

Anselmo.

Viig bort!
I frygter ei, at eder rammer
En Dommedag engang?
At Helved eders Sjæl annammer?

Belfagor.

Hold op, og stands din hæse Sang!
En Orm som du ei veed, hvorfra jeg stammer.
(Med dæmonisk Høitidelighed)
For længesiden Domsbasunen klang.
Min Verden er gaaet op i Flammer!
Og af dens Gnister sprang
Det Rige frem, hvis Fryd er eders Jammer.

Anselmo.

O, alle Helgene! seer ned i Naade!

Belfagor.

Men eengang skal vi atter raade,
Og eders Verden styrter ned min Haand!

Anselmo.

Viig bort, viig langt fra mig, urene Aand!

(Belfagor iler ud).

Femte Scene.

Anselmo. — Federigo. Abbed Lorenzo og Eremitten Eusebio, begge i patricisk Dragt under Kapperne. Et Chor af Mænd og Qvinder, deriblandt Antonio, Cecca og Arbeiderne.

Chor
(af Antonio, Cecca ag Mænd og Qvinder).

Victoria!
De ere frelste! Vi har jaget
De Frække langt herfra.
Byttet har vi fra dem taget —
Victoria!

Eremitten (til Federigo).

Min ædle Herre! tag imod vor Tak!
I vovet har jert Liv for os at frelse,
I førte Folket an med Mod og Kjækhed.

Antonio, Arbeiderne og Andre.

Viva Signor Federigo!

Federigo.

Tael ei derom! Jeg har kun gjort min Pligt.
— Men nu, hvor agter I Jer hen?

Eremitten.

Vi blive her.
Thi Veien, som vi mærke, ei er sikker.

Federigo.

Men hvor?

Abbeden.

Her et Værtshuus, har man sagt os.

Federigo.

Nei, ædle Herrer! Egnen her er fattig,

Og Huset der kun passer slet for eder.
Tillader mig, skjøndt mine Kaar er ringe,
At byde Jer et Huusly for inat.
Jeg skal beværte Jer saa godt jeg kan det.

Eremitten.

Vi tør ei afslaae et saa vakkert Tilbud.

Federigo.

Saa træder ind, og lægger eders Kapper!

(Federigo aabner Døren til sit Huus, og Eremitten og Abbeden træde ind, ledsagede af Anselmo).

Chor.

Victoria!
De ere frelste! Vi har jaget
De Frække langt herfra!
Byttet har vi fra dem taget —
Victoria!

(Alle Tilstedeværende adsprede sig; kun Federigo bliver tilbage).

Sjette Scene.

Federigo. Belfagor. Siden Anselmo.

Federigo.

Belfagor, du kommer som kaldet. Jeg har en Nyhed at fortælle dig. Vi har faaet Gjæster.

Belfagor.

Formodentlig de, der bleve overfaldne.

Federigo.

Rigtig. Det er Mænd af høi og ædel Herkomst, det kan ikke feile. O, det er en Glæde! Efter saa lang Tids Forløb kan jeg igjen omgaaes med mine Lige! Naar jeg blot — ja, det er fordømt! Man burde dog beværte dem efter deres Stand, og jeg har ikke en Skilling tilbage.

Belfagor.

Ja, det er ubehageligt.

Federigo.

Men du maa hjælpe mig. Mine Penge ere jo dog for en stor Deel gaaede i dig; saa kan du sagtens nu gjøre mig et Forskud.

Belsagor.

I har jo et Guldkors tilbage. Skil Jer ved det.

Federigo (tager det frem).

Dette Guldkors? denne Gave fra Giovanna, den skulde jeg skille mig ved? Det veed du nok jeg ikke giør. Der er desuden indfattet deri en hellig Amulet, der bevarer mod alt Ondt.

Belfagor (afsides).

Just derfor skal han ud med den!

Federigo.

Nei, Belfagor, hjælp du mig — kun med et ringe Forskud. Om nogle Dage kan jeg skaffe Udveie. Jeg vil tage Krigstjeneste. Der er jo en Hær leiret ikke saa langt herfra. Og maaskee lykkes det mig saa at kunne udvirke mig Tilladelse til at komme hjem til mit Slot, til mine Eiendomme; saa er vi ovenpaa igjen. — Nu, Belfagor, svar mig.

Belfagor.

Det lader ikke til, at I kjender ret eders egen Stilling. Vær I glad ved at kunne leve skjult her, hvis I ellers ikke ønsker at blive et Hoved kortere. Der er kommet Brev til Hertugen, at I har opmuntret et Par af hans Nabofyrster til at hjemsøge ham med et hemmeligt Overfald.

Federigo.

En saa lumpen Plan har jeg aldrig næret. Det er formodentlig dig jeg kan takke for denne Beskyldning.

Belfagor.

Jeg havde eders Ordrer.

Federigo.

Men du er gaaet langt videre end jeg nogensinde har tænkt paa.

Belfagor.

Kan være. I kjendte mig jo, og kunde tage Jer iagt. — Altsaa, hvad har I nu isinde? Ønsker I, at jeg skal hjælpe eder, saa opsæt det ikke. Min Sendelse er snart endt, og vi maae skilles.

Federigo.

Hvormed vil du hjælpe mig?

Belfagor.

Jeg har allerede igaar sagt eder det.

Federigo.

Men jeg agtede ikke paa dine Ord. Lad høre.

Belfagor.

Jeg giver eder 25 Aar, i hvilke alle eders Ønsker skulle opfyldes. Hvad I peger paa skal være eders; hvad I befaler mig skal jeg fuldføre. Rigdom, Æresposter, Anseelse, Alt skal strømme til eder.

Federigo.

Og naar de 25 Aar ere omme?

Belfagor.

Overgiver I Jer med Sjæl og Legem i min Magt.

Federigo (uden at see paa ham).

Hvem er du? og hvad Magt har du?

Belfagor.

I veed det. I har vidst det siden igaar, og maaskee længere. (Efter et Ophold). Nu, og eders Svar?

Federigo
(gaaer langsomt hen og sætter sig ved Bordet).

Nei, en saa ulige Handel indgaaer jeg ikke.

Belfagor.

I betænker Jer? I vil heller vedblive det Liv, I nu fører? Er det ikke en Elendighed, at I, der hører til en af de rigeste og meest anseete Familier i Landet, skal streife om og krybe i Skjul som en Vagabond? at I ikke engang veed Udveie til saa Meget, at I kan vise en ussel Smule Gjæstfrihed mod et Par Fremmede?

Federigo (tankefuld).

Jo, du har Ret — det er en Elendighed.

Belfagor.

Ved min Hjælp skal alt dette blive anderledes. Ved mig skal I hævne Jer paa eders Fjender...

Federigo.

Ha, om jeg kunde det!

Belfagor.

Hvad skulde da hindre Jer i at tage mod mit Tilbud, at tilfredsstille eders Hævn, og føre et muntert, lystigt Liv, efter eders Attraa og Tilbøielighed?

Federigo.

Det fatter du ikke.

Belfagor.

Aa jo — jeg veed ret godt, at I undertiden har Opstigelser og kan gaae i Drømme. Men vil I sige mig, hvad I binder eders Tanker til. Er det Signora Giovanna? I er ikke skabt til denne Bestandighed mod en Eneste. Eders Lyst er et Liv, der er rigt paa Afverling. Mener I, at Giovanna endnu tænker paa eder? Hahaha! Har I glemt den unge Ridder Valerio, som blev tilbage, da vi maatte gjøre lange Been og flygte. Han har ganske godt forstaaet at be-

nytte eders Fraværelse. Han er ung, smuk og rig, og Giovanna har ikke været ufølsom derfor. Hun er tabt for eder.

Federigo (springer op).

Afskum, du lyver! Giovanna er mig tro! I en god Stund nævnede du hende for mig. Du veed det ikke, at Støvets Bryst, uagtet al Svaghed, hænger ved tusinde usynlige Traade fast ved det Himmelske. I dit fortvivlede Rige er intet Haab, intet Glimt af Frelse. Bort med dig! Du er Løgnens Sendebud, du er en Frister, en Fordærver! Jeg forlanger ikke din Hjælp!

Belfagor.

Jeg gaaer — men I vil savne mig, Federigo!

(Gaaer. Anselmo kommer ud fra Federigos Huus).

Anselmo.

Naadige Herre bliver vel ikke vred, hvis jeg forstyrrer. Men det forekom mig, her var Ordstrid.

Federigo.

Aa, det var Belfagor!

Anselmo.

Ja, hvor han er med, gaaer det sjelden fredelig til. Gid dog en gammel, tro Tjeners Raad formaaede saa meget over eder, at I sendte ham langt bort fra os.

Federigo.

For den Sag kan du være uden Bekymring. Jeg har virkelig i dette Øieblik jaget ham bort.

Anselmo.

Himlen skee Tak! — uagtet jeg veed, han kommer igjen. Det er ikke første Gang, han har faaet Løbepas; men den Karl lader sig ikke vise bort.

Federigo.

Naar Himlen blot vilde sende mig en Anden til Selskab; thi nu vil her nok blive jevnt kjedsommeligt. Men det

er sandt, Himlen har jo allerede sendt mig Selskab. Har du sørget for mine Gjæster?

Anselmo.

Jeg har gjort det ene Kammer istand til dem og indrettet det saa godt jeg kunde. Men nu skulde vi nok tænke lidt paa Aftensmaden.

Federigo (forlegen).

Javist — det skulde vi — (Afsides) For Pokkeren, hvordan reder jeg mig ud herfra? Det var ubesindigt af mig at indbyde dem. Jeg kunde nok vide, at Belfagor ikke hjalp mig; og nu griner han nok i Skjægget over den Knibe, jeg er i. Nei stop! den Triumph under jeg ham dog ikke. (Tager Guldkorset frem). Giovanna vil tilgive mig — det vil glæde hende at hjælpe mig ud af en Forlegenhed. (Høit) Anselmo, tag dette Guldkors og bring det til Værten derovre. Siig ham, jeg betinger mig Ret til at indløse det inden denne Maaneds Udgang.

Anselmo (bekymret).

Ak, naadige Herre. hvorledes skal alt dette ende? I har nu snart skilt Jer ved Alt hvad I eiede, alle eders Smykker, eders Klenodier —

Federigo.

Tie stille, og gjør som jeg siger. Lad Værten give os sin bedste Viin — Gud veed, den er slet nok — og forresten rykke frem med hvad han har. Endnu eengang vil jeg glæde mig ved at gjøre Andre glade, og tilbringe en lystig Aften.

(Anselmo gaaer ind i Værtshuset).

Federigo (efter et Ophold).

Hm — jeg skulde vist ikke have skilt mig ved dette Kors. Giovanna gav mig det for et Aar siden, kort inden jeg maatte flygte, og samme Dag vort Bryllup var berammet. Det har hidtil fulgt mig paa min Flugt, og jeg bildte mig ofte ind,

at det beskjærmede mig. Men jeg kan jo faae det igjen — jeg skal ikke hvile før jeg faaer det igjen.

Det er en Talisman, hvorpaa jeg troer!
Giovannas Omhed mig den bragte.
O, jeg erindrer end hvert Ord,
Hun talte, da hun dette Kors mig rakte:
„Bær denne Gave paa dit Bryst.
„Den skal beskjærme dig i Fare.
„Og frister dig det Ondes Røst,
„Med dette Kors skal Himlen dig forsvare!"
Giovanna, o tilgiv mig! End jeg troer
Urokkeligt paa hvert af dine Ord —
Men stoler paa, du selv mig vil bevare!

Syvende Scene.

Federigo, Frater Eusebio og Abbed Lorenzo, uden Kapper, i patricisk Dragt. Strax efter Anselmo, Arbeiderne og en Opvarter fra Værtshuset. I denne Scene tiltager Aftendæmringen.

Qvartet og Chor.

Federigo (til Eremitten og Abbeden).

Er I tilfredse med mit ringe Hjem?

Eremitten.

Vi har ei Grund til Andet.

(Endeel Arbeidere samle sig i Baggrunden. En Opvarter fra Værtshuset bringer 2 Kander Viin og Bægere ud til dem. Paa samme Tid kommer Anselmo fra Værtshuset med en Kande Viin og nogle Bægere, og vil gaae over Scenen).

Federigo.

Vent, Anselmo!

(Til Eremitten og Abbeden)

Lad os, før vi til Aftensbordet gaae,
Et Bæger tømme først paa vort Bekjendtskab.

(Bliver Arbeiderne vaer)

Ah, der er mine Venner her fra Stedet!
Nu er der Viin! Saa kommer da og drikker!

(Skjænker et Bæger af den Viin, Anselmo har sat paa Bordet, og rækker det til Eremitten).

Med denne Viin I tage maa tiltakke!
Paa Stedet her man har den ikke bedre.

Eremitten
(gjør hemmeligt Korsets Tegn over sit Bæger og Kander, og prøver Vinen).

Med denne Viin? I er da vist forvænt.
Thi den er upaaklagelig.

Federigo.

Ak, nei!

Eremitten.

Saa prøv da selv!

Federigo (prøvende).

Hvordan! O, hvilken Drik!
Den er jo kostelig — Anselmo, kom!
Og smag paa Vinen.

Anselmo (drikkende).

Ei, det er et Under!

Federigo.

Hvordan forstaaer jeg det?

Abbeden (afsides).

Sandsynligviis
Har Fra Eusebio forvandlet Vinen.

(Høit til Federigo).
Det er ei værdt at gruble over dette!
Men lad os glæde os ved Himlens Gave!

Federigo.
Ja, I har Ret! det er en himmelsk Gave!
— I dette Bæger
Flyder et Edens liflige Strømme!
Vinen bevæger
Saligt mit Bryst med himmelske Drømme!
Fra Paradis' Have
Vinen kom, den velsignede Gave!

Alle Fire.
Fra Paradis' Have
Vinen kom, den velsignede Gave!

Federigo og Anselmo.
Vinen os styrker!

Eremitten og Abbeden.
Vinen os qvæger!

Federigo.
Klarer vort Syn, naar et Nag det formørker.

Alle Fire.
Klarer vort Syn, naar et Nag det formørker.

Federigo.
I dette Bæger —

Eremitten, Abbeden, Federigo og Anselmo.
Flyder et Edens liflige Strømme!

Federigo.
Vinen bevæger —

Alle Fire.

Saligt vort Bryst med himmelske Drømme!

Chor af Arbeiderne
(under det Foregaaende)

Viva Signor Federigo!
For ham vi tømme vort Bæger!
Vinen er herlig! Vinen os qvæger!
Fra Paradis' Have
Vinen kom, den velsignede Gave!
Den styrker, den qvæger,
Den vort Bryst til Glæde bevæger.
Viva Signor Federigo!
For ham vi tømme vort Bæger!

(Federigo, Eremitten, Abbeden og Anselmo gaae ind. Arbeiderne adsprede sig.)

Efter Aurea legenda af Jacobus a Voragine cap. 149 har Sanct Franciscus engang, da han paa et øde Sted blev syg og ingen Viin kunde erholde, forvandlet et Bæger Vand til en udmærket Viin.

Anden Act.

(Bjerg-Egnen ved Carrara fra første Act. Paa Bordet ved Federigos Huus staaer endnu et Par Bægere. Handlingen begynder i Morgenstunden.)

Første Scene.

Arbeiderne.
(der ere sysselsatte hen mod Baggrunden.)

Morgensolen alt er steget
Over Bjergets Top.
Mulmet er fra Dalen veget,
Lyset vaagnet op.
Natten er bestemt til Hvile;
Lysets Pragt
Lønner Ladhed med Foragt.
Muntert Alle! Lad os ile!
Løfter Bjergets Marmorskat!
Tager kraftigt fat!

(Under Chorets Slutning have Arbeiderne løftet en stor Marmorblok op paa et tohjulet Plankebrædt, og trække den dernæst ud fra Scenen.)

Anden Scene.

Federigo, Eremitten Frater Eusebio, Abbed Lorenzo (de to sidste indhyllede i Kapper) og Anselmo komme ud fra Federigos Huus.

Federigo.

Jeg kan da ikke overtale eder? Mine ædle Gjæster have ufravigeligt besluttet at drage videre?

Eremitten.

Ufravigeligt. Men inden vi tage bort, er det vor Skyldighed at takke eder for den udmærkede Gjæstfrihed, I har viist os.

Federigo.

Takke mig? Tael dog ikke saaledes! Har I ikke allerede givet mig dette Breviarium med kunstig malede Billeder? Og desforuden, jeg staaer skamfuld for eder. Jeg veed ikke, hvem I ere, kjender ikke den sjeldne Magt, der er givet eder. Men er det mig, der har beværtet eder? Det syntes mig, som om Alt, hvad I berørte, blev forædlet. Den ringe Viin, jeg kunde byde eder, blev til en liflig Drik; det tarvelige Maaltid blev udsøgt og kosteligt. Selv mit haarde Leie forekom mig bedre. I lang Tid har jeg ikke sovet saa trygt som inat.

Eremitten.

Nu, dertil kan der være naturlige Grunde. Bevidstheden om eders smukke Opoffrelse for vor Skyld, det Mod, I viiste for at frelse os igaar, har krydret eders Maaltid og givet eder en blid Søvn. Maaskee — og tilgiv mig, at jeg uden Omsvøb gjør denne Bemærkning — maaskee har eders Liv ikke altid kunnet være saaledes indrettet, at I var tilfreds med den tilendebragte Dag.

Federigo.

Deri, troer jeg dog, I feiler. Gud veed, at mit Liv har været slet nok indrettet. Men jeg har aldrig været en Ven af at angre og fortryde.

Eremitten.

Min unge Ven, det er ingen god Aand, der i dette Dieblik taler ud af eder.

Federigo.

Nu, Enhver har sin Tro, og maa handle derefter.

Eremitten.

Men jeg kan ikke antage, at det er eders egen Tro, I handler efter. Jeg skulde feile meget, om der ikke i eders Nærhed er en ond Magt, der benytter sig af eders Ungdom og bedaarer eder.

Federigo.

I mener —?

Eremitten.

Jeg mener — men bliv ikke vred, at vi blande os i eders Anliggender; maaskee vil I engang i Tiden takke os — jeg mener, at vi ved vor Ankomst her stødte paa En, der hører til eders Omgang, og der ingen god Aand er.

Federigo.

Jeg kan tænke, det er Belfagor, I taler om.

Eremitten.

Netop ham. (Seende vist paa Federigo). Veed I, hvem han er?

Federigo (tøvende).

Hvem han er? Ja — aa ja, jeg troer, jeg veed det.

Eremitten.

Og ham har I kaaret til eders Selskab! Troer I, der kan komme noget Godt af det Onde?

Federigo.

Nu — han er en lystig Kammerat; han har ofte adspredt mig i mit onde Lune, og han har holdt ud hos mig, da de fleste Andre vendte mig Ryggen.

Eremitten.

Vær forvisset om, at, naar han holdt ud hos Ier, saa har det været for at forføre og fordærve eder.

Federigo.

Ak nei, gjør ham ikke Uret! Jeg har altid været Mand for at forføre mig selv.

Eremitten.

Federigo, I veed ikke, at I vandrer paa Randen af en Afgrund. Hvormed vil I modstaae det Onde, naar I glemmer Gud og de Hellige, naar I ringeagter Kirkens Forskrifter og forsømmer Messen? — Vogt eder for det Ondes Indskydelser! Eller tør I fragaae. at Belfagor har lokket eder paa mangen Afvei, har forledet eder til Planer mod eders egen Landsherre?

Federigo.

Hvordan? I veed... I kjender mig? Hvem er I, der taler saaledes til mig?

Eremitten.

I skal erfare det.

(Han og Abbeden slaae Kapperne tilside, og man seer dem nu begge i Franciskanerdragt, sidstnævnte med en Abbeds Insignier).

Abbeden.

Federigo, I kjender mig.

Federigo.

Abbed Lorenzo!

Abbeden.

Ja, eders Ven og Skriftefader. Jeg har opsøgt denne hellige Mand, Frater Eusebio, for ved hans Hjælp at føre eder tilbage paa den rette Vei.

Anselmo (afsides).

Frater Eusebio! og vor kjære, gamle Abbed!

Eremitten.

Federigo! I har ikke omsonst i eders Velmagtsdage erindret eders Skytspatron, Sanct Francesco, ikke omsonst bygget et Kapel for ham paa Veien ved eders Herresæde.

Denne Helgen ynkes over eder og vil nu ved mig, hans ringe Tjener, frie eder ud fra det Ondes Magt.

Federigo.

Ak, fromme Fader! min Skytspatron kjender mig. Jeg bliver ikke anderledes end jeg engang er. Min Lyst er at prøve Livet, Godt med Ondt; og jeg har stolet paa min Kraft til at modstaae det Onde.

Eremitten.

Federigo! Ondt og Godt vil I prøve? Ak, I veed ikke, at ved denne Prøve ligger Syndefaldet nær. Stoel ikke paa eders Kraft til at modstaae Mørket og dets Gjerninger! Naar I mener at have overvundet dem, da stilles der for eder en ny, en værre Snare.

Federigo.

Fromme Fader, I har maaskee Ret; men — lad mig endnu en liden Stund nyde min Ungdom og følge mine Tilbøieligheder. Vil I og den værdige Abbed Lorenzo hjælpe mig, da beder jeg eder om at virke for mig i mit Hjem og lette mig min Hjemkomst; derfor skal jeg være eder taknemmelig alle mine Dage.

Eremitten.

Det staaer ikke i min Magt. Eders Hjemkomst kan ene og alene I selv bevirke; og jeg tør ikke fordølge, at den afhænger for en stor Deel af eders forbedrede Sindelag, eders Afsky for det Onde og dets Tjenere. Tænk derfor først paa eders Sjæls Frelse.

Anselmo (til Federigo).

Naadige Herre, vredes ikke over min Dristighed, men hør efter hvad disse fromme Mænd raade eder.

Federigo.

Tie, Anselmo!

Eremitten, Abbeden og Anselmo
(afsides).

Han er forført, han er fortabt!
Han agter ei paa Ordets Tjener.

Eremitten (til Federigo).

I Herrens Billed blev I skabt,
Og dog fra Herren I Jer vender!

Federigo.

1.

O, Verden er saa rig paa Fryd,
Og Ungdom svinder fage!
Naturen raaber til mig: nyd!
Og hver en Skabning aander Fryd —
Og I vil, at jeg skal forsage!

2.

Fordærv mig ei den korte Stund,
Men frie mig for dens Plage!
Med Glædens Bæger ved min Mund
Jeg tømmer det indtil dets Bund
I min Vaar, i de gyldne Dage!

Eremitten, Abbeden, Anselmo
(afsides).

Han er forført, han er fortabt!
Han agter ei paa Ordets Tjener!

Eremitten.

O, Federigo! alt jeg seer,
Paa eder ei mit Ord kan virke!

I ændser ei den hellige Kirke —
Saa far da vel! Vi sees ei meer!

(Vil gaae.)

Anselmo
(knælende for Eremitten).

O, fromme Fader! forlad ham ei!
Engang han skal til Regnskab kræves —
Led ham tilbage paa den rette Vei!

Abbeden (til Eremitten).

Min Broder! ak, forlad ham ei!

Eremitten.

Velan! — endskjøndt jeg veed, det er forgjæves.
— Saa hør mig, Federigo!
Og prent i eders Hu hvad nu jeg siger:
Min Helgen, Sanct Francesco, har mig tilladt
At virke som jeg vil til eders Bedste.
Ved mig han vil, til eders Frelse,
Forunde Jer at ønske tvende Gaver,
Der ufortøvet vorder eder givne.
Betænk Jer vel! Benyt den store Naade!
Lad eders arme Sjæl for Valget raade!

Federigo (henrykt).

Hvorledes, fromme Fader!
Den hellige Francesco har mig tilladt
At gjøre tvende Ønsker?

Eremitten.

Som I hørte.

Federigo.

Og jeg tør ønske hvad jeg vil?

Eremitten.

I tør.

Thi Mennesket bestemmer selv sin Skjebne.

Federigo.

Nu vel, saa vil jeg efter Evne søge
At vælge klogt og til mit Bedste.
Lad mig betænke mig . . . Ja, allerførst
Jeg ønsker et Par Terninger —

Abbeden og Anselmo.

Hvordan!

Betænk Jer vel! Benyt den store Naade!

Federigo (med Bestemthed).

Jeg ønsker et Par Terninger, med hvilke
Jeg altid vinde maa det første Spil.

Abbeden og Anselmo.

O, den Letsindige!

Eremitten.

Ifald I lover,
At Ingen skal ved dette Spil forarmes,
Saa er det opfyldt.

Federigo.

Den, jeg spiller med,
Forarmes ei saa let.

Eremitten.

Paa Bordet hisset
I finder tvende Terninger i Bægret.

Federigo (seer hurtig efter).

Ja, I har Ret!

Eremitten.

Og nu det andet Ønske!

Federigo.

Mit andet Ønske? Godt, jeg har det alt!

Anselmo.

O, kjære Herre, stands! betænk Jer vel!
Og gjør med Viisdom Brug af dette Held!

Federigo.

Anselmo, tie! og lad din Herre raade!

(Til Eremitten.)

Min fromme Fader! alt igaar jeg mærked',
I er en Kjender af den ædle Viin.
Thi den, vi drak, kom ganske vist fra eder.
Af denne Viin jeg ønsker mig et Fad —

Abbeden og Anselmo.

O, Himmel! et Fad Viin! — Han er afsindig!

Federigo.

Et Fad, der ei kan tømmes, og der aldrig
Forlader mig, hvor end jeg tager Ophold,
Og i hvad Stilling end jeg seer mig hensat.

Eremitten.

Det er alt skeet som I har ønsket.
I Kammeret derinde vil I finde
Et Fad med Viin, der ei kan tømmes ud,
Der følger Jer, hvor end I tager Ophold,
Og i hvad Stilling end I seer Jer hensat.

Federigo.

Isandhed? Er min Helgen mig saa naadig?

(Griber Bægeret fra Bordet og iler ind i sit Huus.)

Eremitten, Abbeden, Anselmo.

Han er forført! Han er fortabt!
Han agter ei paa Ordets Tjener!
I Herrens Billed er han skabt
Og dog fra Herren han sig vender!

(Federigo kommer ud med et fyldt Bæger og en Kande Viin den sidste sætter han ved Indtrædelsen fra sig paa Bordet.)

Federigo.

Det er Vinen, den samme,
Af de liflige Druer!
Mig atter beruse
Dens mægtige Luer.
O min Helgen Francesco!
Med oprakte Hænder
For din himmelske Gave
Min Tak jeg dig sender!

Eremitten, Abbeden, Anselmo
(samtidig).

Han er forført! han er forrtabt!
Han agter ei paa Ordets Tjener!

Tredie Scene.

De Forrige, Antonio, Cecca og endeel Folk af begge Kjøn med forskjellige Arbeids-Redskaber komme fra Baggrunden.

Antonio.
(idet Eremitten og Abbeden berede sig til at gaae).

Hvad seer jeg! Fra Eusebio er her!
O, Cecca, kom! og bønfald om hans Hjælp!

Cecca (knælende for Eremitten).

Min Fader, hjælp mig, hvis I kan — o hjælp mig!

Tommaso, som jeg elsker, er ført bort
Af nogle vilde Krigsfolk —

Antonio og Choret.

Fromme Fader!
Kom os til Hjælp imod de frække Bander!

Eremitten (til Cecca).

Min Datter, fat kun Mod!
Tommaso har fra hine Bander frelst sig.
Han fandt igaar en Tilflugt i min Hytte.
Snart er han her.

Cecca.

Madonna være lovet!

Eremitten (til Folket).

Og hine Frække, der forstyrre Freden,
Mod dem har Øvrigheden sendt en Skare,
Der skal forjage dem fra eders Grændser.

Chor.

Til vore Bjerge
Vender Freden atter tilbage!
De vilde Bander fra os skal drage
Med det fredforstyrrende Værge.

Antonio
(da Eremitten og Abbeden vil gaae).

Giv os Velsignelsen, o fromme Fader!

Choret.

Ja, Fra Eusebio! velsign os Alle!

(Antonio, Cecca, Anselmo og hele Choret knæle. Federigo bliver staaende affides ved Bordet.)

Eremitten.

I Herrens Navn, i alle Helgenes!
Velsignet være Dagens Dont for eder!

Velsignet Nattens tause Ro!
Den Magt, der om den Frommes Idræt freder,
Velsigne Jer til Løn for eders Tro!

(Alle reise sig igjen).

Chor.

Til vore Bjerge
Vender Freden atter tilbage.
De vilde Bander fra os skal drage
Med det fredforstyrrende Værge.

(Under Choret begive Eremitten og Abbeden sig bort, uden at hilse Federigo. Efter Choret forlade Alle Scenen, undtagen Federigo.)

Fjerde Scene.

Federigo. Siden **Belfagor.**

Federigo.

Eremitten og Pater Lorenzo vare vrede paa mig, det mærkede jeg godt; de hilste mig ikke engang, da de gik. Men jeg vil ikke lægge det paa Hjerte. De har skaffet mig denne Viin — (drikker.) o, hvilken Viin! — og de to kostbare Terninger. Lad see — de ere ganske nye og af udmærket Arbeid. Nei, det er min Helgen, St. Francesco, jeg kan takke for alt dette. Han er en Perle blandt Helgene! Kommer jeg engang til Magt igjen, skal jeg lade ham bygge et nyt Capel, Mage til det forrige. Han har just tænkt paa mit Bedste. For min Sjæls Frelse, veed han nok, kan jeg selv sørge. Men to saadanne Gaver, et Par Terninger, hvormed eet Spil bestemt vindes, og et Fad Viin, der ikke kan tømmes ud og under alle Omstændigheder er i min Nærhed, dem skal man søge længe efter. — Ah, jeg seer Belfagor derhenne. Jeg tænkte nok, han vilde komme. Lad os nu see til, om vi

ved vor Helgens Bistand kan faae Belfagor til at dandse efter vor Pibe.

(Sætter sig ved Bordet og lader tankefuld. Belfagor kommer ind.)

Belfagor (afsides).

Der er han — og, som jeg seer, speculerer han — ja, han er vel bleven tammere; selv Guldkorset, Amuletten, har han skilt sig ved. Men jeg maa haste, hvis han ikke skal undslippe mig. Jeg veed, at hans Venner arbeide paa hans Hjemkomst, at Giovannas Slægtninge endnu bestandig haabe en Forbindelse mellem ham og hende — og saa er Alting tabt for mig. Men det skal aldrig skee. (Høit.) God Morgen, Federigo! Alt opstaaen — (sarkastisk) efter Sviren igaar aftes? I har levet høit, kan jeg tænke.

Federigo.

Ei, er du der, Belfagor! Jeg er i Snavs Humeur. Er der Intet, du kan adsprede mig med?

Belfagor.

Hm — hvad skulde det være?

Federigo.

Tænk efter — men drik først et Bæger med mig.

Belfagor.

Nei, Tak.

Federigo.

Er du tvær?

Belfagor.

Aa nei — men jeg har nu ikke Lyst til at drikke.

Federigo.

Og du veed heller Intet, der kunde opmuntre mig? — Saa læs i det mindste Noget for mig af denne Bog.

(Rækker ham det Breviarium, Eremitten gav ham.)

Belfagor (seer i Bogen).

Er I forrykt? Et Breviarium! (Kaster det hen paa Bordet.) Vil I, jeg skal læse Bønner og Psalmer for Jer? I saae nok helst, jeg holdt Messe for Jer som Munkene.

Federigo.

Ja, naar du ikke har Lyst til at læse — det skal ellers være en god Bog — saa kan vi jo hitte paa noget Andet.

Belfagor.

I vil maaskee, at jeg skal trække Soel og Maane ned.

Federigo.

Nei, ikke nu — det kan du gjøre en anden Gang.

Belfagor (ærgerlig).

Aa, I taler som om det var Jer, der kunde commandere.

Federigo.

Det gjør jeg; og det er jo ogsaa mig, der hidtil har commanderet over dig. Det var min eneste Fornøielse til Erstatning for at du har snydt mig hvor du kunde komme til.

Belfagor (utaalmodig).

Nu, hvad vil I?

Federigo.

Soel og Maane vil jeg, som sagt, ikke. Hvad jeg nu tænker paa er endeel lettere. Du skal blot spille Terninger med mig.

Belfagor.

Med Fornøielse — hvis I har Noget at spille om.

Federigo.

Derpaa kommer det nu an. Seer du, Belfagor, idag er Eet og Andet løbet rundt i mit Hoved. Min Stilling er fortvivlet, jeg kan ikke nægte det; og længere end idag holder jeg det ikke ud. Nu har jeg tænkt paa dit Forslag igaar.

Belfagor (lurende).

Har I?

Federigo.

Du har lovet mig Rigdom, Nydelser og Magt; men til Gjengjæld skal jeg efter 25 Aars Forløb høre dig til med Sjæl og Legem.

Belfagor.

Rigtig.

Federigo.

Men jeg har ikke stor Lyst til, saaledes uden Videre at gaae ind paa dit Forslag — der, sandt at sige, kan give en Mand Adskilligt at tænke paa. Jeg vil eventyre min Lykke. Jeg vil spille eet Spil med dig, kun et eneste. Taber jeg, saa er jeg efter 25 Aars Forløb i din Vold —

Belfagor (fornøiet).

Hvordan? I vil spille derom? og kun eet Spil? Der er jo Raison i hvad I der siger.

Federigo.

Giv Tid. — Vinder jeg derimod, saa skal du i dette Øieblik føre mig til mit Hjem, til mit Slot. Du skal give mig de lykkelige Dage igjen, jeg for et Aar siden oplevede, og som jeg altid tænker paa med Længsel. Netop idag for et Aar siden kom vi hjem fra min Udenlandsreise. Mine Venner havde forligt mig med mine Modstandere. Giovanna modtog mig med Henrykkelse. Faa Dage efter var mit Bryllup bestemt —

Belfagor.

Hold op! Jeg veed det Altsammen. Jeg havde jo selv den Ære at være i eders Selskab. — Jeg lover eder Alt. Det skal punktlig opfyldes — at sige, dersom I vinder. Husk paa, det er kun eet Spil, et eneste Kast med Terningerne.

Federigo.

Det veed jeg. Men vinder jeg, saa bringer du i samme Øieblik mig og Anselmo —

Belfagor.

Hvad? Anselmo, det Murmeldyr?

Federigo.

Du glemmer hvad jeg skylder ham. Var han ikke kommet mig til Hjælp, saa havde det for længe siden været ude med mig.

Belfagor.

Lad gaae! Han skal, som alle hans Lige, komme sovende til sin Lykke — men vel at mærke, hvis I vinder.

Federigo.

Det forstaaer sig.

Belfagor.

Og I husker: kun eet Kast!

Federigo.

Kun eet.

Federigo.

Du har mit Ord, og det staaer fast.
Du veed det godt, at helst jeg sætter
Min Lykke paa et enkelt Kast.

Belfagor.

Ja, som I vil, det staaer da fast.

(Affides.)

Triumph! jeg har ham! Alt han sprætter
Med brændte Vinger i min Haand.

Federigo (affides).

Triumph! jeg har ham! Snart jeg fletter
En Slynge fast om Løgnens Aand!

Belfagor (affides).

Hans Letsind gjør ham til mit Bytte.
Omsider lykkes mig min Plan!

Federigo (affides).

Hans Listighed ham ei skal nytte.
Jeg fanger ham, den snu Kumpan!

Begge (høit).

Velan! den lange Tale trætter —
Det staaer da fast.
Jeg nu min } Lykke dristig sætter
I nu Jer }
Paa det ene Kast.

Belfagor.

Saa kom da, Federigo! og Jer skynd!
Slaae I kun først!

Federigo.

Skal jeg?

Belfagor.

Begynd!

Federigo

(afsides, idet han tager de Terninger, Eremitten gav ham, frem og kaster dem i et Bæger.)

Triumph! jeg har den snu Kumpan!

Belfagor.

Triumph! den lykkes mig, min Plan!

(høit).

Begynd! Begynd!

Federigo.

Velan!

(ryster Terningerne i Bægret og slaaer).

Hvad, Tre?

Belfagor.

Hvordan, I slog kun Tre?
Hahaha!

Federigo.

Nei, lad ret mig see!
Kun Tre! Der er kun trende Dine!

Belfagor (med Latter).

Ja, nu er eders Planer fløine!
Jert smukke Slot I neppe faaer
At see igjen i dette Aar!

Federigo
(der har staaet forfærdet og bedøvet).

O Himmel! nu er Alt forbi!
Mig ingen Magt kan meer befrie!
Francesco, hjalp du kun paa Skrømt?
Min arme Sjæl, er den fordømt?
Vee mig i min Elende!

Belfagor.

Nu har han tabt! Det er forbi!
Ham ingen Magt kan meer befrie!

Belfagor (høit, i ry Tone).

Naa, nu skal jeg! lad det faae Ende!
Men tabt, det har I — hahaha!
Og slog I Elleve, endda
Jeg skulde Lykken til mig vende!
Pas paa!
Læg Mærke vel! thi jeg skal slaae!
(Ryster Bægeret og slaaer).
Hvad, To?

Federigo.

Hvordan, I slog kun To?
Hahaha!

Belfagor.

Nei, jeg kan ei troe —
Kun To? Der er kun tvende Øine!

Federigo.

Ja, nu er eders Planer fløine!
I eders Magt I neppe faaer
Min Sjæl om femogtyve Aar!

(Med Jubel).

Hahaha! Victoria!
Jeg vandt! Jeg kom med Held derfra!

Belfagor.

Umuligt! Lad mig først see ad!
De Terninger er' falske —

Federigo.

Hvad?

Fordømte! See da paa dem!

Belfagor.

Nei —

Nei, falske, seer jeg, er' de ei!

(Afsides.)

Imod min Villie jeg nødes —
Gid til en Afgrund ned han stødes!

Federigo (afsides).

O Sanct Francesco! jeg slap fri!
Du stod mig kraftig bi!

Belfagor (afsides).

O Helveds Qvaler! han slap fri!
Ham staaer hans Lykke bi!

Federigo.

Vel, Belfagor, lad det faae Ende,
Og hold dit Løfte nu paastand!
Som for ét Aar, ifald du kan,

Tilbage til mit Slot jeg vende!
O, hvilken Lykke! Hvilke Minder!
Min Hjemkomst feired' smukt en Fest.
Han kommer! raabte Mænd og Qvinder;
Velkommen! udbrød Ven og Gjæst.
Vær hilset! lød det høit fra dem,
Vær hilset i dit Fædrehjem!
Og nu Giovanna! Hendes Blikke!
Hvor kjærligt gav hun ei sig hen!
— Ha, Belfagor! forhal det ikke!
Giv mig det tabte Held igjen!
Gjentag det Alt! før mig derhen!
Men nu, men strax! forhal det ikke!

Belfagor (afsides).

Ha, hvilken Tanke! Han iler selv
Atter til sin Ruin!
Jeg har ham igjen! Han er atter min!
Og dennegang, Forvovne, skjælv!

(høit.)

Til eders Slot I vil tilbage?
Gjentage skal jeg Det, der svandt?

Federigo.

Ja gjentag hine skjønne Dage!

Belfagor (afsides).

Hahaha! Jeg seer endda, jeg vandt!

Federigo.

Saa kom! Lad os til Hjemmet drage!

Belfagor (besværgende).

Vi er der snart!

Jeg skruer Tidens Hjul tilbage,
Og mægtig standser jeg dens Fart!
Vi er der snart!

(Scenen formørkes, saa at alle Gjenstande, især i Baggrunden forsvinde.)

Federigo.

Ha, hvilket Mørke! hvilket Bulder!

Belfagor.

Drag ind igjen, forsvundne Tid!

Federigo.

Hvor er du, Belfagor?

Belfagor.

Kom hid!
Her er jeg — hold Jer ved min Skulder!

Federigo.

O Skræk! Min Helgen mig bevare!

Belfagor.

Afsted! Med Lynets Hast vi fare!

(De forsvinde. Efter et stærkt Slag eller Lyden af et Fald og en kort musikalsk Overgang forvandles Scenen til én stor, glimrende Sal paa Federigos Slot.)

Femte Scene.

Hushovmesteren **Giuseppe** med Slottets mandlige og qvindelige **Tyende** tilligemed **Bønderfolk** af begge Kjøn, der Alle strømme ind fra forskjellige Kanter. Siden **Federigo, Belfagor** og **Anselmo.**

Chor.

Han kommer! Han kommer! Vor unge Herre vender
Fra sin Reise tilbage!

Hushovmesteren.

Stille, stille, mine Venner!
Her vi skal imod ham tage!

Chor.

Her vi skal imod ham tage!

Huushovmesteren (der seer ud)

Jeg seer ham alt — han er os nær!

Chor.

Ja, der er han! Han er her!

(Federigo og Anselmo, omklædte, den Første i pragtfuld Dragt, ledsagede af Belfagor, hvis Dragt er uforandret, ile ind).

Chor

(imens Federigo gaaer glad omkring og hilser paa de Tilstedeværende).

Velkommen atter! O, fornem
I denne Sang vor Glæde!
Vær hilset i dit Fædrehjem!
Vær hilset paa dit Herresæde!

Federigo.

Ja, blandt eder er jeg atter,
Er i mine Kjæres Kreds!
Knap jeg fatter,
At vi mødes, at vi sees!

Chor.

Vær hilset i dit Fædrehjem!
Vær hilset paa dit Herresæde!

Federigo.

Anselmo, kom og tael med dem!

Anselmo

(gnider Oinene, som om han ikke var ret vaagen).

Ja, Herre, ja! — bliv ikke vred!
Jeg er forvirret af den Tummel.

Belfagor (afsides).

Lad ham kun juble! Ei han veed,
Hans Lykkes Soel gaaer hastig ned.

Hushovmesteren
(der er bleven opmærksom paa Belfagor, henvender sig til Federigo).
Der staaer en Mand — han seer mig ud saa skummel,
Og lurvet er hans Dragt.
Det er vel bedst, man tager sig iagt.

Federigo.
Han der? (Afsides til Belfagor.) O, stakkels Belfagor?
Du har forvandlet Alt, men glemt dig selv!

Huushovmesteren.
Befaler Herren, kaste vi ham ud.

Federigo (lystig).
Ja, kast ham ud!

Belfagor (afsides til Federigo).
Vi skilles ei saa let!

Chor.
Kast ham ud! Kast ham ud!
(Belfagor drives ud, fulgt af Huushovmesteren.)

Federigo.
Anselmo, men jeg troer, du sover!
Glæd dig med mig, og see dig om!

Anselmo.
Men er det Sandhed! Til vort Hjem vi kom!

Federigo.
Jeg selv forbauset er derover.
(Til de Omstaaende.)
Ja, blandt eder er jeg atter,
Er i mine Kjæres Kreds.
Knap jeg fatter,
At vi mødes, at vi sees!

Chor.

Velkommen atter! O fornem
I denne Sang vor Glæde!
Vær hilset i dit Fædrehjem!
Vær hilset paa dit Herresæde!

Federigo.

Altsaa er jeg igjen i mit Hjem, og Alt er ved det Gamle, Alt uforandret, eders Hengivenhed for mig, og min for eder.

(Huushovmesteren træder ind igjen.)

Huushovmesteren.

Naadigste Herre, den fremmede Sanger, der fulgte med eder paa Reisen, er udenfor og venter paa eders Befalinger.

Federigo (buskende sig om).

Hvem — Sangeren? Ja, det er sandt! Lad ham kun komme.

(Huushovmesteren aabner for Belfagor, der nu, saavidt Tiden tillader det, er omklædt. Istedenfor en sort, kort Kappe har han nu en lignende rød, en anden Baret, dog med Hanefjeder; andet Bælte, en sort, guldbesat Vams o. s. v. Om Skuldrene en Mandolin.)

Belfagor (med en ærbødig Bøining).

Signor Federigo, jeg er til eders Tjeneste.

Federigo.

Tak, kjære Ven, det var godt du kom. (Til Huushovmesteren.) Ere nogle af mine Venner her paa Slottet?

Huushovmesteren.

Endeel ere alt ankomne, og Flere ventes, der alle ønske at hilse paa eders Naade.

Federigo (til Belfagor).

Saa bliv her, og tag imod dem; jeg har ingen Ro paa mig. (Til Huushovmesteren.) Kom du med mig!

(Federigo, Anselmo og Choret med Huushovmestere forlade Scenen.)

Belfagor (ene, seende efter Federigo).

Det gaaer som han har ønsket det. Han har alt glemt det Nærmeste, og er i sine Tanker et Aar tilbage. Saa lad da denne Tid, der er forsvundet, endnu engang for ham synge sin glemte Sang. Jeg skal selv tage min Stemme med.

Sjette Scene.

Belfagor. Marchese Leonardo og Valerio træde ind. Siden Huushovmesteren.

Marchesen (ved Indtrædelsen).

Altsaa vor kjære Federigo er virkelig kommen! Men det er jo en meget behagelig, meget overraskende Tidende! Har jeg ikke Ret, Valerio?

Valerio.

Ja, eengang skulde han jo komme hjem. (Afsides.) Var han blot hundrede Mile herfra!

Marchesen.

Men hvor er da vor kjære, unge Ven?

Belfagor (nærmer sig med et dybt Buk).

Signor Marchese, der skal ikke gaae ti Minutter hen, inden Signor Federigo indfinder sig for at hilse paa en Mand, han sætter saa stor Priis paa som Marchesen, og hvis skinnende Egenskaber han ofte har omtalt paa Reisen.

Marchesen (afsides).

Det er en fiin og galant Mand. (Høit.) Ja, jeg venter ham med Længsel. — Men hvem har jeg ellers den Ære at tale med?

Belfagor.

Mit Navn er Belfagor. Jeg har været saa lykkelig at ledsage Signor Federigo paa Reisen i Egenskab af Musikus og Sanger.

Marchesen.

Ei, saa kan vi jo strax erholde de bedste Efterretninger om hans Reise. Jeg vil haabe, den har været behagelig.

Belfagor.

Yderst behagelig.

Marchesen.

Men dog vist tillige instructiv og lærerig?

Belfagor.

I allerhøieste Grad! Signor Federigo har især været betænkt paa at samle nye Erfaringer, f. Ex. for at kunne forbedre sine Godsers Tilstand og virke til sine Undergivnes Oplysning og Moralitet. Til den Ende besøgte vi først alle de Egne, der ere berømte for deres udmærkede Vine.

Marchesen.

Det er mig kjært at høre. Saa kan maaskee ogsaa jeg drage Nytte af hans Erfaringer.

Belfagor.

Vore Erfaringer staae til eders Tjeneste. Fremdeles har han i de største Stæder, som Venedig, Mailand og Turin, meget omhyggeligt studeert Spillehusene —

Marchesen.

Hvordan —?

Belfagor (hoster).

— Studeert den Fordærvelse, der desværre er saa gjængs paa Spillehusene.

Marchesen.

Naa saaledes! — Men har Federigo ikke søgt Forbindelser med Fyrster og store Potentater?

Belfagor.

Jo, han har indgaaet de bedste Forbindelser. Thi han var af den Mening, at det i paakommende Tilfælde er godt at have et Rygstød hos de Mægtige.

Marchesen.

Det er en overmaade fornuftig Mening. (Til Valerio.) Der kan min Søstersøn høre! Du mener jo, at du, i din Carriere — jeg skal sige Jer, Signor Belfagor, jeg har skaffet ham en Ansættelse hos den pavelige Nuntius' Secretair — du mener, at man ikke behøver Patroner, men kan komme frem i Verden ved sine egne Fortjenester, — uagtet Alt hvad jeg har præket for dig.

Belfagor (til Valerio).

Unge Mand! Patroner, der besidde Indflydelse, ere noget af det Allervigtigste, man skal lægge sig efter. Troer I, at eders værdige Farbroder, der staaer her, havde erholdt et Marchisat, naar han ikke havde været i Familie med en Hofdame hos Hertuginden —

Marchesen (vil afbryde ham).

Hm — det vil jeg just ikke sige.

Belfagor.

Eller at man havde givet ham Forpagtningen af de hertugelige Skove, naar han ikke var en Ungdoms-Ven af den første Ministers Gemalinde, der hemmelig var hans Høiheds Maitresse. Eller at man —

Marchesen.

Ja — nei, der feiler I dog. Med mig var det virkelig en anden Sag. Naar jeg selv skal sige det, saa havde jeg den Lykke, at mine Fortjenester ganske mod Sædvane bleve paaskjønnede. — Men, for at tale om noget Andet, vor unge Ven Federigo var, inden han reiste, en lystig Fætter, en Ven af Fruentimmer. Han var ung og man tog det ikke saa nøie. Men hvorledes har han teet sig i dette Punkt paa Reisen?

Belfagor.

Exemplarisk.

Marchesen.

Saa? Det er mig dog kjært at erfare. Jeg skal sige eder, førend han tog herfra, gik der et Rygte om en Inclination, han havde — ja, jeg taler uden Omsvøb, jeg anseer eder for en Hædersmand —

Belfagor.

Det kan Hr Marchesen uden Risico.

Marchesen.

— En Inclination, han havde for min Datter Giovanna.

Valerio.

Aa, hvor kan Farbro'er troe —! Han har ganske bestemt for længe siden glemt Giovanna.

Marchesen (til Belfagor).

Hm — hvad mener I, Signor?

Belfagor.

Giovanna? Nei, Hr. Marchese, hende har han tilforladelig ikke glemt. Hun har paa Reisen været hans bestandige Tanke, og hvis han har paaskyndt sin Hjemkomst, saa har hun især været Skyld deri.

Valerio (afsides).

Gid han var stum, denne Musikus!

Marchesen.

Men er dette virkelig og aldeles at stole paa?

Belfagor.

Virkelig og aldeles.

Marchesen.

Da kan jeg forsikkre, at det er mig en meget behagelig Efterretning. Pigebarnet har engang fæstet sine Øine paa ham, og vilde nok vanskelig give Slip paa den Tanke.

Valerio.

Deri tager Farbroder feil. Jeg veed bestemt, at hun i den sidste Tid ikke har tænkt synderlig paa ham.

Marchesen.

Veed min Hr. Søstersøn det? Men jeg siger, at hun har tænkt paa ham, og naar jeg siger det, saa kan der ingen Tvivl være om, at det er rigtigt.

(Hushovmesteren kommer ind.)

Hushovmesteren.

Behager Hr. Marchesen at begive sig til den runde Sal, hvor nogle Forfriskninger ere serverede.

Marchesen.

Paa Dieblikket. (Til Belfagor.) Jeg beder eder være overbeviist om, at jeg sætter stor Priis paa den Efterretning, I har bragt mig, og at den meget vil forhøie mit Velbefindende ved den Frokost, jeg nu begiver mig til.

(Marchesen gaaer med Hushovmesteren. Da Valerio vil følge med dem, holder Belfagor ham tilbage.)

Belfagor.

Et Ord i Eenrum med eder!

Valerio.

Har I maaskee flere smukke Efterretninger at bringe om Federigo?

Belfagor.

Netop.

Valerio.

Men jeg skjøtter ikke om flere. (Vil gaae.)

Belfagor (standser ham).

Signor Valerio, jeg haaber, I vil ikke støde en af eders bedste Venner fra Jer.

Valerio.

Signor!

Belfagor.

I maa ikke troe, at I er mig ubekjendt. Vi erholdt paa Reisen flere Breve, der udpegede eder som en ung Mand af store Forhaabninger.

Valerio.

Isandhed . . . jeg veed ikke, hvorledes jeg — Men jeg beder eder, til Sagen!

Belfagor.

I er forelsket i eders Cousine, i Giovanna.

Valerio.

Og om nu saa var?

Belfagor.

Jeg ønsker i denne Anledning at være eder behjælpelig.

Valerio (overrasket).

Hvorledes? I vil være mig behjælpelig?

Belfagor.

I kan stole derpaa.

Valerio.

Men hvad kan jeg takke for denne uventede Bistand?

Belfagor.

Signor Valerio, I veed det ikke selv, at Naturen har været meget gunstig mod eder, at en uforklarlig Sympathie drager Hjerterne hen til eder.

Valerio.

O, I gjør mig forvirret!

Belfagor.

Giovanna kan ikke ret længe blive ved at være blind for eders Fortræffelighed.

Valerio.

Men Federigo?

Belfagor.

Han — ja, mit Hjerte bløder, idet jeg gjør denne Tilstaaelse — han er ingenlunde denne Pige værdig.

Valerio.

I mener, at han er flygtig, udsvævende . . .

Belfagor.

Derom vil jeg slet ikke tale. Men, reent ud sagt, han er en Mand af slet Characteer, han er en Forræder mod sit eget Fødeland.

Valerio.

Hvorledes!

Belfagor.

Hensigten af hans Reise har for en stor Deel været, at bestyrke sig ved Forbindelser med fremmede Magter, for at kunne sætte sine Planer igjennem herhjemme; og disse Planer ere forbryderiske.

Valerio.

Men det er jo afskyeligt!

Belfagor.

Ved Løfter og Gaver har han ogsaa villet lokke mig til at være et af hans Redskaber. Men jeg har med Indignation viist ham tilbage.

Valerio.

Hvilken Hykler —!

Belfagor (confunderet).

Hvad behager?

Valerio.

Hvilken Hykler han er, denne Federigo!

Belfagor.

Ja, det er meget sandt. Men det er ikke nok hermed. Skulde I troe, Signor Valerio! — ja, min Tunge vægrer sig næsten ved at sige det — skulde I troe, hans Fordærvelse gaaer saavidt, at han lægger sig efter den sorte Kunst, og har Omgang med Mørkets Aander?

Valerio.

Men det er jo forfærdelige Ting I fortæller!

Belfagor.

Endnu imorges, for to Timer siden, befandt han og jeg os ved Marmorbruddene i Carara — jeg skal sige eder, jeg interesserer mig meget for Mineralogien — og nu ere vi her! Hundrede Miglier i mindre end to Timer!

Valerio.

Og alt dette kan bevises?

Belfagor (tager nogle Papirer frem).

Det kan bevises. Disse Breve og Documenter vil jeg nedlægge i eders Hænder, for at I efter eders bedre Indsigt kan gjøre Brug deraf. Forstaaer I at anbringe dem paa de behørige Steder, saa har I Intet mere at frygte af eders Medbeiler; Dyden og Sandheden, (med et Suk) der desværre saa ofte miskjendes, skulle triumphere, og eet slet Menneske til skal demaskeres.

Valerio.

Signor Belfagor, I er en af de ædleste Mænd, jeg endnu er truffet paa. Himlen selv har sendt eder til min Bistand.

Belfagor (afsides).

Derpaa tvivler jeg stærkt.

Valerio.

Jeg har de største Forpligtelser mod eder, og skal ikke vise mig utaknemmelig.

Belfagor.

Ei, tael endelig ikke derom. Jeg kjender ingen større Glæde end at staae unge, haabefulde Mennesker bi med mine Raad.

Valerio.

Men tillad mig eet Spørgsmaal: er det virkelig at lide paa, at hans Kjærlighed til Giovanna er uforandret?

Belfagor.

Jo, det kan jeg ikke nægte. Men er Giovanna ham hengiven?

Valerio.

Desværre, mellem os sagt, jeg er bange for det. I det Aar, han var fraværende, har al min Umag, al min Opmærksomhed for hende været til ingen Nytte. — Men jeg hører, der nærmer sig Nogen. Jeg seer eder siden. Vi To maa lære hinanden nøiere at kjende.

Belfagor.

Med største Fornøielse.

Valerio.

Er eders Studium ikke Mineralogie?

Belfagor.

Jo, især de saakaldte ædle Metaller. Det er min Passion, at efterspore dem i deres underjordiske Leie og lade dem gjøre brav Nytte i Verden.

Valerio.

Nu vel, jeg har længe havt Interesse for dette Studium. Jeg vil lægge mig derefter under eders Veiledning.

Belfagor.

Og jeg lover eder, at I skal gjøre rivende Fremskridt.

Valerio (trykker ham i Haanden).

Signor Belfagor!

Belfagor.

Signor Valerio!

(De gaae hver til sin Side.)

Syvende Scene.

Federigo og Giovanna komme ilende ind fra Baggrunden.

Duet.

Giovanna.

Saa jeg har dig igjen!

Federigo.
Saa du atter er min!
Begge.
Ingen Afstand os længere truer!
Federigo.
O, min Længsel fløi hen —
Giovanna.
Og min egen med din —
Begge.
O, mit Øie paany dig beskuer.
Begge.
Saa jeg har dig igjen!
Saa du atter er min!
Ingen Afstand os længere truer!
O, min Længsel fløi hen —
Og min egen med din —
O, mit Øie paany dig beskuer.
Giovanna.
— Lad mig betragte dig! Har Veir og Vind
Forandret dig, og Reisens Møie?
Federigo.
Giovanna, uforandret er mit Sind!
Men, som du vil — betragt mig nøie!
Giovanna (beskuende ham).
Lidt mere bruun og mandig er din Kind,
Lidt mere dristigt er dit Øie.
Federigo.
— Men du, Giovanna? Lad mig ret see ind
I dine skjønne Træk, dit dunkle Øie.

Giovanna.

Min Elskte! uforandret er mit Sind!
Men, som du vil — betragt mig nøie!

Federigo (beskuende hende).

Lidt mere fiin og skjær er nu din Kind,
Lidt mere kjærligt er dit Øie!

Begge.

Men troe mig kun! hvor end min (din) Vei mig (dig) drog,
For dig mit Hjerte uforandret slog!

Giovanna.

1.

Hver Dag, naar Solen vakte
Af min Slummer mig igjen,
En Hilsen den mig bragte
Og et Budskab fra min Ven.
Og naar den atter sænkte
Sine Straalers gyldne Vinge,
Jeg min Hilsen bad den bringe
Hen til ham, paa hvem jeg tænkte.

2.

Min Elskte, tvivl kun ikke,
I min Tanke var kun du!
Og uforkrænkt mon ligge
Alle Minder i min Hu.
Min Længsel søgte Lindring
I at følge dine Veie.

Jeg holdt fast ved Hjertets Eie,
Ak! min Drøm og min Erindring!

Federigo.

Ja, min Længsel søgte Lindring —

Giovanna.

I at følge dine Veie.

Federigo.

Jeg holdt fast ved Hjertets Eje —

Giovanna.

Ak, min Drøm, og min Erindring!

Begge.

Min Længsel søgte Lindring, o. s. v. ad fin.

Ottende Scene.

De Forrige. Belfagor.

Belfagor (ærbødig).

Signor, man venter eder.
En Kreds af ædle Herrer, skjønne Damer
Har eders Hjemkomst lokket hid til Slottet.

Federigo.

Jeg kommer strax og hilser paa dem Alle.

(Til Giovanna.)

O, denne glade Dag
Bebuder mig en Fremtid, lys og herlig!
Lyksalig ved dit Favnetag,
Og styrket ved din Røst, der er saa kjærlig,
Et Liv jeg drømmer, smykket med Behag.

Belfagor (afsides).

Men du skal vækkes, Daare!

Skal mærke, at dit Liv var et Bedrag!
Og Mørkets Magter skal du tvungen kaare!

Giovanna (til Federigo).

Min Elskte, ogsaa mig er denne Dag
Bebuder om en Fremtid, lys og herlig.
Min Lykke ved dit Favnetag!
Min Fryd din Røst, der er saa kjærlig!

Federigo og Giovanna.

Et Liv, jeg drømmer, smykket med Behag!

Federigo.

Jeg bygger op min Fremtid
Med en øm og trofast Viv.

Giovanna.

Til dig, min Sjæls Forhaabning,
Jeg kun helde vil mit Liv.

Federigo.

Din Mildhed skal raade,
Dens Aand i Slottet her!

Giovanna.

Din Manddom skal raade,
Dens Aand i Slottet her!

Federigo.

Os er vor Lykke nær!

Giovanna.

Os Himlen med sin Naade!

Federigo og Giovanna.

Os er vor Lykke nær!
Os Himlen med sin Naade!

Belfagor (afsides).

Du bygger paa et Blændværk,
Paa Skum og Flyvesand.
Din Lykke skal dig risle
Gjennem Fingrene som Vand.
I Havnen skal synke
Dit Skib paa skjulte Skjær!
Dig ingen Hjælp er nær!
Og Ingen dig skal ynke!

(Federigo og Giovanna gaae ind, fulgte af Belfagor, der med Ærbodighed aabner Døren for dem).

Tredie Act.

Et andet Værelse paa Federigos Slot, pragtfuldt, men mindre dybt end det forrige. Blandt flere Døre en foran tilhøire, der kun kommer til Anvendelse i næstsidste Scene. — Et Bord med en Opsats af Kande, Bægere etc.

Første Scene.

Endeel festlig smykkede **Damer** med Bouquetter i Hænderne ere forsamlede paa Scenen i urolig Bevægelse. **Bønderpiger** ere placerede bag Damerne og ligeledes forsynede med Bouquetter eller Krandse. — Siden **Huushovmesteren** og **Anselmo**.

Chor.

O Himmel! vil man ikke hente
Os snart til dette Bryllups-Tog!
Ak, Tiden kryber som en Snog!
Hvor er det kjedeligt at vente!

(Huushovmesteren Giuseppe og Anselmo komme ind fra venstre Side i Samtale med hinanden.)

Choret

(i Munden paa hverandre, ilende hen imod de Indtrædende).

Hr. Giuseppe! Hr. Giuseppe!
Skal vi ikke snart afsted?

Huushovmesteren.

Høie Damer, lidt Taalmodighed!

Choret.

Men ei sandt, nu kan vi godt gaae ned?

Huushovmesteren.

Nei, oprigtigt talt, det kan De neppe.

Choret.

O Himmel, vil man ikke hente o. s. v.

Anselmo

(fortsættende afsides den afbrudte Samtale, mens Choret forbliver i Baggrunden.)

Jeg siger, min kjære Signor Giuseppe, at jeg er urolig paa vor unge Herres Vegne. Allerede paa Reisen havde han faaet mange slemme Vaner, fandt Fornøielse i slet Selskab og svirede og sværmede mere end hans høie Stand godt kunde tillade. Men siden han er kommen hjem, forekommer det mig som hans Ustyrlighed og Selvraadighed ere tagne til. Kommer der en Ordre fra Øvrigheden, saa leer han derad og siger, det vil han sove over. Nu er der for lidt siden ankommen en Befaling om Udskrivning paa Godset blandt det unge Mandskab, der er tjenligt til Krigstjeneste. Men heraf vil han slet Intet vide. — Det gaaer galt, Signor Guiseppe! pas paa! — Mit eneste Haab er, at hans Ægteskab med den fromme Giovanna vil have en god Indflydelse paa ham. Jeg er derfor meget glad ved, at Marchesen nu har givet sit Samtykke, og at Vielsen er bestemt til idag.

Huushovmesteren.

Men hvad er Aarsagen til denne ulykkelige Forandring, I omtalte?

Anselmo.

Ja, det kunde jeg gjerne sige Jer, da jeg veed, I er dette Huus hengiven. Seer I — (idet han vender sig.) — Nei,

lad os gaae. Men see ned ad denne Gang. Han, der kommer der, hos ham er Aarsagen at søge. Han er hans onde Aand.

Huushovmesteren.

Er det muligt!

Anselmo.

Som jeg siger Jer. Han har slikket sig ind hos vor unge Herre og hos Alle her paa Slottet. Men — ja, det hjælper ikke, man taler derom. Lad os nu gaae.

(De gaae).

Anden Scene.

Choret fra forrige Scene. Belfagor.

Belfagor.

Ei, hvilken Lykke! Jeg træffer alle vore Damer her!

En ung Dame.

Ja, vi skal Alle følge hen med til St. Francescos Kapel, som Federigo engang lod bygge, og hvor nu han og Giovanna skal vies. Men nu lader man os vente her, og vi ere nærved at forgaae af Utaalmodighed. — Kan I ikke trøste os lidt og forkorte os Tiden?

Belfagor.

O, med største Fornøielse! Men hvormed?

Den unge Dame.

I er jo fra Spanien og kan saa mange smukke Sange. Vil I ikke synge een for os? Saa gaaer dog Tiden.

Belfagor.

Ti for een, skjønne Signora.

Alle Damerne

(der nu nærme sig).

Det var herligt!

Den unge Dame.

O, saa syng os en smuk Romance, om et ungt, elskende Par, om deres Skjønhed, deres Kjærlighed, om deres Troskab —

Belfagor.

Et ungt Par, deres Skjønhed, Kjærlighed, Troskab? Godt, jeg lystrer. Mine Damer skal faae det Altsammen.

1.

I Granáda, i Palladset,
I den stolte Maurerbygning,
I det herlige Alhambra,
Leved' et beundret Par.
For Alonzo man sig bøied';
Dyd og Svaghed han beskjærmed'.
Men for Clara høit man sværmed' —
I Granáda.

Chor af Damerne
(med et Hovednik, der viser Deeltagelse).

I Granáda!

Belfagor.

2.

Donna Clara gaaer og venter
Paa sin Brudgom, Don Alonzo;
Og i Haven, fra et Lysthuus,
Hører hun en dæmpet Røst.
Og hun seer sin Kammerjomfru,
Og gaaer ind, og bleg af Harme
Seer hun i Paquitas Arme —
Don Alonzo.

Damerne (med et Udraab).

Don Alonzo!

Belfagor.

3.

Men hun tilgav ham med Høimod,
Og med ham hun blev formælet;
Og en Dag fra Jagten haster
Don Alonzo til sit Hjem.
Og en dæmpet Røst han hører,
Og gaaer ind, og seer med Harme
I en ung Arabers Arme —
Donna Clara.

Damerne
(med Afsky, farende tilbage).

Donna Clara!

— — O, hør op! Det er stygt!
Vi, som lytted' til saa trygt!
Nei, hør op! hvilken Harme!
I en ung Arabers Arme
Donna Clara!

Belfagor.

Ja, som sagt: saae med Harme
I en ung Arabers Arme
Donna Clara.

Tredie Scene.

De Forrige. Huushovmesteren. Strax efter: Valerio.

Huushovmesteren.

Mine høie Damer, man forsamler sig til Toget. Behager De?

Den unge Dame.

Naa, endelig engang!

(Choret, ledsaget af Huushovmesteren, forlader Scenen. — Valerio træder hurtig ind.)

Valerio.

Signor Belfagor! I seer mig i den største Fortvivlelse. Øieblikket nærmer sig, man forbereder Alt til den ulykkelige Vielse.

Belfagor (med Ironie).

Men I har jo med den Viisdom, der kunde ventes af eder, truffet alle Forholdsregler for at omstyrte den.

Valerio.

Jeg har punktlig gjort Alt hvad I har raadet mig til. Ved min Stilling i den pavelige Nuntius' Comptoir er det lykkedes mig at vække grundet Mistanke om Federigos Sammenhold med Mørkets Aander, hans Sjæls evige Fortabthed.

Belfagor.

Deri har I gjort vel. Thi af alle hans Forbrydelser er denne den sorteste.

Valerio.

Meget sandt. — Dernæst har jeg ladet Ministeriet erholde detailleret Underretning om hans oprørske Sindelag, hans forbryderiske Forbindelser.

Belfagor.

Ogsaa dette er meget viselig betænkt.

Valerio.

Alt dette vil paa eengang styrte over hans Hoved. Men efter min Beregning burde det allerede være skeet. Nu — maaskee indtræffer det først imorgen, naar det er for sildigt, naar Brylluppet er fuldbyrdet, naar alle mine Forhaabninger ere tilintetgjorte.

Belfagor (afsides).

Ja, det var en stor Ulykke! (Høit.) Berolige eder! Saa

ædle, uegennyttige Bestræbelser som eders vil krones med Held. — Men stille, jeg troer, han nærmer sig.

Valerio.

Ja, det er ham. Jeg veed, han er som ude af sig selv af Vrede over en lille Udskrivning til Krigstjeneste, jeg hemmelig har skaffet ham over Halsen.

Belfagor.

Godt. Der har I truffet hans ømme Side.

Fjerde Scene.

Belfagor. Valerio. Federigo, fulgt af Huushovmesteren og Anselmo. Siden Giovanna og Marchesen.

Sextet.

Federigo (med Heftighed).

Her er jeg Herre! Her skal Ingen
Befale Noget uden jeg!

Anselmo og Huushovmesteren.

O, hør os, eders Naade —

Federigo.

Nei!
Af ingen Magt skal her min Vei
Mig foreskrives — nei, af Ingen!

Belfagor (afsides til Valerio).

See til, I stækker paa ham Vingen!

Federigo.

I en urolig Tid som denne
En Ridder kan
Behøve sine tappre Svende.
Jeg giver ingen — ei en Mand!

Valerio (til Federigo).

Naar Landets Øvrighed befaler,
Saa vover I at staae imod?

Federigo.

Hvordan? Ifald jeg ret forstod —

Valerio.

Saa raader jeg: dæmp eders Mod!

Federigo (opfarende).

Mit Mod? Hvo er det her der taler?

Belfagor (afsides til Federigo).

Han haaner Jer! Det vil I døie?

Federigo (til Valerio).

Signor, I kommer her tilkort!
Jeg raader Jer: forføi Jer bort!

Valerio.

O, man har Midler til at bøie
En Ridders Overmod —

Federigo (opbragt).

Har I?

Valerio.

Med eders er det snart forbi!

Belfagor (afsides til Federigo).

Træk blank, og lær ham lidt Respect!

Federigo.

I stoler vel paa eders Slægt;
Men dette Sværd skal eder lære
Respect at bære.

Valerio
(der tilligemed Federigo har trukket Sværdet).

Kom an!
Jeg frygter ei! Jeg staaer min Mand!

Anselmo og Huushovmesteren
(til Federigo).

O, Herre, tænk paa Husets Ære!
Hør os i Naade!

Federigo.

Frisk, fald an!

Valerio.

Ja, kom! jeg staaer min Mand!

(De fægte. Marchesen og Giovanna, der hurtig komme ind, træde imellem dem.)

Giovanna.

O Himmel, Federigo, stands!

Marchesen (til Valerio).

Hvad seer jeg! Er du fra din Sands?

Giovanna (til Federigo).

Søg ingen Strid paa denne Dag!

Federigo.

Giovanna, han med Ord mig krænker!

Marchesen (i Vrede til Valerio).

Men siig mig blot, hvorpaa du tænker!

Valerio.

Jeg veed, retfærdig er min Sag.

Giovanna

Valerio, lad Striden fare!

Valerio.

Jeg kan det ei!

Marchesen (til Valerio).

Hvad nu? Du skal!
Skjøt du dig selv, og røgt dit Kald,
Og al den Retfærd kan du spare.

(Til Federigo, ceremonielt.)

Hr. Ridder, eders Venners Skare
Beredte staae
Hen til Kapellet nu at gaae.

(Til Valerio, med Heftighed.)

Du følger med — jeg passer paa —

(Til Federigo, som før.)

Min Tatter gaaer med mig foran.
Man venter eder nu —

Federigo.

Velan,
Jeg drager efter med mit Følge.

Federigo og Valerio (afsides).

Min Harme kan jeg neppe dølge!
Men Hævnen er ham vis engang!
Han skal erfare,
Jeg kan min Ret forsvare!

Giovanna, Anselmo og Hunshovmesteren (afsides).

Min Angest kan jeg neppe dølge!
I Kamp de mødes vist engang!
I denne Fare
Madonna dem bevare!

Marchesen
(afsides, med et Blik paa Valerio).

Min Harme kan jeg neppe dølge!
Men tugte skal jeg ham engang!

Han skal erfare,
Jeg kan min Ret forsvare!

Belfagor (afsides).

Min Jubel kan jeg neppe dølge!
Jeg veed, han er mig vis engang!
For denne Fare
Han ei sig kan bevare!

(Efter et Vink af Giovanna gaaer Marchesen foran med Valerio, fulgt af Belfagor, Anselmo og Huushovmesteren.)

Duet.

Giovanna.

O Federigo! før jeg dig forlader,
Du agte paa et venligt Ord!
Træd ei med Vredens dybe Spor
For Alteret og for den fromme Fader!
Forson dig med Valerio! Lad ei
Giovanna dig forgjæves bede!

Federigo.

Han har fornærmet mig — Giovanna, nei!
Forsone mig med ham — jeg kan det ei!
Han selv trak Sværdet mig af Skede,
Og over ham gaaer nu min Vei!

Giovanna.

O, du forfærder mig! Forjag din Vrede!
Til en saa hellig Handling vil du gaae
Med uforsonligt Hjerte?

Federigo.

Elskte, hør mig!

Giovanna.

Kan jeg da Intet over dig formaae?

Federigo.

I Alt . . . giv mig et Vink, og før mig!
Jeg følger dig. Men Ærens Bud jeg maa
Som Ridder lyde.

Giovanna

(tager fra sit Bryst det Kors, Federigo i første Act skilte sig ved).

O, min Helgeninde!
O Sancta Rosalia, min Veninde!
Du, som fra mine Barndoms Aar
Var mig en øm Beskytterinde!
Den Lok af dine Haar,
Der her i dette Kors er sluttet inde,
Med den min Elskede du mægtig binde!

(Vender sig igjen til Federigo.)

Min Elskte! dette Kors af Guld,
Det er et Værn imod de dunkle Magter.
Mig er min Helgeninde huld;
Med hiin Reliquie hun underfuld
Beskjærmer Den, hvem Mørket eftertragter.

(Idet hun giver ham Guldkorset.)

Bær denne Gave paa dit Bryst!
Den skal beskjærme dig i Fare!
Og frister dig det Ondes Røst,
Med dette Kors skal Himlen dig forsvare!

Begge.

Med dette Kors, naar vi for Altret staae,
Forsonlig Mildhed skal dit (mit) Hjerte naae!

Federigo.

Giovanna, med din Fromhed ved min Side
Jeg skal mod hine dunkle Magter stride.
Den er dit Værk,
Den glade Følelse, mig nu besjæler.
Den gjør mig stærk,
I den min Tanke henrykt dvæler.

Giovanna.

Med dette Kors
Forsonlig Mildhed skal din Hu besjæle.

(Giovanna gaaer ud, ad den Dør, Marchesen gik.)

Femte Scene.

Federigo. Huushovmesteren med fire **Pager**, der bære en Fløiels-Kappe, en Fjederhat, en Kaarde og et Par Handsker. — Siden **Belfagor** og en **Tjener**. Tilsidst **Anselmo**.

Huushovmesteren.

Hvis eders Naade nu behager —

Federigo.

Ja, kom — det er vel nu paa Tid. Tag først min Kaarde og giv mig den anden. (Spænder Kaarden om.) Og saa Kappen! (Iforer sig ved Huushovmesterens Hjælp Fløielskappen istedenfor den, han har paa.) See saa! nu er jeg færdig.

(Under Omklædningen er Belfagor kommet ind og har stillet sig hen ved den ene Side i Forgrunden, uden at tage Notits af Federigo.)

Federigo (bliver Belfagor vaer).

Ah, det var vel du kom! Du følger jo med mig til min Vielse?

Belfagor
(med et hentydende Eftertryk).

Ja, med eder følger jeg ganske vist.

(En Tjener træder ind.)

Tieneren.

Der er et Brev til eders Naade.

Federigo.

Et Brev? Kom med det. (Gjennemløber det.)

Belfagor (afsides).

Nu faae vi see, hvad Ansigt hans Naade vil sætte op.

Federigo.

Men hvad er dette? Belfagor, hvad synes du, jeg bliver her indstævnet til at møde i en af Hertugen nedsat Ret og svare paa en Mængde svære Beskyldninger.

Belfagor (uden at vende sig).

Saa?

Federigo.

Og jeg skal møde strax, uden Forhaling — jeg skal lige nu følge med .... (Til Tjeneren.) Hvo bragte Brevet?

Tjeneren.

Anføreren for en Trop bevæbnede Ryttere, der holde udenfor Slottet.

Federigo.

Bevæbnede Ryttere? Giuseppe, gaae ned og see ad, hvorledes det hænger sammen.

(Huushovmesteren, Pagerne og Tjeneren gaae.)

Indfinde mig strax, nu da min Vielse er berammet! Ja, det gjør jeg en god Dag! — Hvad mener du, Belfagor?

Belfagor.

Ja ... kan I slippe derfor, saa see ad.

Federigo.

Om jeg kan? Hvo skulde tvinge mig?

Belfagor.

Hm! — Øvrigheden har fordømt lange Arme.

(Anselmo kommer hastig ind.)

Federigo.

Naa der er Anselmo. Fortæl hvad veed du?

Anselmo.

Ak, Herre, jeg frygter for, at det er galt fat med os.

Federigo.

Fordi der holder en ussel Flok Ryttere udenfor!

Anselmo.

Der er mere end een Hob. De ere hemmeligt ankomne og have besat alle Udgangene til Slottet. I kan ikke komme ud; og hvis I ikke godvillig indfinder eder, saa har Anføreren erklæret, at I vil blive hentet med Magt.

Federigo.

Med Magt? Nei, det skal ikke lykkes dem. Vi vil væbne os. Vi vil gjøre et Udfald.

Anselmo.

Betænk, Herre, at vort vaabenvante Mandskab har forladt Slottet og begivet sig til Kapellet. Kun de faa Herrer af eders Følge ere tilstede.

Federigo.

Hm — saa lad mine Tjenere væbne sig. Gaae forud — jeg kommer strax ned til dem.

(Anselmo gaaer.)

Belfagor, hvad betyder denne Strenghed af Hertugen?

Belfagor.

Den betyder, at I om en lille halv Time vil befinde Jer midt imellem hans Ryttere paa Veien til et Fængsel, at I vil dømmes og sandsynligviis komme til at lide en skjendig Død. (I ligegyldig Tone.) Alt dette maatte I jo vente eder.

Federigo.

Hvordan? Vente mig?

Belfagor.

Ja, jeg mærker nok, I har glemt Alt, endog hvad der er skeet for knap otte Dage siden. Men jeg skal give Jer eders Hukommelse igjen. For en Stund skal jeg hæve det

falske Skin, der bedaarer eder. Thi det er i Skinnets, i Usandhedens Verden I nu lever, og den vil drage eder med sig og gjøre Ier til mit visse Bytte.

Federigo.

Belfagor, du glemmer dig.

Belfagor.

Saa husk eder om! Lad det klares i eders Hjerne! Gjenkald eders Liv for knap en Uge siden, da I hjælpeløs og fattig, kun med mig til Selskab, levede ved Marmorbruddene i Carrara.

Federigo (studsende).

I Carrara?

Belfagor.

Erindre eder, at I tilsidst fristede eders Lykke, at I spillede eet Spil med mig, at jeg tabte, at I betingede Ier at sættes tilbage til eders lykkelige Hjemkomst for et Aar siden. (Med Eftertryk.) Dette er nu skeet, og hvad der dengang indtraf er nu paany Led for Led indtruffet. I er gjenforenet med eders Giovanna, eders Vielse er bestemt, I er brouilleret med den fortræffelige unge Valerio, og som dengang er I da ogsaa nu stævnet ind for Hertugen.

Federigo (med Anstrængelse).

Som for et Aar siden!

Belfagor.

Og saaledes vil det blive ved. Eders hele Liv fra dengang vil gjentage sig. I dette Øieblik ville de samme Ulykker styrte ind paa eder; og kun ved mig vil I slippe fra dem. Erindrer I det frygtelige Uveir, der opstod, da vi maatte retirere? Det var dengang, og vil ogsaa nu være mit Værk. I vil da anden Gang komme til at flygte, anden Gang geraade i Fattigdom og Elendighed, og (med et Buk.) anden Gang faae mig til eders uadskillelige Ven og Ledsager.

Finale.

Belfagor.

Frels eder nu fra denne Snare,
I selv har eder lagt!
Erindre, snart herfra vi fare!
Det Aar, I har af Dvalen vakt,
Paany sig klamrer, ved min Magt,
Om eders Liv med Trængslers Skare.
I skal paany
Landflygtig og fra By til By
Fra Hjemmet flye!
I skal forfølges, lide, savne,
Og endelig — hahahaha! — paany
Iblandt Carraras Bjerge havne!

Federigo.

I Carrara? Var vi der?
(Pludselig med sin letsindige Tone og Holdning fra første Act.)
Ei, javist — det er jo sandt!
Midt iblandt
Hine Bjerge,
Kun med dig og med mit Værge!
Tiden gik jo der charmant.
Ulvens Yngel
Jaged' vi paa Bjergets Top;
Og i Terningspil din Slyngel
Trak mig op.

Belfagor.

Ja, jeg havde nok den Ære.

Federigo.

O, fortvivlet var min Stilling!
Spillet bort min sidste Skilling!
Al min Rigdom denne Amulet.

(Tager Giovannas Kors frem.)

Belfagor.

Amuletten? Har I den?

Federigo.

Den skal aldrig mig forlade!

Belfagor.

Ikke? Det var rigtig Skade!

(Affides.)

O jeg Dosmer! jeg, der glemte,
At den atter blev ham givet.
Nu jeg ikke kan til Flugt ham tvinge!

Federigo.

Altsaa nu du vil mig bringe
Til mit gamle Liv igjen?
Alt var Dunst!
Hahaha! — o Belfagor,
Du har Ære af din Kunst!

Belfagor.

Siig nu, hvad I har isinde.

Federigo.

Jeg vil tænke lidt derpaa.

Belfagor.

Men forstaae:
Med Secunderne, der rinde,

Timer af Jert Liv forsvinde!
Pas kun paa!

(Anselmo, bleg af Skræk styrter ind.)

Anselmo.

Frels eder, Herre! Eders Liv er truet!

Federigo.

Hvad er der skeet?

Anselmo.

To Mænd, der ere sendte
Fra Pavens Nuntius, har høit forkyndt,
I er belagt med Kirkens Band — o Himmel!
I er ei sikker her blandt eders Folk . . .
Hør kun, der er de — alt de storme op —
Frels eder, Herre!

Sjette Scene.

De Forrige. En Skare af Federigos Folk tilligemed tvende Munke (der dog ikke ere i Franciskaner-Ordenens Dragt) trænge sig ind gjennem Hoveddøren.

Munkene.

I Kirkens Navn! Hans Liv er dømt!

Choret.

I Kirkens Navn! Hans Liv er dømt!

Anselmo.

O, Rædselsord! Hans Liv er dømt!

Belfagor

(afsides og spottende til Federigo).

Nu, eders Naade!
Hvad har jeg sagt?
Kan I selv eder raade?

Federigo (afsides).

Fordømt! han har mig i sin Magt!

(Til Belfagor.)

De Munke mig kun lidt forskrække.

Belfagor (afsides).

Jeg skal nok Vingen paa ham stække!

Munkene (til Choret)

Er eders Salighed Jer kjær.

Saa griber ham!

Choret.

Ja, griber ham!

Hans Liv er dømt, hans Synd er svær!

Belfagor (afsides til Federigo).

I seer, at høit er eders Spil.

Kun jeg kan frelse Jer fra denne Skare.

Federigo.

Saa jag dem bort — men gjør det snart!

Belfagor.

De skal afveien i en Fart.

Munkene og Choret

(der trænge frem).

I Kirkens Navn! I gribe ham!

Anselmo (afsides).

I Kirkens Navn de gribe ham!

Belfagor

(ved Chorets Fremtrængen).

Tilbage, hvis Jert Liv I vil bevare!

(Scenen bliver pludselig dunkel og gjennemkrydses af hyppige og stærke Lyn, ledsaget af Torden.)

Federigo. Anselmo. Munkene og Choret.

Hvilket Uveir! Hvilke Lyn!

O, forfærdelige Syn!
Himlen staaer i klare Lyn!

Munkene og Choret.

Hør, hvilken Torden! Frygter hans Magt!
Med onde Aander han staaer i Pagt!

(Choret og Munkene flygte i Forfærdelse.)

Belfagor
(griber Federigos Haand og vil drage ham med sig).

Nu er det Tid! Afsted!

Federigo.

Nei, vent!

Belfagor.

Hvordan? I tøver?

Anselmo.

O, Herre, flygt, mens Angsten dem bedøver!

Federigo (til Anselmo).

Forlad os!

Anselmo.

Hør mig blot!

Federigo.

Som jeg har sagt.

(Anselmo gaaer. Under det Følgende af denne Scene vedbliver Uveiret i Intervaller.)

Federigo (afsides).

O Sanct Francesco! nu hjælpe mig du!
Jeg har dig ikke besværet før nu;
Har ikke, som Andre, plaget dit Øre,
Og daglig raabt, du skulde mig høre.
Dit Huus jeg bygged', endnu det staaer;
Hjælp mig at tugte den Hund Belfagor!

Belfagor (afsides).

Han er forsagt!
Nu jeg har ham i min Magt!

(Høit.)

Ja, I lader til at vrage
Eders gode, gamle Dage.
Levemaaden — I har Ret —
I Carrara var kun slet.
Naar som I man vil tractere
Tvende høie Gjester høit,
Ak, men ikke har en Døit,
Ingen Viin, ingen Mad,
Intet, der gjør Hjertet glad,
Knap en Seng i eders Kammer —
Hahaha! — det er en Jammer!

Federigo

(afsides med en pludselig Erindring).

Tvende Gjæster? — Ja, jeg mindes!
En af dem var Eremitten,
Fra Eusebio, den Fromme!
Og de Terninger, han gav mig . . .
Og med dem jeg eengang vandt . . .
— Men han gav mig jo desuden
Et Fad Viin, der ei kan tømmes,
Et, der overalt mig følger,
Hvor endog jeg tager Ophold.
O, min Helgen! her maaskee
Lader du mig Frelsen see!
— Men hvor er det Fad med Viin?

Jeg har seet det her — men hvor?

(Som ved en Indskydelse.)

O, jeg veed det!

(Iler hen og slaaer en Dør op foran tilhøire, og seer ind.)

Der — ja der!

Nu jeg giver ei mig tabt!

Snart, jeg haaber, skal Patronen

Skifte Tonen!

Belfagor.

For sidste Gang! I maa Jer nu bestemme!

Federigo.

Vel da, og mærk dig nøie mine Ord!

Dengang jeg reiste bort fra dette Slot,

Jeg efterlod, men skjult for Alle,

En kostbar Viin, en Druesaft saa liflig,

At intet Land kan vise frem dens Mage.

Et Fad deraf jeg strax lod hente op;

Det ligger her i dette Kammer.

Lad denne Viin nu skille os imellem!

Belfagor.

Hvad mener I?

Federigo.

Forstaae mig ret:

Uagtet al din Magt, har jeg bemærket,

Du er en Kryster i at drikke.

Velan, her er mit Forslag, og mit sidste.

Hvis du kan tømme dette Kar til Bunden,

Da giver jeg paa Stedet i din Haand

Min arme, min fortabte Sjæl —

Belfagor.

Hvordan?

Paa Stedet? strax?

Federigo.

Men, hvis du ikke kan det,
Ifald du levner, var det end saa Lidt,
At ingen Fugl sin Tørst derved kan stille,
Da skal du løse dig fra mig paastand!
Den Drømmeverden, dette falske Skin,
Hvori du nu har bundet mig, skal vorde
Et Virkeligt, der seirer, naar du taber.
Thi skal jeg nu forenes med Giovanna,
Formæle mig med hende ved Kapellet; —
Og du og jeg er qvit! Du flyer herfra,
Og nærmer aldrig dig igjen mit Aasyn!

Belfagor.

Hold inde! Jeg forpligter mig til Alt!
Men tvivl kun ikke, at jeg tømmer Karret.

Federigo.

Det kommer an derpaa. En Viin som denne,
Af et saa herligt Udspring, ei formæler
Sig let med din dæmoniske Natur.
Jeg haaber, at dens Kraft vil dig beherske.

Belfagor (med haanlig Latter).

Haha, I Daare! (Vil gaae ind.) Nei — nei, vent!
I underskriver først paa dette Pergament!

(Rækker ham et Pergamentsblad og en Stylus og ridser ham ved Haandledet. Federigo underskriver.)

Jeg tømmer Karret ud,
Saa vist som Ild og Flammer
Kan bringe Kilder til at dunste bort!

Federigo.

I Vinen er en Gud,
Og fra en Magt den stammer,
Mod hvilken Mørket komme skal tilkort!

Belfagor.

Jeg tømmer Karret ud, o. s. v.

Federigo.

I Vinen er en Gud, o. s. v.

(Belfagor tager et Bæger fra Bordet og iler ind i Kammeret.)

Federigo.

1.

O Sanct Francesco!
Min Helgen kjære!
Du mig din Bistand
Naadig beskjære!
Min Sjæl jeg giver
Tryg i din Haand.
Frels den fra Mørkets
Usalige Baand!

(Gaaer hen til Døren og seer ind.)

O, Belfagor! er du ei færdig snart?
— Ha, som en Igle hænger han ved Karret,
Og drikker som i Raseri — forgjæves!

(Kommer frem igjen.)

2.

Du stærke Ridder!
Du fromme Kjæmpe!

Dit Glavind Dybets
Overmod dæmpe!
Løft høit dit blanke,
Skinnende Skjold!
Frels mig fra Mørkets
Usalige Vold!

(Raaber henimod Døren.)

Hvor er du, Belfagor? Jeg venter paa dig!

(Seer ind i Kammeret.)

Victoria! han giver tabt!
Han kan ei tømme Karret — see, han fnyser
I Raseri og Harme! — Hahaha!
Han er beruust! Der kommer han og tumler!

(Belfagor kommer ud med et fyldt Bæger i Haanden, som han under det Følgende, i sin dæmoniske, Beruusning lignende Tilstand, forgjæves søger at føre til Munden. — Uveiret tager fra nu af igjen til med fornyet Heftighed.)

Belfagor.

Ha, hvilke Druer!
Hvor der brænder i dem
Fortærende Luer!
Fra det Eviges Hjem,
Fra de Saliges Rige
De komme, de stige!
Jeg vil ind, jeg vil tømme
Deres Strømme!
Sæt mig Karret til min Mund!
Med umættelige Læber
Jeg mig klæber,
Til jeg naaer dets Bund.

Hahaha! jeg skal vinde!
For min hede Aande skal
Vinen svinde!
— Vee mig! Vee mig!
I disse Druer
Er min Qval, er mit Fald!
En Cherub med Sværdet truer —
Vee mig, at jeg styrtes skal
Atter til min Afgrunds Luer!

(Synker i Jorden og forsvinder. Luer slaae op omkring ham.)

Federigo
(samtidig med Belfagor).

1.

O, Sanct Francesco!
Min Helgen kjære!
Du monne din Hjælp mig
Naadig beskjære.
I Nøden har du
Rakt mig din Haand,
Frelst mig fra Mørkets
Usalige Baand!

2.

Du fromme Ridder!
Med mig du kæmped'!
Dit Glavind Dybets
Overmod dæmped'.
Og mig dit blanke,
Skinnende Skjold

Frelste fra Mørkets
Usalige Vold.

(Da Belsagor er sjunken i Jorden.)

Jeg er frelst!

(Han iler ud.)

Syvende Scene.

En aaben Egn i Nærheden af Federigos Slot, endnu indhyllet i Uveirets Sky-Mørke, kun oplyst af enkelte Lyn. I Baggrunden et Kapel eller lidet Bedehuus for Sct. Francesco af Assissi. Ved og i Nærheden af Kapellet det ængstede Brudefølge, **Herrer** og **Damer**, **Landbofolk** af begge Kjøn, Flere knælende. Noget foran dem i Midten af Scenen Eremitten **Fra Eusebio**, til hvem **Giovanna** i sin Angst læner sig op. — **Marchesen**, **Abbed Lorenzo**. — Siden **Federigo** og **Anselmo**.

Chor.

Ved dit Alter jeg dig kalder!
Hjælp os snart! Hør os bede!
Taal det ei, at Lynets Vrede
Over os ved Altret falder!

Giovanna.

Himlens Skare
Frelse ham i denne Fare!

Eremitten
(efter en musikalsk Overgang).

Han er frelst!

Almindeligt Chor.

Han kommer! Han er frelst!

(Skyerne adspredes pludselig, og klart Dagslys falder over Egnen og Grupperne. Federigo iler ind, fulgt af Anselmo. Alle Tilstedeværende styrte glade frem til Forgrunden.)

Federigo.

Min Giovanna!

Giovanna.

Federigo!

Chor

(mens Flere yttre for Federigo og Anselmo deres Glæde over Ankomsten).

Takker vor Helgen! Han gav os igjen
Vor Hersker og Ven!

Eremitten (til Federigo).

Jeg bringer dig Tilgivelse, min Søn!
Og Gjenforening med dit Hjem, din Elskte.
Seier har du vundet,
Og med den en Vei til Naaden fundet.

Almindeligt Slutnings-Chor.

Mørkets Magt, der truede vor Egn,
Bort maa drage.
Lysets Glands er seirende tilbage,
Som et Frelsens Tegn!

(Under dette Chors Slutning tager Eremitten Federigo og Giovanna ved Haanden, og fører dem hen foran Alteret i Kapellet. Tæppet falder.)

Ninon.

Skuespil i 5 Acter

af

Henrik Hertz.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

1848.

GARRIGUE & CHRISTERN
2 BARCLAY ST. NEW YORK

Af dette Skuespil agter Forf. selv at udgive en under hans Medvirkning foranstaltet tydsk Oversættelse.

Ninon.

Skuespil i 5 Acter.

(Opført første Gang paa det kgl. Theater d. 4de Marts 1848.)

Personerne.

Anne de Lenclos, kaldet Ninon.
Marion de Lorme.
Chevalier de Villiers.
Marquis Favart.
Abbé Boisrobert, Secretair hos Cardinal Richelieu.
Lord Hastings.
Pater Michelet.
Latour, Abbéens Skriver.
Babet, Ninons Kammerpige.
En Tjener.
Herrer og **Damer, Maskerede, Hellebarderer, Tjenere.**

Handlingen foregaaer i første Act paa Cardinal Richelieus Slot Ruel; i de andre paa Ninons Landsted nærved Paris. Tiden er omtrent 1640.

Første Act.

Et skyggefuldt Partie af Haven ved Cardinal Richelieus Lystslot Ruel. I Baggrunden, der holdes lukket eller dunkel, en Kanal med en elegant Landingstrappe. — Det er Aften. Scenen oplyses af nogle i Baggrunden anbragte Fakler. Endeel af Cardinalens Gardere, bevæbnede med Hellebarder, antages posterede langs Kanalen og sees nu og da gaae over Scenen.

Første Scene.

Abbé Boisrobert og hans Skriver **Latour**, der have staaet ved Kanalen og seet nedad den, komme nu frem.

Boisrobert.

Nei, vi maae vente lidt, Latour! En Stund
Gaaer altid hen med Complimenter, medens
Man tager Afsked.

Latour.

Tager Afsked? Nu?

Boisrobert.

Den hele muntre Sværm, vi har beværtet
I disse Dage, tager bort iaften.
De komme her forbi om lidt; de agte
At roe ved Fakkelskin til Venus-Templet
Og nyde der det underfulde Syn,
Naar Maanen hyller Egnen lige ned til
Det fjerne St. Germain i blaalig Dæmring.
Tilsidst de lande her, for at — forsvinde.

Latour.

Jeg tænkte . . . Hr. Abbéen vil tilgive,
Hvis jeg er altfor dristig — men jeg meente,
Hans Eminence, Cardinalen, ønsked'
At fængsle længere til dette Slot
I al Fald een af vore Gjæster.

Boisrobert.

Ei,
Du har en Støvernæse! Nu, og hvem?

Latour.

Det veed jeg ikke. Valget her er svært.
Men dette Brev, jeg skrev for Hr. Abbéen,
Saavidt jeg veed, i Cardinalens Navn —

Boisrobert.

Ja, du har gjættet rigtigt. Brevet smutter
Iaften i en Haand, den skjønneste,
Den værdigste til sligt et Brev at aabne.

Det er bestemt til En af dette Selskab.
Men tys, der komme de — de maae ei see os!

(Efterat de have begivet sig tilside, drage 2 à 3 zirlige Baade med de i næste Scene nævnte Herrer og Damer forbi paa Kanalen, forsynede med Fakler og couleurte Lygter. Naar de nærme sig, gjøre Hellebardererne militaire Honneurs.)

Barcarole
i Chor eller fiirstemmig af Selskabet i Baadene.

Dette Vand, vi glide paa,
Er saa roligt, er saa stille,
Fører os med Kruser smaa
Lempeligt hvorhen vi ville.
Ak, men lid dog ei derpaa!
Disse Vande sig kan skille,
Og tilbunds du kunde gaae,
Ligge der forladt og stille.

Kjærlighed, den grumme Magt,
Synes from og synes stille,
Fører os, er Ønsket bragt,
Lempeligt hvorhen vi ville.
Hjerte, tag dig dog iagt!
Ved din Ro den kan dig skille!
Seer Du Eros, saa hold Vagt —
O, han er saa falsk som lille!

Boisrobert,
(der med Latour igjen kommer frem, efterat Baadene ere forsvundne.)

Saae du? Hvor straalende hun sad i Baaden,
Som Venus i sin Concha.

Latour.

Ja, jeg saae det.

(Prøvende)

Der er ei Mange, der i Skjønheds Glands
Kan maale sig med Marion de Lorme.

Boisrobert.

Med hvem?
Med Marion de Lorme? Du sværmer nok!

Latour.

Er det ei hende, Brevet, jeg har skrevet . . .

Boisrobert.

Ei, hvilken Snak! Hiint Brev — nu ja, du bliver
Jo selv dets Overbringer — er bestemt til
Ninon, der er beundringsværdig ved
Sin Aands, sit Legems Fortrin, og er tilbedt
Af Hoffets første Cavallerer.

Latour.

Ah,
Hiint Brev er til Ninon! Ja, hendes Skjønhed
Er glimrende, den blænder næsten Oiet,
Og jeg . . . . Men Hr. Abbéen vil tilgive,
Mig synes, Marion de Lorme er yngre.
Ninon kan ikke længer være ung;
Hun er vist nær de fyrgetyve.

Boisrobert.

Troer du?
Ja, det kan være. Muligt er hun ældre.
Men see kun ret paa hende! Tael med hende!

Og du vil paastaae, hun er neppe tyve, —
Saa ungdomsfrisk er dette Smiil, der spiller
Om hendes Mund i Pagt med Amoriner;
Saa livligt og bevægeligt er Øiet;
Saaledes er Ninon i Eet og Alt
En fuldtudsprungen Rose lig, bedugget
Og frisk, som den om Morgenen sig viser.
Hos hende giælde Aar og Alder ikke;
Thi Gratier forynge hende daglig.

Latour.

Og det er altsaa hende, Cardinalen —
Jeg mener Eminencen . . .

Boisrobert.

Det er hende.
Den store Richelieu som Faa har Øie
For Skjønhed, naar med Ynde den er parret.
Dog kan det være, at fra første Færd
Kun hendes Navn, det glimrende, ham lokked'.
Hun er berømt, Galanteriets Krone,
Og dets Model, en Dame, fri for Fordom,
Agtet som Philosoph. I hendes Huus
Forsamles Hovedstadens første Mænd.
Der træffes Rochefoucault, Scarron, og der
Er Molière fast en daglig Gjæst.
Vor Tids Skribenter kappes om at læse
For hende deres Værker, og den Dom,
Hun fælder over dem, er Liv og Død.
Kort sagt, hun er en Magt, man respecterer.

Latour.

Ja, naar Hans Eminence selv —

Boisrobert.

Tilvisse.

Den Tanke har vel smigret ham, at gjøre
En slig Erobring, fængsle hende til sig —
Som sagt, hans Hjerte var ei med i Spillet.
Selv disse Dages Fester — meget muligt,
Hans Hensigt allerførst med dem har været
At vinde Marion; hun er ham kjær,
Og, som du siger, hun er ung, elskværdig.
Men nu, da han har seet og underholdt sig
Med vor Ninon, nu er han som fortryllet;
Nu sætter han i Oprør Jord og Himmel.
Og nu maae vi, Latour, see til, hvorledes
Man virke kan til Eminencens Bedste.
Jeg veed, jeg faaer ei Ro for ham. Desuden —
Der er et ypperligt Commanderie
At give bort; det bliver mit, det veed jeg,
Hvis jeg kan bringe ham et gunstigt Budskab.
Saa er min Lykke gjort, og vi kan tænke
Paa Sieur Latour — hvis du forstaaer at snoe dig.

Latour
(med et Buk).

Jeg lystrer Deres Ordre. Men der kan
Da neppe være Tvivl om, at Ninon jo
Begunstiger en Mand, som Eminencen.

Boisrobert.

Hm, Tvivl? Det var dog muligt. (Affides) Richelieu
Er større Diplomat end Courtiseur.

Latour.

Hans Eminences Tilbud — som i Brevet
Der var en aaben Plads til — er' dog vist
Høist genereuse.

Boisrobert.

De er' fyrstelige!
Hvor kan du Andet troe?

Latour.

Og dog?

Boisrobert.

Og dog
Er det et Spørgsmaal hvad Ninon beslutter.

Latour
(noget haanlig).

Det har vel ingen Fare!

Boisrobert.

Hvad? Tie stille!
Du taler der om Noget, du ei kjender.
Jeg siger dig, Latour, det er et Spørgsmaal.
Du maa ei troe, Ninon erobres let.
Hun har en ædel, høi Natur, et Hjerte,
Som Egennytten ei forstaaer at friste.
Det er jo vel bekjendt, at hun bestandig
Har afslaaet hver Foræring, hendes Venner

Har villet gjøre hende; at hun siger,
Ved Sligt man mister Ret til hendes Venskab.

Latour.

Saa er hun sikkert rig.

Boisrobert.

Nei, ingenlunde.
Hun har hvad hun behøver for at leve
Med Anstand i den Kreds, hun samler om sig.
Men Uafhængighed er hendes Guddom,
En Stolthed, som vi Andre, Een som Alle,
Beskjæmmet maa erkjende, blev os fremmed.
Ninon er et Mysterium, en Blanding
Af Egenskaber, der kun sjelden findes
Forenede hos Een, og uden Lige.
Hans Eminence har erkjendt det selv.
Men han gjør Regning paa, at hendes Aand,
Der stræber høit, vil blændes af hans Tilbud.
Ærgjerrighed, han troer, behersker hende —
(afsides.)
Og muligviis han regner paa lidt Frygt.

Latour.

Jeg troer, vort Selskab kommer.

Boisrobert.

Du har Ret.
Vær nu forsigtig. Her er Brevet; tag det,
Og, giver jeg et Vink, saa afleveer det.
— Vent lidt. Den ene Sløife paa min Sko
Er løsnet; bind den fast.

Latour
(iilfærdig).
Paa Oieblikket.
(Bindet Sløifen fast.)

Boisrobert.
Og Eet endnu: send Tjenerne herned,
At de kan følge med til Pavillonen.
(Latour gaaer.)
Nu faae vi see, hvad Lykke Cardinalen
Har hos vor skjønne Philosoph. Isandhed,
Helst var jeg fri for hele denne Sag.
(Gaaer ned til Landingstrappen.)

Anden Scene.

(Baadene lande. Fra den første, hvori **Ninon de l'Enclos**, **Marion de Lorme**, **Marquis Favart**, og desuden nogle Damer sidde, høres, alt inden den lægger bi, en høi og levende Conversation, blandet med Latter. I den eller de næste Baade er Lord **Hastings** og nogle andre Herrer og Damer. — **Boisrobert**. **Hellebarderer**. **Tjenere** med Fakler, hvoraf de befæste nogle ved Flodbredden og lade dem blive siddende.)

Nogle Damer
(endnu i den første Baad).
Det gaaer for vidt! Han tør ei tale længer!

(Selskabet i den første Baad stiger ud, modtaget af Boisrobert og Tjenerne. Medens dette skeer, høres et Vers af den forhen anførte Sang fra den lidt efter ankommende anden Baad, hvis Selskab ligeledes stiger i Land. Med Undtagelse af de i denne Scene deeltagende Personer begive sig de andre Herrer og Damer, ledsagede af Tjenere med Fakler, til den omtalte Pavillon.)

Ninon
(idet hun træder frem.)
Nei, nei, Marquis! Jeg giver ei mig tabt!

Marquien.
Det har jeg heller ikke ventet.

Marion
(til Marquien).
Skam Dem!
De burde dømmes til at gjøre Afbigt.

Ninon.
Nei, ingen Afbigt! Grunde skal han høre,
Og give efter for dem.

Boisrobert.
Tør man vide,
Hvad Stridens Gjenstand —

Ninon.
Ah Boisrobert,
En Strid paa Liv og Død, og om et Thema,
Hvorom jeg troer, at jeg har Ret at tale.
Hvad synes De? Marquis Favart tør paastaae,
Vi Fruentimmer er' bestemte til
At være Barnepiger, Vaagekoner,
At sidde stille paa vor Plads og sye,
Og lade Manden tænke og studere.
Hans Ideal er Madam d'Epernon,
Der rigtignok seer ud som hun var født til
At strikke Strømper.

Boisrobert.

Ah, Marquien skjemter!

Marquien.

Elskværdige Ninon, tillæg mig ikke
En større Synd end jeg er skyldig i.
En Qvindes Territorium er stort.
I Skjønheds Tempel er kun hun Præstinde,
Og Følelsernes Rige hun behersker.
Hvad Manden sysler med er sikkert mere
Materielt. Men medens han bestandig
I al sin Gjerning føler sig som Mand,
Jeg frygter for, at hun, ved Mandens Gjerning,
Vil høre op at være Qvinde.

Ninon.

Seer man!
Og tør man driste sig at spørge Dem,
Hvorfor De frygter det?

Marquien.

Fordi jeg mener,
At hendes Bygning er for fiin, hun selv
En altfor yndig, for elskværdig Skabning
Til at hun uden Tab og uden Fare
Kan vælge sig hans Sysler, for Exempel
En Læges hos Patienten, Advokatens
For Skranken — (med Eftertryk) at hun ei kan efterhige
At tage Deel i Stats-Intriger, uden
At lide Brøst paa Sjælens Harmonie.

Ninon.

O, De vil fange mig med Smigrerier!
Men det skal ikke lykkes Dem. — Vor Bygning
Er da saa fiin, at vi ved Mandens Gjerning
Vil høre op at være Qvinder. Ikke?

Marquien.

Ja, hvis De ikke vredes, har jeg sagt det.

Ninon.

Saa siig, hvor ligger da den store Forskjel,
Som man bestandig raaber paa. Har Hjernen
Hos os en Masse, der er altfor svag til
At rumme Mandens Guddoms-Tanker? Blodet
I vore Aarer, er det mindre høirødt
Og mindre ædelt? Er vor Fod ei let?
Er Haandens Mechanisme mindre kunstig?
Er vort Gehør ei fiint, og er vort Oie
Ei skarpt som Mandens? — Altsaa Haand og Fod,
Og Hjernens Værksted, Syn og Lugt og Smag,
Alt dette vi med Manden have fælleds;
Og vore Tankers Flugt som hans er dristig:
Hvi har man da i Sekler holdt os fjernet
Fra Mandens Idræt, nægtet os at dele
Den Trone, Usurpatoren beklæder?
Svar mig, Marquis, paa dette.

Marquien.

Ak, Ninon,
Den strømmende Veltalenhed, hvormed
De kjæmper mod mig, viser mig tilfulde,

At mine Vaaben vige maae for Deres —
Om ogsaa jeg har Retten paa min Side.

Ninon.

De søger Udflugt.

Marquien.

Nei, det gjør jeg ikke.
Det er endnu min Mening, at en Dames
Elskværdighed kan lide Skaar, ifald hun,
Forblændet af Ærgjerrighed, vil søge
Magt og Indflydelse paa et Terrain,
Hvor hun maa tabe.

Boisrobert
(afsides).

Sigter han til Noget?

Marquien.

Mit Svar er dette. Har man nægtet Qvinden
At dele Mandens Trone, er det skeet,
Fordi hun hersked' allerede paa
En Trone, som vi knæle for tilhobe;
Fordi man tvivled paa, hun kunde føre
Med Kraft en Mands Commandostav og Scepter.
Og hendes skjønne Hoved har man anseet
For rigt paa Drømme, varme Phantasier,
Til at det med en Mands Udholdenhed
En Plan forfølge kunde til dens Udgang;
Og hendes Hjerte har man holdt for ømt
Og for medlidende til at med Fasthed —

Ninon

(afbrydende ham).

O Jupiter — hvad siger jeg! O Juno!
Diana og Minerva! Alle Muser!
En slig Formastelse I høre paa,
Og ikke fra Olymp I snappe Lynet,
At straffe den Forvovne! — Altsaa, Fasthed,
Udholdenhed og Kraft, det blev os nægtet?
Commandostav og Scepter — Men, Lord Hastings!
De kan jo snarest hjælpe paa Marquiens
Hukommelse. Fortæl ham, at vor Tid
I Englands Dronning, i Elisabeth
Har seet en Dame føre Stav og Scepter
Med Fasthed, med Udholdenhed og Kraft.

Lord Hastings.

(med alvorlig Holdning og pedantisk samt med engelsk Accent, og som om Sproget faldt ham vanskeligt).

Jeg skulde ansee mig for meget smigret
Ved strax at efterkomme den Opfordring.

(Til Marquien.)

Elisabeth af England er et Navn,
Jeg respecterer — meget! Om hun altid
Var fast af Charakteer — jeg troer det ikke.
Der var en Mand, hed Robert Dudley, ham
Hun gjorde til Minister, skjøndt hun indsaae,
Han ikke værdig var dertil — stor Skade!
Grev Essex, hendes Yndling, fik hun død,
Og angrede det saa. Jeg skulde mene,
Deri var ikke stort Beviis paa Fasthed.

Men dette regnet fra, Elisabeth
Har ført med megen Kraft sit Regimente.
Hun bragte Staten til at blomstre. Hun
Har seiret over Spanien. Hun gav
England en Flaade. Hun var oeconom,
Og meget duelig som Regentinde.
(Til Ninon.)
Ifald jeg mig forklaret har kun slet,
Saa skal jeg gjerne tage det igjen.

Ninon
(hurtig).
Nei, nei! Jeg har forstaaet Dem. Mylord mener,
At mens Elisabeth som Menneske
Betalte til Naturen sin Tribut,
Er hendes Navn, som Englands Herskerinde
Omgivet med en Glands, der vil fordunkle
De fleste Mænds, der sad paa Englands Trone.
Det var jo Mylords Mening; ikke sandt?

Lord Hastings.
Tillader De, jeg tænker noget efter.
(Efter nogen Overtænkning.)
Jeg troer det ikke, at jeg det har meent.

Ninon
(afsides til Marion).
Han er charmant!

Marion
(sagte til hende).
Et Monstrum!

Lord Hastings.

Men jeg ſkulde
Dog ønſke meget, om jeg havde tænkt
Saa ſmukt og ſandt ſom Deres Ord mig ſynes.

Ninon.

Nu, Hr. Marquis, ſaa Meget ſeer De da,
At denne ſtore Dronning er Beviis paa,
Vi Fruentimmer kan beſidde mandig Kraft.

Marquien.

Naar blot Eliſabeth ei bragte Tanken
Paa Skotlands Dronning, paa Maria. Hun
Er juſt et Tegn paa hvad en Stat kan vente
Af Herſkerindens Svaghed — —

Ninon.

Har Maria
Havt anden Svaghed end ſit varme Hjerte?
Skal det bebreides hende?

Marquien.

Ingenlunde.
Men i et Fruentimmers Liv er Hjertet
— Jeg tilſtaaer, paa en høiſt elſkværdig Maade —
Den øverſte Inſtans i alle Sager,
Ei blot i hendes eget Cabinet, men ogſaa
I Cabinettet, ſom et Statsraad danner.
Med Hjertet vælger hun ſig en Miniſter,
Med Hjertet giver hun ſin Hær, ſin Flaade
Et Overhoved, ſlutter Fred og Krig,

Og, hvad der sandtnok følger af sig selv,
Ved Hjertets Hjælp hun indgaaer Allianced.

Ninon.

Men, Hr. Marquis, hvad er da Deres Mening?
Jeg maa forundres! Troer De, at en Qvinde,
Hvis man engang erkjender, hun har Ret til
At tænke, tale, handle som en Mand,
Troer De, at hun vil nøies med at vandre
Paa Mandens Vei, i dens forslidte Hjulspoer?
O, tvivl kun ikke paa, at noget Nyt,
Et Herligt, Ualmindeligt vil komme
Til Existens, naar hendes Ret erkjendes!
Læg Mærke til, at Verden daglig ældes;
Og det er Mandens Værk; thi han har paatrykt
Den skjønne Jord sin Grublerpandes Rynker.
For Livets Nydelser har han sat Skranker.
Ham er det, der har udstædt Forbud mod
De Rettigheder, der med Livet fødtes.
En unaturlig Tvang ved ham er kaaret
Til Guddom for vort Samfund, men en Guddom,
Det gamle Grækenland har ikke kjendt.
Men De har sagt det selv, og det er Sandhed:
I Qvindens Statsraad er det anderledes.
Der vorder Hjertet indsat i sin Ret,
Det er det, Verden, der er gammel, venter:
Foryngelsen ved Kjærlighedens Aande,
Foryngelsen ved Fordoms faldne Lænker.
Giv Kloden i min Haand, og jeg skal styre

Den let og sikkert blot ved Hjertets Vælde.
Heft paa min Skulder Vingerne, der bar
I Attica i Gratiernes Selskab
Tankens og Talens Frihed, og jeg lover,
At ved mit Vink skal denne skrantne Verden
Forynge sig med Eet og ny gestaltes.

Boisrobert.

Fortræffeligt! Ja, det er Epicurs
Discipelinde, vor Leontium!

Lord Hastings
(til Ninon).

Hvad De har sagt, var meget skjønt og sindrigt.

Boisrobert.

Giv Dem kun tabt, Marquis! Ninon har været
Saa klog at føre Krigen over paa
Sit eget Territorium, og der
Maa De, maa Alle bøie sig for hende.

Marquien
(med en Knæbøining for Ninon).

Ja, han har Ret! Elskværdige Ninon!
I Kjærligheds Gebeet, hvis Hjertet kommer
Engang til Herredømmet over Verden,
Der underkaster jeg mig glad, og bøier
For Dem mit Hoved. Derfor tilgiv mig!

Boisrobert.

Hun har tilgivet Dem, det kan jeg see.
— Men mine Damer, tør jeg nu Dem bede
At gaae med Herrerne til Pavillonen,

Hvor Resten af vort Selskab venter paa Dem.
Inden De tager fra os til Paris,
Bereder man Dem der en let Forfriskning.

Marion
(sagte til Ninon).

Bliv her! Jeg vilde tale med dig.

Ninon
(ligeledes sagte).

Godt.

(Høit til Boisrobert.)

De har mig undskyldt. Eminencens Godhed
I disse Dage har os alt beredet
Saa rigelig Forfriskning, at ifald jeg
Forfriskes eengang til, saa bli'er jeg syg.

Boisrobert.

Som De behager. Marion —?

Marion.

Jeg bliver.

Boisrobert.

Saa kommer, mine Herrer!

(Han, Lord Hastings og Marquien gaae).

Tredie Scene.

Ninon. Marion. Siden Latour.

Ninon.

Nu, hvad vil du?

Marion.

Siig mig, Ninon — men svar mig ret oprigtig —
Hvordan behager dig Hans Eminence?

Ninon.

Behager mig? Hvorledes kan du spørge!
En Mand som Richelieu! Er han da ikke
Den første Mand i Staten, Tronen nærmest,
Vor Tids Perikles som Minister! Frankrig
Ved ham er bleven mægtig, bleven anseet.
Hvor ofte har jeg ikke havt det Ønske
At see ham nærved; nu, da det blev opfyldt,
Hvor fandt jeg mig da styrket ved at omgaaes
Med en saa fiin, beundringsværdig Aand!

Marion.

Nu ja, han er berømt, det veed jeg nok;
Og han er frygtet — eller respecteret . . .
Men det er ikke det, jeg mener, ikke
Hvordan Du synes om hans Aand, hans . . Statskløgt;
Men hvad Du synes om ham selv.

Ninon.

Men kan man
Hos Richelieu da skjelne mellem ham
Og hvad han er og gjælder?

Marion.

Jeg kan godt.
Hvad bryder jeg mig om, at han beundres,
Og er berømt; den Sag er for sig selv.
Og derfor spørger jeg dig kort og godt:

Hvordan behager han Dig, Richelieu,
Vor Vært, der har tracteret os som Guder —

Ninon.

Spørg ikke, hvordan han har os behaget,
Men lad os være glade, dersom vi
Har vidst at tækkes ham.

Marion.

Aa jo, det troer jeg.
I al Fald du kan være rolig for det.

Ninon.

Hvad mener du?

Marion.

Har du da Intet mærket?

Ninon.

Nei, Ingenting. Fortæl mig!

Marion.

Jeg ved Intet.
Jeg veed kun hvad Marquien har fortalt mig.

Ninon.

Og han?

Marion.

Han siger Rygtet gaaer herude,
At Eminencen har den største Lyst til
At skjænke dig sit Hjerte.

Ninon.

Eminencen!
O, jeg maa lee! Marquien gjør sig lystig
Med os.

Marion.

Nei, nei — han var i ondt Humeur.
Og veed du hvad, Ninon! jeg troer, Marquien
Har i sit onde Lune paa vor Roetour
Søgt Strid med dig.

Ninon.

Aa nei, vi skjendes altid.

Marion.

Men et og andet Ord, som han lod falde,
Om Fruentimmers Lyst at søge Magt,
Indflydelse og — ja, du veed jo selv,
At han har længe sukket for dig.

Ninon.

Nei;
Marquien sukker ikke. Han gjør Cour
Som Mand af Verden; det er just hans Fortrin.

Marion.

Nu da — hvis Richelieu gjør Alvor af det,
Hvad vil du svare ham?

Ninon.

Hvad mener du?

Marion.

Jeg mener . . . en Forbindelse med ham
Er glimrende. Jeg synes, at du skulde —
Hvis du har Lyst; og det er vist ei let,
At sige Nei til en saa mægtig Mand.

Ninon.

Let er det ikke.

Marion.

Ja, det kommer an paa,
Om han er meget ivrig for den Plan.
Jeg synes ikke, han er af det Træ,
Hvoraf man gjør de stærkeste Passioner.

Ninon.

Ah, hvilken Tale! Ja, du tænker kun
Paa Kjærlighedens stærkeste Passioner.

Marion.

Nu ja, de andre, dem man regner ikke.

Ninon.

Men du kan troe, dem regner Richelieu.
(Bliver Latour vaer, der lidt forhen er kommet ind fra Baggrunden, og nu gjør hemmeligt Tegn til hende og viser hende Brevet. Affides.)
Et Bud til mig? og med et Brev?

Marion.

Ninon,
Hvad har du saa besluttet?

Ninon.

Jeg vil tænke
Derover lidt i Eensomhed. Gaae forud;
Jeg kommer strax.

Marion.

Saa siger du vist Ja.
Naar jeg vil sige Nei, saa skeer det strax.

Ninon.

Nu, Alle handle just ei eens. Den Ene

Maa overveie førend han beslutter;
En Anden, naar han overveier, aldrig
Beslutter Noget.

Marion.

Det er min Natur,
Og derfor har jeg ganske vænt mig af med
At overveie. — Skynd dig saa og kom!
(Gaaer. Strax efter nærmer Latour sig forsigtig.)

Latour
(ærbødig overrækkende Brevet.)
Et Brev til Dem fra Eminencen.

Ninon.

Tak.
(Latour gaaer.)
Et Brev til mig fra Eminencen — ah!
Hans Seigl — — nei, Seiglet er Boisroberts.
(Bryder Brevet.)
Lad see, om ikke Brevets Indhold ogsaa
Er under fremmed Flag. (Gjennemløber det). Nei, fiint, galant,
Altfor galant! . . . Hvordan? Er Cardinalen
Ved sine Sandser? Hvilket Tilbud! Næsten
Et kongeligt! — Og her — ah, et Postscriptum:
„Boisrobert vil tage mod mit Svar!“
— Saa var det altsaa Sandhed! Og det synes,
At dette Selskab, al den Pragt og Smag,
Han ødslet har i disse Dage, kun
Skal vise hvad min Fremtid har at vente.

Isandhed, meget smigrende for mig!
— Der er Boisrobert!

Fjerde Scene.

Ninon. Boisrobert.

Boisrobert.

Bliv ikke vred,
Hvis jeg forstyrrer —

Ninon.

De forstyrrer ikke.
De kommer ret tilpas.

Boisrobert.

De har da læst
Det Brev, Hans Eminence —

Ninon.

Jeg har læst det,
Og er endnu forbauset. Cardinalen,
Hvis Skuldre støtte Kongens Trone, dølger
Bag Vaticanets Purpurfløil et Hjerte,
Der er saa skrøbeligt som vort!

Boisrobert.

Et Under,
Det er forklarligt, naar man husker paa
Den Magt, Naturen givet har Ninon.

Ninon.

Det er galant som Eminencen! — Altsaa,
Et ubetydeligt, et ringe Væsen,

Et Fnug for Hertug-Cardinalens Almagt,
Har kunnet blænde ham saa stærkt, at han
Vil kjøbe sig Besiddelsen deraf,
Ja, for en næsten fabelagtig Priis.

Boisrobert.

Ja, Brevets Indhold kjender jeg kun lidt . . .

Ninon.

Uagtet De har selv trykt Seigl derpaa.

Boisrobert

(afsides.)

Fordømt!

Ninon.

Men, Hr. Abbé, i den Forvirring,
Hvori jeg tilstaaer Brevet har mig sat,
Tillad, jeg gjør et Spørgsmaal.

Boisrobert.

Tael kun frit!
De veed, jeg er Dem en oprigtig Ven!

Ninon

(lidt ironisk).

Jeg veed det — ja! Og De, som alt i lang Tid
Er kommen i mit Huus, kan vel bevidne,
At hvis Ninon har Feil, hun mangler ikke
Den Dyd, at hun er selv oprigtig.

Boisrobert.

Nei —
Det er bekjendt. (Afsides) Mig aner intet Godt.

Ninon.

Nu vel! Maaskee De undres, at jeg nylig
Forsvarede saa ivrigt mod Marquien
Min Mening. Dog er dette let forklarligt.
Dengang jeg neppe 16 Aar var gammel
Og fandt mig eensom, overladt mig selv,
Da blev det mig nødvendigt at betænke
De Kaar, jeg burde vælge for min Fremtid.
Jeg udfandt snart, der var en selsom Forskjel
Imellem Mandens, selv den ringestes,
Og Qvindens Kaar, en uretfærdig Forskjel.
Han i Besiddelsen af Magt og Frihed,
Med Ret at følge Lidenskabens, Hadets
Saa godt som Kjærligheds og Ærens Stemme;
Hun udelukket ikke blot fra Magten,
Men lukket ude fra sig selv, — omgivet
Af Lurere, der speided' hendes Adfærd,
Og tvungen til Forstillelse, til Falskhed.
Jeg fandt, den var utaalelig, hiin Forskjel;
Og fra det Øieblik jeg fast beslutted'
At gjøre Mandens Kaar til mine, vælge,
Hvis ikke just hans Magt, saa dog hans Frihed,
Og være Dommer for min egen Handling
— Her har De Nøglen til det Liv, Ninon
Har ført til denne Time. Jeg har vovet
At frie min Sjæl for mine Søstres Fordom.
Som De, som hver fribaaren Mand i Frankrig
Fulgte jeg, naar det lysted' mig, en ædel

Tilbøielighed, fulgte den som Mand,
Af Hjertets Drift, af Lune, af en Grille;
Af hvad De vil; thi hvo kan efterforske
Dens hemmelige Drivefjedre? Men —
Nu hænder det mig første Gang, at man
Vil kjøbe mine Følelser. Jeg Daare,
Der hidtil ødsled' med dem, ødsled' dem
Til Ungdom, til Elskværdighed, og til
Et ømt, ærbødigt Sindelag! Jeg Daare,
Der ei betænkte, Sligt kan bringes ud
Til høie Priser! Nu først har jeg lært det.
Men, Hr. Abbé, nu er til Dem mit Spørgsmaal:
Hvis Cardinalen ønsked' at erhverve
En Mand, han satte Priis paa, til sin Ven,
Mon han da prøved', om han var tilfals?
Nei — Ingen vover det, og Ingen ønsker
At drage Den, man agter, ned i Støvet.
Naar Talen er om Mænd, da veed man, troer man,
At kun en lav Natur kan kjøbes, ikke
En god og ædel. (Med Bitterhed.) Men Ninon kan kjøbes!

Boisrobert.

Jeg be'er Dem, opgiv denne bittre Tone!
Vær eftergivende! Betænk, at hine
Ideer, som De tilstaaer, at De nærer,
Om Virksomhed, om Frihed til at handle
Og gribe med i Tidens raske Svingning,
Ideer, som De nylig tog i Forsvar
Med en Veltalenhed, en Plato værdig,

Et herligt Bidrag til hans Republik,
Betænk, at Sligt kan let realiseres
Ved en Forbindelse med Cardinalen.
Endnu idag han yttrede: »Ninon
Er altfor god for vore Dages Selskab.
Hun trænger til en Tumleplads for Aanden,
Et større Spillerum for hendes Tanker.«
Saaledes var' hans Ord, og overvei nu:
Hans Stilling er den høieste. Ved ham
Kan Statens fine, hemmeligste Traade
Af Deres Hænder styres. I hans Villie
Er Frankrigs, er Europas Skjebne lagt,
Og denne Villie kan Ninon beherske.

Ninon
(leende).

Nei, Hr. Abbé, det troer jeg mindst af Alt.

Boisrobert
(afsides).

Jeg troer det heller ikke. (Høit) Ja, en Dame,
En aandrig, en elskværdig, opnaaer hurtig
Et Herredømme over Mandens Svaghed.

Ninon.

Men Cardinalen kjender intet Ord,
Der hedder Svaghed.

Boisrobert
(vedblivende).

Og erindre dette:
Ved den Indflydelse, der er Dem vis,

Kan De med Tiden blive til en Guddom,
En frelsende, for Deres Venners Kreds.
Ved Deres Haand vil Ærespost og Embed
Fordeles til den Værdigste.

Ninon.

De spøger!
Troer De, at mine Venner, denne Kreds
Fortræffelige Mænd, vil søge Veien
Til Embed og til Ærespost ved Andet
End ved Fortjenester?

Boisrobert
(med et Skuldertræk).

Kan være. — Nu,
Og Deres endelige Svar?

Ninon.

Mit Svar?
Jeg kunde bruge Omsvøb, kunde klæde
Mit endelige Svar i smukke Phraser.
Men jeg vil svare som jeg selv er spurgt.
Hans Eminence skriver til Ninon
Som han er vant til, naar han underhandler
Med Huset Østrig eller Spaniens Konge.
Han sender sin Begjæring ved Gesandtskab.
Hans Forslag er beregnet, klogt, og Intet
Er glemt — selv ei den Fordeel, jeg kan vente.
Saaledes kan man skrive, naar der handles
Med Østrig, Spanien, om et Land, en Krone,
Men ikke naar der tales om Ninon,

Ikke, naar Landet, man erobre vil,
Er kun begrændset af et Hjertes Omfang,
Ikke, naar Kronen, som man tragter efter,
Er Livets, Nydelsernes rige Krone.

Boisrobert.

De gaaer for vidt, Ninon!

Ninon.

Thi er mit Svar:
Jeg takker for den Ære, mig var tiltænkt,
Men føler i min Ringhed, at jeg ikke
Endnu har vidst at bringe det saa vidt,
At jeg er Eminencens Naade værdig.
Jeg beder mig da undskyldt.

(Vil gaae.)

Boisrobert
(holder hende tilbage).

Kun et Ord!
(Afsides.)
Saa maa jeg gribe til hans sidste Ordre,
Gud veed, med ringe Lyst. (Høit.) Endnu engang,
Betænk Dem vel. Den Mand, der ellers kun
Er vant til at befale, til at vide
Sit Ord betragtet som en Lov, han beder,
Men venter intet Afslag.

Ninon.

Den, der beder,
Maa være fattet paa det.

Boisrobert.

Derfor maa jeg
Som Deres Ven Dem raade til at tage
Lidt Hensyn til hans høie Stilling. Han,
Selv om et Nei fra Dem ham smerted' mindre,
Er nødt at hindre det ved alle Midler,
Han raader over.

Ninon
(afsides).

Men hvor vil han hen?
(Høit)
De mener?

Boisrobert.

Cardinalen er ei god
At spøge med.

Ninon
(afsides.)

Det klang jo som en Trusel.
(Høit.)
Men De forskrækker mig. Tael ud!

Boisrobert.

Jeg frygter,
At han, ved Deres Afslag krænket, let
Kan prøve paa at fjerne denne Grille.

Ninon.

At fjerne?

Boisrobert.

For Exempel, ved at give

Dem uforstyrret Tid og Leilighed
Til Eftertanke —

Ninon.

Himmel! I Bastillen?
Det mener De?

Boisrobert.

Det har jeg ikke sagt.

(afsides.)

Jeg troer, det virker.

Ninon.

Nu, i Sandhed, Tanken
Er ualmindelig. Ninon har Valget:
Hans Eminences Hjerte og Bastillen.
Hvis jeg hans Hjerte vælger, er jeg fri for
Bastillen. Foretrækker jeg Bastillen,
Saa slipper jeg til Gjengjæld for hans Hjerte.

(Med Latter.)

Thi fange vil han mig; den Sag er afgjort.
— Men ønsker Cardinalen da for Alvor,
At Hoffets, Stadens Damer skulle frygte
For at behage ham? En Gunstbeviisning,
Et kjærligt Blik, et Smiil af ham skal jage
En Skræk i dem som — en Arrestbefaling?

Boisrobert.

De misforstaaer —

Ninon.

Er det ham ikke nok,
At han er Kongens høire Haand, at Frankrig

Er underlagt hans Villie? Skal vort Kjøn
Berøves nu den Rettighed, man hidtil
Dog ei har nægtet det: at vælge frit,
Med Ja, med Nei, alt efter Lyst og Attraa,
At svare paa den Bøn, der løftes til det?

Boisrobert.

De misforstod mig ganske. Hør mig —

Ninon.

Nei,
Jeg beder Dem, Boisrobert, tael ikke!
Dengang Darius sendte sin Opfordring
Om Underkastelse til Grækenland,
Da yttrede Themistokles, at Tolken,
Der gjengav hiin forsmædelige Fordring,
Uagtet han var skyldfri, burde dræbes.
Det græske Sprog, han sagde, var ved ham
Misbrugt til Trældoms-Tanker, ingen frie
Hellener burde give Rum og Udtryk.
— Tael derfor ikke! Frankrigs Tungemaal
Er altfor skjønt, for ridderligt, for ædelt,
Til at det taaler Cardinalens Misbrug.
— Behag at følge mig til Pavillonen!

(Boisrabert byder hende hurtig og ærbødig Armen og ledsager hende ud.)

Anden Act.

(Et i Datidens Smag elegant Visit-Værelse paa Ninons Landsted i Nærheden af Paris. Gjennem de aabne Fløidøre og Vinduerne i Baggrunden sees et temmelig dybt Parti af Haven. Døre til begge Sider, tilhøire (for Skuespillerne) til Ninons Værelser, tilvenstre Hoved-Indgang. — Et Bord med et Par Lænestole.)

Første Scene.

Marquis **Lavart** og Chevalier **de Villiers** træde ind fra venstre Side.

Chevalieren

(ved Indtrædelsen i lidenskabelig Stemning).

Men er det ogsaa Sandhed? Dette Rygte
Er det paalideligt?

Marquien.

Som jeg har sagt Dem.
Man taler i Paris om intet Andet.

Chevalieren.

O, i Paris! Hvad tales der ei om!

Marquien.

Nei, denne Nyhed er der Grund at troe paa.
Jeg saae dem, under Festen paa Ruel,
Engang alene sammen. Cardinalen
Var ganske ualmindelig opmærksom,
Ja næsten lidenskabelig; Ninon —

Chevalieren.

Ja, det er hende, som det kommer an paa!
Og hun var kold mod ham; det var hun — ikke?

Marquien.

Nei, kjære Ven, De feiler. Hun var henrykt,
I et guddommeligt Humeur. Naar blot
Han aabned Munden, var hun lutter Øre.

Chevalieren
(afsides).

O Himmel, hun var henrykt, medens jeg —

Marquien.

Jo, sandt er Rygtet. Nogle lægge til,
At Cardinalen, men naturligviis
Incognito, kan ventes her iaften
Ved Maskefesten, vi har Alle travlt med.

Chevalieren.

Iaften! her!

Marquien.

O, alle mine Planer!
Thi jeg vil tilstaae Dem, paa denne Fest
Har jeg i Stilhed bygget store Planer.

Chevalieren
(affides).
Og jeg! (Heit) Men Richelieu, hvor tør han vove
At løfte sine Oine til Ninon?

Marquien
(leende).
Ja, derom er det ikke værdt at tale.
Naar man vil være billig, maa man tilstaae,
At han kan gjerne tage sig den Frihed.
Ninon kan være ham bekjendt.

Chevalieren.
Men vi . . .
Men skal da vi, som hendes Venner taale,
At — at — at hun . . .

Marquien.
Ja, seer De, Chevalier,
Hvad er det da, vi ikke burde taale?
De standser selv deri. Ninon kan skjænke
Til hvem hun vil sin Gunst. Om hun bevæges
Af Kjærlighed, af Lyst til Magt og Høihed
— Og dette sidste jeg befrygter — eller
Af en Caprice, kommer os ei ved.
Sligt maa man lade gaae sin egen Gang.

Chevalieren.
Men det er mig umuligt. Jeg kan ikke
Med Rolighed see paa, at hun fordærves.
Og dersom De var hendes sande Ven —

Marquien.
Hvis jeg var hendes sande Ven? Ja stop!

Mit Venskab for Ninon er just som Deres.
De er forelsket i Ninon, jeg med.
Vi er det Alle, En og Hver, der kommer
I hendes Huus. Jeg veed nok, at det hedder,
Vi lokkes kun af Venskab og af puur
Beundring — for at nyde godt af hendes
Elskværdige Philosophi, den skarpe,
Men træffende og fine Dom, hun fælder.
Det er kun Skalkeskjul! Enhver af os
Bevarer hemmeligt det Haab, at Tiden
Kan bringe ham et lykkeligt Moment,
Hvor hendes Hjertes Svaghed er ham gunstig.
Vi søge Hver paa sin Maneer til Maalet:
Jeg ved at disputere, opponere
Og ægge hende til en livlig Modstand;
De, kjære Ven, De holder Dem i Frastand,
Er ofte nedslaaet, sukker undertiden —
Nu, det er en Methode som de andre,
Og fører stundom ypperlig til Maalet.

Chevalieren.

Desværre, dette lette Sind mig fattes.

Marquien.

Indbildninger! Dem fattes kun Routine.
De er endnu vel ung. Da jeg som De
Var eetogtyve Aar, da var jeg nærved
At sværme saa alvorligt som De sværmer.
En grusom Skjønhed røvede mig Søvnen
Og stjal min Madlyst. Nu — jeg sover herligt,

Jeg har en Appetit, der er mig misundt;
Men jeg forsikkrer Dem, forelsket er jeg.

Chevalieren.

Ak nei, Marquis, saa skuffer De Dem selv.

Marquien.

Det skal De ikke sige. Men vi staae
Og spilde Tiden. Her i dette Huus
Kan man i Grunden gjøre noget Bedre
End kun at tale om en Amourette.
— Der kommer Nogen . . . Ei, vor kjære Pater!

Anden Scene.

De Forrige. Pater **Michelet.** Siden **Babet.**

Marquien
(gaaer Pateren imøde).

Men er det muligt! Pater Michelet
Er her, og blandt de Første, der vil gjøre
Opvartning hos vor Skjønne.

Pateren.

Som De seer.
Hun er et Verdensbarn, der sjelden søger
Til Kirken; saa maa Kirken søge hende.
— God Morgen, kjære Chevalier!

Chevalieren.

God Morgen!

Marquien.

Jeg gjætter: en Collect?

Pateren.

Nei, ikke dengang.
Ninon er ædelmodig. Man maa ikke
Misbruge hendes Godhed. (Til Chevalieren) Som jeg haaber,
Er Alting ved det Gamle?

Chevalieren
(afsides til ham).

Ak desværre!

Pateren
(forundret).

Desværre? O, De spøger!

Chevalieren
(som før).

Vent til siden.

Marquien
(der seer Babet gaae forbi Havedøren).

Babet! Men hør! — Og du kan gaae forbi,
Naar jeg er her?

(Babet træder ind).

Babet.

Jeg har saa travlt.

Marquien.

Ja travlt!
Men En, der længe tilbedt har din Skjønhed,
Ham maa du have Tid for.

Babet.

Lad mig gaae . . .

Marquien.

Ja strax . . . Du er saa smuk idag — (da hun igjen vil gaae) Nei, siig mig,
Din Herskerinde, er hun snart at træffe?

Babet.

Det tænker jeg. Heroppe er hun ikke.

Marquien.

Hvor da?

Babet.

Hun er i Haven.

Marquien.

Hvad? i Haven!
Og jeg staaer her —
(til Pateren og Chevalieren).
De har mig sikkert undskyldt.
(Til Babet).
Men hvor i Haven?

Babet.

Hun er vist gaaet ned til
Cytheres Pavillon.

Marquien.

Saa kom og følg mig!
Hvis dine skjelmske Øine tale Sandhed,
Saa maa du kjende Veien til Cythere.
(Han og Babet gaae)

Pateren.

(seende efter Marquien).

Letsindige!

Chevalieren.

O, var jeg blot som han!

Pateren.

Som han letsindig?

Chevalieren.

Ja, min fromme Fader!
O, han er lykkelig! Thi troe kun ikke,
Den Kjærlighed, han bærer til Ninon,
Er ringe; tvertimod, han tilstaaer selv,
At den er uafladelig hans Tanke.
Men han er altid eens, er altid munter,
Utvungen, underholdende, og altid
Saa dristig i sin Adfærd! O jeg troer,
Ham bringer Intet ud af Fatning. Dette,
Jeg føler, mangler mig; den Sjælens Frihed,
Det Herredømme over mig og Andre.
Hvor tør jeg haabe, at Ninon vil finde
Behag i En, der er som jeg saa keitet!

Pateren.

Berolige Dem dog, min unge Ven!
Alt dette kommer af sig selv med Tiden,
Og stundom meer end ønskeligt.

Chevalieren.

Ja, vent kun,
Min Fader, og jeg henter ham nok ind!
Naar jeg er ret opmærksom paa mig selv,
Saa kommer det — ja, jeg vil overgaae ham!
Den Priis, jeg kjæmper for, mig giver Evner,

Som før var' skjulte for mig selv. Naar blot —
Ak, naar jeg blot var Herre over dette
Saa higende, saa længselfulde Hjerte!

Pateren.

Jeg kan ei billige det Sindets Oprør,
De giver efter for. Hvis De vil lyde
Mit ringe Raad, da lad Marquien glimre
Ved Egenskaber, der er' ham maaskee,
Men ikke Dem naturlige. — Dog tillad,
Af Alt hvad De har sagt tør jeg vel gjætte
Mig til den Sorg, De nylig gav et Vink om.
De er lidt skinsyg paa Marquien?

Chevalieren.

Nei, —
Uagtet jeg erkjender, at hans Fortrin
Har gjort ham yndet af Ninon, jeg frygter
Ham ikke — jeg veed ikke selv hvorfor.
Desuden nu . . . De har vel hørt, Hr. Pater!
Thi, som man siger, taler jo Paris
Om intet Andet — o, en meget værre
Og mere farlig Fjende, der mig truer!

Pateren.

De mener Cardinalen. Jeg har hørt det.
Desværre, det er intet Nyt hos ham.

Chevalieren.

Hvad raader De mig da? De er bekjendt med
Min Kjærlighed til hende; De har lovet
At staae mig bi med Raad, hvis det behøves.

Pateren.

Hm, hvad jeg raader Dem? Ja, lad mig først . . .
Nu giv kun Tid! Jeg tænker, jeg kan tale
Endnu idag med hende. Men idag,
Troer jeg, hun har et talrigt Selskab hos sig.

Chevalieren.

Først efter Bordet — til en Fest med Masker.

Pateren.

Med Masker? Ja, man griber alle Midler
For at erobre Glæderne, der flygte.
Med disse Fester troer man, Livet smykkes
Og Sindet muntres — til man nedslaaet mærker,
At Alt hvad man erobret har, er — Træthed.

Chevalieren.

Der kommer hun, Hr. Pater.

Pateren.

Ja, der er hun.

(Han og Pateren trække sig tilbage til en af Siderne).

Tredie Scene.

Chevalieren. **Pateren.** **Ninon** (i Morgendragt) og **Marquien**, fulgt af **Babet**, komme fra Haven uden strax at bemærke de Tilstedeværende. Ved Indtrædelsen gaaer Babet strax ind tilvenstre og henter et Toiletspeil, Puddermantel eller desl.).

Ninon.

O, det er hurtig gjort! (Til Babet, der er traadt ind igjen)
Babet, i Hast!

(Sætter sig ved Bordet, mens Babet under det Følgende ordner hendes Haar).

Hvorledes sagde De? Det var sublimt!

Marquien.

(der ligeledes har sat sig).

„Man kan tilgive —“

Ninon.

Godt. „Man kan tilgive
En Utroskab, men ikke glemme den“
Og paa den anden Side: „Man kan glemme
En Utroskab, men ei tilgive den.“
Fortræffeligt! Thi her er to Maximer,
Af modsat Indhold; dog er' begge sande.

(Til Babet)

Det Baand generer mig; tag det kun bort.

(Til Marquien)

Hvem kan vi takke for et Indfald, sindrigt
Som dette her?

Marquien.

Jeg har det fra Grammont.
Han har iaftes hørt det hos Condé.

Ninon.

(vedblivende, mens Babet oftere yttrer Utaalmodighed over hendes livlige Bevægelser).

En Utroskab! Hvor indholdsrigt et Ord!
Og dog saa let af Indhold! Snart en Smerte,
Vor Sjæl, af Længsel og af Harme piint,
Ei troer at kunne gjennemgaae; en Byrde,
Saa tung som Bly, der kuer ned vor Tanke;

Snart fjederlet, bevinget — med et Smiil
Vi see den komme og igjen forsvinde.
Og dog — o mystiske Natur af Sjælen! —
Hiin Smerte, der er bibragt os, og syntes
Os utilgivelig, den kan vi glemme;
Og dette fjederlette Mishag, knap
Bemærket af os selv, kan efterlade
Et Nag, der giver Glædens klare Viin
Et bittert Bundfald.

Marquien.

Herligt! Et Capitel
Af Kjærligheds Metaphysik!

Ninon

(bliver Pateren og Chevalieren vaer.)

Hvad seer jeg!
Min Ven, min kjære Pater! Vær velkommen!
— Babet, du er jo færdig? Gaae kun nu.

(Babet gaaer ind; Ninon henvender sig til Chevalieren.)

Og De er ogsaa her! De glemmer sikkert,
De har endnu ei hilst paa mig idag.

Chevalieren.

O, jeg har hilst paa Dem! I mine Tanker
Har jeg imorges sendt Dem Bud og Hilsen.

Ninon.

Men klæd nu Deres Tanker smukt i Ord,
Og overbring dem selv.

Chevalieren.

I Ord? De veed jo,

Hvor lidet jeg er Mester i den Kunst,
Der lader Ordene fra Læben springe,
Som gyldne Æbler fra Jongleurens Haand.

Ninon
(alvorlig).

Saa øv Dem i den Kunst. Til alle Tider
Den var i Agt og holdt for skjøn og ædel.

Chevalieren.

Den blev ei givet mig.

Ninon.

Det troer jeg ikke.

Chevalieren.

Ja, Meget kan erholde Magt ved Talen.
Men, som der gives visse Blomsterarter,
Der tabe sig, naar de er fuldtudsprungne,
Saaledes Følelsernes fine Rose
Er ikkun smuk som halvudsprungen Knop.

Marquien.

Nu, man maa tilstaae, at vor unge Ven
Med Fiinhed og Veltalenhed har undskyldt
Sin Mangel af Veltalenhed.

Ninon.

Og dette
Gjendriver allerbedst hans egen Paastand.
(Til Chevalieren)
De tænker ikke paa vor Fest iaften.
Den Frihed, Masken fordrer og bevilger,
Den lader Ordet flyve som en Fjerboldt

Fra Mund til Mund; der gjælder det at være
Hurtig og gribe Lykken i dens Flugt.

Chevalieren
(afsides).

Vor Fest! Hvor Cardinalen kommer! (Høit) Undskyld,
Jeg bliver nødt at tage til Paris,
Og kan ei gjøre Brug af Deres Godhed.

Ninon.

Hvorledes? De vil tage bort? Den Fest,
De har Dem glædet til i flere Uger?

Chevalieren.

Jeg kan ei Andet. — Men forresten troer jeg,
At Deres Selskab ei er tjent med En,
Der taler som han føler: uden Maske.

Ninon.

De er forstemt.

Chevalieren.

De gjør mig Uret.

Ninon.

Nu,
Saa tag lidt Hensyn til, at De forspilder
En Deel af min Fornøielse. Jeg har
Ret været spændt paa, hvilket Indtryk dette
Uvante Syn af Masker første Gang
Vil gjøre paa Dem.

Chevalieren.

O, De er saa god!
Og dog — tillad mig, at jeg tager bort.

Ninon.

Men er De syg? De er jo som forandret.
Tael, kjære Chevalier! Ifald De synes,
De er upasselig, saa siig det kun.
Jeg sender Lægen Bud...

Chevalieren.

Jeg feiler Intet.

Ninon.

De feiler Intet? Saa vær glad og oprømt!
Naar man er ung og ikke syg, saa maa man
See ind i Livet med et muntert Oie.

Marquien
(affides).

Det er dog en mærkværdig Interesse,
Hun har for Chevalieren. Men umuligt!
Fra den Kant har jeg Intet at befrygte.

Ninon.

Hr. Pater, tilgiv mig, jeg har forsømt Dem,
Og De har ikke været her saa længe.

Pateren.

Jeg var iforgaars her.

Ninon.

Iforgaars? Ah,
Da var jeg paa Ruel hos Richelieu.

Pateren.

Det har jeg hørt. Et Rygte har fortalt mig —

Ninon.

Ja, Rygtet har havt travlt.

Pateren.

Det har det altid.
Det blander Sandt med Usandt, Ondt med Godt.
Som Børn med Legetøi, det griber Alt
Og kaster det saa bort — og agter ikke,
Om det ituslaaer Noget, der er kostbart.

Marquien
(afsides til Ninon).
Der kan De see! Det Rygte, jeg har omtalt,
Har naaet endog den fromme Paters Celle.

Ninon
(til Pateren, med Hentydning).
Hvis Rygtet har fortalt, at Cardinalen
Iaften ved vor Høitid er min Gjæst,
Kan jeg fortælle Dem, at denne Ære
Var aldrig tiltænkt mig, og endnu mindre
Begjært af mig.

Chevalieren
(afsides til Marquien).
Hvordan, Marquis! Forstod De —?

Marquien
(sagte til ham).
Ja, Kjære, glæd Dem, hun har selv fortalt,
At hun har givet Cardinalen Afslag.

Chevalieren
(sagte).
O, det var herligt! — Ja, det ligner hende!
(Gaaer hurtig hen til Pateren og taler sagte med ham.)

Marquien
(til Ninon).

Tillad, jeg anbefaler mig, og modtag
Min ømmeste Taksigelse for hiin
Interessante Nyhed, De har bragt os.
Paris forsyner den med Stof for lang Tid,
Og mig med Haab og med fornyet Tillid.

Ninon
(med Latter).

Med Haab! Endog med Tillid! — Nei, Marquis,
Med de Artikler er De vel forsynet.
Men kom nu, som De loved, og betids!
Husk paa, her skal saa Meget arrangeres.

Marquien.

O, stoel kun paa mig.
(Gaaer.)

Pateren
(afsides til Chevalieren).

Nu, det er mig kjært.

Fjerde Scene.

De Forrige, uden Marquien. **Marion**, fra Haven.

Marion.

Ninon, den hele Plan med vor Tribune —
(bliver Chevalieren vaer)
Ah, Chevalieren!

Chevalieren
(i godt Lune).
Marion, god Morgen!

Ninon
(til Marion).
Du seer vel ikke Pater Michelet —

Marion
(neier).
Hr. Pater! — — Men hvor er De, Chevalier,
Den hele Morgenstund? Som jeg har søgt Dem!

Chevalieren.
Det gjør mig ondt ... ifald jeg havde vidst —

Marion.
Ifald? — Det kunde De dog godt formode.
Vi har jo nu hver Morgen mødt hinanden
I Haven.

Chevalieren.
Ja, men De har ikke søgt mig.

Marion.
Og De vel heller ikke mig?

Chevalieren
(griber hendes Haand).
O jo,
Det har jeg, Marion, det har jeg sikkert!

Marion.
Saa vær en anden Gang lidt meer opmærksom,
Og jeg er god igjen.

Ninon
(til Marion).
Skjend heller paa ham!
Han er idag saa fuld af Luner!

Chevalieren.
Jeg?

Ninon.
Just De — og jeg er rigtig vred paa Dem.
(Til Marion.)
Hvad synes du? Han tager til Paris,
Vil ikke være med ved Maskefesten ...

Marion.
Nei, det gaaer aldrig an! Hvad ligner det?
(Til Chevalieren.)
Det gjør De om, for min Skyld — ikke sandt?

Chevalieren
(forlegen).
Med Glæde ... hvis De ønsker det ... og hvis —

Ninon.
Nu, det er smukt! Mig gav De Afslag —!

Chevalieren.
Nei —
Jeg har betænkt, De var saa god at yttre,
At jeg forspildte Dem en lille Glæde —
Og saa desuden ... det var Uret af mig ...
En Fest som denne bør man tage Deel i,
Om ogsaa med Opoffrelse —

Ninon.

Ja ja!
Jeg har jo Lov at tænke hvad jeg vil.

Marion
(til Chevalieren).

Men afgjort er det, at De bliver?

Chevalieren.

Ja.

Marion.

Og hjælper os, som vi har aftalt?

Chevalieren.

Gjerne.

Marion.

Saa gaae nu ned med mig i Haven. Giv os
En god Idee. Tribunen for Musiken
Er reent forkeert.

Chevalieren
(til Ninon).

De er jo ikke vred?

Ninon.

Nei, naar De bliver her, og bringer med
Et godt Humeur —

Chevalieren.

Jeg bringer et brillant!
O, jeg var ret uartig før — tilgiv mig!
Men nu skal Intet mere mig forstemme!
Kom, Marion!

(Han og Marion gaae ned i Haven.)

Femte Scene.

Ninon. Pateren.

Ninon.

Det er hans Ungdoms Forret:
Fra et Extrem at ile til et andet.

Pateren.

Ja, det er sandt. Dog har Ninon vel gjættet
Den skjulte Grund til hans Extremer.

Ninon.

Nei.
Har De?

Pateren.

Jeg mener, at De selv er Grunden.

Ninon.

Hvorledes jeg?

Pateren.

Er dette Dem en Nyhed?

Ninon.

Jeg veed ei hvad De mener.

Pateren.

Veed De ikke,
At De, kun De er Chevalierens Tanke,
At han tilbeder Dem — tilbeder? Nei!
Det Udtryk, der i vor Tid bliver misbrugt
Af hver letsindig Daare, og har tabt
Betydningen, er her for mat og svagt.
Han elsker Dem — ei som en Modejunker,

Der finder sin Forfængelighed smigret
Ved Tanken om Ninon, den vidtberømte.
Han elsker Dem i Sandhed, med et ungt,
Et rigt Gemyts Ustyrlighed og Varme.

Ninon
(kort).

De tager feil.

Pateren.

Jeg tager ikke feil.

Ninon.

Jeg veed det bedre. Chevalierens Hjerte
Er, som De siger, ungt og varmt. Han sværmer,
Og muligviis han troer kun, at han sværmer
For meer end Een. Der er en anden Skjønhed,
Der fængsler ham for Øieblikket —

Pateren.

Hvo da?

Ninon.

De var jo nylig Vidne —

Pateren.

Marion?

Ninon.

Det forekommer mig sandsynligt —

Pateren.

Nei,
Det er ei muligt, De kan være blind
For Det, der taler just til Dem i alle
Hans Yttringer og i hans Øines Taushed.

Ninon
(afvisende).

Som sagt, De tager feil. Det Sprog, han fører,
Er bleven Skik og Brug blandt mine Venner.
Enhver, der kommer i mit Huus, har vant sig
Til Udtryk, som vor Tids Galanterie
Har bragt i Sving. Jeg tager da imod dem,
Fordi det fordres af den gode Tone;
Og jeg vurderer dem som hine Blomster,
Man seer paa Marken, af en selsom Fiinhed,
Men næsten uden Rod. De visne snart,
Men ere dog et Smykke, mens de blomstre.

Pateren.

Ninon, er dette Deres Alvor? Har De
Randsaget nøie Deres Hjerte? svar mig!
Er der blandt alle Deres Venner Een,
De er saa kjærlig mod, som just mod ham?
Og over hvem De vaager med den Omhu
Som over ham? — Han boer paa Deres Landsted.
Det er en Gunst, De før har nægtet Alle.
Da han var syg, da sad De ved hans Leie,
Og vaaged' i hans Nærhed flere Nætter.
Engang, da Feber-Paroxysmen rysted
Den Lidende, da trykte De et Kys
Mildt paa hans Pande, mens med Ord De søgte
At bringe ham til Ro igjen.

Ninon
(med et Udbrud).
Hr. Pater!

Pateren.
Jeg saae det selv; thi jeg var kaldet af Dem,
Og ankom i det Samme. O, et Syn,
Et underfuldt! Den sjeldne Magt, Naturen
Har givet Deres Blik og Deres Stemme,
Den virked' ogsaa her med Tryllerie.
Den Syge lagde Hovedet paa Puden,
Saae ufravendt paa Dem, og Fred og Hvile,
Ja en lyksalig Stilhed bredtes over
Hans Aasyn, — som om Livets Kilder strømmed'
Fra Dem til ham, som om fra Dem han øste
Tilværelse —

Ninon
(i heftig Bevægelse).
Hold op! De veed ei selv —
(fattende sig)
Bliv ikke vred — jeg ønsker helst, at vi
Afbryde dette.

Pateren.
De er mig en Gaade.
Jeg har mig indbildt, at jeg kjendte Dem,
At Deres Indre laae for mig som udslaaet.
Men nu — er der en Fold, der var mig skjult?

Ninon.
Nei, ingen Fold! Jeg lægger ikke Skjul

Paa mine Følelser. Endnu engang,
Det er et Skin, der skuffer Dem. Mit Forhold
Til Chevalieren kan jeg let forklare.
Hans Fader var min Ven og fremfor Alle
Mig dyrebar. Forinden han forlod
Det Jordiske, han bad mig bære Omsorg
For denne Søn, den eneste, han eied.
Nu veed De, det har ofte fundet Sted,
At unge Mennesker, af ædel Herkomst,
Og der bestemtes til en Løbebane,
Hvor Omgangslivets bedste Tone fordres,
Er blevet anbefalede til mig
Og stadig have søgt mit Huus, — en Ære,
Jeg takker mine Venner for, hvis fine,
Urbane Tone —

Pateren.

Nei, Ninon, en Ære,
De skylder kun Dem selv, den fine,
Urbane Tone, der gaaer ud fra Dem.

Ninon.

Nu, hvorom Alting er, blev Chevalieren
Paa den Viis mig betroet. Var det et Under,
Ifald jeg saae i ham en hellig Arv,
Min Ven mig efterlod, og at jeg søgte
I Alt at være ham i dennes Sted?
Ifald jeg tog det mindre strengt med ham,
Hvis Ungdom var saa stor, at jeg betragted'
Ham næsten som ... nu som en yngre Broder —?

Pateren.
Ja, jeg vil gjerne troe Dem. De maaskee
Har seet i ham en elsket, yngre Broder.
Men han! Luk ei med Forsæt Deres Oine ...

Ninon.
Ak Gud, Hr. Pater, De er slem idag!
Jeg kommer ingen Vei med Dem. Men, godt,
Lad os da sætte for et Oieblik,
At De har Ret. Hvad er det saa, det Hele?
En Smule Kjærlighed, er den saa farlig?
I Chevalierens Alder er vort Hjerte
Elastisk, og kan rumme mangen Daarskab.
En Ungdom uden Eros er ei god.
Thi Eros modner Følelsen, han skjærper
Forstanden, og han giver Ordet Vinger.
Men hvis nu jeg er virkelig en Gjenstand
For Chevalierens Omhed, nu, min Gud,
Det er et Uheld, man kan overkomme.
Og han — ja han vil sværme som man pleier
Og skrive Madrigaler til min Ære,
Men, naar man venter lidt, saa gaaer det over.

Pateren.
Det er vor Tids Letsindighed, der taler
Af Deres Mund, og jeg er vant at see
Den hyldet af de ædleste Naturer.
De kjender ikke selv den Magt, De øver
Paa dem, der er omkring Dem. Og hvad angaaer
Vor unge Ven — jeg beder Dem indstændigt,

Læg Dem paa Hjertet: Kjærlighed er ikke
For ham et Tidsfordriv, en kort Beruusning.
Nei, den er Livet selv for ham og Livets
Begeistring, og den Luft, hvori han aander.
Han er et ædelt Kar, af fiin Natur,
Som der maa tages varligt paa. Behandler
De ham som Tidens Daarer, tør jeg spaae,
Han sønderbrydes under Deres Hænder.

(Gaaer.)

Ninon

(ene).

Ja, det er intet Nyt, min kjære Pater,
At vore Meninger om mange Ting
Er lidt forskjellige. Men han er ellers
Saa overbærende, saa mild. Idag —
Han var i ondt Humeur — og Uret har han.

Sjette Scene.

Ninon. Marion, fra Haven.

Ninon.

Nu, Marion, Du vilde talt med mig ...

Marion.

Det har jeg glemt igjen.

Ninon.

Ja ja — (seer paa hende) Men siig mig,
Hvad feiler dig? Der trækker jo et Uveir
Op paa din Pande.

Marion.

Jeg er vred paa dig.

Ninon.

Og du kan være vred? — Nu, lad da høre.

Marion.

Du har jo givet Richelieu et Afslag.

Ninon.

Det har jeg.

Marion
(med Ivrighed).

Det er uforsvarligt. Alle
Vil dadle dig derfor. Et saadant Tilbud,
Som han har gjort dig, er jo uden Mage.

Ninon.

Javist — men jeg maa lee! Forklar mig blot,
Hvad er det for en selsom Interesse,
I Alle har med Eet for Cardinalen.

Marion.

For Cardinalen! Aa, for ham! — Men du,
Naar nu du giver ham et Nei, har vist
En Grund dertil.

Ninon
(leende).

Det har jeg vist.

Marion.

Men hvilken?

Ninon.

Ja, hvad troer du?

Marion.

Naturligviis en anden
Inclination —

Ninon.

En anden? Og for hvem?

Marion.

For Chevalieren.

Ninon
(afsides).

Ah, lidt Jalousie!

Marion.

Men det er Uret. Naar Marquis Favart
Gjør Cour til dig, og naar du ynder ham —

Ninon.

Men derfor kan jo gjerne Chevalieren
Tillige gjøre Cour til mig.

Marion.

Aa jo,
Men ikke, dersom han fik Lov at gaae
Sin egen Vei.

Ninon.

Hvor gaaer hans Vei da hen?
Til dig?

Marion.

Det troer jeg.

Ninon.

Ja, det troer jeg med.
Vær da kuu ubekymret, Kjære. Ingen,

Der eengang har fordybet sig i dine
Saa straalerige Öine, der har sværmet
For dette Smiil, der er saa mildt og muntert,
Kan lettelig sig rive løs igjen.

Marion.

Nei, virkelig? er det dit Alvor?

Ninon.

Ja,
Og for at du kan troe mig, saa skal du
I mit Sted tage Plads i den Quadrille,
Hvor Chevalieren er iaften.

Marion
(kysser hende).

Tak!
O, det var smukt af dig! Det har jeg ønsket,
Men har genéert mig for at sige det.
Og hør, nu da jeg veed, at dine Tanker
Er andensteds, saa vil jeg tilstaae — (standser)

Ninon.

Nu?

Marion.

At Chevalieren vist har Godhed for mig.

Ninon.

Ja, derom blev vi enige.

Marion.

Blev vi?
Nei, enige, det er vi endnu ikke.

Ninon
(smilende).

Jeg mener, du og jeg.

Marion.

Naa før — javist!
O, han er altid venlig, er opmærksom!
Og ofte, naar han er lidt melancholsk,
Og jeg kan tale til ham, bli'er han oprømt.
(Ved at kaste et Die ud i Haven.)
Der gaaer Babet — o, Gud, naar hun nu blot
Har husket paa min Kjole — hav mig undskyldt!
(Løber ud.)

Ninon
(ene).

Hun elsker Chevalieren. Men hvorfor da
Var han saa nedslaaet før? Nu, Marion
Har vel havt Luner; — eller han maaskee
Har følt sig rokket i sin egen Ømhed.
Thi Kjærlighed er rig paa Tvivlens Plage.
Man tvivler først, om man er elsket; dernæst
Man er i Tvivl, om man er selv forelsket.
(Idet hun nærmer sig Udgangen til Haven.)
Der kommer han. Jeg skal dog tale med ham.
Man har jo seet tilforn, at en Passion
Ved Grubleri og ved en falsk Indbildning
Har ledet unge Mennesker paa Afvei.

Hvis det var at befrygte her, jeg kunde
Vel forebygge det ved et Par Ord.
(Vinker ud mod Haven.)

Syvende Scene.

Ninon. Chevalieren, fra Haven, med en Kasse Pistoler under Armen.

Chevalieren.
De kaldte paa mig?

Ninon.
Ja, hvis De har Tid.

Chevalieren.
Hvor kan De spørge!

Ninon
(pegende paa Kassen).
Men hvad har De der?

Chevalieren.
Pistoler. Jeg vil hen i Ælmelunden
Og øve mig. Lord Hastings er min Lærer,
Og han har sagt, at jeg gjør gode Fremskridt.
Det er en herlig Øvelse. Man føler
Sig ret tilbunds som Mand, naar man kan byde
Over et Angrebs- og et Forsvars-Vaaben.

Ninon.
Ja, det er herligt! — Kom og sæt Dem ned.
De er jo atter bleven oprømt, seer jeg.

Chevalieren.

Ja, før var jeg i daarligt Lune — tilgiv!
Det var ret dumt.

Ninon.

Men siig mig, hvad var Grunden?

Chevalieren.

O, Intet!

Ninon.

Er' Finanzerne maaskee
I Vilderede? Ja, jeg veed jo godt,
I vor Tid ødelægger sig Alverden:
Det hører med til Moden. Noget maa man
For Skams Skyld gjøre med.

Chevalieren.

Ak nei, jeg har
Langt meer end jeg behøver.

Ninon.

Sandt at sige,
Troer ogsaa jeg, at Grunden er en anden.
Thi alt i lang Tid, kjære Chevalier,
Har jeg bemærket, at Dem fattes Noget.
Meest har jeg sluttet det af Deres Gang:
Den er urolig, ueens. Ja, maaskee
Har dette lidet at betyde. Muligt
De blot er uopmærksom paa Dem selv.
I saa Fald husk hvad hiin Athenienser
Har sagt engang: at man i Frastand alt
Kan mærke, om en Mand er fri og ædel,

Blot ved at see ham gaae. Thi Trællens Gang
Er uden Rhythmus. De, min unge Ven,
Af ædel Herkomst, med en fri Mands Tanker,
Bør alt ved Gangen vise Fødslens Adel.

Chevalieren
(distrait).

Ved Gangen alt?

Ninon.

De hører ikke efter.

Chevalieren.

Tilgiv — jeg saae paa Dem.

Ninon
(mildt).

Det maa De gjerne.
Men hør dog ogsaa efter.

Chevalieren.

Jeg forstod Dem.
De sagde, Trællens Gang var uden Rhythmus.
Men, hvis nu jeg var Træl af... af en Tanke,
En eneste, der fylder ud mit Liv?
Den frie Mand, er han altid Herster over
Sin Lidenskab? Kan ikke Savn og Længsel,
Kan ikke Smerten røve Sjælens Rhythmus?

Ninon.

De siger Lidenskab. I Deres Alder
Man mener Kjærlighed ved dette Ord.
De er forelsket; ikke?

Chevalieren.

Ak, Ninon!

Ninon.

Ja, denne Lidenskab kan bringe Smerter,
Og Sindets Ligevægt den kan forstyrre.
Men tør en Mand, hvis Kald det er at virke
Og at vurdere Livets Phænomener,
Hvert efter dets Betydning, tør han offre
Al Tid og Tanke til en flygtig Smerte?

Chevalieren.

En flygtig? Nei. Men nu en dyb og sand?

Ninon.

En dyb, en sand! O, Lidenskabens Røst
Er altid sand og dyb, naar den er stærk!
See, kjære Chevalier, jeg veed for vel,
Naar hine Følelser hos os sig melde,
Da kan de ikke vises bort. Naturen
Har dertil plantet dem for dybt i Brystet.
Men døm nu selv: hvorhen det unge Hjerte
Vil vende sig, der støder det paa Hindring.
Thi vor Cultur, vor hele Stats-Indretning
Har, som det lader, sammensvoret sig,
For at forbittre Hjertet i dets Attraa.
Og den, vi elske, føler hun som vi?
Og hvis nu dette skeer, er hun i Alt
Det Ideal, vi have søgt i hende?
Her er en Kilde til evindelig
Selvplagerie, til Klager og til Tungsind;

Og man er kommen til det Punkt, hvor Livet
Bedømmes skjævt og saare let forfeiles.

Chevalieren.

Det er vist rigtigt hvad De siger. Men —
Hvor er en Udvei, naar De tilstaaer selv,
Hiin Følelse kan ikke vises bort?

Ninon.

Det kan den ikke; men en god og kraftig
Natur behersker Lidenskabens Fordring.
Vort Liv — den gamle Viismand Epicur
Er i det mindste af den Mening — sætter
Sit Formaal i Lyksalighed. Hvis dette
Maa billiges, saa bør vi undgaae Alt,
Der er forstyrrende for vor Tilfredshed
Og i sin Nydelse kan bringe Smerter.
Thi Smerten, er den ei et Onde? Alle,
Der drage Aande, frygte den. Men nu
En utæmt Kjærlighed, der uophørlig
Forbittrer os vort Liv, er den et Gode?

Chevalieren.

Jeg maa vel nægte det. Og dog — jeg troer,
Selv i dens bittre Smerter er en Lykke.

Ninon.

Men denne Lykke, hvis den er der, gjør os
Uskikkede for Livets andre Krav.
Den ender med, at Hjertet maa forlise
Sin Attraaes Gjenstand; thi den er umulig.
— Lad mig da give Dem et venligt Raad:

Søg intet Ideal hos Den, De elsker.
Betænk, at hun er skrøbelig, som Alt,
Der er elskværdigt eller skjønt. Og dernæst,
Lad ikke hendes Luner — hver har sine —
Berøve Dem et muntert, frit Humeur.
Vær øm og kjærlig, ridderlig, galant,
Og rede til Opoffrelse — men ikke
Paa Deres glade Ungdoms-Livs Bekostning.
En Elsker, der er trist og melancholsk,
Gjør ingen god Figur. Med Suk og Klage
Erobrer man i vor Tid intet Hjerte.

Chevalieren
(springer op med Smerte og i Heftighed).

Ja, De har truffet det! Trist er jeg, trist
Og melancholsk, uværdig Deres Omgang!
Jeg gjør mig latterlig, jeg veed det godt,
Og jeg har længe vidst det!

Ninon.

Men min Gud,
Hvor fører Deres Heftighed Dem hen?
Det har jo Ingen drømt om.

Chevalieren.

Jo, Ninon,
Det har De tænkt, men hidtil har De skaant mig.

Ninon.

Men hør dog, kiære Ven... nei, sæt Dem ned
Og kom igjen til Ro. — Hvad har jeg sagt,
Der kunde bringe Dem i sligt et Oprør?

Jeg har blot ønsket at forhindre hiin
Forgudelse, der er saa gjængs hos eder,
I unge Herrer, naar I er' forelskte.
Man skildrer os Cupido med en Bue,
Med Pile, med en Fakkel; men jeg tænker,
Hans Bind om Øiet allerbedst ham skildrer.
Thi Kjærlighed er blind, den er et Værk
Af vore Sandser, tager ikke Hensyn
Til den tilbedte Gjenstands sande Værd.
Den blændes af en Magt, den ikke selv
Formaaer at gjøre Rede for. Men dette
Vil en forelsket Ridder nødig tilstaae;
Og ene dette har jeg havt for Øie.

Chevalieren.

Ninon, De mener ikke hvad De siger.
Seer Kjærlighed ei paa den Elsktes Værd?
Det troer jeg ikke. Hvad er da dens Kilde?
Er man forelsket i et Øies Straaler?
I Læbens Smiil? I Talens Velklang, eller
I Carnationens bløde Overgange?
O Himmel, ja jeg veed, jeg har erfaret,
Alt dette bringer Hjertet til at zittre.
Og dog, naar jeg i Eensomhed er henrykt
Ved Tanken om min Elskte, naar jeg stræber
At holde hendes Billed fast, da flygter
For min Erindring Læbens hulde Smiil
Og Øiets Glands og Talens Velklang — Alt
Forsvinder i et Eneste, et navnløst,

Et Herligt, et Guddommeligt, der strømmer
Fra hendes Væsens Inderste. Med dette
Jeg søger at formæle mine Tanker;
I dette taber sig min Sjæl, men vinder
Sig selv i Tabet.

Ninon
(afsides).
Stakkels Marion!
(Høit, idet hun reiser sig).
De sværmer, men det klæder Dem saa smukt,
At med Fornøielse man lytter til Dem.
Med en saa varm Begeistring for vort Kjøn
Er Deres Lykke vis hos vore Damer.

Chevalieren.
Min Lykke! Ak, Ninon, ifald nu Den,
Hvis Yndest er mig dyrebarest, hører
Med Kulde paa mig —

Ninon.
Det vil ikke skee.

Chevalieren.
Hvo veed —!

Ninon
(afsides).
Ja, det kan være, Marion
Slet ikke har forstaaet ham.

Chevalieren.
De selv,
De ryster jo paa Hovedet ad mine

Forkeerte Meninger. Jeg frygter for,
At De af Godhed bærer over med mig,
Af Medynk med min Ungdom, men i Hjertet
Betragter mig som halvt et Barn, der ikke
Forstaaer at skjønne ret paa Dem.

Ninon.

Men, Kjære,
Hvad er det for en Dæmon, der forfølger
Og plager Dem? De mener, at jeg taaler
Dem kun af Medynk? Men hvor kan De sige,
Ja ikkun tænke det! Og veed De ikke,
At De bedrøver mig med Deres Ord?
Hvad kan jeg gjøre meer end jeg har gjort
For at bevise Dem, hvor kjær De er mig?
Jeg er jo altid øm for Deres Vel;
Jeg foretrækker Dem saa tidt jeg kan det.
Der er hos Dem — det kan ei være andet —
En Stemme, der maa sige Dem, at Ingen
Som De er stadig Gjenstand for min Omhu.
Saa vær da lidt taknemmelig.

Chevalieren
(knælende).

Ninon!
Ja, jeg er utaknemmelig! Jeg skjønner
Ei paa det Held jeg har, at jeg er daglig
Dem nær og soler mig i Deres Straaler.
Men vredes ikke! Deres Gunst og Yndest

Er mig saa dyrebar, at kun et Blik,
Et mindre venligt Ord mig lader frygte,
At dette Gode kan forskjertses. — Nei!
Tænk om mig hvad De vil, men tænk kun ikke,
Jeg er usølsom for det Held, jeg nyder.

Ninon.

Staae op, jeg beder Dem. Jeg er urolig
For Deres heftige Natur; jeg frygter,
At den kan let fordærve Deres Ungdom.
Fordyb Dem ei saa meget i Dem selv,
Adspred Dem mere, søg til muntert Selskab,
Og — ja nu husker jeg med Eet, jeg selv
I dette Øieblik er Dem til Hinder.
De skal jo hen i Ælmelunden; øv Dem,
Og skyd tilmaals, og kom igjen med helbredt
Humeur, og med et lyst og muntert Ansigt.

Chevalieren.

O, jeg er helbredt alt! I Deres Dadel,
Der er saa skaansom, er der Helbredskraft.
Hav blot en Stund Taalmodighed med mig!
Ja, der er' Lidenskaber vaagne hos mig,
Og de er' stærke. Ofte har jeg tænkt mig,
Hiin Stræbens Uro i min Sjæl har Lighed
Med Tidens Flugt, og er som den saa formløs,
Og haster frem og river Alting med sig.
Men bliver ikke Det, vi kalde Tiden,
Ved Pendulslaget bragt i afmaalt Rhythmus?
Saaledes hiint Usynlige, der gjærer

Og truer mig med Oprør i mit Bryst,
Ved Dem, Ninon, ved hvert af Deres Ord,
Som ved et Penduls sagte Svingning, bliver
Det bragt i Ro og med sig selv forsonet.
— Nei, af en Træls Natur er Intet hos mig,
Selv om min Gang endnu er uden Rhythmus.
Men, om de Tvivl, den Smerte, jeg er stædt i,
Engang skal modnes til en fri Mands Tanker,
Mig og min Herkomst værdigt — ak, Ninon,
Det vil beroe paa Dem, paa ingen Anden.

(Kysser hendes Haand og gaaer hurtigt.)

Ninon

(efter et Ophold).

Mon Pateren har Ret? — Saa var det slemt!

(Gaaer langsomt ind.)

Tredie Act.

(Samme Haveværelse hos Ninon.)

Første Scene.

Ninon
(sidder og skriver).

Marquien bliver vred . . . det faaer ei hjælpe!
Saa har vi Noget, vi kan skjendes om.
(Reiser sig.)
O, det er Jalousie, der gjør ham blind!
Han troer om mig, jeg elsker Chevalieren,
Og deraf slutter han, at Chevalieren
Igjen maa elske mig. Men denne Slutning ....
Og hvis det dog var sandt? Er jeg da blind?
Han har jo altid været øm og kjærlig
Mod Marion — ja, heller ikke deraf
Man slutte kan. Var det da ikke bedst,
Jeg fjernede ham fra mig? Ak, men dette
Vil falde mig saa tungt! — Ja, jeg maa ende
Mit Brev engang.
(Sætter sig igjen.)

Lad see! Marquien skriver:
„Hvis De vil overtyde mig, jeg feiler,
Saa tillad, at jeg kjender Deres Maske
Paa denne Fjeder-Hat, jeg vover —" Nei,
Saa let man vinder ikke Skjold og Sporer.
(Standsende, da hun vil skrive)
Ja, det er sandt; men . . . men i Grunden ønsker
Jeg selv — ja, lige meget! det er afslaaet.
(Skriver et Par Ord og lukker Brevet.)

Anden Scene.

Ninon. Babet (fra venstre Side).

Babet.

Lord Hastings spørger, om det er beleiligt —

Ninon.

Lord Hastings? Han alt her? — Nu kan jeg ikke ...

Babet.

Aa, det er Synd!

Ninon.

Han kjeder mig tildøde.

Babet.

Ja ... men han er saa morsom, naar han kjeder.

Ninon
(giver hende Brevet).

Lad dette Brev besørges til Marquien.

Babet.

Ah, til Marquien! — Og den smukke Hat,
Han sendte Dem —?

Ninon.

Den faaer han smukt igjen.

Babet.

Jeg be'er for den.

Ninon.

Du vil da, han skal kjende
Mig under Masken paa den smukke Hat?

Babet.

Det vil jeg rigtignok; og jeg har tænkt,
At De har villet ... saa omtrent ... det Samme.

Ninon.

Ja, skynd dig nu med Brevet.

Babet
(gaaer, men vender strax om).

Men Lord Hastings!
De kan da aldrig nænne ...

Ninon.

Du har Ret.
Lad ham kun komme.

Babet.

Han skal komme strax.
(Gaaer.)

Ninon.

O, Himmel, nu jeg trænge kan til Taalmod.

Tredie Scene.

Ninon. Lord Hastings. Siden en Tjener.

Lord Hastings.

Det skulde smerte mig, hvis mit Besøg
Uleiliger.

Ninon.

O nei, i disse Dage
Er Læsning og Studering, kort sagt, Alt,
Der nærmer sig til Alvor, sat tilside.
Det er kun Galskab, vi har nu i Tanker.
Jo mere man forstyrrer mig, desbedre.
Har Mylord en fornøielig, en lystig
Historie, en Nyhed uden Mening,
Men god for Lattermusklerne, saa kom kun!
Jeg tager med Erkjendtlighed imod den.

Lord Hastings.

En Nyhed? Ja, det har jeg — meget rigtigt!
Om en fornøielig, beroer paa Dem.
Men Mening er der i den — i det mindste
Jeg skulde troe det.

Ninon.

Nu, ja ja, en Nyhed
Med Mening i, den kan man ogsaa bruge.

(De tage Plads.)

Lord Hastings.

Mit Kommes Hensigt er i Korthed denne:

Jeg ønsker at forbinde mig med Dem
I Ægteskab.

Ninon.

Med mig? (afsides leende) O, denne Nyhed,
Den overgaaer min dristigste Forventning.

Lord Hastings.

Jeg har Dem kjendt en Tid — jeg har studeert Dem,
Jeg har lagt Mærke til Dem — meget nøie!
Og nu jeg — jeg har stor Respect for Dem.
Jeg troer, at De er meget skikket til
At blive Lady Hastings.

Ninon.

Troer De, Mylord?

Lord Hastings.

Ja, jeg har meget tænkt derover.

Ninon.

Mylord
Har neppe tænkt paa, at Ninon vil passe
Kun meget slet til Englands høie Adel.

Lord Hastings.

Jeg beder om Forladelse. Jeg har
Just tænkt paa dette. Men Ninon vil være
En Prydelse for hvert et Land.

Ninon.

Ak nei!
Her i det muntre Frankrig, hvor man tager
Sig Livet mindre nær, og ofte spøger
Med det, der er hos Andre bitter Alvor,

Her kan et Væsen som Ninon erholde
Betydning eller Ret til Existens.
Hvis jeg har søgt at fjerne mig fra Mængden
I Vandel og Maximer, og har trodset
De slemme Tunger, i Paris risquerer
Jeg høiest et Bonmot paa min Bekostning.
Men Det, der her er tilladt eller taales,
Det blev hos Dem, hos Deres strenge Landsmænd
Betragtet som en Brøde, og med Føie.

Lord Hastings.

De taler som sædvanligt meget sandt.
Dog troer jeg, at Lord Hastings Gemalinde
Kan være hævet over Folkets Mening.

Ninon.

Nei, det er Ingen! Det er Folkets Mening,
Der netop her begrunder mig min Ret.

Lord Hastings.

Jeg tør ei nægte det.

Ninon.

Og desforuden,
De veed jo selv, hvordan jeg er forvænt
Til Samqvem med en Kreds af ædle Mænd,
Hvis Venskab er min Stolthed. Troer De, jeg
Kan leve, naar man fjerner mig fra disse?

Lord Hastings.

Jeg troer, vi kunde tage Deres Venner
Med os til Hastingshouse; der er god Plads.

Ninon.

Ak nei, i England er ei Plads for dem!
Hvor troer De Molière kunde trives
Undtagen i Paris? Og nu Grammont?
Og han, min stakkels, skrøbelige Ven,
Scarron? Hvis han engang skal føres over
Kanalen, gaaer han ganske vist istykker.

Lord Hastings
(meget alvorlig).

Vi la'er ham sætte sammen hos en Doctor.

Ninon.

Ja, hvorfor ikke!

Lord Hastings.

Altsaa, Deres Vægring
Er ufravigelig?

Ninon.

Ak, Mylord, troe mig,
Til Ægteskab er jeg kun daarlig skikket.
Det er en Lykke, jeg maa overlade
Til Andre, hvis Natur er mere from.
De veed, at i mit Huus er bygt et Alter
For Uafhængighed og Frihed. Men
Til dette Alter kan et Fruentimmer,
Naar hun er gift, ei længer bringe Offer.
En ugift Stand er Sjælen i min Frihed.
Den er et Magna charta, der betrygger
Mit Liv mod et vilkaarligt Regimente.

Lord Hastings.

Jeg godt forstaaer Dem; men .... det gjør mig ondt!
Mit Tilbud har ei været uden Hensigt.
Jeg havde tænkt, naar De blev gift med mig,
Naar med mit Navn jeg kunde Dem beskytte,
At skulle bedre frie Dem for en Fare,
Der er Dem ganske nær.

Ninon.

En Fare? mig?

Lord Hastings.

Her er en mægtig Mand, berømt som Statsmand,
Der efter Alt, hvad der er mig berettet,
Er meget vred paa Dem.

Ninon.

Det har jeg ventet.

Lord Hastings.

Ninon har afviist ham; det har ham smertet;
Man taler om ham overalt ... man spotter,
Man gjør sig lystig paa hans Regning — kort,
Min Ven, den engelske Minister her,
Der kjender denne Statsmand meget nøie,
Har givet mig et Vink. Ninon gjør bedst i
At vogte sig; han er istand til Meget.

Ninon
(afsides).

Mon Richelieu —?

Lord Hastings.

Min Ven især holdt for,

At Maskefesten, vi er indbudt til,
Sandsynligviis er udseet til et Anslag.

Ninon.

Det er jeg rolig for. Den Mand, De mener,
Kan gjøre megen Uret, om han vil,
Og man vil taale det. Men hvis han prøver
At skaffe sig ved Magt og Tyrannie
En Dames Gunst, saa kan De troe mig, Alle
Som Een stod op mod ham. I dette Punkt
Kan ingen Franskmand taale Tyranniet.

Lord Hastings.

Men man er bleven latterlig. Man tænker,
En voldsom Handling gjør maaskee forhadt,
Men under Hadet glemmer Folk at lee.

Ninon.

Ja, det er sandt, men dog —
(med nogen Stolthed, idet hun reiser sig)
Ninon vil haabe,
Hun er betrygget mod en voldsom Handling.

Lord Hastings
(der ligeledes har reist sig).

Jeg har advaret Dem. De selv maa vide,
Hvad der er nu at gjøre. Hvis De mærker,
Min Frygt var grundet, gjør jeg Dem et Forslag;
Thi jeg har overlagt det — meget nøie.
De kjører til det engelske Gesandtskab;
Der er De uden Fare — for det Første.
Dernæst min Vogn skal holdes i Beredskab.

De tager til Calais inat; jeg har
Til denne By bestilt Dem Forspand. Ogsaa
Jeg har forsikkret mig et engelsk Fartøi.
— Alt dette kan De gjøre Brug af, enten
Alene, eller jeg skal Dem geleide.

Ninon.

I al Fald takker jeg for Deres Venskab.

Lord Hastings.

Saa vil jeg anbefale mig. Jeg beder
Dem overveie nærmere det Tilbud
Om Ægteskab, jeg nylig har Dem gjort.
Og naar De skifter Mening, dette skulde
Mig være meget kjært. Ifald Ninon
Som Lady Hastings ikke føler Lyst til
At boe i London, blive vi fra London.
Vil Lady Hastings reise, hun skal reise —
Til Frankrig, til Italien, til Spanien,
Hvorhen De vil; jeg skal Dem følge gjerne.
Hvis hun paa Hastingshouse vil tage Ophold,
Vi skal det gjøre smukt og comfortabelt,
Som Lady ønsker. Vi skal bygge op
Og rive ned. Der er en Park med Vildt,
Med Daadyr, Raadyr, ganske smaa Kaniner.
Der er et Slot, som jeg ifjor lod bygge.
Jeg skulde troe, at det var meget smukt.
Er Slottet ikke efter Ladys Smag,

Vi skal det rive ned. Vi bygger op
Et andet Slot — det skal gaae meget hurtigt.
(Anbefaler sig.)

Ninon
(ene, efter et Ophold).

Nei, Richelieu er vel istand til Meget,
Men dette, haaber jeg, han ikke vover.
(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren
(meldende).

Abbé Boisrobert.

Ninon.

Hvordan? Abbéen?
(Affsides)
Hos mig? og efter Det, der er passeret?
Hvad vil han? Mon han kommer med et Budskab
Fra Richelieu? Jeg kan dog aldrig troe,
At jeg har Noget at befrygte. (Til Tjeneren) Siig mig,
Er han alene?

Tjeneren.

Der stod En ved Vognen;
Jeg saae ei, hvem.

Ninon.

Saa lad ham vente her.
Jeg kommer strax.
(Tjeneren gaaer.)
Ja det er latterligt,
Og dog — Lord Hastings Ord har næsten gjort mig

Lidt ængstlig. I det mindste vil jeg vide,
Om Egnen heromkring er fri.

(Gaaer ind tilhøire.)

Fjerde Scene.

Abbé Boisrobert. Latour (fra venstre Side).

Boisrobert.

Kom kun!
Ninon har sikkert travlt; jeg faaer nok vente.
Saa hold mig lidt med Selskab.

Latour.

Som De ønsker.

Boisrobert.

Men naar hun nærmer sig, maa du fortrække.

Latour
(spottende).

Naturligviis. (Afsides) Ja, vent! Vi faae at see,
Hvo af os To fortrækker først.

Boisrobert.

Latour!
See efter, om min Kappe sidder lige.

(Da Latour lader som han ikke hører det.)

Du hører ikke ... skynd dig, ret paa Kappen!

Latour.

Naa, Kappen!

Boisrobert
(gaaer, efterat Latour har rettet paa Kappen, fornøiet op og ned og gnider Hænderne).

Veed du hvad, Latour, jeg er
I ypperligt Humeur.

Latour
(ironisk og med hemmelig Spot).

Det var jo skjønt!
Og tør man vide Grunden?

Boisrobert.

Ah, det Ærind,
Jeg har fra Eminencen til Ninon,
Er dennegang behageligt.

Latour.

Ih nei!
Ja, med det forrige gik det nok galt.

Boisrobert.

Hvad galt? Det gik forbandet, reent forbandet!
Fuldstændigt Afslag!

Latour.

Men Hans Eminence,
Hvad sagde han? Blev han da ikke vred?

Boisrobert.

Ja, tænk dig min Forlegenhed! Fortie,
Ja blot formilde Sagen, var umuligt.
Ninon, det var jeg vis paa, vilde selv
Fortælle vor Discours til sine Venner.

Og det er ganske rigtig truffet ind.
Nu er Historien i hele Staden.

Latour.

Ja, ogsaa jeg har hørt ... Men Cardinalen?

Boisrobert.

Jeg gik iaftes til ham, som en Synder,
Der venter sig det Værste. Mens jeg talte,
Sad han opmærksom, spurgte mig om Alt,
Den mindste Yttring — eengang blev han bleg —
Men intet Udraab, intet Tegn paa Vrede!
Det hovede mig ikke. Det betyder
Ei noget Godt hos Richelieu. Omsider
Lod han mig gaae. — Jeg var i piinlig Uro,
Jeg gik og banded' alle Amouretter.
Men nu, imorges, bli'er jeg hentet til ham,
Og han er over al Forventning oprømt,
Høist naadig i sin Tale til mig —

Latour.

Saa?

Boisrobert.

Han indseer nu, han gik igaar for vidt,
Har paalagt mig, at gjøre hos Ninon
Undskyldninger og prøve paa Forsoning.

Latour.

Nei, virkelig? Og det var Alt?

Boisrobert.

Omtrent.

Nu har han atter faaet en anden Plan —
Maaskee en lille Hævn ...

Latour
(hurtig).
En Hævn? Hvorledes?

Boisrobert.
Han siger nu, han troer, at Marion
Har senere gjort Indtryk paa ham —

Latour.
Nei!

Boisrobert.
Ja, det var dig, der syntes godt om hende.

Latour.
Det kan jeg ikke huske.

Boisrobert.
Nu, til hende
Er dennegang min Ambassade.

Latour
(langtrukket).
Saa?

Boisrobert.
Men det har ingen Fare. Marion
Er ung, hun har et let Humeur, er nylig
Traadt ind i Verden; der er Seiren vis.
— Jeg tog dig med af den Grund. Har hun givet
Et gunstigt Svar, saa maa du flux med Svaret
Til Richelieu.

Latour
(afsides).

Der bliver Intet af.

Boisrobert.

Men det er sandt, Latour! Dengang vi kom,
Du hilste, som det syntes mig, fortroligt
Den lille Kammerpige her i Huset.
I er' vel gode Venner?

Latour.

Hm — en ældre
Inclination ...

Boisrobert.

Nu, godt, det træffer heldigt.
Hans Eminence — som han sagde selv,
Af puur Nysgjerrighed og af en Grille —
Vil gjerne vide, om der Ingen var ham
Iveien hos Ninon, om hendes Hjerte
Maaskee for Øieblikket just var fængslet.
See, saadan Noget kan man bedst erfare
Hos Kammerpiger. Gjør dig derfor Umag.
Jeg tænker, du kan blive her ved Festen.
Hold dig til Tjenerskabet.

Latour.

Som De synes.
(afsides).
Til Tjenerskabet? Hr. Abbé, saa sagte!

Boisrobert.

Der kommer Nogen.

Latour.

Det er kun Babet.

Femte Scene.

De Forrige. Babet (fra Haven).

Boisrobert.

Mit smukke Barn, kan jeg faae nu Audiens?

Babet.

Vil Hr. Abbéen følge med til Høien,
Hvor man har Udsigt over Landeveien —

Boisrobert.

Ah, hun er nu i Haven! Saa kom med!

(Gaaer gjennem Havedøren.)

Babet

(sagte til Latour).

Vent paa mig her.

(Gaaer.)

Latour

(ene).

Ja, den er god at lokke,
Som hopper efter. (Efter nogen Grunden) Altsaa Marion?
Hvordan forstaaer jeg det? Mon Cardinalen?
Hm, ligemeget! Touren er til mig!
Ved Klogskab og Behændighed jeg vipper
Min Hr. Abbé, før ret han seer sig om,
Fra sin Indflydelse — og det kan hænde,
At han maa bukke sig for mig som Tjener.

— Omsider! Jeg har logret som en Hund,
Har krøbet frem paa Bugen, udholdt taus
Den Haan, som Adelsmandens tomme Hjerne
Kan klække ud — Alt i det Haab, at Tiden
Mig maatte vise Veien til min Lykke.
Omsider! Touren kommer nu til mig!

(Babet kommer ind igjen.)

Babet.

Men Hr. Latour, hvor har vor Herre Dem?
De er jo som usynlig —

Latour.

Ja, min Glut,
Man har Forretninger, man maa see til
At nytte Tiden.

Babet.

Gaaer det Dem da godt?

Latour.

Brillant!

Babet.

De er jo ansat hos Abbéen.

Latour
(trækkende paa det første Ord).

Ja — vist ... ja vel, det er jeg.

Babet.

Denne Post
Kan være Dem til Fordeel. Han har Navn for
At staae sig grumme godt hos Cardinalen.

Latour.

Saa? Mener man?

Babet.

Han hjælper Dem nok frem.

Latour
(afsides).

Ja, hvis han ikke trænger selv til Hjælp.
(Høit.)
Jeg stoler paa mig selv; det er det Bedste.
Men apropos — (Afsides) Abbéen vil jo vide,
Om Ingen her stod Richelieu iveien;
Og deri skal jeg føie ham.

Babet.

Nu da?

Latour.

Ja, apropos — Abbéen gjør vel Cour til
Ninon?

Babet.

Aa ja — som alle Folk, her kommer.
Han er galant og artig.

Latour.

Men jeg mener,
Om det er tydeligt, at han gjør Cour?

Babet.

Jeg synes ikke.

Latour.

Husk dig rigtig om.

Pas paa idag, og siig mig hvad du mærker.
Det morer mig at vide.

Babet.

Men Abbéen
Gjør aldrig, det jeg mærker, Cour til Andet
End til en god Passiar, et dækket Bord
Og til et godt Glas Viin.

Latour.

Men, naar man nævner
Ninon for ham, saa kommer han i Hede.
Og taler han med hende, kan han være
Saa underdanig som hun var en Dronning.

Babet.

Ja, det kan være — men jeg synes ikke.

Latour.

Men, hvad jeg vilde spurgt dig om, idag
Er her nok Lystighed.

Babet.

Javist, med Masker!
Det bli'er guddommeligt. Det er Marquien,
Fra hvem Ideen kommer, og af ham
Er Festen arrangeret.

Latour.

Jeg har Lyst til
At være med ved denne Fest.

Babet.

Har De?
Men Dragt og Maske?

Latour.

Jeg har tænkt derpaa,
Og Alting i Beredskab.

Babet.

I Beredskab!
Men alle Dragter passer ikke her.
Der er kun tre Quadriller.

Latour.

Ja, det veed jeg.
Jeg har Zigeunerdragt.

Babet.

Den passer just.
Ah, naar man ret seer til, har nok Abbéen
Betænkt en Spas, hvor Hr. Latour skal hjælpe.

Latour.

Javist, jeg hjælper ham til ... til en Spas;
Den bliver lystig. Tael kun ei derom.

Babet.

Nei, jeg er taus.

Latour.

Men hør nu, jeg behøver
Et Sted, hvor jeg kan klædes om — men hvor?

Babet.

Ja, hvor?

Latour.

Jeg tænker, paa dit Kammer.

Babet.

Aa!

Nei, det gaaer ikke an.

Latour.

Jovist, min Glut!

Jeg har jo været paa dit Kammer før.

Babet.

Det kan jeg ikke.

Latour.

Vær fornuftig. See —

(Viser hende en Pung med Penge.)

Den hører dig til, hvis du staaer mig bi.

Babet.

Men, Hr. Latour, De er nok rig.

Latour.

Javel,

Og jeg kan gjøre meer for dig med Tiden.
— Nu da?

Babet.

Ja, jeg skal tænke paa det.

Latour.

Godt.

Men een Ting maa du sige mig. Man kjeder
Sig mellem Masker, man er ubekjendt med;
Og nogle gad jeg kjendt. Som for Exempel,
Ninon, hvad Dragt har hun?

Babet.

Naa, han er god!

Nei, det maa Ingen vide.

Latour.

Ja, Marquien
Og Herrerne, der komme her i Huset.
Men jeg, Babet!

Babet.

Men det er strengt forbudt.

Latour.

Men ikke overholdt.

Babet.

Jo, af Ninon.
De Andres Dragt er rigtignok de Fleste
Ved tusind Kunster kommet efter.

Latour.

Naa da?

Babet.

Ja, men for Guds Skyld, hvis De med et Ord
Forraader mig, saa er jeg om en Hals.

Latour.

Til Ingen! Tael kun!

Babet.

Dragten selv gjør Intet;
Thi den er næsten eens i hver Quadrille —
Men Skjærfet eller Bæltet, og især
De Farver, man har valgt til Hattens Fjedre.

Latour
(utaalmodig).

Nu, og Ninon?

Babet.

Ja, — men jeg stoler paa,
De siger Intet til Abbéen.

Latour
(med hemmelig Latter).

Nei,
Det lover jeg dig sikkert. — Men Ninon?

Babet
(halv hviskende og seende sig omkring.)

Hun har — — der kommer hun . . . og med Abbéen.
Gaae, skynd Dem bare —

Latour.

Men du holder Ord,
Hvis ellers denne Pung skal blive din.

(Gaaer tilvenstre.)

Babet
(ene.)

Det er da skrækkeligt som hele Verden
Interesserer sig for vor Ninon.
Og hendes Dragt og Maske — hm, Marquien
Har lovet mig en Kaabe med Besætning.
Ja, det er reent forkeert! For jeg gad vidst,
Om der er Een, der kunde sige Nei til
En foret Silkekaabe. Jeg kan ikke.

(Løber ind tilvenstre, idet de Efternævnte komme fra Haven.)

Sjette Scene.

Ninon. Abbé Boisrobert. Siden **Marquien, Chevalieren** og **Marion.**

Boisrobert

(til Ninon ved Indtrædelsen fra Haven).

Jeg bringer Eminencen da det Budskab,
Der sikkert vil ham glæde, at Ninon
Aldeles er forsonet.

Ninon.

Hr. Abbé,
Forsoningen er let. Jeg har ei tænkt paa
At yttre Vrede mod en Mand, hvis Stilling
Er over min saa høit. Jeg har kun søgt
At overholde lidt min egen Ret.

(Affides.)

Og er fornøiet, at jeg slap saa godt.

Boisrobert.

Og hvad nu angaaer Marion —?

Ninon.

Da har jeg
Slet ingen Mening. Tael med hende selv.
En Sag af den Natur er ikke tjent med
At drives ved en Tredie.

Boisrobert

(affides.)

Av, den traf!

(Høit.)
Men ikke sandt, De troer, Hans Eminence
Kan nære Haab —

Ninon.

Maaskee.

(Marquien, der lidt forhen har nærmet sig fra Haven, studsende ved at see Abbéen, træder nu ind.)

Marquien
(afsides).

Kan nære Haab?
Hans Eminence?

Ninon
(bliver ham vaer.)

Der er jo Marquien!
Hvor jeg har ventet paa Dem!

Marquien.

Hav mig undskyldt.
Man opholdt mig . . .

Ninon.

Jeg har alt undskyldt Dem.

(Chevalieren og Marion træde ind fra Haven.)

Boisrobert.

Ah, Marion!

Ninon
(afsides med et Blik paa Chevalieren, medens de Tilstedeværende complimentere hverandre.)

Bestandig er han sammen
Med Marion! Jeg skulde troe, at dette
Var uden al Betydning?

Boisrobert
(til Marion).
Jeg begriber,
Den skiønne Marion maa længes efter
En Fest, hvis Hensigt er at lade Skjønhed
Og Ynde triumphere.

Ninon.
Men, Marquis,
De kunde hjælpe mig. Boisrobert
Har ønsket et Begreb om Deres Plan
Med Masketoget . . .

Marquien.
Den er let forklaret.
(Til Boisrobert.)
Der bliver tre Quadriller, en af Hoffolk
Fra Frants den Førstes Tid, og en af Hyrder,
Hyrdinder og tildeels af Fiskerfolk;
Og endelig Zigeunere. Af disse
Vil dannes først et Optog; dette gaaer fra
Vort Samlingssted og til Cytheres Tempel.
Paa Plainen foran dette bliver dernæst
Udført af hver Qvadrille flere Toure,
Og siden i Forening af dem alle.
Nu spreder man sig ad, hvorhen man vil,
I Havens Gange, her i Husets Forsal,
Kun Damerne maskeerte, men de Herrer,
Der beile til en elsket Dames Gunst,
I denne Mellemtid maa demaskeres.

Og nu begynder Eros' Fest; man kappes
At gjætte sig til Damen under Masken,
Og at forvisse sig om hendes Yndest.
I denne korte Tid det kommer an paa,
Hvor strengt og hvor barmhjertigt vore Skjønne
Vil vise sig mod dem, der sukke for dem.
Thi Herrerne skal vælge nu en Dame
For Aftenen, for Lystighedens Slutning,
Et Maskespil i nyforbundne Grupper,
En Fest til Eros' Priis ved Faklers Blus,
En Sværmen i det Frie ved Aft'nens Stjerner!

Boisrobert.

Arrangementet gjør Dem Ære.

Chevalieren.

Herligt!
En Sværmen i det Frie ved Aft'nens Stjerner!
(Med et Diekast til Ninon.)
Ja, naar os Lykken er lidt god og sender
Til os vort Hjertes Dame, naar det ikke
Os bliver gjort for vanskeligt at gjætte.

Marion.

Aa, det er ikke svært at gjætte.

Boisrobert
(til Ninon.)

Altsaa,
Til fastsat Tid vi ere her paa Pletten.

Ninon.

Og Alle mig velkomne.

Boisrobert.

Indtil den Tid
Jeg anbefaler mig. (Til Marion.) Og Dem jeg haaber
At møde straalende paa Festens Himmel
Iblandt dens første Stjerner. (Hilsende.) Mine Herrer!

(Gaaer gjennem Havedoren, ledsaget af Ninon og Marion.)

Chevalieren

(til Marquien, i det denne vil følge efter de Andre).

Et Øieblik! — Abbéen, gik ei han
Med Cardinalens Ærind til Ninon?

Marquien.

Jo, ganske rigtigt.

Chevalieren.

Og er her igjen!
Hvad troer De, det betyder?

Marquien.

Intet Godt;
Saavidt jeg mærked' før, et nyt Forsøg.
Man gjør vel rettest i at passe paa.

Chevalieren.

Men efter den Fornærmelse, hun leed,
Hvor vil hun taale ham i Huset?

Marquien.

Kjære,
Gesandterne fra slige høie Magter
Kan ikke vises bort saa let. Desuden,
Man veed jo ikke, hvad der er hans Budskab.
Jeg vil see til at faae lidt Nys derom.

(Gaaer gjennem Havedoren.)

Chevalieren
(ene).

Hans Budskab! Lad Abbéen vogte sig!
Han slipper ikke; hvis jeg mærker Uraad,
Jeg jager ham min Kaarde gjennem Livet.
— O, denne Dag og denne Aftens Dæmring,
Jeg smertefuldt har ventet paa — hvad vil den
Bebude mig? Indtil idag jeg kun
Med stjaalne Vink og under mangen Omvei
Har røbet hvad jeg føler for Ninon.
Med Andre kan jeg tale; jeg kan spøge
Med Marion, og være glad og tvangløs.
Men nærmer jeg mig hende, er det næsten
Som om det Ord, jeg søger, for at frie mig
Fra denne Qval, er angst som jeg og flygter.
— Men under Masken er man dristig. Ingen
Kan mærke Blodet stige mig til Kinden
Og Blegbed jage det igjen derfra.
Da vil jeg kunne tale; og Ninon
Vil ikke flye for mig — og jeg tør vove — —
O, Drømme! Drømme! — hvis jeg turde vove —!

Syvende Scene.

Chevalieren. Babet (der kommer fra venstre Side med en stor Hatteæske og vil gaae over Scenen).

Chevalieren.

Babet, hvad har du der?

Babet
(afsides).
Naa, det var net!
(høit).
Aa, hvad jeg har! lidt Pynt.

Chevalieren.
Til Maskefesten?

Babet.
Nei, det er gammel Stads.

Chevalieren.
Babet, du lyver;
Det kan jeg see paa dig. Luk Æsken op,
Og lad mig see —

Babet.
Nei, det er ikke tilladt.

Chevalieren.
Hvis det er gammel Stads, hvorfor da ikke?
(Vil aabne Æsken.)

Babet
(søger at forhindre det.)
Jeg er ulykkelig, ifald De seer . . .

Chevalieren.
Nu har du røbet dig, nu vil jeg see —
(aabner Æsken).
— En Hat, hvor den er smuk! med dunkelrøde
Og hvide Fjedre . . .

Babet
(afsides).
Ja, nu er det skeet!

Chevalieren
(tager Hatten op af Esken).
Nei, intet Syn er saa forførerisk
Som al hiin Pynt, der synes sammensat
Af Ether-Stof, og underfuldt forhøier
Et Fruentimmers Skjønhed. O Babet!
Til hvem er denne Hat?

Babet.
O lad mig gaae,
Og giv mig den igjen. Hvis Nogen kom . . .

Chevalieren.
Ja, siig mig først —

Babet.
Det gaaer umuligt an.

Chevalieren.
Babet, jeg veed, at du engang har ønsket
De Braceletter, Marion fik af mig . . .

Babet.
Ja, det veed Gud jeg har; men ... men, hvor kan jeg —

Chevalieren.
Jeg giver dig et saadant Par, ifald du
Vil sige mig: er Hatten til Ninon?
— Du tier? Er den? O ja vist, det er den!
Men du maa sige ja —

Babet.

Ja! Ja! men slip mig!
Der kommer Nogen. Nu er jeg forloren!

Chevalieren.

O Tak, fordi du var saa god.

(Gaaer tilvenstre.)

Ottende Scene.

Babet. Ninon og siden Marion, begge fra Haven.

Ninon

(kommer til, mens Babet endnu er sysselsat med at lægge Hatten ind.)

Babet,
Hvem var det, der forlod dig?

Babet.

Mig?

Ninon.

Javist.
Jeg saae det tydeligt — og Æsken aaben!
Han har da seet . . . Hvem var det? siig det strax.

Babet.

Det . . . det var Chevalieren.

Ninon.

Chevalieren!

Babet.

Han brugte Magt . . . det var mig reent umuligt —

Ninon.

Han spurgte dig, til hvem den var? Nu svar!

Babet.

Han spurgte, om den ikke var til Dem.

Ninon

(urolig.)

Til mig? Du tager feil.

Babet.

Jeg tager feil?
Han var som ude af sig selv, indtil han
Fik Vished om, den var til Dem.

Ninon

(afsides.)

Til mig!
Hvad er hans Hensigt da? Er det et Tegn til,
At Kjærlighed til mig har ham betaget,
Som Pateren vil paastaae ... hvilken ond,
Usalig Magt har da forblindet ham!
Nei, det maa ikke skee! Jeg maa forhindre,
Saa meget som det staaer til mig, hans Daarskab.
Jeg maa berøve ham alt Haab. (Høit.) Babet,
Den Fjederhat, Marquien sendte til mig,
Hvor blev den sat?

Babet.

I Cabinettet.

Ninon.

Godt.

(afsides.)

Der kommer Marion. Hvis der er Nogen,
Der kunde lede ham paa andre Tanker,
Saa er det hende. Jeg skal dog forsøge . . .
Maaskee man kunde med et lille Krigspuds —

(Gaaer Marion, der kommer fra Haven, imøde.)

Nu skal du høre hvad der er mig hændt;
Min uforlignelige Hat, som du
Var saa forelsket i —

Marion.

Den til din Dragt?

Ninon.

Javist, min Helligdom! (Tager den ud af Æsken.) Der er
den — see!

Marion.

Ja, den er smuk.

Ninon.

Men den har Chevalieren
Faaet Øie paa.

Marion.

Men veed han, hvis den er?

Ninon.

Han veed, at den er min.

Marion.

Nu ja, Ninon —

Ninon.

Men han har tvunget eller overtalt
Babet til at betroe ham det.

Marion.

Har han?

Det troer jeg ikke.

Ninon.

Kjære Marion,

Men det er positivt. Jeg selv kom til,
Da han løb bort. Desuden, spørg Babet.

Babet

(der har trukket sig noget tilbage).

Jo, det er sandt.

Marion.

Da er det ikke smukt.

Men lad ham! Det kan være mig det samme!

Ninon.

Nei, Kjære, det er ikke dig det samme,
Og heller ikke mig. Og derfor troer jeg,
At du skal tage Hatten paa.

Marion.

Nei Tak!

Hvis han har tænkt paa dig, saa bær kun du den.
Nu har han jo bestemt sig.

Ninon.

Ja, hvem veed!

Hos unge Herrer er det tidt et Indfald,
En Grille, der bestemmer dem. Maaskee
Han troer, det er hans Skyldighed at vælge
Jaften mig, der er Værtinde —

Marion.

Troer du?

Ninon.

Maaskee — og det er rimeligt — han selv
Ei rigtigt veed, hvorhen hans Tanker lokkes.
Du har jo sagt, hans Vei gik hen til dig,
Naar Ingen krydser den. Saa lad nu os
See til, om vi kan hjælpe paa hans Hjerte.
Der er kun Lidet at risqvere. Seer han,
At han tog feil, saa bilder jeg mig ind,
At du vil trøste ham saa godt du kan.

Marion.

Som du vil. Du har meer Forstand end jeg.

Ninon.

Aa nei! Men jeg gjør Brug af den, jeg har.
Kom saa! — (Til Babet) Bring Æsken op til Marion,
Og vær nu taus; hvis ikke, bli'er jeg vred.

(Hun og Marion gaae ind tilhøire.)

Babet.

Der kom jeg bedre fra end jeg fortjente.

(Tager Hatte-Æsken og vil gaae ud tilvenstre, da Latour lister sig ind fra Haven.)

Niende Scene.

Babet. Latour.

Latour.

Bliv her! Sæt Æsken ned —

Babet.

Men, Hr. Latour!
Hvor kommer De fra? Han er kjørt, Abbéen.

Latour.

Det veed jeg. Skynd dig — Lad mig see . . .
(Vil tage Æsken fra hende.)

Babet.

Nei, nei!

Latour.
(ry).

Aa Snak! (Aabner Æsken.) Jeg saae fra Haven, at Ninon
Holdt denne Hat i Haanden. Er det den,
Med disse Fjedre, som du nævnte før,
Da vi blev afbrudt?

Babet
(confunderet).

Ja — javist.

Latour.

Lad see!
(Betragter Hatten, dog uden at tage den op.)
Hm! purpurrødt og hvidt! (Med Eftertryk.) Og det er den,
Ninon har paa ved Festen?

Babet.

Ja — ja vist!
(afsides.)
Nu maa jeg tie, ellers gaaer det galt.

Latour

(kaster en Pengepung til hende.)

Der har du Pungen. (Afsides.) Den er vel fortjent.

Babet.

Men, Hr. Latour —

Latour.

Kom op med paa dit Kammer.

(Gaaer hurtig ud tilvenstre, fulgt af Babet.)

Fierde Act.

(Et Partie af Haven ved Ninons Landsted. Forgrunden adskilles ved nogle eneſtaaende Buske og mythologiske Statuer fra Baggrunden, der holdes lys og aaben.)

Første Scene.

Naar Tæppet gaaer op, drager et Optog af Masker over Scenen i Baggrunden; det bestaaer af Hyrder, Hyrdinder og Zigeunere.

Derefter træder **Ninon** og **Marion** ind i Forgrunden, begge i Hofdragt fra Frants den 1stes Tid og med Fjederhatte, Marion med den i forrige Act omtalte. — Siden **Chevalieren.**

Det bemærkes, at alle de i denne Act i Forgrunden optrædende Personer komme enten ind med Masken i Haanden eller tage den strax af ved Indtrædelsen, med mindre det Modsatte udtrykkelig er bemærket. Alle de handlende Personer ere, dog med uforandret Coiffure, maskerede i Hofdragt fra Frants den 1stes Tid, med Undtagelse af Latour, der er i Zigeunerdragt, og Lord Hastings, der er i Hyrdedragt.

Fra det Dieblik Tæppet gaaer op og til tredie Scenes Begyndelse, hvor Marion træder ind, fulgt af Chevalieren, høres en sagte Dandse-Musik, der antages posteret i Nærheden. Den vedbliver uafbrudt under Dialogen, men saaledes, at den ei virker forstyrrende ind paa denne. I femte Scene høres den igjen, men kun, medens de Maskerede drage over Scenen.

Ninon
(trædende ind).
Nei, her er Ingen. Tag kun Masken af.
(De demaskere sig begge.)
Du vilde sagt mig —

Marion.
Ja, jeg vilde sagt,
At det har glædet mig, at see dig gaae med
Den Fjederhat, Marquien sendte til dig.

Ninon.
Ja, dengang blev jeg tvungen til at være
Barmhjertig mod den Fusentast.

Marion.
Nu seer jeg,
At jeg tog feil, og at du ikke tænker
Paa Chevalieren.

Ninon
(afsides).
Ja, maaskee jeg tænker
Kun altfor meget paa ham. (Høit) Nu, men du,
Hvad har nu du isinde?

Marion.
Ja, Ninon,
Det er fortredeligt! Jeg kan dog ikke
Gaae hen til ham og sige: Her er jeg!

Ninon
(smilende).
Nei, ikke naar der Nogen er tilstede,

Thi det er jo forbudt jer. Men, naar Ingen
Er nærved — tænk dig om . . . maaskee du kan.

Marion.

Har du lagt Mærke til den Dragt, han bærer?
Den klæder ham saa godt.

Ninon.

Ja, du har Ret.
Hans ranke Væxt, hans frie og lette Holdning,
Hans kjække, hans ungdommelige Gang,
Bemærker man først ret i denne Dragt.
Det lader til, at Chevalieren føler
Sig under Masken tillidsfuld og dristig.
Og i Quadrillen, da han dandsed' med dig,
Beundred' jeg — jeg kunde næsten sige
Den fine Følelse, hvormed han dandsed',
Hiint Udtryk af en ædel Aand.

Marion.

Ninon,
Hvergang du taler om ham, ak saa varmt,
Og saa beundrende, saa bli'er jeg angst.
Du holder dog vist af ham.

Ninon.

Vær dog rolig.
Af mig har du vist Intet at befrygte.
Vær kun elskværdig — og det er du altid —
Og du skal see! — Men kom, vi bli'er forstyrred'!

(De gaae ud til venstre Side i det samme Chevalieren kommer hastig fra den modsatte Side, som om han vilde følge efter dem, men standser.)

Chevalieren.

Der gaaer hun! Om jeg talte nu til hende?
Tog Mod til mig? Men hun er ei alene.
Fordømt! bestandig er jeg bleven hindret.
— Der seer jeg dem igjen . . . de smutter ind
I en Allee . . . jeg maa igjen forsøge.

(Gaaer.)

Anden Scene.

Abbé Boisrobert og siden Lord Hastings, begge fra høire Side.

Boisrobert.

Nu gjælder det! Ninon har lovet mig
At nævne sig for mig. Ved hendes Hjælp
Jeg haaber, faaer jeg fat paa Marion.
— Den Slyngel, den Latour, der har forladt mig!
Nu har jeg Ingen, jeg kan sende til
Hans Eminence.

(Lord Hastings træder ind, klædt som Hyrde.)

Lord Hastings
(afsides, betragtende Boisrobert fra Siden).

Ja, det er Abbéen.
Jeg har ham kjendt. Ham skal man passe paa.
Hvis der er nogen Fare som jeg frygter,
Den skulde komme vist fra ham.

Boisrobert
(bliver ham vaer).

Lord Hastings!
Det er en Lykke, De har Masken af.

I denne Dragt — o, den er meget smuk,
Den er romantisk — men den gjør Dem ganske
Ukjendelig.

Lord Hastings.

Ja, det er Dragtens Hensigt.

Boisrobert.

Dens Hensigt er vel meer end een. De mener,
En Dragt som den kan ingen Dame modstaae.

Lord Hastings.

Jeg har den valgt, fordi den er beqvem.

Boisrobert.

O, De har valgt den som et Skildt med Paaskrift:
„Her er Logis hos den forelskte Hyrde!“
— Men De er ene her? Har De havt Uheld?
Har Deres Hjertes Dame været grusom
Og nægtet Dem at kjende hendes Maske?

Lord Hastings.

Mig synes, De er ogsaa her alene.

Boisrobert.

Ja jeg! Men derimod en Mand som De
Bør være paa sin Post ved denne Fest.

Lord Hastings.

Jeg troer, at jeg er netop paa min Post.
Skal saa vi To gaae sammen?

Boisrobert.

Meget gjerne.

(De gaae tilhøire.)

Tredie Scene.

Ninon og **Marquien**, senere **Marion** og **Chevalieren**, alle fra venstre Side.

Marquien.

O, skjul Dem ikke længer! Disse Farver,
Der over Deres Hoved vaie, henrykt
Har jeg bemærket, det er mine Farver.
Tillad, jeg tyder dette som et Tegn,
At Masken dølger En, der er i Alting,
I Skjønhed, som i Høimod uden Lige.

Ninon

(med Maske for Ansigtet.)

For min Høimodighed jeg frygter selv,
Og skjuler derfor skamfuld den med Masken —

Marquien.

Nei, Masken selv er klædt i Sorg, fordi
Den skjuler som en Sky det faure Aasyn.

Ninon.

Hvis Masken er en Sky, saa maa den bort,
Thi denne Fest maa ingen Sky formørke.

(Afsides, idet hun vil demaskere sig.)

Der kommer Marion med Chevalieren —

(høit)

Nei, ikke her — følg med!

Marquien.

Jeg følger gjerne.

(Byder hende Armen og følger hende ud ad den høire Side, i det samme Chevalieren og Marion træde ind fra den modsatte Side.)

(Marion, med Maske for, gaaer langsomt foran, med bøiet Hoved, og standser omtrent midt paa Scenen.)

Chevalieren.

Har jeg bedraget mig? Dengang jeg voved'
At tale til Dem, gav De mig et Vink,
Et fast umærkeligt, men et, der foer
Electrisk gjennem mig. Var dette Vink
Bestemt for mig? — o tael!

Marion.

Det var til Dem.

Chevalieren.

Og tør da jeg, den ringeste blandt Alle,
Der bøier sig for Dem, i Vinket see
En mild Beslutning: til den Fest, der venter
Iaften os, De vælger mig til Fører?

Marion.

Jeg vælger Dem.

Chevalieren.

O, hvilken uhørt Lykke!
De vælger mig! Nei, er det ogsaa Sandhed?
Spøg ikke med mig! Er det Deres Alvor?

Marion.

Mit Alvor.

Chevalieren.

O, saa tillad, jeg gjør Brug af
Den Rettighed, som dette Valg mig giver.
Tag Masken af, at Deres Blik og Mine
Kan give mig Bekræftelse paa Valget.

(Marion tager Masken af.)

Hvad seer jeg! Marion!

Marion.

Ja, det er mig.

Det har De sikkert vidst.

Chevalieren.

O Marion,

Jeg har ... javist, jeg har formodet — (afsides) Hvilken
Ulykkelig Forvexling!

Marion.

Vær oprigtig

De vidste, det var mig.

Chevalieren.

Jeg vidste .... men,

Den Fjederhat, De bærer —? disse Farver —?

Marion.

Ja, det er rigtigt: Hatten er Ninons.

Chevalieren

(bedøvet).

Hvor kan da De —?

Marion.

Det er jo Deres Skyld.

Babet har røbet Dem. De saae jo Hatten.
Og derfor ønskede Ninon, at jeg ....

Chevalieren.

At De ... ja, jeg forstaaer Dem: hun har ønsket
At være skjult for mig.

Marion.

Naturligviis.

Man skal jo gjætte.

Chevalieren.

Ja, man skal jo gjætte!

Og hun — med hvilke Farver gaaer da hun?

Marion.

Hun har en Hat med blaa og hvide Fjedre.

Chevalieren.

Med blaa og hvide . . .?

Marion.

Vær nu blot oprigtig:

De gjættede, at det var mig?

Chevalieren.

Var Dem?

Ak, Marion, De er saa god. Jeg kan ei
Bedrage Dem. Jeg gjætted' paa Ninon.

Marion.

Ninon!

Chevalieren.

Bliv ikke vred! De veed jo selv,
At Ingen raader over Hjertets Valg.
De er mig kjær — ved Himlen, faa som De!
Men hvad der banker i mit mindste Pulsslag
Med Længsels Attraa, det er for Ninon.

Marion
(fortrydelig.)

Men det er Uret af Dem — ja, det er det!
De kunde sagtens vide . . .

Chevalieren.

Hør mig!

Marion.

Nei —

Det er mig Alt det samme. Lad mig gaae.

Chevalieren.

De gaaer i Vrede . . .

Marion.

Jeg er ikke vred.

Men jeg er kied af disse Masker.

(Vil gaae.)

Chevalieren.

Bliv!

Lad mig forsone Dem. Naar De blot vidste,
Hvordan det smerter mig —

Marion.

Jeg veed det nok,

De taler som de Andre — det er stygt!
Dem har jeg troet saa godt; og nu — ja vent kun!
De vil fortryde det — det skal De see!
Og saa . . .

Chevalieren.

O, hør mig!

Marion.

Jeg vil Intet høre.

(Gaaer.)

Chevalieren

(ene.)

O, jeg har krænket hende! Hun blev vred,

Og vist med Grund. Thi det er tungt at blive
Forsmaaet. Men jeg —

(Efter nogen Grublen)

Hun har en Fjederhat
Med blaa og hvide Fjedre. — Men ifald hun
Vil være skjult for mig? Ja, hiint Ifald,
Det vil jeg hænge Haabet i. Mit Liv
Er lagt i et Ifald; med denne Krog
Jeg drager Vished op. Men Vished vil jeg.

(Gaaer.)

Fjerde Scene.

Latour, i Zigeunerdragt, med Maske for, som han, da han seer sig ene, tager af, kommer listende fra Baggrunden.

Det var Ninon; jeg tager ikke feil.
I Frastand alt jeg saae de purpurrøde
Og hvide Farver. Men hvem var da han?
Det syntes mig, han talte varmt og heftigt.
Fordømt, jeg ikke saae ham! — Var hans Kappe
Ei violet? nei sort — — — Men Masken paa!
Der har vi hele Sværmen.

(Blander sig mellem de Ankommende og forlader Scenen med dem.)

Femte Scene.

Een eller flere Quadriller af Maskerede (enten Hyrder eller Zigeunere) drage igjen over Scenen i Baggrunden. Naar Mængden har adspredt sig, træder **Ninon**, fulgt af **Chevalieren**, hurtigt ind fra Baggrunden.

Ninon
(med Maske paa.)

Tael sagtere! hvad vil De mig? . . . Nei, her —
Her kan man ikke høre Dem. Nu, tael!

Chevalieren.

Ninon, ak jeg har kjendt Dem under Masken.
Benægt det ei!

Ninon.

Og hvis De nu tog feil?

Chevalieren.

Jeg feiler ikke.

Ninon.

Men, hvis jeg nu staaer paa
Min Maskefrihed?

Chevalieren.

Men det gjør De ikke.

Ninon.

Nu, jeg vil føie Dem — (tager Masken af).

Chevalieren
(glad.)

Isandhed?

Ninon.

Stille,

Og hør først hvad jeg siger. (Noget sky eller forlegen.) Der
er En,
For hvem jeg alt har demaskeert mig.

Chevalieren
(smertelig).

Har De?
En Anden har De valgt? En Anden? hvem?

Ninon.

Til dette Spørgsmaal har De ingen Ret.

Chevalieren.

Ak nei, jeg veed . . . men tag det ei saa nøie!
Jeg var uheldig . . . jeg forsømte Tiden.
Maaskee den Anden har forud for mig
Kun Tiden, han har bedre vidst at passe.
Lad ikke Det, der er uvæsentligt,
Afsige Dommen over mig. — Ninon,
En Anden har De valgt? Men har De valgt ham
Med Hjertet, eller . . .

Ninon.

De er indiscret!

Chevalieren.

O, jeg er ellers frygtsom for at støde
Dem med et Ord; men svar mig kun paa dette!
Siig, det er usandt, De har valgt en Anden!
Ved denne skjønne Fest, hvor Eros selv
I sagte Strømninger bevæger Mængden,
Der tør jeg spørge Dem: Hvem er den Anden?
Hvor kan han føle det for Dem som jeg?

Det er jo ikke muligt. Blandt dem Alle,
Der sværme rundt om Dem, er Ingen, Ingen,
Hvis Omhed maaler sig med min for Dem.

Ninon
(afsides).

Han er afsindig! (Høit) Chevalier, forlad mig!

Chevalieren.

Ninon, vær overbærende, vær mild!
Siig ja, siig nei! — det Ord, jeg nu saalænge
Har baaret paa, det flygter fra min Læbe,
Det vinder sig derfra med Skjælven — hør mig!

Ninon
(afsides).

Min Gud!

(Bliver den indtrædende Boisrobert vaer, og iler hen til ham.)

Sjette Scene.

Ninon. Chevalieren. Abbé Boisrobert. Siden **Marquien, Latour,** og **Co, Tre af Maskeselskabet.**

Ninon
(afsides til Abbéen).

Boisrobert, før mig herfra!

Boisrobert.

Ah, det er Dem! Nu Himlen være lovet!
Dem har jeg søgt; Lord Hastings holdt mig op . . .

Ninon.

Før mig kun snart herfra —

Boisrobert.

Som De befaler.

(Byder hende Armen og vil gaae.)

Chevalieren

(stiller sig iveien for dem).

De bliver, Hr. Abbé! — (Til Ninon). Saa det er ham,
Ninon har valgt! For ham det er, jeg seer mig
Tilsidesat! — Nei, han er kun en Skygge!
Jeg veed det, han er Skyggen af en Magt,
Der truende har trængt sig mellem os.

Boisrobert

(til Ninon).

Hvad mener Chevalieren?

Ninon

(ængstelig og afsides til ham).

Lad os gaae!

Chevalieren

(som før).

Nei, han maa ikke gaae; han bliver her.
Ham kræver jeg til Regnskab —

Ninon

(til Chevalieren).

Lyd mig dog!

Søg ikke Strid! Gaae hellere herfra!

Chevalieren.

Tilgiv — men nu er det umuligt.

Ninon
(affides, idet hun tager Masken paa).
Himmel!
Man kommer hid! jeg bli'er prostitueert . . .
(Slipper Boisroberts Arm og iler hurtig ud tilhoire).

Boisrobert.
Til Regnskab? mig?

Chevalieren.
Ja, netop Dem, Abbé!
Ved denne Fest er ingen Plads for Dem.
De er et Ukrudt, jeg vil luge bort.

Boisrobert.
Min Herre, De fornærmer mig.
(Marquien kommer ind fra hoire Side; strax efter Latour (med Maske paa) og et Par andre Herrer, men uden Maske, fra Baggrunden.)

Marquien
(affides).

Ninon
Mig gav et Vink — —

Chevalieren.
I dette Hjem for Skjønhed
Er Grunden hellig. Over Porten her,
Som over Templets Gavl i Epidaurus,
Staaer skrevet med usynlig Skrift: Kun Den,
Hvis Sjæl er uden Plet, har Adgang her.

Boisrobert.
Hold op! De bruger Ord, jeg ikke taaler . . .

Marquien
(til Chevalieren).
Men hvad er her paafærde!

Latour
(der holder sig noget tilside; afsides med et Blik paa Chevalieren).
Det er ham,
Jeg nylig saae . . .

Marquien
(til Chevalieren).
Lad denne Trætte fare!

Chevalieren.
Slip mig, Marquis! (Til Abbéen). Nu har jeg undsagt Dem!
Hvis De var kommen her som jeg, som Alle,
Og lagde Deres Hylding ned som vi,
I eget Navn, i Tillid til Dem selv,
De skulde komme og gaae bort i Fred.
Men De er her som skjændig Underhandler —

Latour
(afsides).
Hvordan!

Boisrobert.
Det gaaer for vidt!

Marquien
(til Chevalieren).
Men, kjære Ven!

Chevalieren.
I Tillid til et Navn, som vel De veed
Er Alles Skræk, De lister Dem iblandt os.
Hvad søger Cardinalen i vor Kreds?

Kan Skjønhed og kan Ynde give Stof
For Herskesygen?

Boisrobert
(afsides).
Han er jo fra Sandser!

Marquien
(der vil føre Chevalieren bort med sig).
Kom, Chevalier!

Chevalieren.
Men dette skal han vide:
Ethvert Gebeet, der vindes kan ved Magt,
Og der ved Frygt kan aves, eller lokkes.
Ved diplomatisk Kunst, er let hans Bytte.
Men hiint Gebeet, der underfuldt er dannet
Af Lidenskab, af Sværmerie, af Drømme,
Hvor Tvang og Trods ei taales, hvor et Blik,
Bønfaldende og ømt, kan opnaae Alt,
Til Værn for det en talrig Livvagt samles,
Et ædelt Ridderskab af Frankrigs Ungdom.
For denne Skare vogte han sig vel!
Mod den hans Magt og Despotiets Villie
Skal bryde sig som Straa!

(Gaaer, draget bort af Marquien og de andre Tilstedeværende. Kun Boisrobert og Latour blive.)

Boisrobert.
Hvad var dog dette?
Den Fusentast! Men han skal staae til Ansvar.
(Vil gaae).

Latour
(tager ham ublidt i Haanden og fører ham frem).
Et Ord!

Boisrobert.
Nu kan jeg ikke — slip!

Latour.
De kan.

Boisrobert.
Hvem er De?

Latour.
En, der kjender Dem.

Boisrobert.
Men hvem?
(Latour seer først ad, om de ere ene, og tager derpaa Masken af.)
Latour? Du her? Og med ved denne Fest?
Men hvad skal dette sige? Du er dristig.

Latour.
Tael sagtere!

Boisrobert.
Nei, du er uforskammet!
Du leger Herre . . . og i Formiddag,
Hvor blev du af? Jeg søgte som en Nar —

Latour.
Den Vrede, som De viser nu mod mig,
Den var paa bedre Sted mod ham, der gik.

Boisrobert.
Hm — nu hvad vil du?

Latour.

Hvem var han der gik?

Boisrobert.

Aa, hvem han var — en Galning! . . . Jeg er ganske
Fortumlet over det . . . hvor faldt han paa —!
Det var en ubehagelig Affaire!

Latour.

Hvem var han?

Boisrobert.

Chevalier de Villiers.

Latour.

Nu godt. De træffer Anstalt til, at han
Kan sættes fast endnu iaften.

Boisrobert.

Hvad?
Paa hvis Befaling da?

Latour.

Paa min Befaling.

Boisrobert.

Latour! hold dig i Tømme . . .

Latour
(giver ham et sammenlagt Papir).

Læs!

Boisrobert.

Hvad nu?
Fra hvem er det?

Latour.

Fra Hertug-Cardinalen.

Boisrobert.

Fra Richelieu! (Læser) „Latour har min Instrux
Og uindskrænket Fuldmagt. Adlyd ham!“
(Affides)
Hvordan? Her maa man gjøre gode Miner
Til daarligt Spil. Her hjælper intet Andet.
(Høit)
Ja, det forstaaer sig . . . ja, saa gjør vi det —
Naar du, naar De, Monsieur Latour, har Ordre.
Kun troer jeg, man bør anbefale Mildhed.
Det unge Menneske har sagtens drukket
Lidt mere Cyperviin end han er vant til.
Det var jo ikke derfor værdt —

Latour.

At taale,
At Eminencen offentlig beskjæmmes!

Boisrobert.

Nei, Gud bevares! Det maa straffes — strengt!
Men paa den anden Side: det er Synd
Imod Ninon. Hun sætter Priis paa ham.

Latour
(affides).

Ja, netop derfor!

Boisrobert.

Og just nu, Latour,

Da Eminencen ønsker at forsones
Med hende, var det sikkert mod hans Villie —

Latour.

Lad mig om det. Om Grunden til hans Adfærd
Var et Glas Viin for meget, eller Grunden
Var Jalousie — (med et Blik paa Abbéen) jeg veed ei ret,
mod hvem —
Det maa De selv forklare Cardinalen.
Men sættes fast det skal han. Sørg kun for,
Det skeer i Stilhed. De er jo fornærmet;
De var jo engang ansat ved Armeen —
Saa veed De vel, hvad Folk af Ære pleie.

Boisrobert.

Men nu? Min Stand?

Latour.

Det er ei første Gang,
At en Abbé har maalt med En sin Klinge.
Gjør, som jeg siger; jeg maae nu gaae bort.
Bestem ham Tid og Sted; saa kommer jeg —

Boisrobert.

Alene?

Latour.

Cardinalens Folk er med mig.
(Gaaer ud i Baggrunden).

Boisrobert.

Latour mig givet med, og som Spion!
Og sikkert af en vigtig Grund. Men hvilken?

Hans Eminences Politik er ikke
Saa let at gjætte. Men det er ei værdt
At bryde Hovedet dermed alt nu.
— Den stakkels Chevalier! ham gaaer det galt.
(Gaaer).

Femte Act.

Havestuen fra 2den og tredie Act. En tændt Lampe hænger ned fra Loftet. Haven foran Værelset hviler i en begyndende Aftendæmring, der henimod 4de Scene gaaer over til fuldkommen Dunkelhed, men med stjerneklar Himmel.

Første Scene.

Ninon og Boisrobert, begge i samme Dragt som i den forrige Act, men Ninon uden Fjederhat, træde ind fra høire Side.

Ninon.

Boisrobert, jeg lader Dem ei gaae.
Kun De kan frelse ham.

Boisrobert.

Det kan jeg ikke;
Jeg har alt sagt Dem det. Det er umuligt.

Ninon.

Umuligt, naar De ret alvorligt vil!
Hvor ofte har De sagt, et Ord af mig
Var Dem en Lov! saa gjør det nu for min Skyld.

De veed, hvad Følgen bliver, hvis De melder
Hans Ubesindighed til Cardinalen.

Boisrobert.

Hvad hjalp det, om jeg tav? Der var jo Vidner.

Ninon.

Dem bringe vi til Taushed.

Boisrobert
(med Eftertryk.)

Der var En,
Der ikke bliver bragt til Taushed — tro mig!
Han melder det, og har maaskee alt meldt det.

Ninon

Har meldt det? Allerede? Og det troer De?

Boisrobert.

Sandsynligt er det.

Ninon.
(efter en Pause.)

Er der ingen Hjælp?

Boisrobert.

Jeg veed kun een.

Ninon.

Og hvilken?

Boisrobert
(sagtere.)

Han maa flygte,
Men hemmeligt — og snart. Imorgen er det
For sildigt.

Ninon.

Flygte? (Affides) Har Lord Hastings ikke
Tilbudt sin Bistand, dersom jeg — (høit) Det skal han —
Det Raad er godt. Med Tiden kan man vel
Forsone Cardinalen. — Men De troer jo,
At han inat har Intet at befrygte?

Boisrobert.

Ja, hvis han holdes skjult.

Ninon.

Det skal han — godt!

Boisrobert.

Men nu, elskværdige Ninon, nu tør jeg
Vel haabe, at De tænker lidt paa mig.
Med Marion har jeg nu talt. Hun synes
At være stemt for Cardinalens Tilbud.
Men en og anden Grund, jeg veed ei hvilken,
Gjør hende lunefuld i sine Svar.
Men det vil tabe sig.

Ninon
(distrait.)

Det vil det vist.

Boisrobert.

Især hvis De vil lægge ind et Ord
For Cardinalen. Marion har Tillid
Til Deres Raad. Det vil De, ikke sandt?

Ninon
(som før.)

Ja, som De synes . . . Men, Boisrobert,

Naar De nu taler selv med Cardinalen,
Saa forestil ham denne Sag saa mildt
Som blot De kan.

Boisrobert.

Vor Sag om Marion?

Ninon.

Ak nei, om Chevalieren.

Boisrobert.

Ah, om ham!
Jeg maa misunde ham den Interesse,
De skjænker ham, Ninon.

(En Tjener træder ind.)

Tjeneren.

Marquis Favart.

Anden Scene.

De Forrige. Marquien (i sin Dragt fra forrige Act.)
Siden Babet.

Boisrobert.

De kommer ret som kaldet, Hr. Marquis!
Ninon er lidt forstemt, forsøg nu De,
Om De formaaer at hjælpe paa Humeuret.

(Til Ninon.)

Jeg maa forlade Dem og forberede
Mig til vor Fakkel-Høitid. (Sagte til hende). Men om lidt
Jeg henter Marion. (Til Marquien, hilsende) Min Hr. Marquis!

(Gaaer.)

Marquien.

Forstemt? Ninon forstemt? Det troer jeg ikke.

Ninon.

Men jeg har Grund dertil.

Marquien.

Nei, tvertimod.

Ved denne Aftens Fester er Forstemthed
Ei tænkelig; thi Alt vil blive Jubel.

Ninon.

Ak, kjære Ven, mig ængste disse Fester,
Og deres Jubel synes mig at true.
Man jager efter Glæden! man vil hente
Den ind med Magt. Men det er Alt forgjæves,
Naar af sig selv den ikke drager ind.
— O, jeg er overtroisk! Den stygge Strid,
Boisrobert har havt med Chevalieren,
Den synes mig af ond Forudbetydning.

Marquien.

Ja, denne Strid var uklog.

Ninon.

Altfor uklog!

— Men nu har jeg en Bøn: gaae op til ham,
Siig ham i mit Navn, han maa ei forlade
Sit Værelse, før han faaer Bud fra mig.

Marquien.

(urolig.)

Fra Dem?

Ninon.

Min Gud, nu er De sikkert skinsyg!
Men Sagen er, at han maa bort herfra,
Endnu inat . . . jeg tænker, at Lord Hastings —
Tael De med Lorden. Hils ham, jeg har Brug for
Det smukke Løfte, han idag mig gav.
Gjør det, Marquis.

Marquien.

Med Glæde. En Rival
Bør altid hjælpes bort, naar han vil flygte.

Ninon.

O, De er uforbedrelig!

Marquien.

Tilgiv.

(Babet træder ind fra venstre Side.)

Babet

(affides til Ninon.)

Derude venter Pater Michelet.

Ninon.

O, det var godt! Lad ham kun komme.

(Babet gaaer.)

Marquien.

Altsaa
Tillader De, at om en lille Time
Jeg henter Dem herfra.

Ninon.

Nu ja — jeg maa vel.

Marquien.

De gjør mig lykkelig. (Kysser hende paa Haanden). Indtil vi sees.

(Gaaer ud ad Havedøren, idet Pateren træder ind fra venstre Side.)

Tredie Scene.

Ninon. Pater Michelet.

Ninon.

O, kjære Pater, Tak, at De er kommen!
Bliv ikke vred, jeg sendte Bud til Dem.
Men i min Angst jeg Ingen bedre vidste
At søge Raad hos end hos Dem. Mit Brev
Har allerede sagt Dem hvad jeg frygter.

Pateren.

Desværre, der er Grund til Frygt. Jeg kommer
I dette Øieblik fra Chevalieren.
Hans Tilstand er beklagelig. Ninon
Vil nu vel ikke længer nægte . . .

Ninon.

Nei.
De saae kun altfor klart. — Men Chevalieren?

Pateren.

Han har forløbet sig, og det saa slemt,
At jeg befrygter Tabet af hans Frihed,
Og muligt Tabet af hans Liv.

Ninon
(forfærdet.)

De troer —?

Pateren.

Jeg troer, at Richelieu er uforsonlig,
Og meest i dette Punkt. Han er fornærmet,
Og føleligt; af Dem ved Deres Afslag —

Ninon.

Men jeg er nu forligt med ham.

Pateren.

O, vogt Dem
For et Forlig med ham!

Ninon.

Men Chevalieren?

Pateren.

Han er den næste Gjenstand for hans Had.
I ham han uden Tvivl vil øine Den,
Der var iveien for hans smukke Planer.

Ninon.

Ja, det er næsten vist.

Pateren.

Og derfor troer jeg,
At der er Grund til Frygt for ham og — Dem.

Ninon.

O, tænk dog ei paa mig, tænk kun paa ham!

Pateren.

Som sagt, nu var jeg hos ham. Jeg har ikke
Formaaet at raade ham til noget Bedre
End til at tage hemmeligt herfra.

Ninon.

Det er mit eget Raad, Hr. Pater.

Pateren.

Men —

Det vil han ikke.

Ninon.

Ak, det vil han ikke!

Pateren.

Han siger, uden Dem har Livet mistet
All Værd for ham.

Ninon.

O, tael ham dog tilrette!
Siig ham, at han bedrøver mig, at jeg
Har ingen Ro og Rist paa mig, forinden
Jeg veed ham frelst. Hvis han har Godhed for mig,
Hvis han mig troer, at mine bedste Tanker
Kun sysselsætte sig med ham, saa kan han
Ei nænne at forvolde mig den Sorg.

Pateren
(seende vist paa hende.)

Hvorfor maa jeg da ikke føie til,
At han har Haab endnu?

Ninon.

Har Haab?

Pateren.

Ninon,
De veed det ikke selv! af Deres Tale,
Af Deres Omhu for ham, af hvert Ord,
Af Oiets Ild og Veemod bryde frem
De Følelser for ham, De altid nægter.

Ham elsker De, kun ham, og ingen Anden.
Saa bønhør ham og ræk ham Deres Haand.
Hvis der imellem hans og Deres Alder
Er Forskjel, den vil jævnes ved den Ungdom,
Der hidtil uforkrænkelig Dem smykked.
Lad Kirken ved en hellig Handling signe
En Pagt, der vorde vil til Begges Lykke.
Sæt nu en Grændse for det Liv, De fører,
Et Liv, De sikkert har forstaaet at adle,
Men der dog ei kan billiges.

Ninon.

Hr. Pater —

Pateren.

Bliv blot ei vred! Jeg veed jo meget vel,
At i en Tid som denne, hvor man heller
Citerer Aristoteles og Plato
End Loven og Propheterne, der gjælder
Min Røst ei stort. Men dette maae De vide,
At ei omsonst man giver Staten Navn af
Et helligt Samfund, at de skjulte Baand,
Der sammenknytte det, maa respecteres.
De er for god, for ædel til at give
Exemplet af en slap og opløst Tilstand.

Ninon.

De dømmer mig for haardt.

Pateren.

Ak nei, Ninon!
Men Deres Sjæl er verdslig. Jeg bekjender,

De er en Datter af vor Tid. Dog nu
Opfordrer Meget Dem til Eftertanke.
Ifald vor arme, unge Ven skal frelses,
Saa ræk ham deres Haand. Frels ham og Dem,
Ham for den Fare, der er stilet mod
Hans Liv og Frihed; Dem for den, der truer
Den bedste Deel af Dem, der truer Deres
Udødelige Sjæl. — Med Skriftens Ord
Har jeg desværre lidet Haab at gjøre
Et Indtryk paa Dem. Men saa frygt den Guddom,
Som hine Gamle, dem jeg veed De ærer,
Har havt en hellig Sky for: Nemesis,
Der tidlig eller seent staaer paa vor Tærskel.
(Gaaer).

Ninon
(ene; efter nogen Grublen.)
Ja, Nemesis! Den Tanke har forfulgt mig
Ved hele denne Fest. Jeg var i Angst for
At see den strenge Guddom træde frem
Fra Masketoget, fra hvert Træ, hver Busk.
Hvis jeg nu tilstod Chevalieren Alt?
Hvis jeg omsider friede mig selv
For denne Hemmeligheds tunge Byrde?
Ja, hvis jeg — — Men jeg kan, jeg vil det ikke!
En levende Bebreidelse, et Vidne
Om en Beruusning af saa flygtig Art,
Jeg kan ei finde mig deri. — Og dog,
Ifald jeg nu . . . Ak, det er ikke godt,

At man i stille Timer uafbrudt
Maa kjæmpe sig fra Tvivlens Dæmon. — Har jeg
Mit hele Liv da stridt forgjæves for
At undflye Smerterne, der os forfølge?
Forgjæves væbnet mig mod dem? forgjæves
Med lyse Aander holdt dem fra min Arne?
Jeg veed, de høre ikke til mit Liv.
Hos mig er intet Tempel bygget op
For Savn og Synderknuselse. Men nu —
Nei, lad mig ikke tabe Modet! . . . Lad mig
Forsøge, om endnu jeg kan ham bringe
Fra hans Beslutning. Jeg vil selv gaae til ham,
Vil bede ham at tænke paa sin Frelse,
Bønfalde ham —

(I nogen Frastand fra Havedøren drager et Masketog med Fakler gjennem Haven; over denne hviler nu Aftendunkelhed med begyndende Stjernehimmel).

Hvo kommer der? Min Gud,
Hiin Sværm med Fakler gjennemiisner mig,
Som om det var Erinnyernes Skare.
Er det et Vink fra dem? at Nemesis
Sig nærmer til min Tærskel? Ja, jeg veed det,
Mod denne frygtelige Magt kan Ingen
Forvare sig. Den lurer paa vor Handling,
Paa vore Tankers hemmelige Spind,
Og paa den Svaghed, Hjertet troer sig tilladt.
Hvad var Oedipos' Brøde? Var han ikke
Uskyldig i sin Faders Drab? uskyldig,

Da han sin Moder ægted? Og Jokaste,
Ja ogsaa hun var brødefri, og dog
Blev begge hentet ind af Hævnens Aander.
Men jeg — kan jeg mig sige fri for Brøde?
O Tanke, der forfærder! Hidtil slumred'
Den uden Ord og Stemme hos mig. Nu,
Nu da jeg frygte maa, det er for sildigt,
Nu vaagner den og taler og bebreider!
(Gaaer ind.)

Fjerde Scene.

Boisrobert og Latour, begge med Masken i Haanden, og i samme Dragt som i forrige Act, træde ind fra Haven.

Boisrobert
(der har søgt at standse Latour ved Indgangen.)
Jeg siger Dem, Latour, det gaaer ei an!
De kan ei følge længer med.

Latour.
Tael sagte!
Jeg kjender Husets Leilighed, kan smutte
Herfra igjen i Hast. (Peger tilvenstre) Der er jo Indgang
Til hendes Værelser?

Boisrobert.
Ja, der.

Latour.
Jeg mener
Ninons —

Boisrobert.

Som jeg har sagt.

Latour.

Og hun maa komme
Derfra, naar hun ta'er hen til Festen?

Boisrobert.

Ja.

Latour.

Det veed De vist?

Boisrobert.
(utaalmodig.)

Ja ja!

Latour.

Nu godt, jeg gaaer.
Men, Hr. Abbé, De gaaer med mig.

Boisrobert.

Hvad nu?

Latour.

De følger med. Jeg har ei Tro til Dem.

Boisrobert.

Latour!

Latour.

Har De erindret Chevalieren?

Boisrobert
(forvirret.)

Ja, seer De, han . . . har gjort sig reent usynlig.
Hvad skulde jeg saa gjøre?

Latour.

Hm, usynlig!

(Afsides.)

Ja, paa sit Værelse, ifald Babet
Har ellers sagt mig sandt. (Høit.) Da var det slemt.

Boisrobert.

Men jeg er jo aldeles undskyldt —

Latour.

Hm!

Men desuagtet maa De følge med mig.

Boisrobert.

Det kan jeg ikke. Det er høi Tid nu,
At hente Marion til Aftenfesten.
Hans Eminences Ønske —

Latour.

Hr. Abbé,

Er det endnu Dem skjult, at Eminencen
Har Dem, og Marion vel med, tilbedste?

Boisrobert.

Hvordan?

Latour.

Saa hør da. Jeg har Brug for Dem,
Og maa betroe Dem Sagen.

(Efter at have seet sig om, og med dæmpet Stemme.)

Eminencen

Har kun, saavidt jeg veed, sendt Dem hertil,
For at Ninon, ved en forstilt Forsoning,
Sig skulde føle tryg. Thi netop hende,

Forstaae mig, kun Ninon mit Ærind gjælder.
Endnu før Natten træder ind hun følger
Med mig til Cardinalens Slot Ruel —

Boisrobert.

Ninon!

Latour.

Her nærved holder skjult en Vogn
Og Cardinalens Ryttere...

Boisrobert.

Latour!
Nei, det gaaer aldrig godt. Det vil jo gjøre
Uhyre Opsigt. Midt fra denne Vrimmel,
Der er forsamlet her — det er umuligt!

Latour.

Lad dette blive min Sag — men tael sagte!
Opsigt er ei at frygte. Her, iaften,
Er meer end Een, der sukker for Ninon
Og seer sig nu forsmaaet. Meer end Een
Kan ruge over Hævn. Paa Cardinalen
Vil Ingen falde; snarere man tænker
Paa Chevalieren —

Boisrobert.

Men er han forsmaaet?

Latour.

Det veed jeg nu — stoel kun paa mig... Og han
Forsvinder med Ninon endnu inat.

Boisrobert.

Latour! Latour! Det er afskyeligt!

Latour.

Tie!

Erindre, det er Cardinalens Villie!
— Nu gaaer De med, til Alting er forbi;
Saa vender De tilbage for at fjerne
Mistanken . . .

Boisrobert.

Tys, man nærmer sig.

Latour

(tager hurtig Masken for).

Kom med!

(Drager ham ved Haanden med sig gjennem Havedøren)

Femte Scene.

Marion, i sin Dragt fra forrige Act, kommer fra Ninons Værelser, med Masken i Haanden.

Ninon var ret i daarligt Lune. Før
Var hun saa god at hente Raad hos. Nu
Forstaaer jeg ikke hvad hun vil. Det Tilbud,
Mig Richelieu har gjort, er jo brillant.
Og dog hun siger, hun tør ikke raade.
Men det er ligegodt. Nu vil jeg følge
Engang mit eget Hoved. Chevalieren
Skal mærke, jeg er ei forlegen for ham.
Naar saa han seer mig snart i Glands og Pragt,
Naar Alle, som Abbéen sagde, tigge
Om min Beskyttelse, saa er jeg vis paa

Fortryder han og vil forsones med mig.
Men jeg skal love for — ja, skjænde paa ham,
Det vil jeg; men tilgive ham, det maa jeg.
— Hvo kommer der?

(Tager Masken for).

Sjette Scene.

Marion, maskeret; **Latour**, ligeledes med Maske for, kommer forsigtig ind fra Haven.

Latour
(afsides).

Der er hun! Med de røde
Og hvide Fjedre, jeg har fulgt idag
Med Øiet uafladeligt. (Høit, nærmende sig hende). Ninon!

Marion
(afsides).

Han tager feil af mig!

Latour.

Jeg har et Ærind
Fra En, der er Dem dyrebar.

Marion.

Fra hvem?

Latour.

Fra Chevalieren.

Marion
(afsides, med et Udbrud).

Chevalieren! (Høit) Tael!

Latour.

Han beder ydmygt om en Sammenkomst.
De veed, at han er bundet til sit Kammer.
Nu har han vovet sig til det Buskads,
Der vender ud mod Veien. Skjænk ham der
Af Medynk et Par Ord. Det er det Sidste,
Han beder om.

Marion
(afsides).

Med hende vil han tale!
Veed han da ikke, han har tabt alt Haab?
Men jeg skal sige ham det. Han skal vide,
At hun bedrager ham; det er jo Synd!
Og saa maaskee —

Latour
(afsides, urolig).

Hvordan? betænker hun sig?

Marion
(afsides).

Han har jo sagt til mig, at næsten Ingen
Er ham saa kjær som jeg. Nu skal han svare
Mig aabent og oprigtigt...

Latour
(til Marion).

Tør han haabe —?

Marion.

Kom kun og følg mig hen. (Nærmer sig Haven). Jeg hører
Trin...

Vi kan gaae denne Vei.

Latour

(afsides).

Triumph, det lykkes!

(De gaae tilvenstre.)

Syvende Scene.

Chevalieren, indhyllet i en Kappe, men uden Maske, kommer fra Haven, standser et Dieblik ved Indgangen, betragtende Aftenhimmelen, og træder dernæst frem.

Der glimre de paa Himlen hine Kloder,
Der uophørligt, efter faste Love,
I deres Baner vandre, og der alt fra
Umindelige Tider gik som nu.
Og Astronomen kan paa et Secund
Fra Evighed til Evighed beregne,
Naar de gaae ned og naar de atter tændes.
Fra hine Regioner lyder intet
Tilbageskridt, og ingen Anger høres
I disse Rædselsord: gid det var ugjort!
Ei heller Dyret, Løven ei og Tigren,
Saa lidt som Ørn og Grib til Anger kjende.
Og Planten sætter Blad og Blomst, og Træet
I Ringe sætter Stamme — Alting efter
En indre Drift og Trang, der er ufeilbar,
En Fremgang, der er angerløs og afmaalt.
Afmaalt? Nei, afmaalt kan du ikke slaae,

Du, mit urolige, mit varme Hjerte!
Som Stjernechoret tændes ei og slukkes
I, mine flyvende, beruste Tanker!
Ja, ogsaa Mennesket har dristig Flugt,
Og gjennem fjerne Tider kan den glimre.
Men den er uberegnelig, paa eengang
Et Blik mod Himlen og et Fald til Dybet.
Mennesket — ja, det er hans Adel, vidner,
At ubegrændset er hans Sjæl: han angrer.
I smertefulde Timer kan han snoe sig
Paa Leiet med de Ord: gid det var ugjort!
Hvad vil jeg nu? Jeg veed, min Haand er løftet
Ved Brødens Port, beredt at banke paa.
Og om min Pande har der lagt sig Skyer,
Og om mit Hjerte ruller der et Hav,
En oprørt Strøm af Onskers dunkle Bølger.
Og Stemmer raabe til mig: Her er Veien!
Frels dig fra disse Elementers Oprør! —
Forgjæves! O, det gjærer i min Hjerne,
Og i mit Bryst hver Fiber sig bevæger,
En zittrende Magnetnaal — ak, og dens
Misviisning er det, jeg maa styre efter.
Jeg kan ei andet, om jeg end var vis paa,
At hiint Minut, jeg venter paa, vil klage
For mig mit hele Liv: gid det var ugjort!
(Nærmer sig hurtigt Ninons Værelser.)

Ottende Scene.

Chevalieren. Ninon, i en sort Silkekaabe over sin Dragt, kommer ud.

Ninon
(forskrækket ved at see ham).

De her? Og De har vovet at gaae ud?
Om Nogen saae Dem! — Lad mig lukke Døren..
(Lukker Havedøren og kommer frem igjen).
De vil da ikke frelses? De vil styrte
Dem selv i Undergangen? Hvis man seer Dem,
Er De fortabt, og Deres Venner bragte
I nye Fortred. O, hvorfor gik De ud?

Chevalieren.

Ja, jeg har overtraadt hvad De mig bad om.
Da jeg gik ud, da var jeg ikke stemt til
At agte paa en Bøn, selv en fra Dem.
Der var en mørk Beslutning i min Sjæl;
Kun den jeg lystrede. Men nu, da Synet
Af Dem paany sin Ret udøver, vil jeg
Adlyde Dem igjen, saa godt jeg kan.
— Hvorfor jeg kom herind? Veed jeg det selv?
Hvorfor maa Floden haste mod sit Udløb?
Og en Lavin, hvorfor maa den ustandset
Fra Bjergets Side rulle ned? — Men vent
Og lad mig samle mine Tanker. Ja,
Det var for Deres Skyld jeg kom — De veed det.
Kun for at see Dem, for at tale med Dem,

Og for at spørge — — ja, jeg har et Spørgsmaal,
Og derfor kom jeg.

Ninon.

Siig da, hvad De vil mig.

Chevalieren.

Det er et Udsagn af Dem selv, en Tanke,
Af hine sjeldne, der slaae ned som Lynet,
Og træffe, og som Lynet sætte Alt
I kort, men magisk Klarhed om den Trufne.
Her er den, hør: „Et melancholsk Gemyt
Gjør ingen god Figur. Med Suk og Klage
Erobrer man i vor Tid intet Hierte.“
Det har De sagt idag.

Ninon

(afsides).

Hvad er hans Mening?

Chevalieren.

Jeg indseer, der er Sandhed skjult deri,
Dyb Sandhed. Men hvad hjælper mig den Lærdom?
Et melancholsk Gemyt? Ifald Naturen
Har samlet i min Hjerne Tungsinds Taager,
Kan jeg forjage dem? — Og Suk og Klage!
Ak, disse Hjertets Stifbørn har vel aldrig
Gjort god Figur i Verden! Men nu vil man,
Jeg skal fornægte dem, og Ingen ændser,
At jeg i søde, smertefulde Timer
Har seet dem fødes af min Sjæls Beklemthed.
— Dog ligemeget! Det er Ord fra Dem,

Der har gjort Indtryk paa mig. Hør mig nu!
Min Klage vil jeg dæmpe, vil fornægte
De melancholske Suk. Med Dem, Ninon,
Jeg nu vil troe paa, at den dybe Attraa,
Der har fortæret mig, bør formes om.
Den glimrende Beherskelse, der lader
Dem urørt svæve over Livets Forhold,
Den vil jeg kalde for min Gud, vil paastaae,
Jeg tager mine Smerter let som De.
— Men da, Ninon, da venter jeg til Gjengjæld,
At De vil række Øre til min Bøn.
De kan da ei forskyde mig, ei vise
En Strenghed, der for dem er unaturlig.

Ninon
(afsides).

Han er forstyrret! (Høit) Kjære Chevalier,
Ifald mit Ord har Værd for Dem, saa opsæt
Til bedre Tider hvad De nu berører.
Tænk paa at frelse Dem...

Chevalieren.

Min Frelse ligger
I den Beslutning, jeg tør vente af Dem.
De kan ei undslaae Dem — Ninon, De kan ei!
Saaledes har De viist Dem mod mig hidtil,
Saa øm mod mig, saa kjærlig! Alt fra den Tid,
Jeg var en Dreng, og De kom hjem til os,
Var Deres Ombu for mig ubegrændset.
Fra den Tid alt har Deres Billed hvilet

I mine Tankers Løndom, og De selv
Fra Dag til Dag mig vænned' til det Haab,
At engang Deres Hjertes hele Rigdom
I Kjærlighed sig vilde aabne for mig.

Ninon.

O, Himmel, dette skal mig nu bebreides!
Og De, der ikke rødmer ved at vække
Erindringen om al min Godhed for Dem!
De frygter ikke for, den kan forspildes?
Hvo gaaer irette med en Giver? Hvo
Bebreider Den, af hvem man modtog Meget,
At ikke han gav Alt?

Chevalieren.

Alt eller Intet!
Hvi blev ei dette Syn mig heller nægtet,
End at som Tantalus jeg skal forbandes
Til at forsmægte haabløs i dets Nærhed!
Hvor Hjertet raader — o, De veed det godt! —
Er intet Meget; der er kun et Alt.
Det fordrer jeg, og dette — — Staae mig bi,
Erindring, der et Aar mig har forfulgt
Som Virkelighed snart, og snart som Blændværk!
Kald hiint utrolige Moment tilbage.
— Ja, dette Alt, det har De *selv* forjættet.
Hør mig, Ninon! Da jeg var syg ifjor,
Da Lægen tvivled' om mit Liv, da sad De
En Sommernat alene ved mit Leie.

Uformelige Billeder forstyrred'
Min Sandsnings Gang; i Feberphantasier
Gik hid og did paa Vandring mine Tanker.
Dog saae jeg Dem; og, var mit Syn en Drøm,
Da var det iklædt Virkeligheds Farver.
Og nu... med Eet, da reiste De Dem op
Og bøied' over mig det skiønne Hoved,
Berørte med et Kys min hede Pande,
Og hvisked' ømt: „Sov ind til Liv og Sundhed,
Min Kjærlighed, min reneste, min bedste!"
— O, hvilke Ord! Hvor er der Ord som disse!
Ved dem, selv om min egen Drøm dem fostred',
Ved Dem min Fod til dette Sted er fængslet.

Ninon
(afsides).

Det er min Straf! Jeg selv har maattet nære
De Følelser, der nu hans Liv fordærve.
(Høit).
Jeg seer, jeg maa forlade Dem. Min Bøn,
Mit Raad De agter ikke. Jeg har Intet
At tale med Dem mere.
(Vil gaae hen mod Havedøren).

Chevalieren
(griber hendes Haand).
Bliv!

Ninon.
Hvordan!

Chevalieren.

Heft ei paa mig i Vrede Deres Øine!
Paa dette Terningkast mit Liv er sat.
Jeg veed hvor De vil hen. Hiin usle Kryber,
Boisrobert, han venter Dem ved Festen.
Maaskee hans Herre, Cardinalen, er der...

Ninon.

Men raser De!

Chevalieren.

Jeg veed det jo, for ham,
Den egoistiske Despot, der strækker
Sin Jernhaand over Frankrig, offrer De
Den Kjærlighed, jeg har en hellig Ret til.

Ninon.

O, tael dog sagtere — ifald man hørte...

Chevalieren.

Lad dem kun høre mig! hvad kan jeg tabe?
Hjemfaldet er mit Liv til ham, hvis Vrede
Er uforsonlig; Straffen er mig vis.
Men denne Nat endnu er min; kun denne
Jeg lader ikke tage fra mig. Kom!
Her er for Dem og mig et farligt Ophold.
Lad os da flygte — dersom ei til Frihed,
Saa dog til hiin Lyksalighed, der gjemmes
I disse Timer, der endnu er vore.

(Paany gribende hendes Haand).

Følg mig! Jeg taaler ikke, at De bliver
Paa dette Sted.

Ninon
(afsides, smerteligt).
Saavidt det skulde komme!

Chevalieren
(knælende).
O, følg mig! Lad mig ei forgjæves bede!

Ninon.
Ulykkelige, tie og reis Dem op!
Forbryderisk er hvert af Deres Ord.
Med Rædsel har jeg hørt Dem. Dette Vanvid,
Er det da Himlen selv, der gjennem Dem
Anklager mig og stevner mig til Dommen?
O, jeg har været blind derfor, har ikke
Erkjendt den strenge Pligt, Naturen alt
Fra Deres Fødsel har mig paalagt. Nu —
Jeg tør ei tie længer; kun forgjæves
Jeg nægte vil den Kjærlighed, som De —
Ja det er Sandhed! — har en hellig Ret til.
Nei, misforstaae mig ikke! Hør mig, Charles!
Lad i det mindste dette frie Dem for
Hiin Lidenskabs Usalighed: Ninon,
Hvis Billed Deres Barndom har bevaret,
Hvis Tanker og hvis Øie lønligt fulgte
Dem Aar for Aar, Ninon er Deres Moder.

Chevalieren
(forfærdet).
Min Moder!

Ninon.

Han, hvis Leie jeg har vædet
Med Angstens Taarer, da hans Liv svandt hen,
Hvis hede Pande med et sorgfuldt Kys
Min Mund hiin Sommernat berørte, han,
Min Kjærlighed, min reneste, min bedste,
Han var min Søn!

Chevalieren
(styrter forover til Jorden).

Ninon
(iler hen til ham).

For Himlens Skyld, hvad er det?
Kom til Besindelse! Skal da en Mand
Beherske sig saa lidt! O, staae dog op!

Chevalieren
(reisende sig halvt og talende med Besværlighed).

Min Moder De! O, lad mit Liv forsvinde
I dette Ords Elendighed!

Ninon.

Men hør dog,
Og lad Dem sige —

Chevalieren
(reiser sig; med fornyet, stigende Lidenskab).

Kald hiint Ord tilbage!
Jeg kan ei troe derpaa. Hvis det var Sandhed,
Fornam jeg det hos mig. For Ingen lyder
En Moders Navn forgjæves; Alle røres
Af Klangen, der er lagt deri. Men mig

Det gjennemfarer som en Røst fra Graven.
Det kan ei være Sandhed!

Ninon.

Tie, jeg be'er Dem!
Og glem hvad jeg har sagt. De taaler ikke
At tænke meer derpaa.

Chevalieren.

O, jeg er stærk!
Det er kun Tvivlen, som jeg ikke taaler.
Oplys mig da, og giv mig Vished om det —
Men dette kan De ikke!

Ninon.

Har da jeg
Ei længer Deres Tillid?

Chevalieren.

Var det Sandhed,
Hvi blev det da holdt skjult for mig? Hvi har man
Ei førend nu mig aabnet mine Øine?

Ninon.

Hvorfor man holdt det skjult? Ifald der nu
Var Grunde, jeg med Føie kan fortie?
Lad denne Grund Dem være nok: man frygted',
Naar Deres dunkle Fødsel blev bekjendt,
Det kunde skade Deres Fremtids Bane.
Man ønskede, paa eengang at forsikkre
Dem al den Omsorg, der var Pligt mod Dem,
Og at betrygge Dem mod Verdens Fordom.

Chevalieren.

Hold op! De farer vild — o troe mig! troe mig!
Man har bedaaret Dem, — jeg veed det ikke,
Behøver ei at vide, paa hvad Maade.
Men sørg kun for, vi komme bort herfra,
Og da vil denne mørke Gaade klares.
Det er en gøglerisk, en usand Verden,
Der her er om os. Ingen er sig selv,
Kun Skinnet af en Anden, kun en Maske,
Der skuffer og forblinder. Lad os flygte!
I Flugten er der Frelse, er der Sandhed.

Ninon
(afsides).

Forfærdeligt!

Chevalieren.

Betænk Dem ikke længer!
Jeg skal beskytte Dem mod dette Blændværk.
Men følge mig, det maa De. — Kom nu, kom!

Ninon.

Er Alting da forgjæves? Er der Intet,
Der overtyder Dem? Og De, som paastaaer,
At De har Kjærlighed til mig — o, skam Dem!
Thi den er syndig, den er mod Naturen.
Hvad jeg har sagt Dem, skal De troe paa. Himlen
Kan vidne for mig, at kun Nød og Sorg
Og Haabet om at frelse Dem mig lagde
Tilstaaelsen paa Læben. Og De tvivler?
Fremturer med en Lidenskab, der nu

Maa fylde Dem med Afsky? Hør mig derfor!
De kan ei blive længer i mit Huus.
Jeg tør for lang Tid ikke see Dem. Muligt
Kan Tid og Afstand frie Dem for de Taager,
Der nu forvirre Dem. Men De maa bort!
Det er min Villie, min bestemte. Har De
Endnu en Gnist af Agt for mine Ord,
Hvis Dem endnu bevæge mine Bønner,
Saa søg at frelse Dem, benyt de Midler,
Der er beredte Dem af Deres Venner.
Betænk, at Deres Vægring vil forvolde
Mig Angst og Sorg, og at min Uro tæller
Minuterne, indtil jeg veed Dem frelst.

(Gaaer hen til ham og tager bam i Haanden).

Charles! min Søn, min Elskede! giv efter!
Jeg kan, jeg tør ei dvæle længer hos Dem.
Hvor ofte har med stille Fryd jeg tænkt mig,
Jeg turde kalde Dem engang min Søn.
Men nu — saa vaandefuld er denne Stund,
At jeg maa selv befrygte, at min Nærhed
Er Dem fordærvelig. Vi maae da skilles.
— Vær ei saa nedslaaet, gode, kjære Charles!
Det er jo ei saa tungt at skilles ad.
I Frastand samles ædlere Naturer.
Nærværelsen er ængstlig; den forstyrrer.
Men er man adskilt, løse sig de bedste,
De reneste af vore Tanker mildt,
For at forene sig med vore Venners.

Saaledes vil det skee. Min Charles vil
Engang, med bedre Følelser end nu,
Forsone sig med sin Venindes Billed.
Og jeg — o tvivl kun ikke! — skjøndt jeg nu
Med Angst i Hjertet fjerner Dem fra mig,
Jeg følger Dem usynlig fra mit Hjem
Paa Tankens stille Vei. Hvorhen De drager,
Tro mig, jeg er Dem nær med al min Omhed.

(Gaaer hen til sine Værelser.)

Chevalieren

(farer op og gaaer efter hende).

De gaaer? Hvor kan det være? Har jeg drømt?
Der er saa dunkelt og forstyrret hos mig.
Saa var det Dem, der talte strengt og haardt,
Og der forviste mig fra Deres Huus?
Og disse Oieblikke, ak, de sidste,
Da vi er' sammen, dem vil De forkorte?
Nei bliv! kun et Secund! — For lang Tid skal jeg
Forlade Deres Aasyn? De har Ret,
Det er det Eneste, der er mig levnet.
For lang Tid? Altsaa dog engang jeg seer Dem?
Men naar? og hvor? og atter som min Moder!
Og ingen Afstand, ingen Tid formaaer
At ændre dette? Nei, saa maae vi skilles,
Og for bestandigt. Mellem Dem og mig
Der lægges maa en Afgrund, dyb og bred,
At et Tilbageskridt er mig umuligt.
Farvel da! — De har raadet mig, har bed't mig,

At tænke paa min Frelse — ja, det vil jeg.
Her er jeg i et Fængsel, stygt og klamt;
Jeg vil see til at frie mig for dets Qvaler.
Farvel! (Knælende) For sidste Gang, men nu med Sky,
Mit Øie taber sig i Synet af Dem.
Farvel, min skjønne Moder! Dette Liv,
Der skylder Dem sit Ophav, og i Dem
Har aandet, drømt og smertelig sig krympet,
Adskilt fra Dem, det løsnes fra sin Rod,
Dets Aandedrag, dets Drømme mig forbydes,
Og selv hvad jeg har liidt er nu en Brøde —
Alt tages fra mig i det Ord: Farvel!

(Gaaer tilvenstre.)

Ninon

(ene).

Han er fortabt! er redningsløst fortabt!
Jeg gruer for, at hans Forstand har liidt.
Og nu — min Gud! ifald han i den Stemning,
Hvori han er, ... han er istand til Alt...
Nei, der maa vaages over ham, der maa —
Jeg selv vil strax...

(Nærmer sig Udgangen tilvenstre, da Pateren hurtig træder ind derfra.)

Niende Scene.

Ninon. Pater Michelet. Siden Abbé Boisrobert og Marquis Favart.

Pateren.

Ninon, hvad har jeg hørt!
Jeg mødte Chevalieren. Som forstyrret
Han sagde mig, at De —

Ninon.

Ak, det er Sandhed!

Pateren.

Saa Deres Omhed for ham var en Moders!
— Og det har Ingen vidst, og Ingen anet!

Ninon.

Nei, Ingen!

Pateren.

Ja, nu falder det som Skjæl
Fra mine Øine!

Ninon.

O, men nu, Hr. Pater,
Er jeg i Angst for, at jeg lod ham gaae —
Saa oprørt som han var!

Pateren.

Den samme Frygt
Jeg deler med Dem. Men jeg fik Marquien,
Der fulgte mig, til at gaae efter ham.

Ninon.

Hvo kommer der?

Pateren.

Abbéen.

(Abbé Boisrobert træder ind hastig og i Bevægelse.)

Boisrobert

(afsides, idet han bliver Ninon vaer).

Ja, der er hun!

Og det var Marion — jeg kiendte Stemmen...

Ninon.

Men Hr. Abbé —

Boisrobert.

Tilgiv — et Ord i Eenrum!

Hr. Pater, kom kun! (Til Ninon) Deres gode Lykke

Har nylig Dem bevaret —

Ninon.

Mig?

Boisrobert.

Spørg ikke,

Med lyd mit Raad og fjern Dem fra Paris...

Vor gode Pater skaffer Dem nok Midler.

Men helst endnu inat.

Ninon.

Det kan jeg ikke.

Min Pligt mig binder her. De veed for vel,

At En, der er mig kjær, er udsat for

En Fare —

Boisrobert.

Chevalieren? (Afsides og sagtere til hende). Han er ikke

At hjælpe meer. Jeg veed, at nylig blev

Den Havebygning, hvor han boer, i Stilhed
Besat af Cardinalens Folk —

Ninon
(angst).

Hr. Pater!
Der kan De see: man har alt søgt ham — kom!
Det er den høie Tid, hvis han skal frelses —
(Idet hun, gribende Paterens Haand, vil gaae ud tilvenstre, høres et Pistolskud.)
Hvad var det? Hvad betyder dette Skud?

Pateren
(urolig).

Jeg veed det ikke. Men — kom det fra Haven?

Ninon.

Følg ud med mig — der aner mig det Værste!
(Marquien træder ind fra Havedøren.)
Der er Marquien — De er bleg... o tael!

Marquien.

Desværre, jeg har intet Godt at melde,
Og jeg er bange for, at De...

Ninon.

Nei, tael kun!

Marquien.

Jeg fulgte efter Chevalieren, saae ham
Gaae ind i Almelunden... der forsvandt han
I Mørkningen... der faldt et Skud —

Ninon.

O, Himmel!

Marquien.

Jeg hasted' efter ham — det var alt skeet!
Han havde skudt sig.

Ninon

(synker om paa en Stoel).

Han har skudt sig!

Pateren.

Fat Dem!

(Til Marquien.)

Og der er intet Haab?

Marquien.

Nei, intet!

Pateren.

Arme,
Ulykkelige Ven!

Boisrobert.

Han har da skudt sig!
— Hr. Pater, bliv De her. Det er nødvendigt,
At vi forhindre Opsigt. Hr. Marquis,
Lad os To gaae derhen.

Marquien

(pegende paa Ninon).

Men her? Den Arme!

Pateren.

Lad ikkun mig! Det Slag er haardt for hende.
Men denne Sorg hun selv maa kjæmpe ud.

Boisrobert.

Kom, Hr. Marquis! (Til Pateren) Og husk hvad jeg
har raadet!

(Han og Marquien gaae.)

Pateren

(afsides, betragtende Ninon.)

Der ligger hun, det glade Mod er knækket,
Det skjønne Hoved som en Lilies Bæger
Af Uveir kastet ned, og uden Evne
Til atter sig at løfte op fra Faldet.

(Nærmende sig hende).

Ninon, kom til Dem selv! Lad denne Modgang
Ei overvælde Dem! Den Vises Sind
Er forberedt, naar Sorgen banker paa.
Vær fattet!

Ninon.

O, min faderlige Ven!
Kom mig til Hjælp! Tag denne Smerte fra mig!
Jeg er ei skabt for den. Det er forgjæves,
At jeg vil modstaae — den tilintetgjør mig!
Det er som alle Strenge paa en Luth
Blev sønderrevne, Tonerne døe hen...
Og dette Tab — min fromme Fader, hjælp mig.
Der er et klangløst Øde hos mig, Alt
Døer hen i denne Tanke: han er død!

Pateren.

Ninon, jeg hører Dem med Sorg. Som Dem
Saaledes griber ogsaa mig vor Vens
Ulykkelige, bratte Død; med Skræk

Jeg seer, min Anelse var altfor grundet.
Men denne Modgang maae vi bære. Troe mig,
Der er for Dem en Lægedom deri,
Den er en Gjennemgang til Livets Alvor.

Ninon.

Mig tynger den til Jorden. Al min Uret
Mod ham, jeg elskede, mod ham, jeg tilbad,
Staaer op og vidner mod mig. Han er død,
Jeg seer ham ikke meer, kan ei erholde
Tilgivelsen af ham — o, denne Smerte,
Jeg kan ei huse den — befrie mig for den!

Pateren.

Siig ikke, at De ei kan huse Smerten.
O, der er Boliger for den hos Alle!
Den Magt, der raader over os usynlig,
Hvis Herlighed vi kun med Sky og Bæven
Kan ane, gjennem Lidelser det er,
Os gives Mod at knæle for dens Trone.
I kummerfulde Timer løftes til den
Med barnlig Tillid det betrængte Hjerte.
— Tag Mod til Dem, og øs af Smertens Kilder!
Gak ind med Deres Sorg! Og viid og troe,
At der er Trøst beredt for Den, der kommer
Med et besværet Hjerte, Trøst for Den,
Der er bedrøvet og der lider Møie.

(Under denne Repliks Slutning er Ninon taus sjunken ned for ham.
Tæppet falder.)

Anmærkninger.

Ninons og Marion de Lormes Ophold hos Cardinal Richelieu paa Slottet Ruel under glimrende Fester er historisk; ligeledes hans Forsøg, gjennem Abbé Boisrobert at vinde Ninon, og da dette mødte Afslag, gjennem Ninon selv, som man siger, af en lille Hævn, at søge Erstatning hos Marion. Men det er derimod tvivlsomt, om han hos denne sidste havde større Held. Cardinal Retz (i sine Memoirer), der iøvrigt bemærker om Richelieus talrige galante Eventyr: „dans l'art de qlaire il étoit puelquesois moins heureux“ antager, at Marion gav efter; men hos andre Forf. benægtes det. Den Sum, hvormed Richelieu siges at have villet tilkjøbe sig hiin Gunstbeviisning, angives til 50,000 Ecus (omtrent 100,000 Rbdl.).

Med Hensyn til Skildringen af Marion de Lorme troer jeg at burde gjøre opmærksom paa, at hun i Stykket er tænkt at være meget ung, forinden den Periode, i hvilken hun blev saa berømt ved Amouretter med nogle af Datidens høitstaaende Mænd; hun har altsaa endnu Ungdommens Naivetet. Denne Udvei var den eneste, der var mig mulig, naar ikke hendes og Ninons Characterer skulde flyde sammen. Iøvrigt har hun aldrig i den Grad som Ninon udmærket sig ved Aand og Dannelse, eller havt hendes Indflydelse paa sin Samtid. Heller ikke — hvad kun i Forbigaaende bemærkes — kunne hendes Kjærligheds-Affairer maale sig med Ninons i Uegennyttighed.

Chevalierens Fader var en Marquis de Gersai. Ninons Alder under den ulykkelige Katastrophe angives meget forskjelligt. Efter nogle var hun 50 Aar gammel, efter Andre endnu ældre. Naar hun i Stykket er antaget at være omtrent 40 Aar gammel, da har

dette Adskilligt for sig, saaledes en Yttring af Voltaire angaaende hendes Alder under hendes sidste Liaison. Det er charakteristisk, at hun efter hiin Katastrophe, der efterlod hos hende et uudsletteligt Indtryk og i Meget forandrede hendes Leveviis, ikke længer blev kaldt for Ninon, men Mademoiselle de Lenclos.

Den i Stykket omtalte Scarron, den berømte, satiriske Skribent, var, et Par Aar før den her tænkte Periode, ved en Nattemaskerade bleven contract i alle Lemmer. Hans Forfatterbane begyndte alt inden Richelieus Død, men culminerede senere. Hans „Mazarinade", en Satire mod Mazarin, udkom 1651. — At Molière, iøvrigt en af Ninons varmeste Beundr'ere, paa Richelieus Tid endnu ikke havde sin senere Berømthed, hører til de Friheder, jeg har taget mig i det mindre Væsentlige.

PT8136 .A19 1827 v.3
Dramatic works.
Princeton Theological Seminary–Speer Library
1 1012 00076 6610